

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

MASTEROPPGAVE

Studieprogram: Lektorprogrammet 8-13 Master i historiedidaktikk	Vårsemesteret, 2022 Åpen
Forfatter: David Grande	 (signatur forfatter)
Veileder: Torjus Dversnes	
<p style="text-align: center;">Elevers bruk av YouTube til historiefaget i vg3</p> <p style="text-align: center;">Students Use of YouTube Within the History Subject in Upper Secondary School</p>	
Emneord: Historiedidaktikk, historie, kritisk tenkning, kildekritikk, YouTube, sosiale medier, fagfornyelsen, LK20	Antall ord: 33698 + vedlegg/annet: 50701 Stavanger, 18. mai 2022

Elevers bruk av YouTube til historiefaget i vg3

Sammendrag

Ungdatarapporten fra 2019 viser blant annet at 72% av elever i den videregående skolen bruker minst 1-2 timer daglig på å se på filmer, serier, og YouTube (Ungdatasenteret, 2019). Dette forskningsprosjektet undersøker hvordan elever i vg3 bruker YouTube til historieundervisningen, med en tilnærming på hvordan elever bruker kritisk tenkning når de ser og velger ut videoer. Problemstillingen er som følger: Hvordan brukes YouTube til historieundervisningen i vg3?

For å besvare problemstillingen er det nødvendig å se på hvordan YouTube tidligere har blitt forsket på. Kritisk tenkning er et begrep som har mange definisjoner og som kan tolkes forskjellig. Dette forskningsprosjektet har tatt utgangspunkt i, men ikke begrenset til, blant annet Ferguson & Krangle (2020) og læreplanen fra 2020 (LK20) sitt syn på hvordan begrepet defineres.

Forskningsprosjektet baserer seg på en kvantitativ og kvalitativ forskningsmetode. Den kvantitative metoden ble gjennomført som en spørreundersøkelse på nett med 209 deltakere. Den kvalitative metoden hadde tre ulike utvalgte elevtyper fra spørreundersøkelsen. Disse var valgt ut basert på ulike kriterier knyttet til forskningsspørsmålene. Den kvalitative forskningsmetoden har som hensikt å få flere detaljer og nyanser. Intervjuene har blitt transkribert og brukt i analyseteksten.

Resultatene viser at 57,9% av elevene bruker YouTube minst 30 minutter hver eneste dag. Blant kjønnene bruker guttene YouTube mer enn jentene, men jentene er mer målrettet til å lære pensum når de først er på YouTube. Basert på elevene sine svar fra spørreundersøkelsen opplever 39,7% av dem at YouTube stort sett blir brukt som variasjon i undervisningen. Det kommer frem at YouTube ikke blir spesielt integrert i undervisningen, men mer for variasjonen sin del.

En stor andel av elevenes svar fra spørreundersøkelsen kan tolkes som at de behersker kildekritikk. Det elevene ikke klarer å vise er en god nok sammenlagt ferdighet for kritisk tenkning. Til slutt oppgir 56,5% av elevene at motivasjonen blir positivt påvirket når YouTube brukes til historiefaget. Selv om det er flere fordeler enn ulemper ved bruken av YouTube, oppgir elevene at det spørres på hvordan YouTube benyttes i utgangspunktet. Feil bruk av YouTube kan føre til motsatt effekt enn det som man egentlig ønsker.

Forord

Endelig var masteroppgaven i boks! Underveis i denne prosessen har jeg fått god hjelp fra min veileder Torjus Dversnes som jeg ønsker å gi en stor takk til. Veiledningene som vi har hatt har vært nyttige, gode, og rettferdige. Uten deg hadde det nok ikke blitt gjennomførbart. Videre ønsker jeg også å takke all hjelp fra lærere som har tatt seg tid til å delta i forskningsprosjektet, og ikke minst alle elevene som deltok i undersøkelsen og intervjuene.

Videre ønsker jeg også å takke mine venner og bekjenskaper fra universitetet. Dere har gjort det mulig å komme seg gjennom en lang studie med pandemi. Jeg ønsker også å takke min nåværende arbeidsplass for god tilrettelegging gjennom hele studiet. En spesiell takk går også til min kjæreste som har vært forståelsesfull under masterskrivingen, og støttet meg gjennom prosessen. En takk går også til mine foreldre og venner som har hatt troen på meg hele tiden.

Til slutt vil jeg også takke deg som leser oppgaven min. Forhåpentligvis finner du den som nyttig for ditt eventuelle forskningsprosjekt. Et lite tips er å sjekke denne [videoen](#). Dette er jo tross alt en oppgave om YouTube.

Stavanger, mai 2022

David Grande

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1: Introduksjon	13
<i>Bakgrunn</i>	<i>13</i>
<i>Oppgavens relevans</i>	<i>15</i>
<i>YouTube.....</i>	<i>16</i>
<i>Egne erfaringer.....</i>	<i>17</i>
<i>Tidligere forskning.....</i>	<i>17</i>
<i>Oppgavens oppbygning</i>	<i>18</i>
<i>Fagfornyelsen</i>	<i>19</i>
Kapittel 2: Teori	23
<i>Grunnleggende begrep.....</i>	<i>23</i>
Sosiale medier	23
Free-choice learning	24
Affektiv læring.....	26
<i>Ungdommers bruk av sosiale medier.....</i>	<i>26</i>
<i>YouTube i undervisning.....</i>	<i>27</i>
<i>YouTube som film i undervisningen.....</i>	<i>31</i>
<i>Kritisk tenkning og kildekritikk.....</i>	<i>35</i>
<i>Kildekritikk</i>	<i>37</i>
<i>Kritisk tenkning – en sammensatt ferdighet</i>	<i>39</i>
Kapittel 3: Metode.....	43
<i>Kvantitativ og kvalitativ metode – mixed method.....</i>	<i>43</i>
<i>Utvalg av informanter.....</i>	<i>44</i>
<i>Utvalg av informanter til intervju.....</i>	<i>45</i>
<i>Begrensninger ved utvalg av informanter.....</i>	<i>48</i>
<i>Gjennomføring av datainnsamling</i>	<i>49</i>
<i>Analyse og bearbeiding av data</i>	<i>50</i>

<i>Personvern</i>	50
<i>Validitet og relabilitet</i>	51
<i>Operasjonalisering</i>	54
<i>Begrensninger ved mitt metodevalg</i>	54
Kapittel 4: Analyse	59
<i>Presentasjon av analysekategorier</i>	59
<i>Informantene</i>	62
<i>Forskningsspørsmål 1: Sosiale media, YouTube, og undervisning</i>	63
<i>Sosiale medier og YouTube</i>	63
<i>Hvordan bruker elevene YouTube til historiefaget?</i>	66
<i>Bruk av YouTube til historiefaget av læreren</i>	73
<i>Forskningsspørsmål 2: Kritisk tenkning og kildekritikk</i>	78
<i>Elevenes tilnærming til troverdighet</i>	79
<i>Hvordan velger elever ut YouTube-videoer?</i>	82
<i>Lærerens kildekritiske tilnærming til YouTube</i>	86
<i>Forskningsspørsmål 3: Motivasjon og YouTube</i>	88
<i>Opplevelse av YouTube</i>	88
Kapittel 5: Diskusjon	95
<i>Hvorfor YouTube?</i>	95
<i>Kjønnforskjeller i bruken av YouTube?</i>	96
<i>Feil fokus på kritisk tenkning?</i>	99
<i>YouTube som motivasjonsfaktor i historiefaget</i>	101
Kapittel 6: Konklusjon	105
<i>Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget, og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?</i>	105
<i>Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?</i>	107

<i>Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?</i>	108
<i>Videre forskning</i>	109
<i>Hva gjorde YouTube med meg?</i>	109
Kapittel 8: Litteraturliste	113
Kapittel 8: Vedlegg	121

Elevers bruk av YouTube til historiefaget i vg3

Kapittel 1: Introduksjon

Bakgrunn

Fra en var liten er det enkelte minner som aldri forsvinner. Noen husker sin første skoledag, andre husker kanskje sin første sykkeltur. Fra min egen barndom husker jeg TV-programmene Discovery Channel, History Channel og National Geographic. Hver morgen før skolestart 08:15, og etter skolen 14:30 var det som regel flere programmer som handlet om noe historierelatert eller mer praktiske ting. For å sitere Dag Ingvar Jacobsen, «Vi mennesker er spørrende og undrede vesener: Når vi opplever noe, er det en helt vanlig reaksjon å stille spørsmål av typen: Hva var det som egentlig skjedde? Hva var grunnen til det? Eller, var nå det nødvendig?» (Jacobsen, 2015). Akkurat slik var det jeg også følte og tenkte når jeg så på disse utforskende programmene, og det er også slik jeg spør den dag i dag når det gjelder denne masteroppgaven og dens forskningsspørsmål.

Et spørsmål man kan lure på er hvorfor jeg har valgt å skrive en masteroppgave i didaktikk som tar for seg blant annet YouTube. En grunn til det er egne erfaringer fra en som har vokst opp i en verden samtidig som sosiale medier har utviklet seg fra datidens MSN, til nåtidens hav av ulike sosiale medier. Tiden fra å ha stasjonær PC i kjelleren som man brukte til å lese e-post og spille noen spill på, til å praktisk talt ha en PC i lomma til enhver tid i døgnet, gjør noe med hvordan vi i dagens samfunn bruker internett. I dag er det en selvfølge at elever har en egen Chromebook, eller nettbrett til undervisningen. Bruken av digitale hjelpemidler er blitt i dag en vesentlig del av elevers opplæring i skolen. Det som gjør den teknologiske utviklingen interessant, er at nye former for læring kan skje i mye større grad enn tidligere. En del av den nye læringen kan kanskje foregå på YouTube, som er noe jeg ønsker å grave dypere i.

Problemstilling

Etter at den nye læreplanen (LK20) er blitt innført i de fleste trinn, har det kommet nye føringer for ikke bare hvordan man skal lære bort historie, men også hva som bestemmer hva elevene skal lære i et fag. Kjerneelementer er noe av det nye i den nye læreplanen. Ett av disse kjerneelementene er «utforskende historie og kildekritisk bevissthet» (Utdanningsdirektoratet, 2020a). Etersom jeg vil forske på hvordan YouTube blir brukt i undervisning, er dette et

naturlig kjerneelement for meg å se nærmere på. Fører den digitale verden vi lever i til en annen måte på hvordan elever tilegner seg informasjon? Er det slik at man bruker internett og sosiale medier til å derfor tilegne seg kunnskaper, informasjon og ferdigheter? Når elevene velger ut informasjon på nett, er det noe de ser etter, eller tenker over av det som blir presentert? Tar elevene betraktning i at informasjonen de finner på nett kan være av feilaktig informasjon? Dette er eksempler på relevante spørsmål som kunne blitt brukt i en oppgave som tar for seg YouTube i historiefaget.

Denne masteroppgaven har derfor følgende problemstilling: *Hvordan brukes YouTube til historiefaget i vg3?*

For å kunne belyse problemstillingen er det tre forskningsspørsmål som skal forsøkes å besvares på:

1. Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?
2. Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?
3. Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?

Det første forskningsspørsmålet handler om hvordan elevene selv vurderer egen bruk av YouTube til historiefaget generelt, men også om elevenes perspektiv på hvordan de opplever lærerens bruk av YouTube til historiefaget. Dette er for å få en oversikt over hvordan elever i dag benytter seg av denne plattformen i historieundervisningen. Det andre forskningsspørsmålet tar for seg kritisk tenkning, som også er en del av den overordnede delen i opplæringens verdigrunnlag i den norske skolen i den nye læreplanen (LK20). Dette forskningsspørsmålet skal se på hvordan elever velger ut informasjon på YouTube, hva som gjør at de velger en video eller kanal over en annen, og om elevene kritisk vurderer informasjonen de finner. Det tredje forskningsspørsmålet handler om elevenes motivasjon for faget. Er det slik at de elevene som bruker mye YouTube selv, er de som har høy motivasjon, eller kan det være de elevene som har lærere som bruker YouTube selv, gjør de mer motiverte og engasjerte i faget? Dette spørsmålet skal se på om det å bruke YouTube påvirker elevenes motivasjon for faget

Oppgavens relevans

Oppgavens relevans kan diskuteres i to deler. For det første er det stadig flere ungdommer og unge voksne som bruker digitale medier, sosiale medier og internett i sitt daglige liv. Dette kommer frem i rapporten til Ungdata fra 2019 i Stavanger kommune. Der har de funnet ut blant annet at 72% av elevene ved den videregående skolen bruker minst 1-2 timer hver dag på å se filmer, serier, eller YouTube (Ungdatasenteret, 2019). Bruken av YouTube i skolesammenheng er allerede påvist i Haugsbakken & Langseth sin artikkel (2014) som forsket på hvordan elever tilegner seg kunnskaper og ferdigheter via YouTube. I tillegg er det forsket på bruken av film i historieundervisningen. David-Alexandre Wagner (2018) forsket på hvordan lærere bruker film i sin historieundervisning ved en rekke videregående skoler. I forskningsartikkelen blir det nevnt at flere informanter (lærere) forsøker å bruke kortere dokumentarfilmer enn spillefilmer, ettersom spillefilmer vil ta for lang tid, men også fordi man klarer å spisse undervisningen mot et tema (Wagner, 2018). Bruken av YouTube ser dermed ut til å treffe godt i beskrivelsen av respondentene i Wagner sin forskning, ettersom YouTube-videoer om historiske temaer ofte ikke varer lenger enn 10-20 min. I tillegg svarer informantene at bruken av film er en effektiv måte å lære seg historie, samt visualisere, utvikle historisk empati og kritisk tenkning (Wagner, 2018). YouTube-videoene som er populære, slik som kanalen med navn *Oversimplified*¹, bruker mye vekt på visualisering for å lære bort historiske hendelser. Amos (2021) i sin forskning hadde noen interessante funn angående hvordan seere på YouTube brukte hans videoer til egen læring eller ren nysgjerrighet. Hans forskning var basert på ett fag som man i størst grad møter som en studieretning (byplanlegging) på universitet og ikke som et fellesfag på skolen. Likevel kan det være noen sammenhenger mellom YouTube og lærelyst som kan være relevante for denne forskningen i form av motivasjon og interesse.

For det andre er begrepet kritisk tenkning blitt mer relevant i den nye læreplanen fra 2020. Relevansen innenfor denne oppgaven er å se hvordan kjerneelementet som skal være en grunnleggende ferdighet som elever i dag skal kunne, blir brukt når de velger ut informasjon i fra digitale medier. Selv skriver Ferguson & Krange i sin artikkel at kritisk tenkning og strategisk kildevurdering er stadig viktigere i en digitalisert verden der elevene oftere bruker internett enn skolebøker til skolearbeidet (Ferguson & Krange, 2020). Dette er en av de sentrale ferdighetene som Utdanningsdirektoratet har satt som mål for opplæring i grunnskolen.

¹ <https://www.youtube.com/c/OverSimplified/featured>

YouTube

Internettfenomenet YouTube som i begynnelsen var en nettside der nettbrukere stort sett lastet opp tilfeldige videoer for moroheten sin del, har i dag blitt til en av de mest kjente nettsidene på internett. YouTube ble lansert 2005 av Chad Hurley, Steve Chen og Jawed Karim. Året etter i 2006 ble YouTube kjøpt opp av Google (Holm & Ervik, 2021). I dag har YouTube over to milliarder brukere, og hver dag sees det over en milliard timer med videoer, som genererer milliarder av visninger. YouTube sin egen hjemmenettside skriver også blant annet at over 500 timer med innhold blir lastet opp hvert eneste minutt (YouTube, 2022). YouTube er i dag den mest populære videodelingstjenesten på internett, og her finner man innhold av alt man kan tenke seg. Brukere over 13 år kan i dag laste opp så mange egenproduserte videoer de bare orker. Det eneste man trenger er internett, en pc eller en mobil. I dag kan man finne alt i fra kattevideoer, samlinger av klipp der folk dummer seg ut, kjendiser som vlogger, dokumentarer, filmer, reaksjonsvideoer og mye mer. YouTube er med andre ord en stor samling av alt man kunne tenke seg å se som andre har produsert, både profesjonelt og amatørmessig. Ikke minst finnes det også et stort utvalg av historiske filmer, arkivmateriale, profesjonelle dokumentarer og innhold laget av «amatører», som også kan være historikere eller bare ha en interesse for fagfeltet.

Allerede i 2008 ble det skrevet en artikkel om hvordan professorer på universiteter i USA brukte YouTube for å fremme læring utenfor klasserommet. Jeffrey Young (2008) påpeker bare tre år etter at YouTube ble lansert at Universitetet i Berkeley sin kanal, har lagt ut flere videoer som har fått flere hundre tusen seere på hver video (Young, 2008). Professorene som tidligere hadde en lukket arena for noen elever, kan istedenfor bli både lokalkjent og verdenskjent ved å flytte materialet sitt fra klasserommet til YouTube som mange kan få nytte av helt gratis. Et eksempel på dette er Jordan B Peterson som er en professor fra Canada. Han ble verdenskjent for noen år siden ved å legge ut videoer på YouTube om diverse kontroversielle temaer om menn, kjønnspolitikk og likestilling, og har per i dag (2022) nesten 5 millioner abonnenter på sin kanal². Av de som jevnlig laster opp innhold på YouTube og som lever av det, blir ofte omtalt som «YouTubers».

² <https://www.youtube.com/c/JordanPetersonVideos/featured>

Egne erfaringer

Som lektorstudent har jeg begrenset erfaring når det gjelder bruken av film og YouTube i undervisningen generelt, men av de timene jeg har hatt i praksis og de elevene jeg har snakket med, har bruken av YouTube blitt sett på som positivt blant elever. Under planlegging innenfor temaet første verdenskrig, har jeg benyttet YouTube når vi skal gå gjennom kompliserte temaer. Dette var en 9.klasse, som har behov for ekstra vinkling og visualisering enn det vg3-elever generelt sett har. Resultatet ved bruken av YouTube og film, har i mine øyne og av veilederens tilbakemelding vært positivt. Elevene mente de klarte å følge bedre med, de fikk en større variasjon enn ved tavleundervisning og lesing i fagbøker, og kompliserte temaer fikk flere forklaringer og vinklinger enn det jeg selv kunne gjort.

Før jeg startet undersøkelsen av forskningen og innsamling av empiri, har jeg fått tilbakemeldinger fra videregåendelever at de bruker YouTube både til undervisning og som en ressurs på egen fritid. Elevene sa at de ikke bare under historiefaget, men også i andre fag, brukte YouTube for å få visualisert, assosiere hendelser, og få en mer interessant vinkling av pensum ved bruk av ulike YouTube-kanaler. Selv kan jeg si meg enig i uttalelsene og kjenne meg igjen i det som er beskrevet av elevene.

Egne erfaringer gjør at jeg ønsker å finne mer ut, få en bedre forståelse, men også vite i ulike tilfeller hvorfor elever tar i bruk andre kanaler enn det jeg som kommende lærer ønsker å lære bort, og i hvilke tilfeller elevene heller bruker andre kilder når de skal tilegne seg og lære seg pensum på skolen.

Tidligere forskning

Det er forsket mye på bruken av spillefilmer og serier i undervisningen, og det er allerede gjort en masteroppgave som handler om elevers bruk av YouTube i fysikkfaget (Sømme, 2019), men det er ikke gjort noen grundig undersøkelse av hvordan norske elever bruker YouTube til historiefaget. Som kommende lærer vil dette derfor være relevant for meg. Masteroppgaven til Børge Sømme (2019) kan sees på som et utgangspunkt for hvordan dette forskningsprosjektet skal se på YouTube i historiefaget.

Det er også forsket på hvordan elever bruker PC, internett, og digitale hjelpemidler. Dette fikk et ganske stort fokus ettersom myndighetene har bestemt at etter 2007 skulle alle videregåendelever ha sin egen PC (Helleve & Almås, 2017). Bruken av flere digitale hjelpemidler førte til at lærere ble mer som en «veileder» enn en tradisjonell lærer, og elevene

selv fikk større ansvar for å lære seg pensum på skolen. Innføringen av PC til den videregående skole skulle også være tiltenkt at man brukte internett og digitale verktøy mer, som skulle ruste elevene i møte med fremtiden, og allerede rundt 2008 brukte 90 % av elever på VGS sosiale medier (Helleve & Almås, 2017). Med tanke på at teknologi utvikler seg enormt raskt, kan all forskning rundt teknologi og bruken rundt det endre seg på kort tid. Likevel kan tidligere forskning gi oss nyttige svar og en oversikt på hvordan ting fungerer i praksis. Det som kommer frem er at teknologien i klasserommet stort sett blir brukt til PowerPoint-presentasjoner, film/videoer, og arbeidsoppgaver (Helleve & Almås, 2017). Hvilke filmer eller videoer som blir vist og fra hvor, blir ikke oppgitt. Det som kan være interessant å se på er hvordan sosiale medier og film/videoer blir brukt i 2021-2022, med tanke på hjemmeskole, Covid-19, og ikke minst at selv om PC og nettbrett har blitt en stadig viktigere ressurs i klasserommet, oppgir 46% av lærerne at de ikke har endret praksis (Helleve & Almås, 2017).

Oppgavens oppbygning

Dette forskningsprosjektet har seks kapitler. Kapittel 1 forsøker å ramme inn oppgavens tema og bakgrunn for hvorfor jeg har valgt å skrive om YouTube i historiefaget. For å drøfte bruk av YouTube i historieundervisningen, har jeg valgt å gå gjennom oppgavens relevans, tidligere forskning, samt læreplanen (LK20).

Kapittel 2 tar for seg den teoretiske bakgrunnen av hva YouTube er, og hvordan den skal defineres. I tillegg beskrives tidligere forskning på YouTube og film for hvordan YouTube praktiseres blant elever og lærere i forskjellige fag. Kapitlet presenterer hvilke effekter bruken har for elevene, samt når man kan bruke YouTube. Kapitlet tar også opp hva kritisk tenkning og kildekritikk er, og der tolkes kritisk tenkning som en ferdighet som forankrer seg blant annet i Ferguson & Krange (2020), den overordnede delen i læreplanen (LK20), og en rekke andre forfattere.

Kapittel 3 viser det metodiske arbeidet ved oppgaven. Kapitlet har en reflektert og begrunnet tilnærming valg av design og metode, samt en presentasjon av hvordan informantene i forskningsprosjektet er valgt ut. Videre tas det opp hvordan datamateriale blir samlet inn, hvordan jeg forholder meg til personvern og NSD, samt oppgavens gyldighet og pålitelighet.

Kapittel 4 presenterer forskningsprosjektets empiri og datamateriale. Resultatene fra både spørreskjema og intervjuene blir presentert i lys av relevant teori. Analysen tar for seg oppgavens problemstilling og problemstillingens tre forskningsspørsmål.

Kapittel 5 tar opp diskusjonen rundt spørreundersøkelsen samt elevens svar fra intervjuene, og funnene fra analysekapittelet. Kapittel 6 runder av forskningsprosjektets funn og det konkluderes med hvilke funn som er oppdaget.

Fagfornyelsen

De siste årene har den nye læreplanen og fagfornyelsen vært i fokus. Den gamle læreplanen fra 2006, også kjent som LK06, har blitt erstattet med LK20 (læreplan 2020). De nye læreplanene er på god vei til å bli innført for fullt, og høsten 2022 skal den nye læreplanen være innført i hele skoleløpet.

Den nye læreplanen har innført kjerneelementer og tverrfaglighet som en sentral del av kompetanse i de ulike fagene. Kjerneelementene er det elevene må lære for å kunne meste og anvende faget. De består av begreper, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer (Utdanningsdirektoratet, 2020a). Et av kjerneelementene er kildekritisk bevissthet og kritisk tenkning og beskrives som følgende:

Elevene skal kunne undre seg over, reflektere over og vurdere hvordan kunnskap om fortiden blir til. De skal kunne uttrykke sin nysgjerrighet og være aktivt kunnskapssøkende og -skapende ved å gjennomføre undersøkelse og forme fortellinger. Elevene skal kunne innhente, tolke og bruke historisk materialer som kilder i egne historiefremstillinger. Kildekritisk bevissthet dreier seg om å kunne avgjøre hva det historiske materialet kan brukes til, og i hvilken grad det kan kaste lys over de spørsmålene vi stiller. Elevene skal forstå at mangelfulle kilder kan gi kunnskapsbegrensninger (Utdanningsdirektoratet, 2020a).

Kritisk tenkning og kildekritisk bevissthet er en vesentlig ferdighet når man skal innhente pålitelig kunnskap. YouTube er et sosialt media der alle brukere kan legge ut en video. Ved å ta i bruk sosiale medier slik som YouTube, krever det at man er svært bevisst på hva man velger ut som kan være en del av grunnlaget for informasjon man tilegner seg. Kjerneelementet som tar for seg kildekritisk bevissthet er derfor den mest relevante for denne forskningen. For å forstå elevenes kildekritiske sans vil det være interessant å se om læreplanens kjerneelementer er til stede hos elevene som bruker YouTube, og om de er bevisste på dette når YouTube blir tatt i bruk enten til skolen eller i skolen. For at elevene skal redusere sannsynligheten for feilinformasjon, eller tolkning av tema knyttet til historiefaget som kan være uklar eller kontroversiell, vil kjerneelementet angående kritisk tenkning og kildekritikk være relevant for min forskning.

I en pressemelding fra regjeringen kommer det frem at mange norske elever strever med kildekritikk. Flertallet av 15-åringer vet ikke hvordan de kan undersøke om kilder til tekster og nettsider er pålitelige, og i pressemeldingen kommer det frem at det ikke har vært en systematisk opplæring i kritisk tenkning og lesing på nett i norsk skole (Regjeringen, 15.10.20). Den forrige læreplanen (LK06) hadde en seksjon om «grunnleggende ferdigheter», der står det blant annet:

Å kunne bruke digitale verktøy i historie betyr å utvikle en kildekritisk bevissthet knyttet til bruk av Internett i faglige sammenhenger. Det innebærer å kunne søke etter og vurdere informasjon fra ulike nettsteder og bruke den i egne framstillinger (Utdanningsdirektoratet, 2009).

At kritisk tenkning er del av kjerneelementene i den nye læreplanen har vist at det var en nødvendig endring ettersom rapporten fra regjeringen viser at intensjonen bak de grunnleggende ferdighetene i LK06 ikke har vært tilfredsstillende nok.

I tillegg innebærer fagfornyelsen et økt fokus på dybdelæring. I den overordnede delen står det at skolen skal gi rom for dybdelæring slik at elevene utvikler forståelse av sentrale elementer og sammenhenger innenfor et fag (Utdanningsdirektoratet, 2020c). Jan Frode Hatlen (2020) påpeker at kritisk tenkning innenfor historiefaget innebærer en dyp forståelse av historie. Dybdeforståelse innebærer at faktainformasjon omgjøres til nyttig kunnskap og dette kan dermed føre til ny kunnskap (Hatlen, 2020).

Kapittel 2: Teori

Dette kapitlet vil ta for seg hvilke teori og begreper dette forskningsprosjektet står på grunnlag av. Teorien vil ta for seg ulike begreper og teorier som blir presentert og diskutert. Spesielt kritisk tenkning skal forsøkes å defineres og settes i sammenheng med masteroppgaven som kommer til å være en viktig del i dette kapitlet. Selv om det er svært stor uenighet blant forskere om hvordan man skal definere hva kritisk tenkning er, skal jeg forsøke å plassere den i en kontekst som kan være nyttig for oppgaven. I tillegg vil den teoretiske delen ta for seg film i undervisning, ungdommers bruk av internett og sosiale medier.

Grunnleggende begrep

Før jeg går nærmere innpå selve det teoretiske grunnlaget for forskningen, skal jeg beskrive og forklare ulike begreper for å unngå misforståelser. Dette gjør fremstillingen av oppgaven som helhet enklere når jeg får avklart hvordan jeg definerer sentrale begrep, og at det blir en felles forståelse for hvordan disse blir tolket.

Sosiale medier

Definisjonen av sosiale medier, eller Social Network Sites (SNS) har forskjellige definisjoner, men den mest utbredte stammer fra Boyd & Ellison (2007). Ida Aalen (2014) har modifisert deres definisjon av sosiale medier om til norsk og kan dermed defineres som:

Nettbaserte tjenester som lar individer (1) konstruere en offentlig eller halv-offentlig profil innenfor et begrenset system, (2) lage en liste over andre brukere som de har en relasjon eller kobling til, og (3) der en bruker kan se og navigere seg gjennom sin egen og andres lister over relasjoner (Aalen, 2014).

Boyd & Ellison (2007) og Aalens (2014) definisjon av sosiale medier fører dermed til at YouTube også hører til sosiale medier. YouTube er en nettside der man uten innlogging, eller måtte kommunisere med andre, kan se innhold som andre publiserer. Det som skiller TV-kanaler og aviser fra YouTube er at sosiale medier ikke tilbyr redaksjonelt innhold selv. Det er brukerne som velger ut innholdet og formidler det til hverandre (Haugseth, 2013). Kaplan & Haenlein (2010) avgrensar definisjonen av sosiale medier som en plattform der man skal dele brukergenerert innhold. Brukergenerert innhold må følge tre grunnleggende kriterier:

First, it needs to be published either on a publicly accessible website or on a social networking site accessible to a selected group of people; second, it needs to show a certain amount of creative effort; and finally, it needs to have been created outside of professional routines and practices (Kaplan & Haenlein, 2010).

Ved å kombinere definisjonene fra Aalen (2014) og Kaplan & Haenlein (2010) vil man få en større og mer presis forståelse for hva sosiale medier er. Med den generelle definisjonen er det flere typer sosiale medier som kan plasseres i forskjellige kategorier, men man kan være enige at YouTube og Facebook kan være en del av denne formen for kategorisering som sosiale media (Kaplan & Haenlein, 2010).

I de siste årene har skillet mellom «vanlige» og profesjonelle brukere blitt stadig vanskeligere. Det er ikke tydelig om innhold som legges ut på sosiale medier er skapt av amatører, eller profesjonelle selskaper. I dag bruker de aller fleste kjendiser, firmaer, selskaper, politikere, aviser og mediehus sosiale medier for å fremme egne ytringer og innhold. YouTube er et nettsted som er svært ofte brukt for å nå til stadig flere brukere. For selv om det finnes enormt mange brukere som legger ut millioner av amatørvideoer, er 80 % av de meste sette filmene lagt av profesjonelle (Haugseth, 2013).

Free-choice learning

Læring er noe som skjer hele tiden. Selv om man ikke skulle gått på skole, forekommer et fenomen som kalles for «free-choice learning» (selvlæring). Fenomenet skjer livet ut og aktuelle scenarioer der selvlæring ofte forekommer er i akvarier, museer og parker (Amos, 2021; Falk, 2005). Selvlæring skjer når man ønsker å forstå mer av verden man lever i (Falk, 2005), men enkelte problemer kan oppstå når man ønsker å definere begrepet konkret. Et eksempel kan være at læreren kan gi et sett med valgfrie oppgaver som skal fullføres, og TV-en gir deg muligheten til å enten se eller ikke på kanalene. Det Falk argumenterer for er, at «free-choice learning» er relativt, og ikke noe man kan definere eksakt. Det er først når den som lærer, oppfatter at det er dens eget valg og når en har kontroll over egen læring, at «free-choice learning» forekommer. (Falk, 2005).

Free-choice learning, broadly speaking, is learning that is done outside of formal learning environments. Free-choice learning differs from the formal/informal learning construct by the addition of choice. The learner is in control and making a choice to learn and choose the learning option that best fits their need (Amos, 2021).

Menneskets natur er å være nysgjerrig, og når man oppnår læring av egen vilje og utenfor et klasserom, hender det at det er flere spørsmål man ønsker å finne ut. Dermed lærer vi nye ting om verden vi lever i, som man kanskje får bekreftet eller avkreftet (Amos, 2021).

Et annet eksempel på «free-choice learning» kommer også frem i en undersøkelse gjennomført av Halvdan Haugsbakkem, og Inger Langseth (2014), når de forsket på YouTube i engelskundervisningen. Av funnene de fant var det at flere elever brukte YouTube som en «gjør det selv» plattform, hvor elever søkte opp det de ønsket å vite og lære mer om knyttet til fritid og interesser (Haugsbakken & Langseth, 2014). Det kom frem at flere elever bruke YouTube aktivt for å tilegne seg bedre ferdigheter til spill for å kunne bli enda bedre enn de ellers ville vært uten. Forskningen ønsker å se nærmere på hvordan elevene bruker YouTube i formelle læringssituasjoner. Etter at YouTube ble direkte knyttet til fag og skole, var den en elev som kunne “use YouTube to search for things I haven’t done before, and learn some things from a movie on YouTube” (Haugsbakken & Langseth, 2014).

Forfatterne ønsket å se på hvordan elevene organiserte læringen selv. De fikk en lærer til å spørre overordnede spørsmål som var overfladiske og vanskelige å svare på uten å gjøre noen form for lesing på forhånd. Det som ble observert var at elevene tok i bruk strategier ved hjelp av YouTube til å finne relevant informasjon, og besvare spørsmål som ble stilt i undervisningen (Haugsbakken & Langseth, 2014). En elev kommenterer rundt sin egen bruk av YouTube i undervisningssammenheng:

I think YouTube is a great website to learn from. If I wonder about something, I just search in YouTube, and I will find out of that. I use YouTube at school to learn. I like better to see something (Haugsbakken & Langseth, 2014).

Av funnene som Haugsbakken & Langseth (2014) konkluderer med, er at elever kan selv organisere læring ved hjelp av digitale hjelpemidler slik som YouTube i skolesammenheng. Elever bruker ulike typer form av læring for å sette innhold i sammenheng, men også for å forstå ulike temaer eller diskusjoner, som kan være med på å skape en bredere forståelse av det de jobber med i undervisningen (Haugsbakken & Langseth, 2014).

Affektiv læring

Hvordan motivasjon har en sammenheng mellom historieundervisning og YouTube er noe denne forskningen skal forsøke å gi et svar på. For å kunne få svar på motivasjon må man se på det som kalles for affektiv læring. På Store Norske Leksikon beskrives affektiv det som har med følelsene å gjøre. Affekt viser til en persons umiddelbare emosjonelle reaksjon på noe (Gundersen, 2018). Når man ser på film kan sterke emosjonelle følelser komme frem, slik som sinne, tristhet, glede og sorg.

Affektiv læring derimot kan defineres som en økt internalisering av positive holdninger mot et innhold eller emne. Dette kan føre til motivasjon for å lære, og bruke det som er lært etter at eleven har forlatt klasserommet (Chory & McCroskey, 1999). Innenfor læring på nett (nettstudier), fant forskere ut at affektiv læring hadde en stor betydning for hvordan elever tilegnet seg fagstoff og selv regulerte læring. Dette omtales som SRL (self-regulated learning) der elevene selv bestemte i hvor stor grad de tilegnet seg fagstoff (Cho, Kim, & Choi, 2017).

Ungdommers bruk av sosiale medier

I Ungdata sin nasjonale rapport fra 2021 kommer det frem at under Covid-19 pandemien var det 76% av ungdommer (8.trinn – vg3) som brukte mer enn tre timer foran en skjerm – utenom skoletid – mot 65% før pandemien (Bakkken, 2021). Av skjermtiden har rapporten kategorisert resultatene. Under spørsmålet «Hvor mye tid bruker du på følgende en gjennomsnittsdag; filmer/serier/YouTube», svarte 21% mer enn tre timer, og 20% 2-3 timer. Det vil si at 41% av elevene fra 8-13. trinn bruker store deler av sin gjennomsnittsdag kun på å se på filmer/videoer på nett (Bakkken, 2021). Likevel får vi ikke vite hvor mange som bruker mest tid på hva. Det kan hende at noen utelukkende bruker tid bare på YouTube, og motsatt. Likevel er sosiale medier i seg selv er ikke interessant, men *hvordan* ungdommer bruker den. YouTube er en del av kategorien som går under sosiale medier, og om det dermed er en sammenheng mellom rapportene til ungdata-rapporten kan være spennende å se på.

YouTube i undervisning

Når man diskuterer YouTube og internett innenfor didaktikk er det viktig å huske på at multimedia ikke er noe nytt fenomen i seg selv, men bruken av den forandrer seg med innføring av stadig ny teknologi. Som pedagog er det flere ting man bør tenke på før man setter i gang og underviser elevene i faget man har med tanke på den teknologiske verdenen vi lever i dag. Spesielt nyere teknologi som man ikke har mye kjennskap til og hvordan man skal forholde seg til den, gjør at flere lærere kan være tilbakeholdne på å prøve nye metoder for å lære vekk ferdigheter og kunnskap.

Hvordan YouTube blir brukt varierer. I høyere undervisning har Peter Duffy (2008) gitt spesifikke eksempler på hvordan YouTube kan brukes; lage videoer som en oppgave, laste opp videoer på YouTube og bruke responsen fra kommentarfelt, la elever søke relevante videoer i etterkant av en time, eller vise relevant teori på YouTube (Duffy, 2008). Roodt & De Villiers (2011) viser også at YouTube blir brukt som et støtteverktøy til samarbeid og læring. Forskningen påpeker at teknologi som YouTube hadde en positiv effekt på studentene, og at YouTube blir oppfattet som innovativ teknologi blant flertallet av studentene (Roodt & De Villiers, 2011).

Hrastinski & Aghaee (2012) som tok for seg sosiale medier til studenter, ønsket forskerne å finne ut i hvilken grad sosiale medier bidro til at studentene lærte seg pensum. Svarene i denne undersøkelsen tok for seg studenter i høyere utdanning på universitet, og av 20 studenter som ble intervjuet i denne forskningen, var det 10% som brukte YouTube som støtte til faget de hadde (Hrastinski & Aghaee, 2012). I studien svarer enkelte av respondentene at medstudentene deres bruker informasjon fra sosiale medier og internett uten å være kritiske til den, og at de mener tradisjonell undervisning er mer effektiv enn å bruke sosiale medier for å lære seg pensum (Hrastinski & Aghaee, 2012). Ut ifra intervjuene som forskerne gjennomførte uttrykte også flere studenter at de ønsket veiledning i hvordan de kan bruke sosiale medier til å hjelpe dem til studiene effektivt:

Surprisingly, not many of the students mention popular social media, such as Facebook, Wikipedia, and YouTube, when discussing social media for educational purposes. Instead, many name media such as e-mail and instant messaging. They regard Wikipedia and YouTube as information retrieval media as they do not use these to create content in collaboration with others (Hrastinski & Aghaee, 2012).

I motsetning til Hrastinski & Aghaee (2012) sine funn der YouTube blir brukt i mindre grad til undervisning, gjennomførte David Amos (2021) en studie ved å starte sin egen YouTube-kanal. I perioden 29. desember 2016 til 5. september 2019 hadde YouTube-kanalen til Amos, som lærer bort fakta og informasjon rundt byplanlegging, fått 11.8 millioner seere (Amos, 2021), noe som viser omfanget av hvordan en suksessfull kanal kan ha i relativt kort tid. I studien viser også Amos frem en undersøkelse som han gjennomførte på sin YouTube kanal i kommentarfeltet der seere kunne svare på deres interesse og erfaring med Amos sin kanal. Av 1037 deltakere svarte kun 5% at de studerer byplanlegging, og 57% svarte at de ville lære mer om hvordan byplanlegging former samfunnet rundt seg (Amos, 2021). Da Amos spurte om hvilke andre metoder seerne brukte for å lære seg mer om temaet, svarte 47% «andre YouTube-videoer». Bare 9% svarte «grunnskole/videregående» (Amos, 2021).

Nyere forskning viser at YouTube-videoer som er relevante eller knyttet til fag, blir i større grad brukt av elever/studenter (Amos, 2021; Wang & Chen, 2020). Amos sin kanal (47.2 millioner seere per. 2022), kan brukes som en vesentlig formidler om byplanlegging. Det samme kan sies om andre historierelaterte kanaler, slik som med norske kanaler på YouTube som Profnick³ som har mer særnorske videoer om pensumrelatert innhold (4,8 millioner seere på kanalen pr.2022). Selv særnorske kanaler som retter seg spesifikt mot skolerelatert pensum, ser ut til å ha potensial for å formidle historie i en langt større skala enn da før YouTube ble til.

Wang & Chen (2020) forsket på hvordan studenter i Taiwan lærer seg engelsk ved hjelp av YouTube som tillegg til tradisjonell undervisning. Ut ifra intervjuene som forskerne gjennomførte, brukte studentene YouTube ofte til å få ekstra fagstoff som tillegg til vanlig undervisning. 42% av respondentene svarte at dette var en av grunnene. En student forklarte at:

Ray Du [YouTube-kanal] will tell you the contextual information and where and when to use a phrase. In textbooks, you may find a phrase, but you are not sure if you can use it in a specific place. In English-teaching videos, we will see examples and they will tell you directly how to use it (Wang & Chen, 2020).

Det nest høyeste svaralternativet (28%) som studentene responderte på gjaldt under «affektiv læring». Enkelte studenter brukte også YouTube for å tilfredsstille det affektive aspektet, som

³ <https://www.youtube.com/c/profnick/about>

det visuelle som man ellers ikke får i vanlig klasseromundervisning (Wang & Chen, 2020, s. 339). En elev påpeker at “Ray Du [YouTube-kanal] features some everyday topics. I feel it is quite interesting to learn along with his channel” (Wang & Chen, 2020).

For å forstå elevers erfaring med YouTube foretok Fleck, Beckman, Sterns & Hussey (2014) en kvantitativ spørreundersøkelse både før og etter et semester. Hensikten var å finne ut hvilken effekt elevene fikk ved bruk av YouTube i undervisningen. 63% svarte at de hadde brukt YouTube i akademisk sammenheng, mens 36% ikke hadde det. Når elevene ble spurt om de synes YouTube var nyttig for læring, svarte 80 % ja (Fleck et al., 2014).

Et annet viktig aspekt som artikkelen tar opp (Fleck et al., 2014) er hvordan engelsk-studentene oppfatter YouTube i forhold til «tradisjonell» undervisning som likt eller annerledes, når man skal lære seg engelsk som et fremmedspråk. En respondent i Wang & Chen (2020) sier at både YouTubere og lærere har samme mål, til tross for forskjellene i hvordan de presenterer innholdet. Respondenten mener at de deler det samme målet, å lære studentene om det engelske språket. En annen respondent mener det samme, fordi en YouTube-kanal organiserer vokabular som ble omtalt i videoen, akkurat som en lærer ville gjort i slutten av en time (Wang & Chen, 2020).

Selv om det er likheter mellom YouTube-kanaler og engelsklærere som baserer seg på å lære bort det engelske språket, er det likevel enkelte forskjeller mellom dem. I klasseromundervisning med lærere, følger elevene en læreplan som er forhåndsbestemt på hva de skal lære, og læreren organiserer timene ut ifra den. Dette kan oppfattes av elevene som fastsatt og lite fleksibelt. YouTubere derimot, kan produsere innhold ut ifra hva seerne ønsker og interesserer seg for. Selv om det er mulig å gi innspill til lærere om hva elevene ønsker å lære om, er kompetansemål og læreplaner fastsatt i bunn og man må som lærer følge denne til slutt uansett (Wang & Chen, 2020).

En annen student mener at skolen ikke er individuelt tilpasset som gjør at fremgangen i pensum og nivået er skjevt. Dette gjør at studenten ikke føler seg motivert for å lære seg engelsk. Når studenten er på YouTube derimot, kan studenten selv velge temaer eller områder som hen sliter med, og dermed øke kompetansen innenfor språket (Wang & Chen, 2020). Dette kan forklares ved at enkelte argumenterer for at skolebøkene ofte er utdaterte og gamle, som gjør at bøkene ikke kan lære studentene om det som er trendy, spesielt innenfor uttrykk som ofte oppstår på internett. Enkelte studenter kan også bli anbefalt enkelte videoer i etterkant av en time istedenfor anbefalt lesing (Tan & Pearce, 2011).

Wang & Chen (2020) påpeker at ordinær klasseromundervisning påvirker studentene i engelskfaget. Der kommer det frem at selv om denne formen for undervisning er mindre fleksibel og interessant for studentene, er den ansett som mer bidragsytende for å lære enkelte studenter språket (Wang & Chen, 2020). Klasseromsundervisningen har et forsiktig og gjennomtenkt pensum som kan hjelpe elever mer effektivt enn å se på YouTube. Dette kommer også frem hos tre respondenter som er enige i at klasseromsundervisning kan øke kunnskap og vokabularet ved hjelp av valgt pensum og en lærer, samt at enkelte bruker ordinær undervisning til øving før vurderinger. Funnet i forskningen var også blant annet at studentene som brukte YouTube til undervisning utenom skolen, var det 42% som brukte det for å finne ressurser til læring, og 27 % brukte YouTube for å øke motivasjonen (Wang & Chen, 2020, s. 342).

Jones & Cuthrell (2011) har forsket på hvordan pedagoger kan bruke YouTube som en ressurs i klasserommet. Forskningen viser at videoene kan introdusere nye konsepter eller bruke de som oppsummering i slutten av en time. Videre kommer det også frem at de fleste forelesningene bruker videoer for å fange oppmerksomheten til elevene (Jones & Cuthrell, 2011). En annen måte å bruke YouTube til klasseromsundervisning er at en videosnutt kan brukes som basis for en klasseromaktivitet som for eksempel diskusjon, der klippet som blir vist er grunnlaget for en diskusjon man skal ha i timen (Jones & Cuthrell, 2011). Tan & Pearce (2011) har kommet frem til at bruken av videoer i klasserommet blir sett på en som en effektiv måte å styrke læringen på. Likevel er det en fare for at elevene blir eksponert for misledende eller ukorrekt materiale som følge av at hvem som helst kan produsere videoer på YouTube. Konklusjonen hos Tan & Pearce (2011) anbefaler at elevene får bedre trening i kritisk tenkning tilpasset for bruk på YouTube, på tilsvarende måte som ved tekstbaserte ressurser. Et tema som ble nevnt flere ganger som viktig for bruk av videoer eller filmklipp i undervisning var at det måtte være god nok integrering av materiale i undervisning, og tilstrekkelig forklaring av det som ble vist. (Tan & Pearce, 2011). Resultatet viste at mange respondenter kommenterte på var om videoene var relevante og integrerte nok til undervisningen. Nøkkelen var at læreren forklarte videoen i etterkant av at den ble vist (Tan & Pearce, 2011).

The results show that the use of open educational resources is not viewed by students as a poor alternative and that, as long as properly facilitated and integrated into the lesson, the perceptions of students of this material do not diminish the perceived effectiveness of this method (Tan & Pearce, 2011).

Hva som kan konkluderes av de ulike tilnærmingene til YouTube i undervisning er at resultatene er mer positive enn negative, når det gjelder bruken av YouTube både til og i undervisning (Amos, 2021; Roodt & De Villiers, 2011; Tan & Pearce, 2011; Wang & Chen, 2020). Det er mange måter å integrere YouTube og undervisning, men hvordan YouTube blir brukt, er like viktig som kvaliteten på videoen.

YouTube som film i undervisningen

I tidligere forskning har det vært mange undersøkelser om film og hvilke effekter som skjer gjennom den. Det er også forsket på hvordan lærere bruker film i undervisning, hvordan elevene opplever bruken av film, og i hvilke tilfeller man bruker film i undervisningssammenheng (Marcus, Metzger, Paxton, & Stoddard, 2010; Marcus & Stoddard, 2009; Russell, William B., 2012; Russell & Waters, 2017; Wagner, 2018). YouTube er på en annen side et samlingspunkt for ulike typer av film, filmklipp, videoer, dokumentarer, arkivmateriale eller annet brukergenerert innhold. På YouTube finnes det også spesifikke kanaler som forklarer hendelser, filmer og dokumentarer. Å sette YouTube og film i sammenheng blir derfor relevant for denne forskningen, som jeg skal gå nærmere innpå i dette kapittelet.

Bruken av film er ikke noe nytt, faktisk er første dokumenterte bruken av film i undervisningssammenheng så tidlig som i 1910 i Rochester New York (Snelson & Perkins, 2009). En av de største fordelene ved bruken av film er muligheten for å filme og ta vare på fortiden, og digitale arkiver muliggjør tilgang til de eldste filmsnuttene til forskning (Snelson & Perkins, 2009). De tar for seg utviklingen av hvordan YouTube, online-video og film har utviklet seg til å være en viktig del av undervisning på skolen.

Da film ble innført for første gang i undervisningen fikk lærerne muligheten til å vise verden på en ny måte, som man aldri kunne gjennom å lese fagbøker eller ved tavleundervisning. Bruken av film ble raskt en suksess i skolen, og allerede i 1922, da *The Educational Screen*, et tidsskrift som diskuterte film i undervisningssammenheng, ble film positivt omtalt (Snelson & Perkins, 2009). En artikkel fra 1928 i *The Educational Screen*, skriver forfatteren Ercel C. McAteer følgende om hva han tenker om film i undervisning:

It is the writer's belief that the motion picture exerts more influence than literature in life of the average person. Appreciation of literature is fundamentally dependent on reading ability. School graduates may be able to read well enough, but to read systematically and intelligently presupposes a habit which is not easily and none too frequently acquired (McAteer, 1928).

Positive resultater skriver også Russell & Waters (2017) om, der de henviser til en rapport fra 1931 utført av Frances Consitt om bruken av film i historieundervisning (Russell & Waters, 2017). Der fant Consitt ut at bruken av film kan gi historien et nytt perspektiv på fortiden, øke interesse, stimulere curiositet, og gi detaljer man ikke får i bøker og av lærere (Russell & Waters 2017). Studien som Consitt utførte sees på som forgjengeren på en ny type forskning for å forstå effekten av film i klasserommet og på læringsutbyttet av den. I 1960 utførte Project Discovery, som blir omtalt i Russell & Waters (2017), en studie der man forsket på lærerens bruk av film i undervisning. Av resultatet som ble fremvist i Russell & Waters (2017) var det;

- 97% som svarte at bruken av film har som hensikt å motivere elever for et nytt emne
- 92% for å gi en opplevelse av en periode som ikke ellers er mulig
- 91% for å gi en oppsummering og informasjon
- 85 % for å fremvise viktig informasjon og fakta

Bruken av film eller TV-program, gjør at vi får frem dype følelser slik som spenning, sinne, glede, avslapping eller kjedsomhet (Berk, 2009). Alt dette kommer an på hvilken type film eller program du ender opp med å se på. Ronald Berk (2009) hevder at læringsutbyttet ved å benytte filmklipp i klasserommet kan være å: fange elevens oppmerksomhet, konsentrasjon, interesse i klasserommet, og øke motivasjon for innhold og læring. Et viktig premiss når man skriver om film og YouTube, er at dette er teknologi. Berk understreker og er klar over at så fort ny teknologi blir introdusert, blir den forrige utdatert, dette gjør at han er bevisst over at hans egen artikkel kan bli fort utdatert (Berk, 2009).

Berk (2009) påpeker ulike metoder for hvordan man skal velge ut «passende» videoer. Det han ønsker er at man skal velge ut videoer som er så lite støtende som mulig. En video som kan støte en eller flere elever kan føre minske læring ved at elevene trekker seg ut fra diskusjonen eller timen (Berk, 2009). For å sette det han skriver i sammenheng med YouTube, skriver han om hvordan man skal velge ut disse videoene som du skal bruke i undervisningen. Når det gjelder YouTube-videoer, nevner Berk kun at en YouTube-video skal være høyest rangert (mest likt), og mest sett (Berk, 2009).

For selv om Berk eksplisitt nevner at en YouTube-video skal være mest sett og mest likt, kan man bruke de ulike kriteriene som Berk nevner angående filmklipp. Av det som listes opp er det å: skaffe innhold og informasjon, illustrere ett konsept, presentere alternative synsvinkler eller perspektiv, sette illustrere teori og praksis visuelt, video som stimulering for en aktivitet,

videoklipp til kritisk tenkning, overdrivelse av ett poeng, skaffe oppmerksomhet på ett viktig poeng, gruppearbeid basert på filmsnutter, og motivasjon og inspirasjon (Berk, 2009). Disse poengene er som blir listet opp kan også være relevante ovenfor valg av YouTube-videoer.

For å forstå hvordan film i dag blir brukt i undervisningen, har Stoddard & Marcus (2010) funnet ut at ca. 92% av lærerne de målte, mente at de viste hele eller deler av en film en eller flere ganger per uke (Stoddard & Marcus, 2010). Av listen med filmer som lærerne rapporterte i denne forskningen var det i hovedsak Hollywood-filmer, slik som *Saving Private Ryan*, *Pearl Harbour*, og *Enemy at the Gates*. Hvis en lærer bruker slike filmer uten å ha en spesifikk plan på hva man ønsker å vise, kan det bli problematisk ved at elevene ikke ser sammenheng eller oppfatter filmene som underholdning. Derfor har Russell & Waters (2017) kommet frem til en metode som skal være nyttig for både elever og lærere ved bruk av film i klasserommet. For det første må læreren ha sett gjennom videoen for å finne ut om den er relevant for elevene og temaet. Neste steg er å sørge for at introduksjon til videoen, detaljer, bakgrunn og vokabular blir forklart slik at alle elever forstår det man skal se. Deretter blir filmen sett, men det anbefales at opplegg blir laget i forkant slik at elevene kan kritisk tenke over filmen mens den blir sett sammen i klassen. Dette kan være spørsmål som tar for seg hva elevene skal se etter f.eks. om filmen er relevant til tema. Til slutt må man avslutte arbeidet med film, slik at alle elever forstår hva de har sett og hvorfor de har sett det. Lærerne må sørge for at elevene får tid til diskusjon eller debatter i etterkant, slik at man kan reflektere ulike synspunkt, slik at elevene får med seg alt (Russell & Waters, 2017).

Når man velger ut film er det viktig å ha en plan for hva som er intensjonen å bruke filmen til. Stoddard & Marcus legger vekt på at man skal få elevene til å tenke kritisk om filmen, og historien om handlingene. Dette fører til diskusjoner som hjelper elevene til å kritisk vurdere og analysere fortiden ved hjelp av film (Stoddard & Marcus, 2010).

I en undersøkelse av William B. Russell (2012), hvor lærere rapporterte inn selv hvordan de praktiserte bruken av film i sin undervisning, kom det frem at de fleste lærerne (68%) brukte vanlige skriftlige innleveringer når man bruke film i undervisningen, og få lærere brukte noen form for metode å analysere filmen i etterkant av visningen (Russell, 2012). Russell mener at kritisk tenkning er en essensiell metode for når man skal forberede elever på å delta i dagens samfunn. Bruken av film er det han mener er en ikke-tradisjonell læringsmetode, men som av flertallet av lærerne fortsatt blir brukt som en pensumbok (Russell, 2012). Tradisjonell metode er å se film eller lese teksten, og dermed ha en skriftlig prøve med spørsmål relatert til denne. Det Russell understreker er at faget samfunnsfag som skal forberede elevene på å delta og forstå

samfunnet de lever i ikke gjør det ved å bruke en tradisjonell metode for å analysere filmer (Russell, 2012).

Et viktig poeng Robert A. Rosenstone argumenterer for i boken *History on Film – Film on History* (2017) er at man må se på hvordan den generelle befolkningens forståelse og tilnærming til historie er i dag. Historiefilmer på kino, dokumentarer på tv, internett, og serier er alle viktige for å forstå dagens samfunn sitt forhold til historien i dag, og å utelate den, ifølge Rosenstone, er å ignorere hvordan en stor andel av befolkningen tolker historien i dag (Rosenstone, 2017). Viktigheten for visuell media er stadig større, det samme gjelder sosiale medier som er blitt en større del av det daglige livet vårt. Videre argumenterer Rosenstone for at film vekker noe mer enn bare forståelse og kunnskap om tiden filmen dramatiserer, men gjennom karakterenes øyne og liv føler man gjennom filmens personer hva de gjennomgår. Filmen ønsker at du skal oppleve smerten av fortiden, fordi historie gjør vondt (Rosenstone, 2017). Ifølge han er det ingen definisjon på hva sannhet er eller ikke er, noe som gjør at man bør beherske hva kritisk tenkning er for å kunne forstå og tolke film i en undervisningssammenheng. Selv på skolen og valget lærere tar når det gjelder filmer til undervisning kan også vekke sterke følelser. Wineburg et al. (2007) forsket på hvordan ungdommer husket og forsto historie om Vietnamkrigen, og han fant ut at ungdommer som ikke har opplevd tiden da konflikten fant sted, hadde fått minner og sin forståelse av filmer som de har sett på skolen og i egen fritid. I stedet for er det en gyllen mulighet å bruke filmen til å lære elevene å tenke kritisk om historien og hvordan den blir fremstilt i ulike filmer (Wineburg, Mosborg, Porat, & Duncan, 2007).

Den nye formen for historie som finnes på skjermen kan utvikle seg til å bli den nye historieformidleren. Film som er langt mer kompleks enn ord, skaper sin egen sannhet. Lyd, bilde, språk, og tekst, skaper en ny mening enn det skriftlig historie har klart tidligere. Visuell media kan spekuleres på ved at den kan skifte vår oppfatning av hvordan vi tenker om fortiden vår (Rosenstone, 2017). Visuelle media som film eller video-klipp på YouTube tar stadig større del i livet vårt, men også måten vi lærer oss om blant annet fortiden:

To go from the page to the screen, to accept filmmakers as people who also in their works produce historical understanding, as I have been proposing throughout this book, is to accept a new sort of history (Rosenstone, 2017).

Spørsmålet er om vi kan representere fortiden som den var gjennom film. Rosenstone mener at det er uunngåelig å modifisere historien som den var, selv om man ønsker å ta vare på den, eller

representere den i hvilket som helst medium (Rosenstone, 2017). Selv om man ønsker å gjenfortelle historien så objektivt som mulig, vil man alltid endre på noe av fortiden. Vi som lever i ettertid, danner oss et narrativ av historien for at den skal kunne fortelle oss noe. Selv om kjente filmer som i Rosenstone sitt tilfelle, Holocaust, ikke forteller om det kulturelle, økonomiske, psykiske eller hvordan antisemittismen ble til før og rundt Holocaust, så gir filmene oss likevel en illusjon, om at vi vitner eller ser frykten, gleden eller smerten fra fortiden. Det er ifølge Rosenstone tre viktige aspekter ved læring man ikke skal ignorere – øye, kroppen og hjertet (Rosenstone, 2017). Historien og det historiske fakta er kanskje ikke like omfattende som ved skriftlige dokumenter, men læringen om følelser, empati og forståelse rundt en historisk hendelse, kan være med å bidra på hvordan vi forstår og ser på historie i dag. Det er først ved hjelp av kritisk tenkning og kildekritikk man kan få en bredere og større forståelse av de filmene eller videoene man ser på YouTube, faktisk forteller oss om det vi ser på.

Kritisk tenkning og kildekritikk

Siden hovedfokuset for denne oppgaven er å se på elevers bruk av YouTube, er det også naturlig å se på hvordan elevene bruker de ulike videoene som man finner på nettsiden. Jeg vil derfor avklare hvordan jeg definerer kritisk tenkning og kildekritikk. I den overordnede delen i den nye læreplanen (LK20) står det følgende om kritisk tenkning:

Skolen skal bidra til at elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning [...] Opplæringen skal gi elevene en forståelse av kritisk og vitenskapelig tenkning. Kritisk og vitenskapelig tenkning innebærer å bruke fornuften på en undersøkende og systematisk måte i møte med konkrete praktiske utfordringer, fenomener, ytringer og kunnskapsformer [...] Hvis ny innsikt skal vokse fram, må etablerte ideer granskes, kritiseres med teorier, metoder, argumenter, erfaringer og bevis. Elevene skal kunne vurdere ulike kilder til kunnskap og tenke kritisk om hvordan kunnskap utvikles. De skal også kunne forstå at deres egne erfaringer, standpunkter og overbevisninger kan være ufullstendige eller feilaktige (Utdanningsdirektoratet, 2020a).

Kritisk tenkning er dermed en del av det læreplanen kaller for «opplæringens verdigrunnlag». Kritisk tenkning som er et av flere verdigrunnlag, har som mål at gitte verdier og prinsipper skal omfatte opplæringen som barn og ungdom får fra første klasse på barnetrinnet, til og med studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogrammer (Utdanningsdirektoratet, 2020a). Den overordnede delen skal dermed prege hele den pedagogiske praksis i alle fag, og være

grunnmuren for all pedagogisk opplæring. Det er derfor en relevant og viktig del for å se på hvordan elever behersker bruken av kritisk tenkning. Innenfor selve læreplanen er det under «kjerneelementer» og «grunnleggende ferdigheter» som omtaler kildekritisk bevissthet og digitale ferdigheter. Etersom læreplanen uttrykker kritisk tenkning og kildekritikk som en ferdighet elevene skal beherske, er det også slik jeg kommer til å bruke begrepet «kritisk tenkning og kildekritikk» som utgangspunkt i min definisjon av begrepet.

På 1600-tallet sa Renè Decartes «Cogito ergo sum» - «Jeg tenker, altså er jeg». Med andre ord kan det forklares ved at tankevirksomhet er det som definerer oss som mennesker (Greek, Jonsmoen, & Nilsen, 2014). Å være kritisk kan ofte forbindes med å finne feil eller mangler, men i studiesammenheng handler det om å bruke fornuft og kunnskap for å tenke over ulike faglige forhold på en selvstendig, undrende og systematisk måte (Greek et al., 2014). I dag legges det vekt på kritisk tenkning gjennom hele skolegangen som ble vedtatt av formålsparagrafen i Stortinget 2008. Det viktigste er ikke lenger å huske, men å forstå, slik at en kan overføre og bruke kunnskapen i nye situasjoner (Greek et al., 2014).

Lars Torsten Eriksson (2020) forklarer også kritisk tenkning på en lignende måte som Greek et al. (2014) ved å se på hva kritisk tenkning er, eller ikke er. Eriksson er også bevisst over at «kritisk» i dagligdagse tilfeller kan sees på som noe negativt, eller innlede til konflikt ved å kritisere noe(n). Selv om kritisk tenkning er noe som er utviklet over lang tid, er det ikke før 1900-tallet gjennom John Dewey at kritisk tenkning har blitt en integrert del av skolen (Eriksson, 2020). Begrepet kritisk tenkning kan defineres som evnen til å tenke dypt og fleksibelt om viktige saker, men mer spesifikt betyr det å kunne vurdere kvaliteten av ulike argumenter, bevis og kilder, og trekke gyldige slutninger (Ferguson & Krangle, 2020). Huber & Kuncel (2016) skriver også at det er vanskelig å eksakt definere hva kritisk tenkning er. Den tradisjonelle generaliseringen er å ha en bred evne til å tolke informasjon og tilnærme seg problemer på en måte som kan brukes i en rekke forskjellige domener (Huber & Kuncel, 2016). Dette kan være refleksive holdninger som ikke er begrenset til tekster, men til en rekke oppgaver som å investere penger, forstå lover og komplekse påstander eller konsepter (McPeck, 1984). Innenfor de pedagogiske rammene er det også en definisjon av kritisk tenkning, der Emily Lai (2011) tar for seg ferdigheter en rekke forskere er enige om:

- Analysere argumenter, påstander og bevis
- Å trekke slutninger med induktive og deduktive slutninger
- Evaluere og vurdere

- Ta avgjørelser eller løse problemer

Det å kunne tolke, analysere, evaluere og ta beslutninger med utgangspunkt i forskjellige informasjonskilder, og en kritisk analyse av informasjonskildene er dermed en viktig del av å kunne forstå hva begrepet kritisk tenkning innebærer (Ferguson & Krange, 2020). Begrepet kan referere ifølge Lorentzen & Røthing (2017) til to ting. Det ene som kalles for «kildekritikk» som sikter til bevisstgjøring omkring kildebruk og kunnskapsproduksjon. Det andre er en systemkritisk og maktkritisk tenkemåte (Lorentzen & Røthing, 2017). I forhold til denne forskningen er det en kildekritisk tilnærming som vil være mest hensiktsmessig, ettersom denne forskningen ikke skal fokusere på elevers kritiske tenkemåte til makt eller institusjoner, som ofte kan refereres til Paulo Freire (1999) sin definisjon av kritisk tenkning gjennom *De undertryktes pedagogikk*.

Kildekritikk

Ved å gå nærmere inn på kildekritikken kan det være relevant å se på hvordan man velger ut kilder via digitale medier. Historiske undersøkelser og fremstillinger består av å anvende rester eller levninger av en fortid til å rekonstruere denne (Kjeldstadli, 2016). Problemet med dette er å velge ut det man kan anvende for å fortelle noe om fortiden. Det aller meste kan representere en kilde: et dokument, bilder, videoer eller utsagn. Kildene er informasjonsbærere og kan si oss noe om det som har hendt (Bertnes & Tuseth, 2012). For at man skal bruke informasjon man finner, må man undersøke en del forhold rundt informasjonen og kildene, og det er her kildekritikken kommer inn. Dens oppgave er å vurdere kildene og bedømme hva vi kan legge vekt på. Dersom man finner ut at en kilde har svakheter, vil det si at den er upålitelig og har lav troverdighet (Bertnes & Tuseth, 2012). For å utføre kildekritikk er det konstruert kildekritiske momenter som Bertnes & Tuseth (2012) skriver i *Faglig informasjon på internett*. For det første er det å finne ut *hvem* som er forfatter. Er det en person med utdanning og kompetanse i det som blir omtalt, eller er det en som uttaler seg om noe hen ikke har greie på? Et annet moment er å sjekke påstandene i kildene. Hvis noe er uklart kan det skape usikkerhet av det som blir presentert. Et par viktige momenter som er relevante for YouTube er om videoene henviser til kilder som videoen er basert på. Poenget med kildehenvisninger er å kunne etterprøve konklusjoner som forfatteren, eller videoskaperen, kommer til. Det andre er om kildene samsvarer med andre kilder om samme tema. Det kan være større sjans for at noe er sant om flere kilder omtaler det samme om et tema, men selv om flertallet mener det samme, betyr det ikke at det alltid er rett (Bertnes & Tuseth, 2012). Bertnes og Tuseth beskriver metoder man

bør benytte når man søker etter informasjon på nett, er Kjeldstadli mer opptatt av selve kilden. For at man skal velge ut de kildene man vil bruke, må man se på det han betegner som en grunnmur ved kildegransking.

Man må se på hvilke kilder man har for å belyse de spørsmålene man ønsker å besvare. Deretter må man se på ha slags kilder det er. Hva er kildens opphav og dets funksjon? Videre må man også se på hva som står i kilden og tolke disse. Til slutt må man se på hvilken relevans kildene eventuelt har for det man ønsker å belyse (Kjeldstadli, 2016). Ved å gjøre dette mer relevant for skoleelevene, kan man undersøke fortellerens forhold til det fortalte. Dette vil være spesielt relevant for bruk av YouTube, ettersom det er her man ser på hvordan fortellerens ståsted til det han presenterer i en video. Det man kan sjekke nærmere er om det er en førstehåndskilde eller en annenhåndskilde som blir brukt (Kjeldstadli, 2016).

Selv om man har flere forhåndsregler og forsøker å strebe etter å være kildekritiske, er internett en plass med hav av mulige forfalskninger som man ofte kan overse. En følgerbase og antall likerklipp på en nettside, video eller sosiale medier, kan manipuleres ved at dette er noe man enkelt kan kjøpe seg (Grut, 2021). Nettsider og kontoer på sosiale medier kan manipuleres og fremstå som «verifisert» og troverdig, men innholdet som den fremmer trenger ikke å være det. En god regel å huske er at selv om noe fremstår som troverdig, trenger den ikke å være det (Grut, 2021). Spesielt kontoer som virker populære, med god omtale (rating), mange følgere, eller seere, kan kontoen likevel være falsk, ettersom dette er noe man kan kjøpe (Grut, 2021). Dette viser hvordan man kan manipulere elementer som popularitet, omtale, følgerbase, og verifisering, som gjør at man i mange tilfeller anser en bruker, nettside eller en person til å være ekte, men som i realiteten er kjøpt og betalt på nett. Kildegransking på nett innebærer derfor ikke bare å vurdere hvilke kilder som blir brukt i den informasjonen man leser, men også å være bevisst på helheten av det man ser og leser om. Kritisk tenkning kan derfor spille en viktig rolle om å holde tilbake og aktivt vurdere flere elementer om det man leser om. Kritisk tenkning i digital sammenheng kan derfor handle om å sette flere elementer som er blitt omtalt i dette kapitlet i sammenheng med hverandre for å utnytte de ulike ferdighetene og metodene på ulike problemstillinger man kan støte på, ved å vurdere det man tilegner seg av informasjon på nett og ser på.

Kritisk tenkning – en sammensatt ferdighet

Hvordan man definerer kritisk tenkning i forhold til bruken av YouTube kan belyses ved å se på hvordan kildekritikk blir benyttet. I tillegg til kildekritikk kan «kritisk literacy» settes i sammenheng for å kunne forklare begrepet ytterligere. Ifølge Heather Coffey (2008) kan kritisk literacy sees på som evnen til å lese tekster i en aktiv og reflekterende måte for å få en bedre forståelse av makt, ulikhet og urettferdighet mellom mennesker (Coffey, 2008). I begrepet tekst, mener man også musikk, noveller, samtaler, film og lyd. Alle slike tekster kan forstås og tolkes på ulike måter (Coffey, 2008; Hatlen, 2020). I tillegg til kritisk literacy er det også noe som kalles for «multimodal literacy». Dette er relevant ettersom vi lever i en digital medie verden som bidrar til formingen av vår oppfatning av oss selv og omverdenen. Dette skjer gjennom tolkning av ulike modaliteter slik som verbalspråk, bilder, lyd, språk, og ikke minst gjennom YouTube (Hatlen, 2020).

Ifølge Gunther Kress (2003) må man se på «literacy», leseferdighet, som et skifte fra den tradisjonelle skriften, til den nye dominansen som det visuelle (bilde). I tillegg må man også se på skiftet fra den tradisjonelle boken, til den digitale skjermen. Man kan si at språket som tale vil forbli en viktig del innenfor kommunikasjon, mens skriftspråket vil i økende grad bli utkonkurrert av det visuelle innenfor offentlig kommunikasjon (Kress, 2003). Dette kan derfor også tolkes som en indikasjon på at multimodalitet og fokuset på hvordan man skal tolke disse formene som materiale. Meningsskaping skjer på mange måter, gjennom visuelle og språklige inntrykk samt opplevelse av lyd og rom. Ulike medier og digitale uttrykk kan derfor sidestilles med tekst (Hatlen, 2020). Allan Luke (2014) skriver at skolene lærer kritisk lesing som en metode på å indentifisere forfatterens partiskhet, men som han diskuterer selv, det finnes ikke noen universell forklaring på hva kritisk literacy faktisk er. Kritisk literacy innebærer å se verden i dens mønster, design og kompleksitet og dermed utvikle kapasiteten til å reforme den etter en selv. Både Kress og Luke indikerer en enighet om at kritisk literacy har utviklet seg til å innebære visuelle, lydmessige og digitale tekster (Luke, 2014).

En måte å se på begrepet kritisk tenkning er ikke å bare se på begrepet isolert i seg selv, men i sammenheng mellom andre begreper slik som kildekritikk og kritisk literacy. Ved å kombinere de ulike begrepene kan man få et større og helhetlig bilde og forståelse av hva begrepet innebærer, men også la forskjellige konsepter utfylle hverandre, ettersom det er flere definisjoner på hvordan man kan definere kritisk tenkning som en ferdighet (Giselsson, 2020; Utdanningsdirektoratet, 2021).

Ferguson og Krange (2020) sin tilnærming til kritisk tenkning fremheves det tre ferdigheter; argumentasjon, strategisk kildevurdering, og kunnskapssyn. De argumenterer for disse ferdighetene som viktig for elevens forståelse og beherskelse av kritisk tenkning i skolen. I tillegg skal eleven kunne se på kontekst i forhold til påstander som støttes av årsaker og bevis i forhold til motargumenter (argumentasjon). Videre skal eleven bruke kildeinformasjon og kritisk vurdere publikasjon, utgiver, dato og om forfatteren er skikket til å uttale seg om tema (strategisk kildevurdering). Til slutt skal eleven oppfatte hva som teller som kunnskap, hvordan en med sikkerhet kan vite at noe er sant, samt være kritisk til eget kunnskapsnivå og hvor man har fått denne informasjonen fra (kunnskapssyn) (Ferguson & Krange, 2020).

Kritisk tenkning kan defineres som en kombinasjon av ferdigheter der evnen til å oppfatte relasjoner mellom tekst, og til å vurdere konklusjoner fra informasjon samt vurdere deres gyldighet autoritet som bevis (Wagner, 2019). Dette passer godt inn under hvordan jeg definerer begrepet kritisk tenkning sammen med kildekritikk og multimodal literacy. At flere forskere også tolker kritisk tenkning som en ferdighet, gjør at min definisjon også blir styrket i forhold til læreplanens definisjon av begrepet som en ferdighet bestående av evnen til å egen fornuft og kunnskaper til å vurdere informasjon som pålitelig, men samtidig være kritisk til hvor man finner informasjon, hvem avsenderen er, hvilke kilder som er brukt, og i tillegg være bevisst på at egen kunnskap kan være feilaktig. Kritisk tenkning kan derfor ikke bare sees på som ett element, men heller som en sammensatt ferdighet bestående av elementer fra både evnen til å reflektere og være kritisk, kildekritikk og kritisk leseferdighet (literacy).

Kapittel 3: Metode

I henhold til forskningsspørsmålene der jeg forsøker i finne ut og belyse elevenes bruk og opplevelse av YouTube i undervisningen, er det mest hensiktsmessig å drive med en forskningsmetode som kalles for metodetriangulering, også kjent som «mixed method» (Hjerm, 2011; Larsen, 2007). Hvordan jeg endte opp med to metoder for denne forskningen, var først og fremst ved hjelp av en pilotering i forkant av metodevalgene. Piloteringen var med på å formulere spørsmål, men også gi en pekepinn på hvilken retning jeg bør fokusere på, og ikke minst gjøre designet av oppgaven enda sterkere. I dette kapitlet skal jeg redegjøre valgene av den metodiske tilnærmingen for denne oppgaven, en diskusjon av oppgavens informanter, og til slutt en diskusjon om oppgavens validitet og reliabilitet.

Kvantitativ og kvalitativ metode – mixed method

Ettersom min studie forsøker å få en økt forståelse og finne svar på hvordan YouTube blir brukt til historiefaget av vg3-elever, og hvordan bruken påvirker elevene, mener jeg at det er hensiktsmessig å kombinere kvantitativ og kvalitativ metode for å kunne belyse problemstillingen og forskningsspørsmålene best mulig. Både den kvantitative og kvalitative tilnæringsmetoden har som sikte å bidra til en bedre forståelse av det samfunnet vi lever i (Holme & Solvang, 1996). Kvantitativ metode forsøker i stor grad å generalisere svarene fra respondentene, mens kvalitative forskningsmetoder har sin styrke å få frem nyanser og dypere detaljer av et fenomen. Ønsket om å danne et totalperspektiv av et fenomen, tolkninger, teoridannelse og forståelse av sosiale prosesser er felles for begge metodene. (Holme & Solvang, 1996). Dette forsterker derfor metodebruken i min studie, ettersom det jeg forsker på kan belyses ved å velge metodene hver for seg. Istedenfor velger jeg å utfylle de ulike metodene ved hjelp av pilotering, spørreundersøkelse, og en kategorisering av intervjuobjektene for utvelgelse av intervju. Dermed kan jeg få både dybdeforståelse av hva de ulike kategoriene tenker, i tillegg til å få et representativt utvalg gjennom et spørreskjema.

Et viktig aspekt for den kvantitative metoden er at dataene jeg samler inn fra spørreskjemaet er målbare. For at jeg skal kunne kategorisere og finne brukbare svar, må spørsmålene utformes slik at jeg kan telle opp hvor mange som gir ulike svar. Målet ved denne typen forskning er at man ønsker å kunne forklare et fenomen (Larsen, 2007), som i min forskning er å se på bruken av YouTube blant vg3-elevne. Det er en diskusjon om hvilken metode som best egner seg, men som Jacobsen selv skriver er kvalitative og kvantitative data like gode, men de ulike metodene egner seg til å belyse hver sine ulike spørsmål og problemstillinger (Jacobsen, 2015).

I min undersøkelse er det hensiktsmessig å utføre en blanding av disse metodene ettersom jeg ønsker å finne ulike svar. Kvantitative spørreundersøkelser egner seg godt til å besvare forskningsspørsmålet som handler om bruken av YouTube i undervisningssammenheng og elevens egen bruk. I tillegg egner denne formen for undersøkelser seg til å skaffe et mer representativt utvalg som kan si mer om helheten av et fenomen. Ved hjelp av denne metoden har jeg klart å få inn 209 svar, hvorav 100 er gutter, 107 er jenter, og to ville ikke oppgi kjønn. Det som kvantitative undersøkelser ikke egner seg like godt til er å få svar med like mange detaljer og nyanser på blant annet forskningsspørsmålet angående elevens bruk av kritisk tenkning. For å få en bedre forståelse rundt elevenes forhold til kritisk tenkning vil det være mer hensiktsmessig å utføre en kvalitativ tilnærming i form av intervju. Gjennom intervju kan informantene selv fortelle om deres egen selvforståelse og erfaringer. I tillegg egner kvalitativ metode seg godt til studier av temaer som det er lite forskning på fra før (Thagaard, 2013). Med en slik tilnærming vil jeg få en økt og grundig forståelse for hvordan elevenes tilnærming til kritisk tenkning er, og hvilken påvirkning dette har til seleksjon og utvelgelse av YouTube-videoer. Den kvalitative metoden bidrar også til at jeg får en dybdeforståelse av deres tanker og bruk rundt YouTube og kritisk tenkning. Ikke minst bidrar metodene til å utfylle hverandre når jeg skal velge respondenter til intervju i etterkant av spørreundersøkelsen. Informantene representerer ulike kategorier i den kvantitative undersøkelsen, som gjør at jeg får belyst og forstått de ulike gruppene som jeg har plassert respondentene i, basert på deres svar i spørreundersøkelsen. Intervju egner seg for å gi informasjon om personers opplevelser, synspunkter og selvforståelse.

Utvalg av informanter

Da jeg skulle velge ut hvilke elever som skulle forskes på var det flere elementer jeg måtte vurdere. Valget falt på vg3-elever ettersom de allerede har hatt historie i ett år allerede. Siden det er vanene til elevene jeg er interessert å se på, er det hensiktsmessig å bruke dette trinnet fremfor andre, ettersom elevene i vg3 mest sannsynlig har vaner etter å ha hatt et fag over tid. Elevene er også ofte mer selvstendige enn andre trinn når de begynner å bli såpass voksne. Enkelte elever begynner å gjøre seg klare for studier eller arbeidslivet, noe som gjør at elever i vg3 kan være mer bevisste på å finne informasjon på eget initiativ. Dette kan være med på å gi mer innsiktsfulle svar til forskningen.

Respondentene er født 2003 og er elever ved videregående skoler i Rogaland som tilbyr studiespesialiserende. Utvalget av skolene er diverse skoler som representerer ulike deler av

fylket, både i byområdene og ute i distriktene. For å gjennomføre en kvantitativ eller kvalitativ undersøkelse, er det en fordel å allerede ha kjennskap til de skolene man ønsker å ha med i en undersøkelse. Erfaringsmessig når jeg skulle spørre om skolene var interessert i å delta, var det vanskelig å få respons eller interesse. En grunn til det var at en skole svarte at de får mange henvendelser hvert semester, og at de ikke kan takke ja til alle. Det var fem skoler som takket ja til å delta i spørreundersøkelsen. Av de skolene som takket ja, er det både sentrumsnære skoler, samt skoler lenger ute i distriktene.

De skolene som takket ja til å være med, ble tilsendt et informasjonsskriv⁴ til lærerne for hver klasse, der jeg forklarte problemstillingen og forskningens formål. Elevene gjennomførte spørreundersøkelsen ved at lærerne videresendte internettlenken til spørreskjemaet til sine klasser, og brukte tid av sin undervisningstid som skulle passe best for dem. Dette førte til at noen klasser ikke hadde fullt oppmøte som gjorde at antall svar på spørreundersøkelsen var noe lavere enn forventet, men jeg fikk likevel en stor andel respondenter til min undersøkelse.

Utvalg av informanter til intervju

Utvalget av informanter til intervju ble gjennomført etter at alle som hadde mulighet til å delta fikk svart på undersøkelsen. I spørreundersøkelsen hadde alle deltakere mulighet til å svare på om de ønsket å være med på intervju i etterkant basert på svarene i undersøkelsen. Av 209 deltakere var det 35 som takket ja. Av de som godtok å delta på intervju, kategoriserte jeg deltakerne i ulike grupper. Hensikten ved at jeg kategoriserer informantene før jeg inviterer de jeg ønsker å ta med til intervju, er for å få en god oversikt over de som blir valgt, representerer flest og best mulig av alle som deltok i spørreskjemaet. Ideelt sett ville man ha intervjuet alle som deltok, men istedenfor må jeg velge noen få som representerer de fleste deltakerne i spørreundersøkelsen.

Utvalg av respondenter er ofte formålsstyrt, der formålet med undersøkelsen bestemmer hvem man bør intervjuer (Jacobsen, 2015). En type kriterier som blir omtalt er bredde og variasjon som jeg har benyttet meg av. I denne typen for utvelgelse grupperer man respondentene, og velger f.eks. en person fra hver undergruppe (Jacobsen, 2015). Ettersom jeg allerede har fått svar fra spørreskjemaet i forkant, ønsker jeg å finne mer ut om valgene de ulike respondentene har tatt i spørreundersøkelsen, men også for å forstå hva som ligger bak de eventuelle svarene. Denne metoden for utvalg gjør at informantene på intervju ikke kommer fra en bestemt gruppe,

⁴ Vedlegg 1, informasjonsskriv

men heller fra en bred gruppe som kan gi flere nyanserte svar mellom den kvantitative og kvalitative forskningen. Kriteriene som ble lagt vekt på når jeg skulle gruppere de som hadde takket ja, kan sees med enkel oversikt ved *tabell 1*:

Tabell 1: Spørsmål som ble valgt som kriterier for utvelgelse til intervju.

1: Hvor mye tid i en gjennomsnittsdag bruker du på YouTube?
2: Hvor ofte ser du på historierelaterte videoer på YouTube generelt?
3: I hvilke sammenhenger ser du på historierelaterte videoer på YouTube?
4: Når du velger ut hvilke kanaler/videoer du ser på som er knyttet til historiefaget, hva ser du etter?
5: Når du velger ut YouTube-videoer som er relatert til historiefaget og pensum tenker du over at, eller vurderer du om:
6: Hvordan vurderer du en YouTube-video som troverdig?
7: Hva mener du er viktig å tenke på, eller se etter, når du velger ut YouTube-videoer som skal gi deg informasjon?

Disse syv kriteriene er spørsmål som ble brukt under den kvantitative spørreundersøkelsen. Hensikten til at jeg valgt disse kriteriene er at jeg kan få en bedre oversikt over hvordan de ulike respondentene tenker, og i hvilken kategori de tilhører.

Spørsmål 1 og 2 tar for seg hvor mye tid de ulike respondentene bruker på YouTube generelt, men også hvor ofte de benytter seg av YouTube til historierelaterte videoer. På denne måten kan jeg lettere kategorisere informantene etter hvor mye tid gjennomsnittlig bruker de på YouTube: ikke noe tid, under 30 minutter, 30 minutter – 1 time, 1-2 timer, 2-3 timer, 3-4 timer, eller mer enn 4 timer. Spørsmål 2 spør hvor ofte de ser på historierelaterte videoer. Med dette får jeg en oversikt på hvor ofte av den gitte tiden de oppgir på YouTube, blir brukt til å se historierelaterte videoer: svært ofte, ofte, av og til, sjeldent, eller aldri. Spørsmål 3 tar for seg når informanten bruker historierelaterte videoer, og spørsmål 4 – 6 tar for seg informantens forhold til kritisk tenkning og kildekritikk ved utvelgelse av YouTube-videoer.

Ved å kategorisere informantene i ulike grupper og bruke spørsmålene som utgangspunkt for hvem jeg ønsker å ta med videre til intervju, får jeg følgende oversikt som kan illustreres ved *tabell 2*.

Tabell 2: Utvalgte informanter sine svar fra undersøkelsen.

Informant: Anton	Informant: Beate	Informant: Charlie
1: Under 30 min	2-3 timer	1-2 timer
2: Aldri	Av og til	Av og til
3: Aldri	På egen fritid, som lekse, for å lære meg pensum bedre, i historietimen	På egen fritid, for å lære meg pensum bedre, i historietimen
4: Jeg ser ikke etter noe	Den svarer på det jeg leter etter, videoen ser profesjonell ut	Den svarer på det jeg leter etter, videoen ser profesjonell ut
5: Jeg tenker ikke over noe	Det som presenteres i videoene er sant, innholdet er funnet fra troverdige kilder, det kan være feilaktig informasjon, du er uenig i det som blir sagt/presentert	Det som presenteres i videoene er sant, innholdet er funnet fra troverdige kilder. de som har laget videoen er historikere eller lærere, det kan være feilaktig informasjon, du er uenig i det som blir sagt/presentert
6: ser på hvor mange visninger videoen har.	Først ser jeg om kanalen er en troverdig kilde. Det finnes så kalt "verified" YouTube-kanaler som har et større ansvar i å gi riktig informasjon. Deretter ser jeg hvor de har hentet informasjonen fra. Hvis det er en YouTube video som har en opplesning av en wikipedia-side, så regner jeg det som veldig lite pålitelig, for eksempel. Jeg liker også å se på kommentarene og se	Først så sjekker jeg om der er kilder til det de snakker om, som lenker er andre tekster som de mangler. Så tenker jeg over om der kan være noe politisk syn som påvirker hva som blir sagt. Hvis jeg ikke kan finne noen kilder så ser jeg ikke på det som helt sant eller helt galt, fordi jeg har ikke tid til å sjekke opp alt det de sier.

	hvordan andre er kildekritiske til materialet.	
7: Overskriften og visningene	Om informasjonen som blir gitt er både faglig og historisk korrekt, og om det er relevant for meg. Men det viktigste er så klart at videoen ikke er personlig basert og gir heller fagkunnskap og grunnlag til videre personlig drøfting.	Det er viktig å se om de bruker kilder og hvilke kilder de bruker. Det er også viktig å tenke om videoen har en politisk hensikt. Det er ofte best å finne videoer som er laget av historie lærere.

Basert på svarene til følgende informanter har jeg forsøkt å dekke mest mulig av respondentene i spørreskjemaet. Informant Anton representerer de elevene som bruker YouTube i liten grad både generelt, men også til å se historierelaterte videoer. Anton viser også basert på svarene liten grad til kritisk tenkning og kildekritikk når han ser på YouTube. Beate representerer de elevene som bruker YouTube generelt sett ofte og mye, men som samtidig viser i større grad for kritisk tenkning og kildekritikk. Charlie representerer de elevene som bruker YouTube på en gjennomsnittlig stor mengde, men som også viser stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk. På den måten har jeg forsøkt å dekke mest mulig av hvor stor mengde elevene ser på YouTube, men også dekke de elevene som ikke viser en stor grad for kritisk tenkning, og de som derimot gjør det.

Begrensninger ved utvalg av informanter

Når jeg skulle ta kontakt med de enkelte elevene for invitasjon til intervju var det ett problem som påvirket hvem som ble med i på intervju i etterkant av spørreundersøkelsen. Ideelt sett kunne jeg sett for meg enda bredere utvalg og noen flere informanter til intervju. Det kunne eksempelvis vært to av hver kategori, som bruker YouTube lite, gjennomsnittlig, eller svært mye, og det samme angående kritisk tenkning og kildekritikk. Likevel er det slik at de aller fleste som har takket ja, var det kun fem totalt som ga en tilbakemelding, der to takket nei, og tre takket ja. Dermed ble det informantene Anton, Beate, og Charlie som til slutt ble med på intervju i etterkant.

Selv om dette kan påvirke resultatene jeg finner i denne forskningen, mener jeg likevel at kombinasjonen med et solid grunnlag av 209 respondenter på undersøkelsen, samt tre informanter til intervju i etterkant vil kunne gi meg flere interessante funn som kan analyseres.

Gjennomføring av datainnsamling

Dette forskningsprosjektet bygger på to metoder, en kvantitativ og kvalitativ metode, med to typer for innsamlingsmetoder. Den første metoden var den kvantitative undersøkelsen i form av et nettbasert spørreskjema som ble sendt ut til et bredt utvalg av elever i Rogaland. Den andre metoden er i form av kvalitativ metode i form av intervju. Begge disse metodene har sine fordeler og ulemper, men ved mitt valg av design i denne studien, vil disse utfylle hverandre.

Den kvantitative metoden ble gjennomført i løpet av noen uker. Alle lærere som hadde ansvar for en eller flere vg3-klasser ble kontaktet i forkant og informert via informasjonsskrivet. På den måten fikk lærerne selv velge når deres klasse skulle gjennomføre undersøkelsen. Jeg var ikke personlig til stede når undersøkelsen ble gjennomført.

Den kvalitative metoden ble gjennomført etter at alle svar var blitt levert og skjema lukket for innsending av svar. På grunn av koronapandemien vurderte jeg det som mest hensiktsmessig å unngå nærkontakt med personlige intervjuer, og alternativ gjennomføring foregikk på derfor på Teams. De tre intervjuene ble tatt opp ved hjelp av båndopptaker, og lyd på PC ble spilt av på høyttaler. Alle intervjuene ble i etterkant transkribert. Alle informanter som ble med i undersøkelsen fikk tilsendt e-post med *informasjonsskriv til intervju* med deskriptiv forklaring på formål med intervju, og deres rettigheter og mulighet for å trekke seg når som helst. Dette ble gjort for å dekke NSDs (Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste) krav til blant annet anonymitet og personvern. Som følge av at intervjuene var semi-strukturerte, varierte lengdene på intervjuene fra 30min – 1 time. Selv om intervjuet var semi-strukturert, var det likevel en fast ramme ved hjelp av en *intervjuguide* som styrte hvilke spørsmål jeg ville spørre, men jeg lot informantene snakke mest mulig fritt, og justerte samtalen deretter.

I etterkant av intervjuene innser jeg at det hadde vært fordelaktig med en pilotering av intervjuet i forkant. Dette for å eventuelt sjekke hvilken rekkefølge som kunne passe best, og eventuelt stille enkelte spørsmål på en annen måte. Jeg valgte ikke å endre på spørsmål underveis, men forsøkte istedenfor å stille på en litt annen måte for å sikre bedre flyt i samtalen. Intervjuene i seg selv gikk likevel bra, og informantene var fornøyde med intervjuet. Samtlige informanter var positive til intervju på Teams. Jeg spurte ikke spesifikt hvorfor, men noe av grunnen kan

være at det kan oppleves mindre formelt å ha en samtale på Teams, enn i et grupperom på skolen.

Analyse og bearbeiding av data

For å analysere den innsamlede dataen, har jeg tatt i bruk analyseverktøyet NVivo. Selve analysearbeidet startet etter at siste intervju er gjennomført, transkribert og kodet i NVivo. I analyseverktøyet opprettet jeg ulike kategorier for koding av materialet som er knyttet til de tre forskningsspørsmålene i denne forskningen.

Personvern

Ettersom det ville bli samlet inn bakgrunnsinformasjon (navn og e-post) av de informantene som takket ja til å være med i intervju i etterkant av spørreundersøkelsen, var forskningsprosjektet mitt meldepliktig til NSD. Det er i tillegg blitt gjort lydopptak knyttet til intervjuene som skulle bli behandlet på en datamaskin og alle intervjuer har blitt transkribert i etterkant. Godkjenningen for forskningen skjedde høsten 2021⁵. Navnene Anton, Beate, og Charlie er fiktive navn for å ivareta personvern rundt informantene.

Med arbeidet rundt min forskning er det flere etiske spørsmål og dilemmaer jeg må ta stilling til. Det er tre grunnleggende aspekter i forhold mellom forskeren og den som blir undersøkt; informert samtykke, krav til privatliv, og krav på å bli gjengitt korrekt (Jacobsen, 2015). For å sikre at jeg best mulig dekker disse aspektene har jeg utformet et informasjonsskriv sammen med min veileder for å sikre oss at de som blir intervjuet, får nok informasjon til å forstå hvilke rettigheter de har, og hva de har krav på. Før intervjuene startet, signerer de på informasjonsskrivet for intervju⁶ slik at det er enighet om at det er frivillig å delta, og at respondenten kan når som helst trekke samtykket uten å oppgi grunn. Det presiseres også i informasjonsskrivet om at all data er anonymisert, og data som samles inn behandles og lagres til prosjektet er ferdig. Kravet til korrekt gjengivelse blir innfridd ved at jeg legger ved transkripsjoner av intervjuene som helhet i denne forskningen.

⁵ Vedlegg 2, godkjenning fra NSD

⁶ Vedlegg 3, informasjonsskriv intervju

Validitet og reliabilitet

For at min forskning skal kunne defineres som god og troverdig, må den være gyldig og pålitelig. Da er det enkelte elementer man må være bevisst på, blant annet forskningens validitet og reliabilitet. For å kunne definere hvor god kvalitet en forskning har, må man se på *hvordan* kunnskapen er produsert (Postholm & Jacobsen, 2018). Dette kan reflekteres gjennom to forhold; a) hvilke begrensinger som er knyttet til egen forskning (validitet), og b) hvordan man gjennom sin måte gjennomførte forskningen på kan ha påvirket de endelige resultatene (reliabilitet) (Postholm & Jacobsen, 2018). For å diskutere validiteten (gyldighet) i form av min forskning er det spesielt to ting jeg bør ha tenkt over; det ene er den interne validiteten og det andre er den eksterne validiteten (Jacobsen, 2015).

Den interne validiteten går for det første ut på om det er samsvar mellom den virkeligheten jeg påstår jeg studerer og analyserer, og de begreper og teorier jeg benytter meg for å beskrive denne virkeligheten. Det andre er hvorvidt jeg har grunnlag for å uttale meg om kausalitet (årsak og virkning) ut fra den studien som er gjort. Det første forholdet tar opp hvorvidt studien gir svar på det man spør om (Postholm & Jacobsen, 2018). Ettersom jeg forsøker å danne et grunnlag og en forståelse av elevers bruk av YouTube, deres evne til kritisk tenkning, og YouTube sin påvirkning på motivasjon, må jeg stille spørsmål som gjør det mulig for meg å måle slike abstrakte teorier. I den kvantitative studien brukes spørreskjemaet til spørsmål som; «Hvor ofte ser du på historierelaterte videoer på YouTube», eller «I hvilke sammenhenger ser du på historierelaterte videoer på YouTube». I kvantitativ forskning starter man med slike abstrakte spørsmål som kan sammen måle det abstrakte som er å se på bruken av YouTube blant elevene, ved å måle begrepene empirisk gjennom fast definerte spørsmål og svaralternativer (Postholm & Jacobsen, 2018). I kvalitativ forskning er man åpen til tilnærmingen til empirien. Analysen av kvalitative data dreier seg i stor grad om å danne seg abstrakte begreper ut ifra empirien man samler inn (Postholm & Jacobsen, 2018). Det andre jeg må se på i forhold til den kvalitative forskningen, er hvor stor grad abstrakte begreper er meningsfulle for de som utgjør forskningsfeltet og for lesere av forskningen (Postholm & Jacobsen, 2018). Dette gjelder spesielt begrep som kritisk tenkning i min forskning, som har stor diskusjon om hva begrepet *egentlig* innebærer. I min forskning har jeg sett på ulike definisjoner rundt kritisk tenkning, og en viktig definisjon av begrepet jeg har gjort er å ta utgangspunkt i læreplanen. Dette ble gjort for å få en forståelse av hvordan skolens tilnærming til begrepet er, slik at elevene som blir intervjuet har en forståelse av hva jeg spør om og hva

jeg forsker på. Hvilke skoler disse elevene kommer fra, eller hvilket kunnskapsnivå disse elevene besitter vites ikke noe om.

Det andre forholdet som jeg må ta høyde for til den indre validiteten er kausalitet, forholdet mellom årsak og virkning. Mitt forskningsprosjekt har som mål å prøve å avdekke svar angående elevers bruk av YouTube, og kritisk tenkning. For å få til det må jeg forsøke å beskrive og forstå valgene elevene tar. Det vil derfor være relevant å se på årsaker til at elever bruker YouTube, og eventuelt hvilken virkning bruken av YouTube har på dem. I samfunnsvitenskap kan man ikke snakke om kausale lover som i naturvitenskapen, men i bestefall kan man uttale seg om sannsynligheter for at et fenomen skjer (Postholm & Jacobsen, 2018). Det vil si at jeg ikke kan uttale med sikkerhet at de elevene som bruker YouTube mye, er de som behersker kildekritikk og kritisk tenkning aktivt. Sannsynligheten for at aktiv bruk av YouTube og kritisk tenkning hos en rekke elever, vil alltid være forbundet med usikkerhet, men man kan likevel uttale oss kausalt om funnene vi gjør. Selv om flertallet i min spørreundersøkelse skulle ende med vise en form for kritisk tenkning forbundet med deres bruk av YouTube, betyr det ikke at alle gjør det i det likevel. Om to fenomener samvarierer eller skjer etter hverandre i tid, betyr det ikke nødvendigvis at de henger sammen. Et problem med kausal tolkning er at årsakssammenhengen kan gå motsatt vei. Det kan hende at de som viser stor grad av kritisk tenkning er de som ikke bruker YouTube, siden de anser YouTube som for usikkert som bruk av kilde. Det som bør være en generell innstilling for min type forskning er å være skeptisk til de uttalelsene jeg får fra min empiri (Postholm & Jacobsen, 2018).

Videre må jeg spørre angående ytre gyldighet, i hvilken grad studien er overførbar eller om resultatene kan generaliseres til andre kontekster som ikke er studert (Postholm & Jacobsen, 2018). Mye av kjernen til ytre gyldighet handler om at leseren av min forskning er «med» gjennom prosessen, altså at det er mulig å forstå hva som forskes på, hvordan den forskes på, og hvorfor. Kvantitative studier har ofte høy ekstern gyldighet ettersom svarene man får generaliseres, og når en større andel av befolkningen enn gjennom kvalitative studier. Mens den kvalitative metoden sin styrke er å generalisere teori ved å avdekke fenomener, eller etablere kausalmekanismer og avdekke spesielle forutsetninger for at noe skal ha en effekt, er den andre formen for generalisering fra utvalg til populasjon lettere å gjennomføre via kvantitative studier (Jacobsen, 2015).

Med reliabilitet (pålitelighet) mener man at undersøkelsen må være til å stole på. Det kan være at forskningen er gjennomført på en troverdig måte, en måte som vekker tillit (Jacobsen, 2015).

Man knytter ofte pålitelighet til refleksjon over hvordan undersøkelsen og forskeren kan ha påvirket resultatet (Postholm & Jacobsen, 2018).

I mitt tilfelle for denne forskningen er det spesielt to ting som kan være med på påvirke resultatene jeg innhenter, som omtales som undersøkelseeffekt (Jacobsen, 2015). Undersøkelseeffekter knyttet til spørreskjemaet kan være at respondenter lar være å svare på skjemaet hvis spørsmålene er utformet uforståelig, eller at de ikke skjønner spørsmålet som stilles. Det kan også forekomme at spørsmål blir mistolket og jeg sitter igjen med svar som ikke kan brukes. Samtidig kan også spørsmålene i seg selv være formulert slik at de kan oppfattes som ledende, eller respondentene kan bli påvirket av måten spørsmålene er stilt, svaralternativene er rangert eller som er tilgjengelige for informantene å velge mellom. Et annet viktig aspekt som kan påvirke undersøkelsen er at undersøkelsen ble gjennomført via lærerne og et informasjonsskriv, og ikke via meg personlig. Det som kan påvirke undersøkelsen er hvor god tid respondentene har fått til å gjennomføre, når på dagen, eller hvor seriøst lærerne har formidlet til respondentene at undersøkelsen var. Det ble lagt ned mye arbeid rundt å formulere spørsmålene så nøytrale og lite ledende som mulig, men samtidig få inn så gode spørsmål og svaralternativer som mulig. For å dekke mest mulig av eventuelle svar på spørsmål med gitte svaralternativer, er det utformet en «annet» seksjon, der respondenter selv kunne fylle inn svar de mente manglet. Fordelen med å ha åpne svaralternativer er at respondenten ikke blir «låst», og føler hen må svare ut ifra de alternativene jeg har laget på forhånd. I tillegg kan også respondenten føle at hen har mer frihet og mindre press på å svare det hen tror spørreskjemaet vil at den skal svare. Dette kan føre til en del nyanser som ikke er tenkt på i gitte svaralternativer.

Undersøkelseeffekt knyttet til intervjuet kan også kalles for intervju-effekt (Jacobsen, 2015). Den som blir intervjuet kan bli påvirket av hvordan samtalen formes i både stil og innhold, hvor intervjuet blir holdt, eller hvordan intervjueren oppfører seg. Språkbruk, kroppsspråk, tonefall og klesstil er alle elementer som kan ha en påvirkning på den som blir intervjuet (Jacobsen, 2015). I mitt tilfelle ble intervjuene gjennomført på Teams, ettersom smittesituasjonen under Covid-19 pandemien tilsa at det var det sikreste og mest korrekte å gjøre. Spesielt tonefall, og hvordan samtalen ble utført vil ha en stor innvirkning på hvilke svar jeg får under intervjuet. Trykk på enkelte ord, eller måten man stiller spørsmål kan føre til ledende spørsmål uten at en vet det. Likevel kan det ha sine fordeler å ha et intervju over Teams. Samtalen blir ofte mindre formell på Teams, og intervjuobjektet kan føle seg mer avslappet av å sitte hjemme foran en skjerm fremfor å fysisk møte opp på et rom og ha en samtale med noen de aldri har møtt. Dette kan føre til mer ærlige svar enn de ellers ville oppgitt personlig på et intervju.

Operasjonalisering

Den grunnleggende forutsetningen for å gjennomføre en god kvantitativ undersøkelse er at problemstillingene lar seg konkretisere så mye at vi kan stille presise spørsmål (Jacobsen, 2015). Forskningsspørsmål som har begreper som er abstrakte eller vage må operasjonaliseres for å kunne måles. Et av mine forskningsspørsmål har begrepet «motivasjon», som i utgangspunktet er et kvalitativt begrep fordi den er subjektiv og abstrakt. Det er noe man bruker i dagligtalen som ofte beskriver livskvalitet, lykke, og behov (Jacobsen, 2015). I både kvalitativ og kvantitativ forskning må vi stille spørsmål om hvor gyldige de begrepene vi danner, er. Dette kalles for begrepsmessig gyldighet. (Postholm & Jacobsen, 2018). For kvalitativ forskning er det i hvor stor grad abstrakte begreper er meningsfulle både for de som utgjør empirien (forskningsdeltakerne) og de som leser forskningen. I kvantitativ forskning er begrepsmessig gyldighet knyttet til operasjonalisering. For å kunne se nærmere på motivasjon må jeg stille spørsmål som gjør at jeg kan se nærmere på begrepet indirekte. Operasjonaliserte spørsmål som knytter seg til motivasjon blir i min forskning blant annet: «Hvordan er din opplevelse ved bruken av YouTube i undervisningen?». Videre følger det en rekke spørsmål med faste svaralternativer og underordnede spørsmål: «Gjør faget vanskeligere å forstå», «Gjør faget kjedeligere», «Gjør faget mer interessant», «Nyttig for å lære pensum», og «Viktig for en bedre forståelse». Hvis disse operasjonaliseringene på begrepet motivasjon skal være gyldige, må man også se på *konvergerende gyldighet*, som går ut på i hvilken grad operasjonaliseringene til sammen utgjør en fornuftig helhet (Postholm & Jacobsen, 2018). Jo mer de korrelerer, desto mer utgjør de et fenomen. Likevel er det viktig å påpeke at jeg ikke skal gjennomføre en ren statistisk undersøkelse. Hensikten ved bruken av både kvalitativ og kvantitativ metode er for å øke kunnskapen, og få en bedre forståelse av fenomenet YouTube i skolesammenheng, og for å se om det kan ha noe med motivasjonen hos elevene å gjøre.

Begrensninger ved mitt metodevalg

Mitt forskningsprosjekt har lagt til grunn for to typer innsamlinger av empiri som utgangspunkt for en analyse av elevers bruk av YouTube til historiefaget, og deres tilknytning til kritisk tenkning i sammenheng. En begrensning for den kvantitative undersøkelsen er først og fremst knyttet til utformingen av spørsmålene. En stor fare med kvantitative er at dataene kan gi et overfladisk preg på undersøkelsen, ved at svarene jeg får inn er enkle og kan være lite egnede til å analysere grundig. En annen begrensning kan være knyttet til generalisering og målinger. Det kan være utfordrende i visse tilfeller være vanskelig å «måle» et begrep som kritisk

tenkning og motivasjon via et spørreskjema. Derfor har jeg også valgt å ta med kvalitativ innsamlingsmetode av empiri. Dette ble gjort for å kunne samle inn informasjon fra et utvalg av informanter som har svart på spørreskjemaet i forkant for å kunne stadfeste det de har svart, men også få klargjort hva de har svart på undersøkelsen. Hensikten ved å kombinere disse to metodene er for at de skal kunne utfylle hverandre, som dermed kan gi et bedre grunnlag for empirien jeg får. En annen grunn til at jeg valgte å ta med kvalitativ metode var for å kunne få bedre og mer utfyllende svar angående kritisk tenkning og deres meninger rundt hvordan YouTube blir brukt og påvirker deres forhold til motivasjon og valg av YouTube-videoer. En begrensning som oppstår ved å velge intervjuform som jeg har gjort i min undersøkelse er hvordan jeg som intervjuer opptrer under selve intervjuet i form av undersøkelseeffekten ved at jeg ikke var til stede under de kvantitative undersøkelsene, eller fysisk hadde intervju med respondentene i etterkant. Det kan hende jeg ubevisst hintet til svar som jeg ønsker å få svar på, eller det kan være tonefall eller kroppsspråk som gjør at de som blir intervjuet forandrer på svarene de egentlig har lyst å si. En desto større begrensning som oppstår ved å velge to ulike metoder som spørreskjema og intervju er omfanget av materiale som jeg sitter igjen med. Dette fører til at jeg må begrense antall intervjuer som jeg skal gjennomføre, for å kunne få tid til å analysere empiri og gi svar på problemstilling og forskningsspørsmålene. En annen viktig begrensning for min forskning er rekkefølgen jeg har valgt å gjøre de ulike forskningene på. Jeg kunne ha startet med kvalitativ forskning først, ved å observere, og intervjuer elever først, for deretter utforme enda bedre spørsmål knyttet til spørreskjemaet. Likevel mener jeg at måten jeg har valgt å hente frem empiri og utvelgelse av respondenter til intervju vil utfylle hverandre og dermed gi godt nok grunnlag for eventuelle funn som jeg skal komme frem til. For å få tid til å gjennomføre alt valgte jeg istedenfor å gjennomføre en form for pilotering med en klasse i forkant, før jeg satt i gang med utformingen av spørreskjema for å ha en viss idé om hva som «rører» seg blant elevene i skolen.

Kapittel 4: Analyse

Dette kapitlet analyserer svarene fra spørreundersøkelsen og intervjuene. Kapitlet vil ta for seg svar og resultater fra lukkede og åpne svaralternativer i spørreskjemaet. I tillegg er de transkriberte intervjuene blitt brukt som en del av analyseteksten. Analysekategoriene og forskningsspørsmålene er brukt som utgangspunkt for hvordan dette kapitlet er konstruert og organisert for å danne en mest mulig oversiktlig analyse.

Presentasjon av analysekategorier

For å danne en enklere oversikt over svar som har blitt samlet inn i både spørreundersøkelsen og intervjuene, har jeg systematisert ulike kategorier i *tabell 3*. Disse fem hovedkategoriene vil være ledende for forskningsspørsmålene og analysen.

Tabell 3: Analysekategorier med underkategorier

Kategorier	Underkategorier	Teori
Sosiale medier og YouTube	Tidsbruk på YouTube	Aalen (2014), Nova (2019)
Hvordan bruker elevene YouTube til historiefaget?	Sammenheng ved bruk av YouTube Hvorfor bruke YouTube?	Amos (2021), Berk (2009), Cho et al. (2017), Chory & McCroskey (1999), Duffy (2008), Falk (2005), Fleck et al. (2014), Haugsbakken & Langseth (2014), Hrastinski & Aghaee (2012), Roodt & De Villiers (2011), Russell & Waters (2017), Stoddard & Marcus (2010), Tan & Pearce (2011), Wang & Chen (2020)
Bruk av YouTube til historiefaget av læreren	Hvor ofte bruker læreren YouTube? I hvilke sammenhenger bruker læreren YouTube?	Duffy (2008), Jones & Cuthrell (2011), Roodt & De Villiers (2011), Russell (2012), Tan & Pearce (2011)

	Hvilken effekt har bruken av YouTube?	
Kritisk tenkning og kildekritikk	Utvelgelse av YouTube-videoer Vurdering av troverdighet og kildekritikk Kritisk tenkning hos elever Kritisk tenkning og kildekritikk fra lærere	Bertnes & Tuseth (2012), Emily Lai (2011), Feruson & Krange (2020), Greek et al. (2014), Grut (2021), Hatlen (2020), Hrastinski & Aghae (2012), Huber & Kuncel (2016), Kjeldstadli (2016), Lorentzen & Røthing (2017), Utdanningsdirektoratet (2020a), Utdanningsdirektoratet (2020b)
Opplevelse av YouTube	Positive og negative opplevelser ved YouTube	Berk (2009), Russell & Waters (2017), Tan & Pearce (2011), Rosenstone (2017), Wang & Chen (2020)

Analysekategori *sosiale media og YouTube* tar for seg elevenes tidsbruk av YouTube, og elevens bruk av andre sosiale medier i deres hverdag for å se på deres vaner. Kategorien *Hvordan bruker elevene YouTube* ser nærmere på bruk av YouTube i undervisningssammenheng på skole, fritid, og hjemme. *Bruk av YouTube til historiefaget av læreren* går mer i dybden på bruken av YouTube til selve historieundervisningen. Denne kategorien ser nærmere på hvordan elevene selv oppfatter lærerens bruk av YouTube tidsmessig, og hvilken effekt de mener de får ved at læreren benytter seg av den. *Kritisk tenkning og kildekritikk* er en kategori som skal få frem elevenes holdninger, tanker, og evne til å kritisk velge ut YouTube-videoer. Denne kategorien skal analysere deres tanker om informasjon som de innhenter fra YouTube, samt hvordan elevene velger ut YouTube-videoer basert på deres kildekritiske ferdigheter og evne til kritisk tenkning. *Opplevelse av YouTube* ser nærmere på hvordan YouTube påvirker deres motivasjon. Den skal se nærmere på hvordan elever opplever bruken av YouTube i både positiv og negativ påvirkning til deres motivasjon.

De fem kategoriene har som formål med å forsøke å svare på de tre forskningsspørsmålene i denne oppgaven:

1. Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?
2. Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?
3. Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?

For å ytterligere systematisere kategorier i samsvar med forskningsspørsmålene, er en skjematisk sammenheng mellom metode og analyse presentert i *tabell 4*:

Tabell 4: Forskningsspørsmål og analysekategorier.

Forskningsspørsmål	Hovedkategorier: Analyse
1. Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget, og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?	Sosiale media og YouTube
	Hvordan bruker elevene YouTube til historiefaget?
	Bruk av YouTube til historiefaget av læreren
2. Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?	Kritisk tenkning og kildekritikk
3. Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?	Opplevelse av YouTube

Det første forskningsspørsmålet vil i hovedsak se på hvordan YouTube blir brukt av elevene og læreren til historiefaget. For å forstå hvordan YouTube blir brukt er det også naturlig å se på elevenes bruk av sosiale media i sammenheng med bruken av YouTube generelt, og til historieundervisningen. Det andre forskningsspørsmålet fokuserer på kritisk tenkning og kildekritikk. Det vil være hensiktsmessig å se på hvordan elevene vurderer informasjonen de ser på, samt hvordan elevene velger ut de forskjellige YouTube-videoene ved bruk av kritisk tenkning og kildekritikk. Det tredje forskningsspørsmålet tar for seg hvordan elevenes motivasjon blir påvirket. Å se på elevenes opplevelse av YouTube og YouTube som læringsressurs kan derfor gi noen sammenhenger og forklaringer på hvordan YouTube og motivasjon henger sammen.

Informantene

Analysen bygger på to innsamlingsmetoder, det kvantitative spørreskjemaet, og tre kvalitative dybdeintervjuer. De tre elevene som har valgt å være med representerer elever med ulik interesse i historiefaget, de kommer fra skoler både fra tettsted og distriktet, og de har forskjellig tilknytting til YouTube. Informantene er illustrert gjennom *tabell 2* i metodekapittelet på hvordan utvelgelsen av disse er blitt gjort, slik at de representerer et flertall av elevene. For å få frem personligheten til informantene knyttet til YouTube og historiefaget, er de presentert i *tabell 5* for å vise dette ytterligere, og gi et godt innblikk i hvordan elevene fremstår.

Tabell 5: Beskrivelse av informanter.

	Anton	Beate	Charlie
Område	Distriktet	Byområde	Distriktet
Alder	19 år	19 år	19 år
Daglig tidsbruk på YouTube	Under 30 minutter	2-3 timer	1-2 timer
Personlig beskrivelse	Elev med lite interesse for historiefaget, og lite interesse for YouTube. Bruker helst andre sosiale medier, som Snapchat og Tiktok. Bruker YouTube når lærerne ber elevene om å bruke det.	Elev med høy interesse for historiefag og skolen generelt. Bruker YouTube til skole, underholdning og for læring. Liker ikke Tiktok pga. tidsbruk, men bruker andre sosiale medier. Bruker YouTube daglig både til underholdning og skolen.	Elev med middels til høy interesse for historiefaget. Reflektert elev som er bevisst på bruken av YouTube. Bruker andre sosiale medier for å holde kontakt med venner, og bruker YouTube både til egen fritid og til skole.

Forskningsspørsmål 1: Sosiale media, YouTube, og undervisning

Analysekapitlene vil bli gjennomgått i en deskriptiv metode, hvor jeg presenterer funn både fra spørreskjema og i fra intervjuene. Det første forskningsspørsmålet tar for seg hvordan sosiale medier blir brukt av elevene, og hvordan YouTube blir brukt av elevene generelt, samt hvordan lærerne bruker YouTube til skoleundervisningen. Denne delen av analysen vil danne det generelle bildet og belyse funnene som er gjort.

Sosiale medier og YouTube

For å kunne se på hvordan elever bruker YouTube til historiefaget på skolen, kan det være relevant å se på hvordan elevene forholder seg til sosiale medier med tanke på tidsbruk og bruk knyttet til skolen. I min spørreundersøkelse har jeg spørsmål knyttet til elevens tidsbruk på YouTube. For å enkelt illustrere resultatene er den presentert i *tabell 6*.

Tabell 6: Tidsbruk på YouTube gjennomsnittlig.

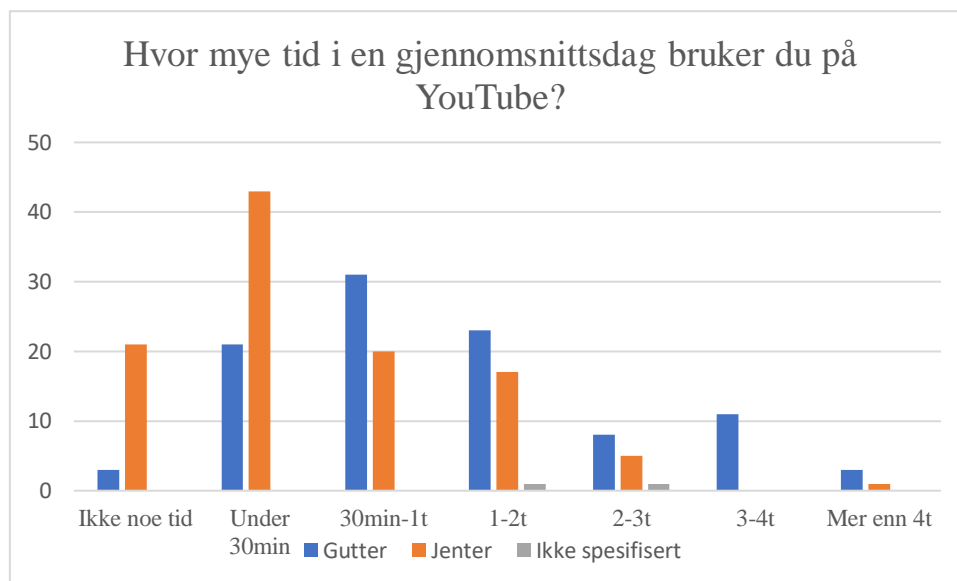
Hvor mye tid i en gjennomsnittsdag bruker du på YouTube? *

Svar	Antall	Prosent
Ikke noe tid	24	11,5 %
Under 30 minutter	64	30,6 %
30 minutter - 1 time	51	24,4 %
1-2 timer	41	19,6 %
2-3 timer	14	6,7 %
3-4 timer	11	5,3 %
Mer enn 4 timer	4	1,9 %

Av resultatene i spørreundersøkelsen kommer det frem at 42,1% av elevene bruker under 30 minutter hver dag på kun på YouTube. Av elevene som oppgir at de bruker minst 30 minutter hver dag på YouTube, er det 57,9% som mener dette. I forhold til resultater fra Ungdata-rapporten fra 2021, var det 70 % av elever fra 8.klasse til vg3 som oppgir at de bruker minst én til to timer hver dag, knyttet til skjermbruk ved film, serier eller YouTube (Ungdatasenteret, 2019). Etersom Ungdata-rapporten tok for seg skjermbruk og film i tillegg til YouTube, vil derfor resultatene variere noe, men den kan likevel gi et inntrykk i elevenes vaner samt bruk. Det var også en signifikant andel av elever, 11,5 %, som oppgir at de *ikke* bruker noe tid på YouTube. Et interessant funn er at det er såpass mange unge i dag som har et daglig forhold til YouTube. For å ytterligere beskrive tidsbruk på YouTube, er resultater fra *tabell 6* delt opp i resultater basert på kjønn i *diagram 1*. Det kan være interessant å se på hvordan tidsbruk mellom

kjønn differensierer seg, og om det har noe å si på hvordan gutter og jenter bruker YouTube til historiefaget.

Diagram 1: Gjennomsnittstid på YouTube basert på kjønn.

Av følgende resultat basert på kjønn er det noe forskjell på hvordan jenter og gutter bruker tiden sin på YouTube. Resultatene ovenfor viser at jenter bruker *mindre* tid enn gutter totalt sett. 24% av guttene som oppgir at de bruker YouTube under 30 minutter hver dag, mot 58,7% jenter. Funnet viser at det er stor forskjell mellom hvordan gutter og jenters tidsbruk på YouTube i hverdagen. Dette indikerer på at selv om begge kjønn har et forhold til YouTube i sin hverdag, er det likevel en forskjell på tidsbruken mellom kjønnene. Guttene viser en tendens på at de i større grad bruker *lenger* tid på YouTube enn jentene. Resultatene viser også at flertallet av vg3-elevne bruker tid på YouTube hver dag, men at det er forskjell mellom kjønnene, der guttene bruker YouTube mer enn jentene i sin hverdag.

Ved å få et bedre innblikk i hvordan ungdommer forholder seg til sosiale medier kan det gi oss svar på hvordan YouTube også kan bli brukt. Sosiale medier defineres som en nettbasert tjeneste der man deler brukergenerert innhold i et begrenset system, samt lage en liste over andre brukere som man har en kobling til, og navigere gjennom egne eller andres lister over relasjoner (Aalen, 2014). I intervjuene er informantenes forhold til sosiale medier noe variert.

Anton: Jeg bruker det hver dag, men det er ikke YouTube jeg bruker mest.

Intervjuer: Nei, hva er det du bruker mest føler du?

Mest Snapchat og Instagram. Og Tiktok, der mange legger ut YouTube videoer bare at de legger de ut som mindre klipp. Da hender det at jeg ser mer på Tiktok enn YouTube (Anton, intervju:131).

Tja det jeg bruker mest hadde vært Tiktok, men jeg slettet den denne uken for det tok for mye tid. Så jeg slettet den, men da er det egentlig Snapchat, men det er pga. kommunikasjon (Beate, intervju:139).

Intervjuer: Hva er det som gjør at du bruker f.eks. Snapchat da og ikke andre apper?

Charlie: Det er egentlig bare der alle er. Det er det som er lettest, der det er flest folk.

Intervjuer: Går du inn på YouTube slik som ved Snapchat på en måte?

Charlie: Ja, men det er litt mer sånn liksom jeg kjeder meg og ikke har så mye bedre å gjøre (Charlie, intervju:147).

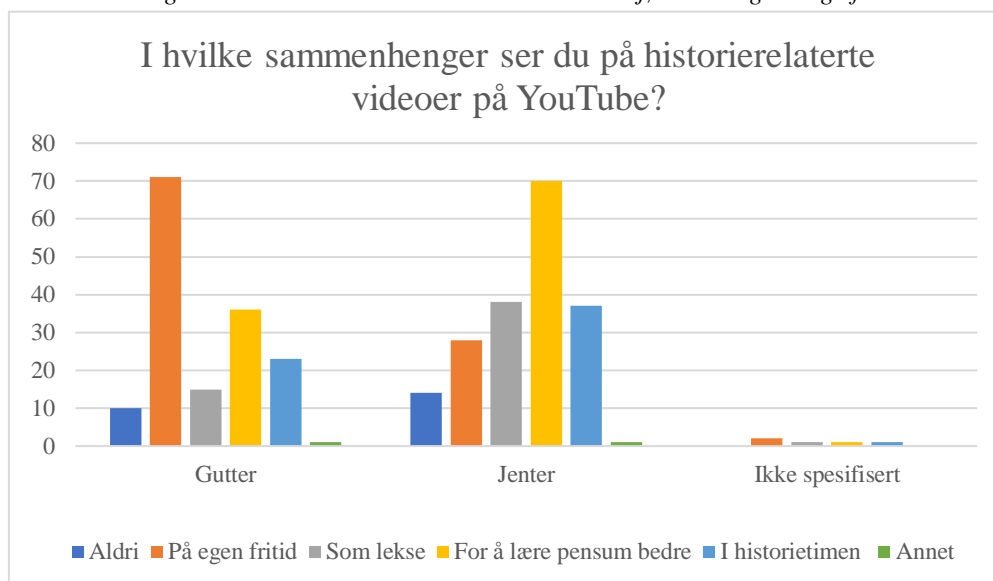
Informantene har alle et forhold til sosiale medier, men de uttrykker ulike holdninger til dette. Anton uttrykker at han bruker Tiktok og Snapchat mest, og det er ofte disse som «stjeler» mye tid av hans tidsbruk på sosiale medier. Selv uttrykker han at YouTube er noe han ikke bruker så mye tid på ifølge spørreundersøkelsen. For Anton er det mer attraktivt å se innhold kort og lettoppfattet, og ifølge han er det også en del YouTube-videoer som blir lagt ut på Tiktok i kortere format. Man kan se likhetstrekk mellom Anton og Beate at Tiktok er noe som tar mye tid av deres hverdag. Beate mener også at hun bruker mye tid på Tiktok, men at hun nylig hadde slettet appen for den tok *for mye* tid. Et likhetstrekk mellom samtlige respondenter er at de benytter Snapchat som et av de mest brukte sosiale mediene i deres hverdag. Charlie uttrykker at det er fordi «alle» bruker appen, og da er det naturlig å være på den plattformen. Det samme finner vi også hos Beate, som sier at det er for å holde kommunikasjon blant venner. Man kan anta at apper som er populære, blir populær blant ungdommene fordi appen blir brukt av flertallet av bekjente. Tiktok er et godt eksempel, som er relativt nytt i forhold til YouTube og Snapchat. Det som er interessant å merke seg er hvordan Charlie kommenterer forholdet sitt til YouTube, der han bruker plattformen som en plass for tidsfordriv. Dette er noe man kan forklare ved å se på *diagram 1*, at guttene i større andel bruker mer tid på YouTube hver dag. Anton er en av få gutter som oppgir at de ikke bruker noe særlig tid på YouTube, mens Beate er i øvre sjiktet blant jenter og tidsbruk.

Hvordan bruker elevene YouTube til historiefaget?

Ved å videre se på resultater fra spørreundersøkelsen, er det interessant å se på hvilke sammenhenger elevene bruker YouTube til historiefaget når de først bruker YouTube. Svaralternativet med flest prosentandeler under spørsmålet «I hvilke sammenhenger ser du på historierelaterte videoer?», var det 50,7% av elevene svarer at de bruker YouTube for å se historierelaterte videoer «for å lære seg pensum bedre». Det andre svaralternativet med nest flest svarandeler, svarte 47,4% at de ser på historierelaterte videoer «på egen fritid». Svarene kan ha en sammenheng ved at elevene bruker egen fritid for å se på historierelaterte videoer for derved å lære seg pensum bedre.

Ved å sjekke spesifikt på hvordan svarene differensierer seg mellom gutter og jenter, får man spesielt to svaralternativer som skiller seg som dominante. I *diagram 2* er svarene delt opp i kjønn for å se på hvilke sammenhenger gutter og jenter oftest ser historierelaterte videoer på YouTube.

Diagram 2: Sammenhenger man ser historierelaterte videoer delt i kjønn. Mulig å velge flere svaralternativer.

For gutter er det spesielt «på egen fritid» (71%) som er det vanligste svaralternativet som blir valgt. Av det resultatene viser, bruker guttene mer tid på egen fritid når de skal se på historierelaterte videoer. Av jenter derimot, er det «for å lære pensum bedre» (65,4%) som er det vanligste svaralternativet. En årsak til at jentene i større grad svarer på dette svaralternativet, i motsetning til flertallet av det guttene svarer, er at jentene i større grad tar i bruk YouTube mer målrettet for å lære seg pensum. Dette stemmer også overens med resultatene der 35,5% av jentene svarer at de i større grad oppgir at de ser på YouTube som lekse, i motsetning til guttene (15%). Guttene ser derimot ut til å bruke YouTube mer på egen fritid for å søke opp

ting etter egen interesse. For å få en bedre forståelse av hvorfor så mange gutter bruker YouTube på egen fritid, kan ha en sammenheng med vaner, og hvordan gutter ellers bruker YouTube ha en innvirkning på dette. I et intervju med elevene, påpekte de hvordan bruk av sosiale medier kan være;

Det er litt mer sånn liksom jeg kjeder meg og ikke har så mye bedre å gjøre. Det kan være noe jeg har i bakgrunnen for eksempel. Hvis jeg spiller alene, når jeg snakker med andre, har jeg noe gående der også (Charlie, intervju:147).

Altså, det kommer an på. Jeg bruker det mye til underholdning og for å se på ting som er kjekke og interessante, men det er enten underholdning eller skolerelatert. I dag brukte jeg det for å forstå en matte ting – et nytt kapittel liksom (Beate, intervju:139).

Jeg er jo innpå YouTube, det er jo folk [YouTube-kanaler] jeg følger med på, i hvert fall en gang i uken. Men det er jo mer sånn krypto og litt mer seriøse ting, og ikke bare tull som på Tiktok. Det er mer de læringstingene som gjør at jeg er på YouTube. Det jeg ser på er jo ikke så relatert til skolen [krypto] men det er jo, jeg lærer jo noe av det. Jeg lærer jo mer på fritiden enn skolen (Anton, intervju:131).

Charlie er en elev som oppgir selv at han bruker YouTube av og til. YouTube for Charlie kan sammenlignes mer som å skru på en TV og la den stå på i bakgrunnen. Det å ha noe å lytte til og sporadisk følge med på ting som er interessante for han å følge med på, eller for å se på mens man gjør noe ved siden av, er noe som er blitt til en vanesak som kan sammenlignes ved å skru på TV-en hjemme i stua. I hans tilfelle er det ofte mens han spiller spill på PC. Charlie sin bruk av YouTube samsvarer med det flertallet av guttene i spørreundersøkelsen også svarer på. At gutter i større grad enn jenter bruker mer tid på YouTube kan ha noe med hvordan gutter bruker fritiden sin på. Charlie sin vane rundt bruk av YouTube og det flertallet av guttene svarer på kan identifiseres som «free choice learning» som man finner hos Amos (2021) og Falk (2005). Selvlæringen skjer først når man frivillig og har kontroll over egen læring at dette fenomenet forekommer. Man kan også trekke dette fenomenet over på jentene også, selv om de oppgir mer direkte *intensjonen* om å bruke YouTube til faget. Beate er mer bevisst på bruken og hvorfor hun velger å gjøre det, fremfor guttene som kan bruke YouTube mer som følge av nysgjerrighet.

Anton derimot oppgir at han sjeldent eller aldri ser på historierelaterte videoer. Ifølge han er det mer Tiktok og andre sosiale medier som han bruker mer tid på enn YouTube. Likevel oppgir

Anton i intervjuet at også han går på YouTube for å tilegne seg informasjon. Selv om Anton ikke er den eleven som bruker mye tid på YouTube for å se på historierelaterte videoer, kan vanene hans gi en indikasjon på hvordan elever bruker YouTube. Haugsbakken & Langseth (2014) forsket på hvordan elever bruker YouTube til selvlæring og til engelskfaget. Av funn som de har kommet frem til, var at elevene brukte YouTube for å tilegne seg informasjon og/eller ferdigheter hvis elevene ønsket å bli bedre. Både Charlie og Anton viser på forskjellige måter, hvordan de tar i bruk YouTube. Anton bruker YouTube mer til å tilegne seg informasjon rundt krypto-valuta, men han hevder selv at han lærer mer i fritiden enn på skolen. Charlie oppgir at han bruker YouTube ofte til historiefaget, samt andre fag på skolen;

Det er som regel litt sånn, ekstramateriale og hjelpemateriale. Spesielt i historie for der er det ganske mye. Men det må helst være på engelsk, med mindre det er sånn særnorske emner. Det er stort sett sånn jeg bruker det, og så bruker jeg det for å høre det litt annerledes enn når læreren forklarer det, for de har jo en læreplan som de må følge og det er jo mer innskrenka (Charlie, intervju:148).

Det Charlie kommenterer ligner på det som også blir kommentert i Wang & Chen (2020) sin studie om hvordan studenter i Taiwan tilegner seg engelskspråket og hvordan studentene bruker YouTube for å lære seg engelsk. I studien kom det frem at 42% av respondentene brukte YouTube som tilleggsinformasjon, samt at det var mer visuelt og annerledes enn man ellers fikk i et vanlig klasserom (Wang & Chen, 2020). Et annet viktig moment Charlie er inne på er det han kommenterer angående læreplan og det lærerne må følge. Charlie gir uttrykk for at en del av læreplanen kan være kjedelig og lite givende. På YouTube trenger ikke noen å følge kompetansemål eller læreplaner, der kan man lage det som virker mest interessant og spennende. Dette gir også Charlie uttrykk for, noe som kan spores til David Amos (2021) sin forskning der flertallet av de undersøkte ga uttrykk at de ønsket å vite mer om samfunnet og faget han lagte videoer om, og at man i større grad brukte andre YouTube-videoer for å lære seg mer om temaet.

For å forstå hvorfor elever bruker YouTube i utgangspunktet må man se nærmere på hva YouTube gir til dem som er verdt å bruke tiden på. Hvorfor enkelte velger bort lærebøker, artikler, eller kanskje læringsressurser læreren har gitt elevene, kan ha noe med forståelsen av helheten å gjøre:

Jeg synes det er lettere å se noen gjør det visuelt når de løser oppgavene enn å lese i boken.

Jeg bruker det til de aller fleste fag ville jeg sagt. Jeg bruker det til blant annet i historie, de har veldig gode oppsummeringsvideoer når det kommer til historie. Og så bruker jeg det til kjemi og de fleste realfag (Beate, intervju:139).

De forklarer ting på en litt annen måte eller viser ting eller bruker tekst eller forklarer tekst og perioder mye bedre enn det våre lærere gjør. Så det er litt greit.

Intervjuer: Så det er ofte sånn at det er greit å bruke YouTube fordi du får en salgs annen innfallsvinkel da?

Ja ofte det, men eller bare generelt at noen forklarer det bedre (Charlie, intervju:148,149).

Jeg vet ikke helt hva det er, men det er noe som gjør at når jeg ser de videoene så blir det mer interessant. De bruker ofte noen figurer som gjør at det er lettere å forstå enn hvis læreren bare står og snakker (Anton, intervju:133).

Beate bruker YouTube mer taktisk og målrettet. Hun synes det er lettere å følge med visuelt, men også fordi det finnes gode videoer som direkte oppsummerer og gir gode forklaringer innenfor historie som gjør at det i mange tilfeller er mer forståelig enn man ville fått forklart i klasserommet. Dette kommer også frem hos både Anton og Charlie, at YouTube-videoer ofte forklarer tema man har om på en mer forståelig måte. Denne typen læring som samtlige informanter oppgir kan vise hvordan affektiv læring foregår ved bruk av YouTube, samt det som kan omtales som «self regulated learning» (SRL) (Cho et al., 2017; Chory & McCroskey, 1999). Selv om affektivitet ofte går ut på emosjonelle følelser, kan det også defineres som en positiv holdning. Måten YouTube blir fremstilt på, men også omtales som, gjør at informantene viser en positiv omtale av bruken av YouTube når de skal tilegne seg informasjon. Anton som oppgir at han ikke bruker YouTube, mener at faget blir mer interessant ved bruk av YouTube når han først tar det i bruk ved at læreren ber elevgruppen sin om å bruke det. Charlie mener at YouTube klarer å forklare stoffet på en mye bedre måte pga. visualisering og bruk av andre metoder enn det lærerne hans klarer. Det samme oppgir også Anton ved at han sier det er lettere å følge med på animerte videoer, fremfor å høre på læreren snakke. Beate finner gode oppsummeringsvideoer selv, som enkelt kan hjelpe henne til å forstå faget og få et godt helhetsbilde av tema. Affektiv læring på nett og nettstudier har en stor betydning for hvordan elever tilegner seg fagstoff, og selv regulerer læring av det individuelle respondenter finner interessant (Cho et al., 2017; Chory & McCroskey, 1999). Det informantene gir uttrykk for samlet er at YouTube blir brukt som et verktøy og hjelpemiddel for å få forklart pensum og

fagstoff på en annerledes måte enn det lærerne deres klarer.

Hvorfor enkelte elever bruker YouTube til å lære seg pensum er derimot varierte. Selv om undersøkelsen oppgir at elevene bruker YouTube til ulike sammenhenger, er det også ulike forklaringer på hvorfor elevene ender opp med å bruke YouTube i utgangspunktet.

Før vi begynte der [skolen] så var det ikke noe jeg søkte opp selv. I etterkant, selv om de [lærerne] legger ut YouTube-videoer og jeg lærer mye av de så har jeg heller ikke søkt opp stoff alene, selv om jeg burde gjort det for jeg lærer jo mye av det. Men det er noe jeg egentlig ikke har kommet på å gjøre. Jeg tror det hadde vært lurt av meg å gjøre for jeg lærer jo mye av det. Føler jeg lærer mer av YouTube-videoene for man får jo det i tillegg til å høre på læreren (Anton, intervju:132).

Det er noe jeg har gjort helt siden ungdomsskolen og jeg tror det er fordi vi gjør det på skolen og automatisk gjør det hjemme og (Beate, intervju:139).

Anton er eleven som selv sier at han ikke bruker YouTube i noen særlig grad, men når han først bruker YouTube er det ofte lærerne hans som sier at han bør bruke det. Selv om Anton ikke er interessert i faget, og sier han stiller seg nøytral til de fleste meninger om motivasjon, bruk av YouTube og egen innsats i faget, er det likevel interessant å se at selv den eleven som ikke har noen interesse for ett fag, kan si at han lærer mer ved bruk av YouTube. Det ser også ut til at siden Anton ikke har blitt vist på skolen tidligere å bruke YouTube, eller at lærerne hans ikke har tatt i bruk YouTube i sine timer, er det heller ikke noe som han har naturlig for å gjøre. Dette indikerer han selv at han ikke har tenkt på det tidligere og innser at det er noe han kunne ha gjort for å hjelpe han faglig. Hvis man ser nærmere på Beate, som oppgir at hun er veldig interessert i historie, så er det likevel noen ulikheter mellom Anton og Beate. Beate oppgir selv at det var først på skolen hun begynte å søke opp historierelaterte videoer på YouTube, i motsetning til Anton. Det kan se ut til at bruken av YouTube på skolen kan ha noe å si på hvordan elevene bruker YouTube til egen læring, hvis man tar Anton og Beate som utgangspunkt. Det som skiller Anton og Beate kan være at når man har stor interesse for ett fag, i motsetning til lav interesse, vil den med høy interesse oftere søke etter mer informasjon på eget initiativ.

Når jeg har sett på noe til historietimen så kommer det opp som anbefalt ofte etterpå også. Og jeg synes personlig [at] historie er mitt favorittfag. Så derfor automatisk kommer det slike videoer og jeg synes det er kjempeinteressant (Beate, intervju:145).

Hvis en elev finner noe som var interessant i en time, kan det hende at eleven søker mer på eget initiativ i etterkant av en time eller skoledag, noe som Beate uttrykker. En annen faktor som også ikke er blitt diskutert er hvordan YouTube i seg selv fungerer når det gjelder algoritmer, der relevant innhold som man har sett på tidligere blir fremvist på forsiden av den sosiale plattformen. Beate nevner også dette, noe som gjør at hun i større grad kommer over historierelaterte videoer på YouTube, fordi interessen er der, hun har søkt på tilsvarende innhold tidligere, og YouTube legger til rette for at flere videoer blir foreslått. At ulike interesser har noe å si for hvordan man bruker tid på fritiden kommer klart frem mellom blant annet Anton og Beate, men man kan også se at selv om respondenter har ulike formeninger om interesse, er det enighet om hvilket syn de har om YouTube knyttet til undervisningen i historie.

Ja egentlig, for da kan jeg gå tilbake i videoen hvis det er noe jeg ikke fikk med meg, men hvis det er noen [i klassen] som spør masse spørsmål og jeg ikke får ting med meg, så rekker jeg ikke opp hånda for å spørre hva læreren egentlig mente. Noen folk som meg, som ikke spør så mye, er det lettere å gå tilbake selv [i videoen] (Anton, intervju:132).

Jeg synes det er ganske greit. Det er jo visuelt og lettere å forstå enn å lese i boken. Før var det dette, og så dette og så dette [hva man skulle gjøre/lese]. Det er mye lettere å forstå gjennom en video der de på en måte gjenspeiler [det som står] da, ja (Beate, intervju:140).

Ofte føler jeg det er positivt. Det er litt mer engasjert og finner ut mer grundig av ting som ligger bak. Ofte er det historie som kan legge inntrykk på deg, som ved en krig eller noe som skjedde. Det kan også være noe negativt om de finne noe dårlig eller kjedelig. I norsk kan de finne noe som ikke er det beste laget, eller [at] vi elever ikke er klare for en video om morgningen som er verre enn å høre på læreren snakker (Charlie, intervju:157).

Samtlige intervjuobjekter uttrykker en positiv holdning til YouTube, men med ulike formeninger om hva som er viktig for dem. Anton mener det er det praktiske som er viktig og bra med YouTube, ettersom han selv sier at han er en introvert som ikke liker å spørre i plenum om ting han er usikker på eller ikke fikk med seg. Da er det mye bedre for han å kunne gå tilbake og se en video flere ganger som for han gjør lettere. Det Anton kommenterer samsvarer med noe av det Berk (2009) skriver i sin forskning. Han mener at bruken av film eller deler av den, kan fange elevens konsentrasjon, oppmerksomhet og interesse for læring, noe som Anton

også gir uttrykk for når YouTube blir brukt i hans undervisning. Likevel er Anton bevisst på at YouTube kan ha sine ulemper og han er bevisst på det.

Det hender jo ofte at man begynner å se på noe annet, surfer videre på YouTube. Men når man først har fokus på det du skal gjøre, så synes jeg det er mest positivt med det. Du får mer forskjellig som læreren kanskje ikke hadde sagt til deg (Anton, intervju:133).

Noe Berk (2009) ikke belyser i sin forskning som går mer spesifikt på YouTube er at plattformen, i likhet med andre sosiale medier, er designet for at brukeren skal kunne trykke videre på annet innhold. YouTube har designet siden slik at du som bruker enkelt kan trykke på neste video som i enkelte tilfeller ikke har noe med tema som du ser på. Dette er noe Anton kommenterer som ofte kan skje når eleven er gitt YouTube på egenhånd og skal se pensumrelatert innhold. Selv om YouTube kan ha sine begrensinger er Anton positiv over bruken, med tanke på at han kan få pensum forklart på en annen måte enn læreren kunne gjort.

Beate mener at det er lettere å følge med og forstå pensum som blir gått gjennom ved hjelp av YouTube. Det hun kommenterer på stemmer overens med det Russell & Waters (2017) forskning skriver om angående lærerens bruk av filmklipp i klasserom, der 91% av lærerne oppgir at intensjonen for bruk av filmklipp er å oppsummere og gi informasjon om det de ønsker å gå gjennom. I tillegg nevner Beate at gjennomføringen av timer var veldig konsekvent og lite variert, ved at man slavisk fulgte en plan i timene. Bruken av YouTube har løsnet på dette og gjort timene mer dynamiske og varierte.

Charlie derimot gir en mer balansert forklaring om hva han mener om YouTube. Han er også positiv til YouTube i undervisningen, ved at man kan få flere inntrykk, og bli mer engasjert enn det man ellers ville gjort. Dette poengterer også Berk (2009) ved at man kan illustrere teori og presentere alternative synsvinkler eller perspektiv blant annet. Likevel er det viktig å ha en plan om det man skal vise gjennom YouTube, for ellers kan det slå negativt ut. Hvis noe er dårlig laget, kjedelig, eller brukt på feil tidspunkt, kan det virke mot sin hensikt. Dette kommer også frem hos Stoddard & Marcus (2010) og Russell (2012) der 68% av lærerne som var med i Russell sin forskning oppga at de brukte tradisjonelle metoder for analysering av film eller visuell media. Selv om forskning viser positive resultater til bruken av YouTube, er det ikke bare å finne en hvilken som helst YouTube-klipp og forvente dette kan være en suksess. Enkelte tilfeller kan det se ut til at valg av feil YouTube-video og til feil tidspunkt kan virke mot sin hensikt, om at man ønsker å engasjere elever eller ønsker å få forklart pensum på en annen

måte. Charlie poengterer dette blant annet ved at man setter på en video første time om morgenen, og dermed er det mange elever som kan falle av hvis videoen er kjedelig. Til slutt det Charlie kommenterer i helhet er noe som Tan & Pearce (2011) konkluderer med i sin forskning, som sier at alternative læringsressurser ikke er sett på som et dårlig valg til vanlig undervisning, så lenge den er godt nok integrert og planlagt til timen. Selv om det er variasjoner blant informantene, stiller Anton, Beate, og Charlie seg i stor grad positivt til bruken av YouTube, som tilsvarer samme resultater hos Roodt & De Villers (2011) som fant ut at YouTube har en positiv innvirkning på elevene, og Fleck et al. (2014) sine funn angående effekten YouTube hadde på elevene, og flertallet av de spurte var enige i at bruken hadde en positiv effekt.

Bruk av YouTube til historiefaget av læreren

Fra å ha gått nærmere på elevbruk-perspektiv er det flere funn som påpeker at elever kan bli påvirket av hvordan lærerne har påvirket elevens bruk og forhold til YouTube. Dette kan ha sammenheng med hvordan læreren bruker det i sin undervisning, og dette kapitlet skal se nærmere på hvordan eleven opplever lærerens bruk av YouTube. Elever kan gi flere perspektiver som man ellers kan overse fra sin egen hverdag. *Tabell 7* viser hvor ofte lærerne bruker YouTube i historieundervisningen ifølge elevene.

Tabell 7: lærernes bruk av YouTube ifølge elevene.

Hvor ofte mener du at læreren din bruker YouTube i sin historieundervisning? *

Ett halvår er f.eks august - desember, eller januar - juni.

Svar	Antall	Prosent
Aldri	45	21,5 %
1 gang i året	21	10 %
1 gang hvert halvår	23	11 %
1-5 ganger hvert halvår	34	16,3 %
1 gang i måneden	38	18,2 %
1-5 ganger i måneden	42	20,1 %
Hver historietime	3	1,4 %
Annet	3	1,4 %

Resultatene viser at det er en stor andel av elever som oppgir at læreren aldri bruker YouTube i historieundervisningen (21.5%). Dette resultatet varierer noe fra 17% - 21% på andre svaralternativer på enkelte spørsmål i spørreundersøkelsen, der elevene skriver at læreren ikke

bruker YouTube. Likevel er det en betydelig andel som svarer at læreren ikke bruker YouTube i det hele tatt. Det er også forholdsvis 10% som svarer at læreren bruker YouTube en gang i året, og 11% en gang hvert halvår, som sammenlagt gir 42,5% av elevene som oppgir at læreren bruker YouTube aldri eller svært sjeldent i sine undervisninger. Likevel er det en stor andel av respondentene som sammenlagt oppgir at læreren bruker YouTube i sine historieundervisninger minst 1 gang i måneden (39,7%) Med tanke på at det er vanskelig å beregne hvor ofte man ender opp med å bruke YouTube i et fag, vil denne typen utforming av spørreundersøkelse kunne gi en cirka oppfatning av hvor ofte lærerne bruker YouTube i sin historieundervisning. Hvis man ser disse resultatene i sammenheng med elevenes forhold til YouTube i *tabell 6* er det et sprik mellom lærerens bruk av YouTube og elevenes bruk av YouTube. Tabellene er ikke direkte overførbare, men resultatene kan gi en viss føring på at det er forskjell mellom elevenes tidsbruk på YouTube kontra lærerens bruk av YouTube til sin historieundervisning. Resultatene viser at en stor andel av lærerne bruker YouTube lite i sine historieundervisninger ifølge elevene.

Ved å se nærmere på hvilke sammenhenger YouTube-videoene blir brukt til, kan man få et større og mer nyansert bilde på hvordan lærerne bruker YouTube til sin undervisning i *tabell 8*. Dette kan gi en bedre forståelse for når lærere bruker YouTube som en læringsressurs i sine historieundervisninger, og gi en indikasjon på hva som elever mener fungerer og eventuelt ikke fungerer i undervisningen.

Tabell 8: Sammenhenger YouTube blir brukt til historieundervisning. Mulig å velge flere svaralternativer

I hvilke sammenhenger opplever du at læreren bruker YouTube i sin historieundervisning?

Svar	Antall	Prosent
Introduksjon til nytt emne	60	28,7 %
Oppsummering	34	16,3 %
Repetisjon	38	18,2 %
Tillegg til egen planlagt undervisning	59	28,2 %
Til øving før prøve/vurdering	13	6,2 %
Ekstra fagstoff til elevene	62	29,7 %
Som lekse	14	6,7 %
Variasjon	83	39,7 %
Annet	36	17,2 %

Sammenhenger som elevene oppfatter som mest brukt når lærere bruker YouTube i historieundervisning, er det spesielt fire svaralternativer som uthever seg; tillegg til egen planlagt undervisning (28,2%), introduksjon til nytt emne (28,7%), ekstrasfagstoff (29,7%) og

variasjon (39,7%). Under svaralternativet «annet» er det 17,2% som oppgir at læreren ikke bruker YouTube som er nokså likt i *tabell 7* (21,5%). Jevnt over blir YouTube også brukt til oppsummering samt repetisjon i historieundervisning.

Jeg har to forskjellige historielærere. Han første bruker den hver eneste historietime, mens han andre bruker den mer som en introduksjon til et nytt kapittel. Det synes jeg er veldig greit istedenfor å bruke det til hver eneste del i historien. Så har vi jo videoer som «Crash Course» og sånn (Beate, intervju:140).

Generelt på skolen bruker de [lærerne] ofte YouTube til å finne litt sånn – i norsk er det litt sånne trailere eller tekster, for læreren prøver å engasjere elever litt mer enn bare en bok og en tekst og en film for å knytte litt til for å få litt engasjement, men utenom historie er det engelsk, for det er veldig mye materiale på engelsk på nettet som læreren kunne bruke eller foreslå til elevene utenom. I historie så blir det vel egentlig brukt til [at] læreren forbereder noe, en presentasjon de snakker om, og hvis de ikke får tid til [alt], har de en video å gå til som klart [ferdig] materiale (Charlie, intervju:150).

[...] Men det er også brukt i historie, men det er på en litt annen måte, historielæreren vår han lager YouTube-videoer om seg selv hvis han er hjemme eller har høringer med noen og vi skal ha noe opplegg på siden (Anton, intervju:132).

Beate sier selv at hun har to historielærere som veksler mellom klassene, og det er stor forskjell på hvordan disse to lærerne praktiserer YouTube i sin undervisning. Beates opplevelse ved bruk av YouTube samsvarer med det Jones & Cuthrell (2011) sine funn, der man kommer frem til er at videoene kan introdusere nye konsepter eller bruke videoene til oppsummering. Den andre læreren til Beate bruker derimot YouTube til nesten hver historietime. Dette er også et alternativ som blir beskrevet i Jones & Cuthrell (2011) sin forskning, at videosnutter kan bli brukt som basis for en klasseromsaktivitet.

Læreren nå bruker det egentlig bare som oppsummering. Hvis det ikke blir brukt YouTube, brukes andre filmer som går inn i historiefaget. Mens den andre brukte det mer som se denne videoen, gjør disse oppgavene. Så det er to veldig forskjellige læremåter (Beate, intervju:140).

Det viser seg at Beate har to historielærere som veksler mellom klassene og dette fører dermed til varierende bruk av YouTube, basert på hvilke lærere hun har. Visuell media er noe som

vektlegges mye i hennes historieundervisning blant begge lærere, og hvordan lærerne integrerer dette er variert. En lærer bruker ofte YouTube der man skal svare på spørsmål i etterkant av en YouTube-video. Dette kan sees på som en tradisjonell læremetode, som Russell (2012) mener flertallet av lærerne i sin forskning gjorde når de bruke film i sin undervisning ved å se en film og deretter jobbe med oppgaver i etterkant.

Charlie nevner også at blant annet hans lærere i både historie og andre faglærere bruker YouTube aktivt i sin undervisning. En grunn til at flere lærere tar i bruk YouTube er som Tan & Pearce (2011) har kommet frem til, at bruken av videoer i klasserommet blir sett på som en effektiv måte å styrke læringen på. Charlie nevner også at han mener at blant annet norsklæreren bruker YouTube for å skape engasjement blant elevene. Jones & Cuthrell (2011) skriver at de fleste lærere som benytter YouTube i sin undervisning bruker videoer for å fange oppmerksomheten blant elevene. Charlie sin opplevelse i historiefaget er at læreren bruker YouTube mest som «hjelpemateriale» eller som noe man kan ha som ekstra. Det Charlie indikerer er at enkelte lærere bruker YouTube som et ekstra opplegg man kan ha som ekstra hvis man skulle bli tidlig ferdig i en time, eller for å ha noe klart til en time. Anton oppgir at hans lærer i historie benytter YouTube på en annen måte enn det Beate og Charlie har oppgitt. Læreren til Anton har brukt YouTube som en plattform for å legge ut videoer om seg selv som elevene kan benytte under vurderingssituasjoner, eller hvis læreren har hatt fravær på skolen. Anton og Charlie sine lærere ser ut til å praktisere bruken av YouTube noe likt, der lærerne har YouTube-videoer klart til bruk, hvis man har tid, eller at det passer å bruke en video. Det informantene sier, er at lærere bruker YouTube mer som variasjon, for å skape engasjement, men også som ekstra tilleggsinformasjon for elevene. Informantene indikerer at YouTube ikke blir brukt som en integrert del av undervisningen, som bruken av film blir gjort.

Det er mye mer opplegg rundt film. Da har du ofte veldig mye- det her skal du få med deg, dette skal du se, her er det oppgavene du skal gjøre. På YouTube er det mer dette skal du se og her er informasjonen du skal se og tar det til deg egentlig (Charlie, intervju:152).

Det kan være flere grunner til at lærere praktiserer bruken av film i større grad enn ved YouTube. Det ene kan være at YouTube er forholdsvis nytt i forhold til bruken av film. Det er også blitt gjennomført mer forskning og større bevissthet rundt bruken av film til historieundervisningen, som gjør at lærere dermed vil ha nærmere kjennskap og forhold til film, enn ved bruk av YouTube. Stoddard & Marcus (2010) har i sin forskning funnet ut at 92% av

lærerne brukte film aktivt i sin undervisning. Dette viser blant annet at lærere har kjennskap til filmbruk i undervisning, og som kan forklare noe av grunnen til hvorfor informantene opplever at film i klasserommet er en mer integrert del av undervisningen enn YouTube. Hvilken effekt får da lærerens bruk av YouTube i undervisningen? Dette er noe variert fra lærer til lærer, men også på hvilken elev det er.

Når jeg ser selv, får jeg kun min oppfatning. Når vi ser film sitter vi ofte sammen og så pleier læreren å stoppe filmen som han mener er viktig å få med, eller snakke i slutten av det som skjedde, [om] våre tanker, og da får vi også høre om andre sine tanker som jeg kanskje ikke hadde tanker om, som jeg da får vite da (Anton, intervju:134).

Jeg føler helst at læreren burde gå gjennom temaet først eller noe som har med temaet først og ikke begynner rett på en video. For ofte kan det komme begreper eller ting på andre språk som vi ikke vet hva er. Hvis vi åpner en video om første verdenskrig og noen nevner alliansene uten at læreren forklarer det, så forstår nok ikke 90% av elevene hva det er snakk om hvem som hører til der og sånt. Sånn sett er det noen begrensninger til hva du kan ha. I historie er det mer bredt. I Norge er det mer i detaljer (Charlie, intervju:155).

Jeg tror jeg sa det tidligere, men jeg synes det er en så grei måte å introdusere tema på og synes de burde bruke YouTube til det, og i tillegg til å oppsummere synes jeg er en veldig viktig ting. Og som oftest når du begynner på et nytt tema så pleie lærerne å gå frem og tilbake og synes det ikke er organisert godt nok. Strukturen er bare nei. Det er helt forferdelig. Og dette gjelder alle fag. Jeg synes det er greiere med YouTube som går gjennom alt. Og når du jobbe gjennom tema (Beate, intervju:146).

Av det som kommer frem i de ulike intervjuene er at YouTube praktiseres på forskjellige måter. I Antons tilfelle er hans lærer aktiv på bruk av digitale hjelpemidler som video og internett for å ta opp sin undervisning for senere bruk av elever, men at læreren ikke praktiserer bruken av YouTube og film likt. Det Anton uttrykker er at læreren er bevisst på hvordan man skal bruke film som en del av en undervisning, men når YouTube blir brukt da er eleven overlatt til seg selv. Selv om funnene til Duffy (2008) og Roodt & De Villiers (2011) sier at elevene er positive til bruken av YouTube og at bruken hadde en positiv effekt på elevene, kan feil bruk av YouTube gjøre det motsatte av intensjonen. Dette kan vi se gjennom Charlie sin kommentar om hvordan deres lærere bruker YouTube mer som ekstramateriale, eller for ha «noe» klart til en time.

Charlie indikerer at læreren har en tendens, der man ikke godt nok har planlagt egen undervisning som dermed gjør at YouTube blir brukt som en «lettvint» metode på å løse dette. Det ser også ut til at feil bruk av YouTube kan i enkelte tilfeller føre til mindre læring. Dette gjelder ofte tema som for mange elever ikke er godt nok kjent med, som for eksempel første verdenskrig som blir nevnt av Charlie.

Også Beate er negativ til feil bruk av YouTube, som for henne fører til mindre oversikt dersom strukturen ikke er godt nok planlagt når man velger å bruke YouTube i sin undervisning. Dette samsvarer med funnene til Tan & Pearce (2011), som viser at det må være god nok integrering av materiale og tilstrekkelig forklaring på det som blir vist. Nøkkelen var at læreren forklarte videoen i etterkant, på samme måte som læreren til Anton gjorde når læreren viste film i undervisningen. Beate forteller også om en grei løsning på hvordan lærere kan bruke YouTube. Dette kan være å oppsummere ett tema som er blitt gjennomgått ved hjelp av en video, da kan elevene få samme stoff forklart på en annerledes måte. De ulike tilnærmingene lærerne tar viser seg derfor å ha varierende resultater, ifølge respondentene. Det Tan & Pearce (2011) konkluderer med er at det viktigste er ikke er kvaliteten YouTube-videoen eller filmen som blir brukt, men *hvordan* den blir brukt. Dette finner man også gjennom det respondentene uttrykker om deres lærere sin bruk av YouTube i undervisningen.

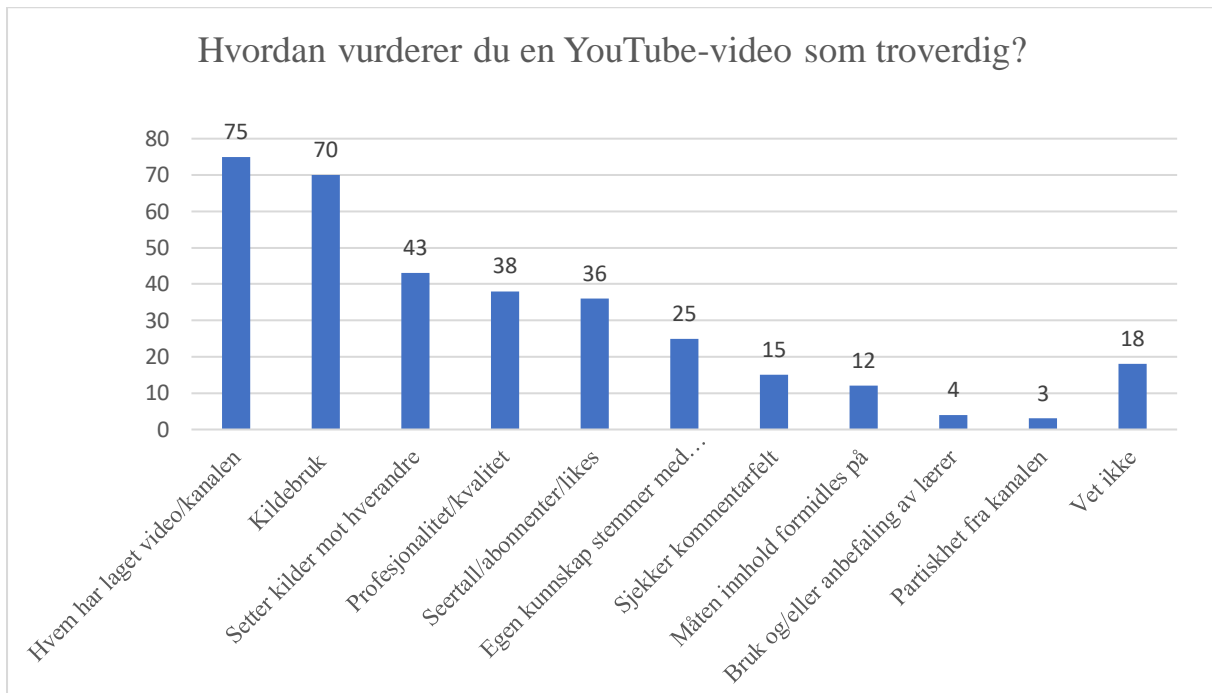
Forskningsspørsmål 2: Kritisk tenkning og kildekritikk

Dette forskningsspørsmålet tar for seg hvordan elever velger ut YouTube-videoer, og hvordan de forholder seg til den informasjonen de finner. Forskningsspørsmålet har som mål å se nærmere på sammenhengen mellom kritisk tenkning og kildekritikk, og hvordan elever bruker YouTube til historiefaget. Kritisk tenkning og kildekritikk er i denne forskningen definert som en ferdighet med bakgrunn at LK20 også ser på dette kjerneelementet som en ferdighet (Utdanningsdirektoratet, 2020a). Dette vil derfor være utgangspunktet for analysen i kapittelet, ved å se på *hvordan* elever velger ut YouTube-videoer, hva elevene legger til grunn når de skal tenke kritisk over den informasjonen de kommer over, og hvorfor de gjør det. Kapittelet vil ta for seg både åpne og lukkede svaralternativer i spørreundersøkelsen. De lukkede svaralternativene er satt på forhånd, mens de åpne svaralternativene har blitt kategorisert og systematisert i diagrammer og skjemaer i etterkant, basert på svarene til elevene.

Elevenes tilnærming til troverdighet

Etter å ha sett på hvordan YouTube blir brukt av elever, og hvordan elever oppfatter bruken av YouTube blant lærere til historiefaget, skal jeg nå se nærmere på hvordan elevene tenker, men også hva de har oppgitt som viktig når de skal velge ut YouTube-videoer til faget. For å få et overordnet innblikk i hvordan elever tenker over informasjon på YouTube, er det interessant å se på hvordan elever vurderer en video som troverdig.

Diagram 3: Hvordan vurderer elevene en YouTube-video som troverdig? Fritekstsvar kategorisert.

Resultatene i *diagram 3* viser at det er spesielt to kategorier som respondentene kommenterer mener er viktige for hva de ser etter når de skal vurdere en YouTube-video som troverdig. Det som er mest nevnt i dette spørsmålet, er å se på hvem som har laget video og/eller YouTube kanalen. 75 respondenter nevner dette som en viktig del av å vurdere troverdigheten på det de ser på YouTube.

Hvis en fagperson eller lærer har lagd videoen. Om det høres korrekt ut i forhold til det jeg vet fra før. Om det stemmer overens med det jeg kan lese i læreboka (Respondent, spørreskjema:163).

Dersom jeg vet noe om personen som står bak videoen, eller om videoen har mange views og likes. Og om de har brukt troverdige kilder (Respondent, spørreskjema:163).

Disse respondentene er to eksempler på hvordan hen vurderer en YouTube-video som troverdig. Eleven legger til grunn først og fremst *hvem* som står bak videoen. Ved å se på bakgrunnen til forfatter, viser respondentene at de behersker en del av kildekritikken som går ut på forfatteren og personen bak informasjonen, som Bertnes og Tuseth (2012) nevner som en viktig del av å vurdere kilder. Respondentene er bevisst på å vurdere om personen bak videoen har kompetanse til å uttale seg om tema, om det er en fagperson eller lærer. Det den første respondenten derimot ikke behersker er kildekritiske momenter som å sjekke kilder opp mot hverandre og vurdere andre kilder. Her benytter hen egne tidligere kunnskaper og læreboken for å vurdere om det som blir sagt er troverdig. Bertnes og Tuseth (2012) skriver også at man skal sjekke påstander i kildene og etterprøve konklusjoner som videoskaperen kommer frem til, men den første respondenten velger heller å stole på egne ferdigheter, som i mange tilfeller kan være feil. Den andre respondenten er derimot mer bevisst på å sjekke kildene, og vurdere om de som er blitt brukt fremstår som troverdig. Hvordan denne eleven velger å sjekke troverdigheten blir ikke nevnt, men helheten av vurderingen til respondent 2 fremstår som grundigere enn respondent 1. Hen forsøker å bruke egen kjennskap til YouTube-kanalen og/eller personen bak videoen for å først å fremst vite om YouTube-videoen er verdt å bruke i det hele tatt, deretter forsøker hen å sjekke hvilken tilbakemelding i form av «likes/dislikes» videoen har, og hvor mange som har sett videoen. Til slutt er det å sjekke selve kildene. Det denne respondenten viser er noe Ferguson og Krange (2020) kaller for strategisk kildevurdering, der man skal se på kildeinformasjon, kritisk vurdere publikasjon og person, men viser disse to respondentene kritisk tenkning? Det respondentene indikerer er at de er kildekritiske på hver sin måte, men de nevner ikke i noen særlig grad at de forsøker å reflektere over den informasjonen de tilegner seg. Det respondent 2 nevner for sin begrunnelse av å vurdere en YouTube-video er den nest største kategorien *diagram 3* som er kildebruk (70 respondenter). Selv om det er en stor andel av respondentene som nevner å sjekke kildebruk i sine svar, er det 43 respondenter som svarer at de bevisst setter kilder opp mot hverandre når de sjekker kildene. Ved å se nærmere på hvordan Anton, Beate og Charlie forholder seg til dette, vil man kunne få et mer nyansert svar.

Da ser jeg på det som er mest interessant. De som er flinke på introduksjonen, har kule animasjoner og figurer, så er det stort sett det. Så er det jo ofte at vi har lært litt om noe, så hvis noen snakker helt feil så forstår jeg jo det (Anton, intervju:135).

Ofte, fordi hvis jeg skal bruke en YouTube video så referer jeg jo ikke til selve videoen, jeg prøver å referere til kildene de har. Så hvis jeg skal bruke verket da sjekker jeg, hvis det er noe jeg bare skal se på så dobbeltsjekker jeg ikke, men hvis man går på kommentarfeltet så ser du ofte hva folk synes, og om videoene er tull eller ikke (Beate, intervju:142).

Av og til så glipper det litt, av og til må jeg sjekke. Jeg husker at noen forklare at du kan ikke alltid sjekke alt det alle sier eller påstår, for da bruker du 20 minutter på en setning. Du har ikke så god tid til å sjekke opp alt. Så du må som regel finne noe som er noe du stoler litt mer på enn andre. Som regel sjekker jeg under videoen om de har link til noe, eller linker til hvor deres bevis er om hva de snakker om [kildehenvisning] (Charlie, intervju:153).

Ved første øyekast er det noe som skiller de tre respondentene i intervjuene. Anton oppgir først og fremst det som interesserer han som er det viktigste når han skal se YouTube-videoer, og ikke hvor troverdig informasjonen han får er. Han bruker ikke tid på en YouTube-video som er kjedelig laget eller ikke «fanger» han. For han er det utseende, profesjonalitet og hvis videoen har animasjoner og gode effekter som vil være en del av hva han velger å se på eller ikke. Av kildekritiske ferdigheter er det å vurdere innholdet, men ved hjelp av egne kunnskaper til grunn det eneste som Anton oppgir han bruker. Selv om Anton oppfyller noe av det Greek et al. (2014) mener kritisk tenkning består av, klarer ikke Anton å vise en god nok forståelse og bruk av kritisk tenkning. Anton bruker fornuften og kunnskapen han har over faglig innhold, men han er ikke undersøkende over den informasjonen han kommer over eller kritisk til hvem som står bak, hvilke kilder som blir brukt, eller om informasjonen som blir sagt er riktig. Dette viser at Anton ikke bruker kritisk tenkning i en stor nok grad, og ikke bruker kildekritikk som beskrevet av blant annet Ferguson & Krange (2020) som en del av hvordan han vurderer en YouTube-video som troverdig. Det Anton derimot kan vise er å vise er det Hatlen (2020) nevner angående «multimodal literacy», som bidrar til formeningen vår gjennom ulike modaliteter gjennom bilder og språk.

Beate sier at hun ofte sjekker kilder til videoer hun skal bruke. Det er ikke til selve YouTube-videoen hun referer til, men til kildene som videoen har brukt. Hun er bevisst på å se hvordan andre brukere kommenterer for å se om det hun oppfatter samsvarer med andre som har sett videoen. Ferguson & Krange (2020) nevner blant annet at det å kunne tolke, analysere, evaluere, og tolke ulike informasjonskilder er en viktig del av hva kritisk tenkning innebærer. Selv om hun ikke analyserer informasjonen i en YouTube-video direkte, tolker, analyserer og evaluerer hun helheten for dannet seg et bilde av hva hun tar til seg. På denne måten vurderer hun helheten

av en video om videoen er troverdig eller ikke. Evaluering og vurdering blir også betegnet som en av flere viktige ferdigheter som Emily Lai (2011) også i likhet med Ferguson og Krange (2020) nevner. Beate viser blant annet dette ved å sjekke helheten av videoen og ikke bare sjekker kilder som blir brukt. I tillegg viser også Beate det som Lorentzen & Røthing (2017) mener at bevisstgjøring omkring kildebruk og kunnskapsproduksjon som en av to viktige aspekter innenfor kritisk tenkning.

Charlie er i likhet med Beate bevisst på bruken av kildekritikk når han skal se YouTube-videoer. Han er klar over at man ikke alltid kan sjekke alt som blir gjennomgått, men at man heller må velge YouTube-kanaler/personer som man stoler mer på. Kjeldstadli (2016) og Bertnes & Tuseth (2012) nevner blant annet at man må være bevisst til fortellerens forhold til det fortalte og at man skal finne ut hvem forfatteren er. Dette viser Charlie ved å være bevisst over å velge hva og hvem man ser i utgangspunktet. Deretter er Charlie og bevisst på å sjekke kildene som eventuelt blir listet opp i videoen for å sjekke innholdet i det som blir sagt.

Hvordan velger elever ut YouTube-videoer?

Anton, Beate, og Charlie viser ulike måter å vurdere YouTube-videoer på, og spørreskjemaet viser at mange elever som har deltatt i undersøkelsen er bevisste på hvem som er fortelleren, men også sjekke kildebruk i de forskjellige YouTube-videoene. Likevel er det 15,3% av elevene som ikke vurderer en video i det hele tatt. Anton er en av elevene som ikke vurderer noe, og velger å stole på egen kunnskap. Han er i tillegg ikke noe særlig kritisk over sin egen kunnskap. Hvis man ser på hvordan elevene først og fremst velger ut YouTube-videoer, som blir vist i *tabell 9*, ser resultatet noe annerledes ut i forhold til *diagram 3*. Det som ser ut til å være en forskjell mellom tabellene er hvordan elevene prioriterer utseende når de først skal se en YouTube-video, og hvordan elevene vurderer innholdet i den.

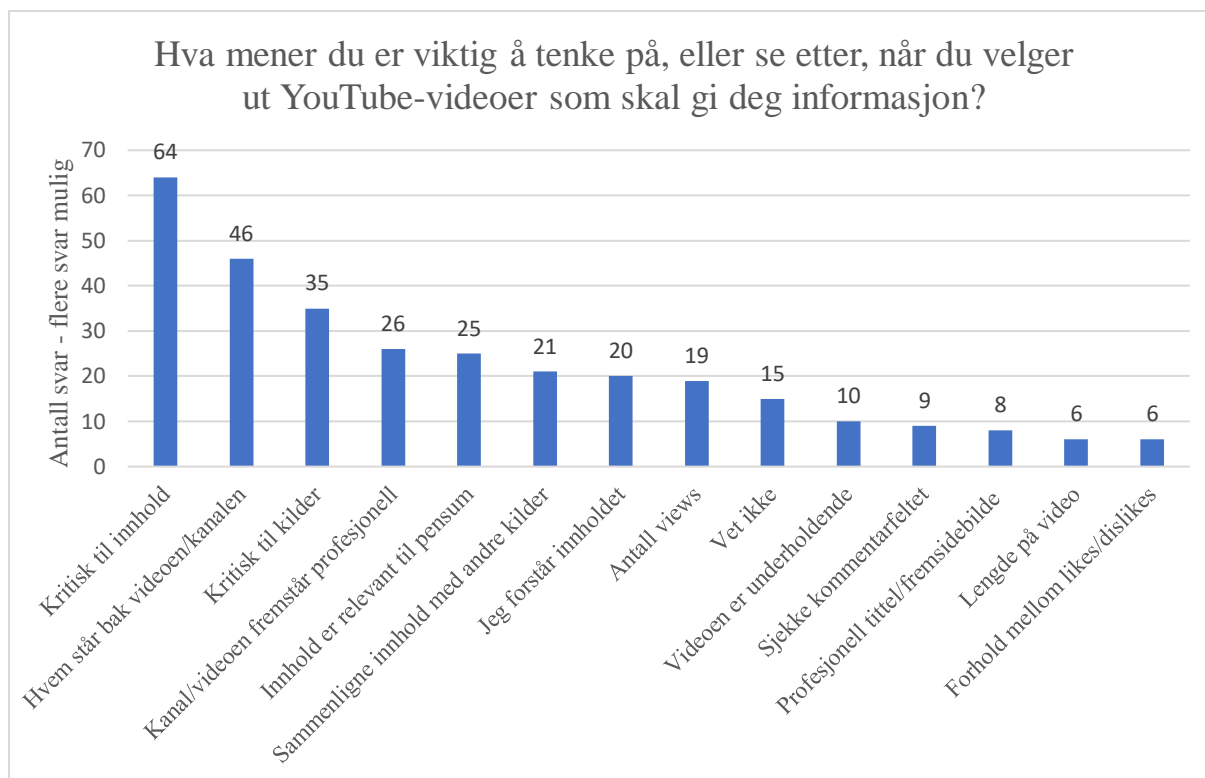
Tabell 9: Hva elever ser etter ved utvalg av YouTube-videoer.

Når du velger ut hvilke kanaler/videoer du ser på som er knyttet til historiefaget, hva ser du etter?

Svar	Antall	Prosent
At kanalen har mange abonnenter	31	14,8 %
Den har mange avspillinger ("Views")	80	38,3 %
Hvor mange likes/dislikes videoen har	22	10,5 %
Den svarer på det jeg leter etter	125	59,8 %
Videoen ser profesjonell ut	126	60,3 %
Jeg ser ikke etter noe	32	15,3 %
Annet	20	9,6 %

Det *tabell 9* viser er hvordan elevene velger ut YouTube-videoer og hva som de mener er viktig å se etter når de først og fremst skal se på videoer knyttet historiefaget. 60,3% av elevene vektlegger profesjonalitet som et viktig moment for å se på en video, og 59,8% av elevene mener det er viktig å velge en video som «svarer på det jeg leter etter» som en viktig grunn. Hva denne tabellen viser, er ikke nødvendigvis mangel på kritisk tenkning og kildekritikk, men heller hva som vektlegges av en stor andel av elever før de i det hele tatt velger å se en video. Et eksempel på dette kan være at selv om man ser en film som har lavt budsjett, og er produsert av ukjente skuespillere eller regissører, trenger den ikke nødvendigvis å være dårlig. Det samme kan sies om svært kjente regissører og skuespillere, der en film som er profesjonell produsert, kan være dårlig. Det som er viktig for elevene som *tabell 9* viser er at YouTube-filmen skal «fange» de, noe som Anton blant annet mener er viktig. Grut (2021) skriver blant annet om forfalskninger og kontoer som kan fremstå som troverdige og gode, men som i realiteten ikke er det. For en stor andel av elevene er profesjonalitet og informasjonen de får fra en video en viktig andel for hvilken video de velger ut og skal se på, men det er likevel ikke kun det de ser etter. Som vist i *diagram 3*, oppgir en stor andel av elevene en form for kildekritisk bevissthet og kritisk tenkning generelt over YouTube-videoer. Til selve historiefaget kan vi se at elevene også er bevisste på hva de velger å se gjennom *diagram 4*.

Diagram 4: Elevers prioritering for utvelgelse av informasjon på YouTube, fritekstsvar kategorisert.

Det *diagram 4* viser er at det er 186 svar som inneholder det som kan sees på som ferdigheter til kildekritisk og kritisk tenkning. Elever som nevner det å være «kritisk til innhold» (64), «hvem som står bak video/kanalen» (46), «kritisk til kilder» (35), «sammenligne innhold med andre kilder» (21), og «jeg forstår innholdet» (20) er momenter som vektlegges. Disse momentene blir blant annet beskrevet hos blant annet Greek et al. (2014) som poengterer at kritisk tenkning handler om å forstå kunnskapen man får og overfører den i andre situasjoner. Å sammenligne innhold med andre kilder samsvarer med det Huber & Kuncel (2016) mener er en viktig del av hva kritisk tenkning innebærer, evnen til å tolke informasjon. De andre momentene som å være kritisk til innhold og kilder, finner vi hos Bertnes og Tuseth (2012), og sjekke hvem som står bak en artikkel eller video hos Grut (2021). Sammensatt gir disse svarene oss at det er en andel elever som behersker deler av det å kunne være kritisk på YouTube og tolke den informasjonen de tilegner seg.

Likevel er det en stor andel av elever som oppgir andre momenter som *ikke* blir ansett som viktige momenter til kildekritikk og kritisk tenkning. Dette er «kanalen fremstår som profesjonell» (26), «innhold relevant til pensum» (25), «antall views» (19), «vet ikke» (15), «video er underholdende» (10), «sjekke kommentarfeltet» (9), «profesjonell tittel og fremside» (8), «lengde på video» (6), «forhold mellom likes/dislikes» (6). Totalt dreier dette seg om 105 svar som inneholder en eller flere momenter som ikke blir sett på som viktig. Det som er viktig

å påpeke er at hver for seg er disse momentene sett på som ubetydelige for når man skal være kildekritisk og tenke kritisk over innhold. Hvis man istedenfor knytter sammen det å sjekke kommentarfelt, forholdet mellom likes og dislikes, og at innholdet er relevant, da kan man starte å være det som man anser for kildekritisk. Dette finner vi hos Grut (2021) som argumenterer for at kildegransking ikke handler bare om å vurdere innholdet, men også helheten av det man leser og ser på.

Hvis du sjekker i beskrivelsen i videoen, og det ikke står noe, eller deres informasjon som de har på hver eneste video, så tenker jeg jo hvorfor de ikke linker til det de bruker [kilder]. De har jo fjernet det nå, men de hadde jo dislike knapp. Den er der, men du kan ikke se antallet lenger. Hadde videoen mye dislikes før blir man jo mer skeptisk til innholdet automatisk, for hvis mange folk tenker at dette er dårlig blir det jo – er det feil eller er det folk som bare ikke liker det? (Charlie, intervju:154).

Det jeg pleier vanligvis å gjøre er å finne informasjon fra den videoen som jeg synes var veldig bra, og så søker jeg opp den informasjonen på nett da, og da finner jeg kildene. Hvis ikke så kan jeg ikke akkurat bruke [og] tro at det er ekte hvis det ikke står noe om det på nett (Beate, intervju:142).

Charlie er et eksempel på det som blir nevnt av Grut (2021) om å vurdere helheten av det man ser. Charlie er reflektert og kommenterer over hva han mener er viktig å tenke på. Han er kildekritisk av seg og pleier å sjekke kilder som videoen bruker, eller eventuelt ikke bruker. Hvis han ser at videoen/kanalen konsekvent ikke oppgir sine kilder, blir han automatisk skeptisk til innholdet han kommer over. Også forholdet mellom dislike/like knappen som YouTube har, er noe han tar med i sin vurdering. For han er det en indikasjon på hvordan innholdet kan vurderes, men han er også bevisst på ulempen på å vurdere innhold ut ifra andre brukeres vurdering. Det kan, som han selv kommenterer, være at andre seere bare ikke liker innholdet. Kanskje er det innhold om et tabubelagt tema som gjør at mange velger å vurdere innholdet som dårlig, selv om det som presenteres har gode kilder og informasjon, eller kan det være slik at innholdet er regelrett feil og mangler kilder. På denne måten viser Charlie en sammensatt forståelse av det å være kildekritisk, men også være kritisk til helheten av det han kommer over, som bidrar til en del av kritisk tenkning, der han forsøker å vurdere kildeinformasjon, vurderer avsender og om eventuell negativ omtale kan sees på som troverdig.

Beate sin tilnærming av utvelgelse av video er noe annerledes fra Charlie. Hun sier selv at den videoen som etter hennes mening var bra, blir brukt som utgangspunkt for informasjonen hun henter ut. Måten hun gjør dette på er å gå nærmere inn på kildene og innholdet som blir brukt. Beate er mer bevisst omkring det å granske selve kildene, og forsøke å finne tilsvarende kilder som kan støtte det som blir brukt i en video. På den måten viser Beate at hun er kildekritisk, slik det blir omtalt hos Ferguson & Krange (2020). Hun forsøker å kunne se på kontekst i forhold til påstander, og forsøke å finne ut om påstandene kan støttes med andre kilder. Hun oppgir også blant annet hun er kritisk til nettsider, ved å vurdere selve nettsiden, men hun oppgir ikke noen form for metode på hva hun vektlegger som viktig når hun skal sjekke en YouTube-video. Da er det kildene og om argumentene kan støttes ved bruk av andre kilder. Det som er viktig å understreke er at ingen av informantene Anton, Beate og Charlie viser en tydelig form for kritisk tenkning. Det informantene indikerer er at de er kildekritiske og kritiske til hvordan en YouTube-video fremstår, men de kommenterer ikke hvordan de tolker og forstår innholdet av det som blir sagt. Beate som er bevisst på å gå til kildene som er brukt, kommenterer heller ikke at hun setter opp den informasjonen fra kildene hun finner, hvor partisk kildene er i en YouTube video, eller være kritisk til eget kunnskapsnivå. Det spørreundersøkelsen og informantene viser, er at elevene til en viss grad er klar over å være kritiske til informasjonen de kommer over, og som vist i *diagram 4*, men dette er en liten andel av elevene som skriver at de tenker på dette. Også Charlie indikerer en viss skepsis til innhold om YouTube-kanalen fremstår som negativ omtalt, og han er bevisst på at det kan være at det er brukere som rett og slett ikke liker det som blir sagt, eller om det kan være feil. Det informantene og respondentene viser, er at mange elever behersker kildekritikken, men den resterende ferdigheten rundt kritisk evaluere informasjon, være utforskende, analysere argumenter og påstander, og bevis blir utelatt.

Lærerens kildekritiske tilnærming til YouTube

Med den nye læreplanen som er innført, er det som nevnt at kritisk tenkning vil omfatte en større og viktigere del overordnet i skolen. For å se på dette nærmere, har elevene fått et spørsmål som går på om elevene har blitt lært på ett eller annet tidspunkt av sine lærere, om hvordan man skal være kritisk på YouTube. Svarene er illustrert i *tabell 10*.

Tabell 10: Har læreren lært eleven å være kritisk til YouTube? Flere svar mulig

Har læreren lært deg hvorfor og hvordan du skal være kritisk til bruk av YouTube-filmer som kilde informasjon? *

Det å være kritisk kan være at man reflekterer over informasjon som blir sagt eller vist og hvor denne informasjonen er hentet fra.

Svar	Antall	Prosent
Læreren har ikke lært oss hva det vil si å være kritisk	31	14,8 %
Læreren har verken nevnt hvordan eller hvorfor man skal være kritisk på nett	30	14,4 %
Læreren har lært oss hvorfor man bør være kritisk til nettsider, men ikke til YouTube-videoer	114	54,5 %
Læreren har lært oss hvordan man er kritisk til filmer	26	12,4 %
Læreren har lært oss hvordan og hvorfor man er kritisk til filmer	26	12,4 %
Læreren har lært oss hvorfor man bør være kritisk til videoer på YouTube	23	11 %
Læreren har både vist og lært oss hvordan man er kritisk til videoer på YouTube	8	3,8 %
Annet	7	3,3 %

Av resultatene som elevene selv oppgir, er det en majoritet av elevene i spørreundersøkelsen (54,5%) som oppgir at læreren deres har lært om at man bør være kritisk til nettsider, men ikke til YouTube-videoer. Dette viser at det som læreplanen (LK20) har som mål for at elevene skal kunne angående kritisk tenkning, kan forklares hvorfor en del av elevene selv mener de ikke behersker å kunne vurdere en YouTube-video som troverdig. Skolen skal utvikle vitenskapelig og kritisk tenkning (Utdanningsdirektoratet, 2020a). Resultatene i tabell 10 gir en indikasjon på at det er svært få lærere som aktivt lærer elevene hvordan man kritisk vurderer YouTube-videoer, med bare 3,8% som oppgir at læreren både viser og lærer elevene hvordan man gjør dette. Det kan hende at lærere ikke har blitt bevisste på at man også må beherske YouTube, på lik linje med nettsider, når man vurderer nettsider som troverdige. En grunn til dette kan være at lærere ikke bruker YouTube i like stor grad som artikler og andre kilder. Det som er viktig å markere seg i tabell 10 er at det 14,8% og 14,4% som oppgir at læreren ikke har lært om hvordan man er kritisk generelt, eller kritisk på nett. Dette tilsvarer 29,2% av elevene i spørreundersøkelsen, som er en betydelig andel.

Intervjuer: Har læreren lært dere om hvordan man sjekker en YouTube-video er troverdig?

Charlie: Nei, jeg tror ikke det. Mer generelt over kilder.

Intervjuer: Så du vil ikke si du har blitt lært om YouTube da?

Charlie: Nei det tror jeg ikke (Charlie, intervju:156)

Intervjuer: Har den læreren forklart, eller vist, eller prøvd å lære dere hvordan han/hu har valgt ut de videoene som brukes i timene?

Beate: Nei, aldri.

Intervjuer: Aldri nei. Føler du det er noe lærerne burde ha snakket mer om, eller går det helt greit?

Beate: Egentlig har jeg ikke tenkt på det før nå. Men de burde jo snakke om slik at vi vet selv når vi skal velge ut videoer. Så egentlig burde han gjort det (Beate, intervju:144).

Med intervjuene til Charlie og Beate sier de også at selv deres egne lærere ikke har lært om kildekritikk og kritisk tenkning når det kommer til YouTube. Charlie sin lærer har snakket om kildebruk, i en mer tradisjonell forstand. Beate har i likhet med Charlie aldri vist eller forklart om hvordan man sjekker videoer, eller videoene læreren selv har brukt i sine timer, som troverdige. Beate påpeker selv, at det er ikke noe hun selv har tenkt på før intervjuet. Det kan hende at lærere selv ikke har tenkt på at det kan være viktig og nyttig å lære bort viktigheten blant kildekritiske tilnærminger, samt kritisk tenkning angående bruk av YouTube til undervisning. Hva disse resultatene viser er at en svært liten andel av elevene har blitt lært om hvordan man skal være kritisk på sosiale medier som YouTube.

Forskningsspørsmål 3: Motivasjon og YouTube

Dette forskningsspørsmålet skal ta for seg hvordan motivasjon og YouTube spiller inn hos eleven. Her vil det bli sett nærmere på hvordan bruk av YouTube blant eleven, og bruk av YouTube i historieundervisningen spiller inn på elevens motivasjon. Hensikten med å se på motivasjon ved bruk av YouTube er blant annet å ta i utgangspunkt i det Rosenstone (2017) nevner angående visuell media som stadig blir en viktigere del av det dagligdagse livet vårt. Bruken av film og videoklipp gjør at følelsene våre blir stimulert på en annen måte enn å lese artikler eller bøker. På den måten kan filmbruk gjøre at man forstår og opplever historien på en annen måte.

Opplevelse av YouTube

Ut ifra resultatene som er kommet inn, ser det ut til at et flertall av elevene oppgir at bruken av YouTube som positivt for motivasjonen. Et interessant funn her, er at det er kun 1 respondent som mener det oppleves som negativt. Den ene eleven har dessverre ikke valgt å kommentere noe ytterligere om hvorfor hen opplever det som negativt. Sammenlagt gir resultatet at 56,5% av elevene mener at YouTube påvirket deres motivasjon positivt.

Tabell 11: Motivasjon og YouTube

Hvis læreren bruker YouTube til historieundervisningen, hvordan har det påvirket motivasjonen din for faget? *

Svar	Antall	Prosent
Positivt	118	56.5 %
Negativt	1	0.5 %
Verken positivt eller negativt	47	22.5 %
Læreren bruker ikke YouTube i sin undervisning	40	19.1 %
Annet	3	1.4 %

Som tilleggsspørsmål til *tabell 11* fikk elevene mulighet til å kommentere begrunnelsen sin over hvorfor lærerens bruk av YouTube påvirket deres motivasjon. Ved å kategorisere svarene får man et overblikk over hva elevene legger til grunn for hvorfor YouTube kan spille en rolle i historieundervisningen i *tabell 12*. Svarene i denne tabellen var frivillige for elevene å svare på, og svarene er tolket ut ifra hvordan elevene har ordlagt seg i enten en positiv, nøytral eller negativ retning.

Tabell 12: Fritekst svar kategorisert i positiv, nøytral, eller negativ påvirkning ved bruk av YouTube i historieundervisningen.

Positiv påvirkning	
Variasjon	39
Lettere å følge med	30
Øker interesse	15
Gøy/spennende	13
Annerledes forklaring	11
"Ingen kommentar"	9
Nøytral påvirkning	
Verken eller	20
Vet ikke	4
Spørs på video	8
Bruker ikke YouTube	5
Negativ påvirkning	
Dårlige videoer	1
Ikke påvirket	1
Antall svar	153

Svarene som var positive til bruken av YouTube i historieundervisningen var det variasjon (39 svar), lettere å følge med (30 svar), øker interesse (15 svar), gøy/spennende (13 svar), og annerledes forklaring (11 svar) som var elevenes positive forklaringer. Disse resultatene er det Russell & Waters (2017) undersøkelse av lærere ønsket å få ved bruk av film og filmklipp sin undervisning. Videre var det 37 elever som kommenterte at YouTube bidro til en nøytral påvirkning der elevene mener YouTube ikke bidrar til noen form for økt motivasjon i en positivt eller negativ retning. Av negativ påvirkning var det totalt 4 elever som kommenterte at YouTube kan påvirke i en negativ retning. For at YouTube skulle bidra til negativ påvirkning for elevene var det valg av YouTube-videoer som ble ansett som vanskelige å forstå, eller videoer med engelsk språk som brukte et vokabular som elevene ikke hadde godt kjennskap til. I tillegg kunne videoer som kan oppfattes som lite interessante. Noe av de negative kommentarene er noe også Charlie utdyper i intervjuet.

[...] Det er ofte jeg legger merke til når videoen bruker ord vi normalt ikke kommer over i engelsk. Jeg sitter sikkert og snakker engelsk hver eneste dag, og da er det lettere å forstå ting, forskjellige uttaler eller dialekter (Charlie, intervju:150).

YouTube-videoer kan som Charlie nevner ha vanskelige ord og uttrykk som man ellers kanskje ikke kommer over i engelskundervisningen på skolen. For elever som ikke har en sterk kompetanse i språket, kan bruken av engelske YouTube-videoer være vanskelig for disse elevene. Dette kan stemme sammen med det respondentene har svart i spørreskjemaet. Selv om det er negative sider ved bruken av YouTube, som kan ramme elever som er svake i f.eks. engelsk, er det flere positive enn negative tilbakemeldinger på dette.

Tabell 13: Elevers opplevelse ved bruken av YouTube i historieundervisningen.

	Helt uenig	Uenig	Litt uenig	Litt enig	Enig	Helt enig	Bruker ikke YouTube
Gjør faget vanskeligere å forstå *	26,8 %	35,9 %	12,4 %	2,4 %	4,3 %	1,4 %	16,7 %
Gjør faget kjedeligere *	33,5 %	32,1 %	14,4 %	1,9 %	1,9 %	0,5 %	15,8 %
Mer motiverende å lære *	1 %	0,5 %	4,8 %	19,6 %	35,9 %	22,5 %	15,8 %
Gjør faget mer interessant *	0,5 %	0,5 %	2,4 %	20,6 %	35,4 %	24,9 %	15,8 %
Nyttig for å lære pensum *	1,4 %	2,9 %	5,7 %	23 %	33 %	18,7 %	15,3 %
Viktig for å få en bedre forståelse *	1 %	1,9 %	6,2 %	27,8 %	27,3 %	21,1 %	14,8 %

Ved å se hvordan elevene selv vurderer egen opplevelse ved bruk av YouTube er det flere ting som kommer frem. Resultatene viser at gjennomsnittlig 77,4% av elevene oppgir i tabell 13 at bruk av YouTube i historieundervisningen har en positiv effekt på hvordan YouTube blir brukt

i klasserommet. Ut ifra resultatene ser det ut til at effekten YouTube har på elevene kan i enkelte tilfeller avgjøre om eleven får med seg det som blir gjennomgått i timene, eller i andre tilfeller gjøre at YouTube blir en mer dynamisk og spennende time, om man ikke skulle tatt med YouTube. Wang & Chen (2020) sin forskning samsvarer med mine resultater, der blant annet det nest høyeste svaralternativet som elever i deres forskning begrunnet bruk av YouTube, var under «affektiv læring».

For meg har det fungert ganske godt. For egentlig sliter jeg litt i historiefaget, det har gjort at når vi har de videoene av læreren som snakker, så snakker han jo som om han er i klasserommet, men da kan jeg gå tilbake slik at jeg forstår mer som gjør noe med motivasjonen. Når man mestrer noe så gjør det alt mye kjekkere (Anton, intervju:136).

Anton forklarer at han sliter i historiefaget, og for elever som ikke har interesse for et fag kan det gjøre faget vanskeligere enn for elever som er interessert i faget. For Anton har YouTube hjulpet på interessen og motivasjonen. I Antons tilfelle brukte historielæreren hans YouTube som en plattform for å laste opp videoer til historieundervisningen som elevene kan se på. Det Anton henter til er at han sliter med konsentrasjon i timene, og når han ikke følger med da går han glipp av deler av pensum. Med YouTube kan han gå tilbake og se ting flere ganger som gjør at han får med seg viktige momenter. Dette fører til at han dermed får med seg mer og kan prestere bedre på prøver. Hos Wang & Chen (2020) finner de noe tilsvarende, der elever mener at skolen ikke er godt nok tilpasset. Med YouTube kan elever selv velge videoer som er på deres nivå, og se mer om det enkelte elever synes er vanskelig, tilsvarende kan også Anton gjøre med sine YouTube-videoer.

Jeg synes det er mest interessant med YouTube, for der er det ofte mer visuelt, men i klasserommet kan man snakke med sidemannen om ting man ikke forstår (Anton, intervju:137).

Selv om YouTube viser seg å være en god plattform for læring, er det likevel ikke YouTube alene som gjør at man lærer mer. Anton påpeker at selv om YouTube er mer interessant enn å høre på den samme læreren snakke hver time, kan man ikke utelukke fagpersonen og klasserommet helt. YouTube er først og fremst en ressurs som blir brukt av lærerne som tillegg til undervisning. Ofte inneholder videoene vanskelige begreper, temaer eller konflikter som i enkelte tilfeller ikke blir godt nok forklart til det som er pensum eller tema i historiefaget. Anton har nok også innsett dette, som derfor har gjort han bevisst på at det å snakke om faget i

klasserommet og sidemannen kan i mange tilfeller forklare ting som han ikke forstår gjennom YouTube-videoene. Dette kommer også frem i Wang & Chen (2020) som påpeker at klasseromsundervisning er mer bidragsytende for læring, men også gjennom Tan & Pearce (2011) som nevner at bruk av filmklipp må være godt nok integrert i undervisningen.

Liksom variasjon generelt, synes jeg at opplegg med YouTube videoer så diskuterer du, og så holder du på med noe annet, og kanskje tar en YouTube video igjen. Du har mange forskjellige måter å jobber på med samme tema, og da får du mange forskjellige perspektiver. Du får liksom det helhetsforståelsen (Beate, intervju:145).

Beate forklarer en måte som fungerer for henne angående bruk av YouTube i klasseromsundervisning. Med en variasjon ved bruk av YouTube, oppgaver, og tradisjonell undervisning mener hun at det er med på å hjelpe på forståelsen av det som blir gått gjennom. Resultatene fra *tabell 11* viser også blant annet at flertallet av elevene i undersøkelsen var enige at YouTube fører til en bedre forståelse av pensum. Bruken av filmklipp har som mål å ikke bare variere undervisningen, men også føre til at man får frem helhetsforståelsen, som Beate påpeker. Russell & Waters (2017) sine funn viser at lærerens bruk av film i undervisningen var for å blant annet gi viktig oppsummering og informasjon. Dette ser ut til å samsvare med Beates opplevelse av bruk av YouTube i hennes undervisning. Helhetsforståelsen kan også komme som følge av at visuell media bidrar til at man føler, ser og kan kjenne seg igjen, ved bruk av videoer eller filmer, noe som også Rosenstone (2017) påpeker. Det er likevel ikke bare å sette på en YouTube-video fra lærerens side og forvente at resten vil gå av seg selv.

[...] det kommer jo veldig an på. Siden jeg kan jo se en video av en lærer som snakker i 45 min, og det synes jeg ikke er noen forskjell. Men det jeg hadde sagt jeg lærer mest av er YouTube videoen. Men det kommer jo an på. Det er veldig stor forskjell på lærere som står og snakker i 45min enn hvis du har presentasjon, med bilder og har organisert måte å fortelle tema på. Det synes jeg lærer veldig mye av (Beate, intervju:145).

Ofte føler jeg det er positivt. Det er litt mer engasjert og finner ut mer grundig av ting som ligger bak. Ofte er det historie som kan legge inntrykk på deg, som ved en krig eller noe som skjedde. Det kan også være noe negativt om de finne noe dårlig eller kjedelig. I norsk kan de finne noe som ikke er det beste laget, eller at vi elever ikke er klare for en video om morgningen, som [i noen tilfeller] er verre enn å høre på læreren snakke (Charlie, intervju:157).

Ved å bruke film eller video i klasserommet ønsker man å få enkelte læringsutbytter som å fange elevens oppmerksomhet, konsentrasjon og motivasjon (Berk, 2009). I de fleste tilfeller stemmer dette overens med resultatene fra *tabell 12* men også fra informantene at YouTube bidrar til dette. Charlie påpeker også video og filmbruk kan legge inntrykk, som ved å se på videoer relatert til krig, gjøre at det skaper et annet bilde på det som har skjedd. Likevel er det mulig å bruke YouTube feil, som kan føre til motsatt effekt av det Berk (2009) blant annet nevner. På YouTube finnes det flere pensumrelaterte videoer som består av lærere som har laget YouTube-videoer til historiefaget, noe tilsvarende som Anton har nevnt tidligere. For Beate vil det ikke være noen forskjell om læreren finner en YouTube-video av en annen lærer og viser dette i klassen. Da ville det vært bedre at læreren lagte en god presentasjon og hadde denne i klassen. Charlie kommenterer også bruken av YouTube dersom materialet som blir brukt oppfattes som kjedelig eller dårlig av elevene. Hvis materialet som blir brukt ikke forklarer innholdet godt, eller videoen er «tung» og vanskelig, kan det gjøre det motsatte av det man ønsker å oppnå, som Russell & Waters (2017) sine funn angående lærerens intensjoner rundt bruken av film og filmklipp er. Charlie nevner blant annet også tidspunkt om dagen når YouTube kan ha en negativ påvirkning, spesielt om morgningene opplever han at bruk av video kan virke negativt. En del tyder også på hvordan lærerne planlegger bruken av YouTube i sin undervisning. Blir feil video valgt, til feil tidspunkt som Charlie nevner, kan det virke negativt. Dette kommer også frem hos Tan & Pearce (2011) som påpeker at resultatene deres viser at hvis ressurser er godt nok planlagt og integrert, vil elevene se på dette som gode alternativ til vanlig undervisning. Dette kommer også frem hos Beate sin kommentar angående bruk av PowerPoint og god planlagt undervisning. Til slutt kan nok mange elever kjenne seg igjen i det Anton kommenterer om hvorfor YouTube kan påvirke deres motivasjon når lærere tar i bruk YouTube i sin undervisning;

Jeg mestrer mer og så er det jo mer variasjon. Jeg tror at alle elever er enige om at vi liker å variere (Anton, intervju:137).

Kapittel 5: Diskusjon

I forrige kapittel ble datamateriale fra spørreskjema og intervju analysert knyttet opp mot de fem hovedkategoriene. Resultatene og svarene ble dermed analysert gjennom teori, og svarene har gitt noen sammenhenger og funn som dette kapitlet ønsker å diskutere videre. Diskusjonskapitlet vil forsøke å løfte frem sammenhenger mellom funn og tendenser som kan være interessante å se på.

Hvorfor YouTube?

Formålet med denne forskningen er å sette lys på nye plattformer og hjelpemidler som i større grad tar del i dagens ungdommers liv. YouTube er en av mange sosiale plattformer og nettsteder som blir brukt daglig i mange aldre. Når vi ser at 57,8% av elevene i spørreundersøkelsen oppgir at de bruker *minst* 30 minutter hver dag på YouTube, forteller det oss at YouTube som medium har stor betydning for dagens ungdom. Resultatene varierer også på hvor mye tid enkelte elever bruker, og dette har også noe å si på hvordan elevene bruker YouTube.

Gjennom analysen er det kommet frem ulike tilnærminger og begrunnelser for hvorfor elever bruker YouTube i historiefaget. Det er interessant å se hvordan informantene bruker YouTube. Charlie sier at det er først og fremst hjelpemateriale og andre måter å presentere fagstoff på som gjør at han bruker YouTube. I tillegg er det lettere for han å høre noen andre forklare et tema annerledes enn det læreren gjør. Beate oppgir noe av det samme, men hun legger mer vekt på det visuelle. For Charlie og Beate er det at pensum i historiefaget blir lettere forklart, og de får det på en annerledes måte enn det læreren klarer å presentere stoffet på. Anton legger mer vekt på at historiefaget blir mer interessant ved bruk av YouTube, og det er derfor han til tider bruker YouTube når han først skal bruke det. Det informantene indikerer er noe som samsvarer hos blant annet Roodt & De Villiers (2011) viser at elever oppfatter YouTube som en innovativ læringsressurs som har en positiv effekt på elevene. Informantene indikerer også det som blir forklart hos Haugsbakken & Langseth (2014) angående selvlæring (SRL). Informantene viser at de er bevisste på hva YouTube kan gi de i form av en annen forklaring av pensum, men også i form av repetisjon, oppsummeringer og en større interesse for faget. Tilsvarende resultater blir også rapportert hos Wang & Chen (2020) der bruken av YouTube viser at funnene gir elevene større interesse for faget, men også at YouTube gir noe læreren ikke kan; en utradisjonell måte å presentere tema, pensum eller fagstoff på. Ved bruk av andre visuelle hjelpemidler som lyd, animasjoner, bilder, videoer i en og samme video kan pensum bli forklart på en annen måte

med en annen påvirkning på elevene. I tillegg er YouTube-videoer ikke bundet til en årsplan og kompetansemål, som gjør at elever fritt kan velge videoer som passer dem.

Kjønnsforskjeller i bruken av YouTube?

Et interessant aspekt som kan diskuteres er hvordan kjønnsforskjellene gjør seg gjeldene i denne studien. Det er først når man differensierer svarene opp i kjønn at man får funn som er forskjellig mellom gutter og jenter. Guttene oppgir at de bruker YouTube til historiefaget mest på egen fritid, mens jenter oppgir at de bruker YouTube mest for å lære seg pensum bedre. Dette funnet samsvarer med Haugsbakken & Langseth (2014) sine funn som belyser hvordan elever tar i bruk YouTube for egen læring. Deres forskning forsøkte å fremheve hvordan YouTube ble brukt av elever til det som kalles for «self regulated learning» (SRL) eller «self - organisation», hvor elevene organiserte læringen selv ved bruk av YouTube (Haugsbakken & Langseth, 2014). Mine resultater viser at en stor andel av elevene 50,7%, svarte at de bruker YouTube for å lære historierelatert pensum bedre. Det var spesielt jenter som svarte dette som den vanligste årsaken til bruken av YouTube til historiefaget. Jentene i min studie underbygger dermed tidligere forskning. Sammenlignet med guttene er det klare forskjeller i hvordan guttene brukte YouTube, der flertallet rapporterte at de bruker YouTube på egen fritid. Det som også kommer frem hos Haugsbakken & Langseth (2014) er bruken av YouTube til å lære seg ferdigheter på fritiden i form av spill eller instrumenter. Dette kan også sees på som bruk av YouTube på egen fritid, som delvis underbygger resultatene. Det informantene kommenterer i intervjuet rundt egen bruk av YouTube til historiefaget samsvarer med resultatene fra spørreundersøkelsen. Beate uttrykker en holdning som tilsvarer det flertallet av jentene svarer i spørreundersøkelsen, at hun bruker YouTube for å lære pensum bedre. Charlie oppgir at han bruker YouTube på egen fritid, hvor han ofte kan sette på noe å ha i bakgrunnen mens han spiller eller kjeder seg, som tilsvarer det flertallet av guttene oppgir. Selv om det er varierende resultater mellom kjønn, viser mine funn nye aspekter som ikke er funnet i tidligere forskning. Det som kommer frem hos Wang & Chen (2020) er at 42% av elevene i studien brukte YouTube som ekstra fagstoff. Fleck et al. (2014) sine resultater viser at 63% av deres elever brukte YouTube i akademisk sammenheng. Det disse resultatene ikke sier noe om, er hvordan gutter og jenter praktiserer bruken av YouTube. Denne forskningen viser at mine funn samsvarer med tidligere forskning som viser at YouTube blir brukt av elever i stor grad. I tillegg viser min forskning at det er forskjell mellom kjønnene og at det har noe å si for hvordan blir brukt til historiefaget.

Gjennom analysen åpnes det opp for hvorfor elevene frivillig velger å se på YouTube om historiefaget. Resultatene som er blitt belyst kan tolkes forskjellig. Det ene kan være at skolen og lærerne til elevene ikke klarer å gjøre historiefaget relevant nok for dagens klasserom, som gjør at elevene ikke får med seg pensum og lærer seg faget godt nok. Da ender flere elever med å heller søke opp relevant informasjon på egenhånd. Dette kan stemme med tanke på hvordan en stor andel elever oppgir de bruker YouTube for å lære pensum i fritiden, men også det som stemmer hos Haugsbakken & Langseth (2014) angående selvlæring.

Det andre kan være at elevene bruker YouTube for motivasjonen sin del. Når vi ser i *tabell 12* at hele 77,4% mener at YouTube påvirker elevenes motivasjon og interesse i positiv retning, sier det mye om hvilken status og betydning YouTube har. Dette kan derfor ha noe å si for hva elever bruker YouTube i historiefaget til, men også i andre fag som blant annet alle informantene i min forskning har påpekt. Bruken av YouTube generelt viser i annen forskning (Fleck et al., 2014; Haugsbakken & Langseth, 2014; Tan & Pearce, 2011; Wang & Chen, 2020) at resultatene kan samsvare. Elever tar i bruk ressurser som hjelper dem i et fag, og hvis de opplever at bruken av YouTube øker forståelse og motivasjon, er det en viktig del for hvorfor de tar den i bruk.

Bruken av YouTube mellom lærere og elever

Etter å ha analysert resultatene kommer det frem at det er forskjell mellom hvor ofte lærere bruker YouTube i sine undervisninger, sammenlignet mot elevens daglige bruk. Det resultatet fra min forskning sier er at lærere i dag ikke bruker YouTube noe særlig ofte. 42,5% av elevene oppgir at læreren bruker YouTube en gang hvert halvår eller mindre til historiefaget. Dette viser at YouTube praktiseres lite, ifølge elevene, og det kan være at det er en grunn til at lærere bruker YouTube lite. Wang & Chen (2020) påpeker blant annet at ordinær klasseromsundervisning oppleves som mindre interessant og fleksibel, men som mer bidragsytende for enkelte studenter. Dette kan også være en grunn til at en andel av lærere bruker YouTube lite til sin historieundervisning, fordi at man anser YouTube som lite bidragsytende. Dette kan også være en årsak til at YouTube-videoer oppfattes som brukt til «alternativ» undervisning, herunder variasjon, eller ekstra materiale. Jones & Cuthrell (2011) argumenterer blant annet at YouTube blir brukt som introduksjon og oppsummering av et emne, som skal fange oppmerksomheten til elevene. Funnene til Jones & Cuthrell (2011) og Wang & Chen (2020) gir dermed en innsikt til hvorfor lærere bruker YouTube lite ifølge elevene, og hvordan YouTube oppleves når den blir tatt i bruk. Blant en relativt stor andel lærere kan bruken av YouTube derfor sees på som

lite brukt, fordi lærere selv kan påstå at elevene ikke vil få noe mer utbytte av YouTube, enn ved tradisjonell undervisning. Samtidig er lærere bevisste på at man bør ha en form for variasjon for å lette på undervisningen og skape engasjement. Derfor kan YouTube bli brukt hovedsakelig til variasjon, men også derfor bli sett på som en hovedårsak til når YouTube brukes i undervisningen. Dette kommer frem hos informantene, både i spørreskjemaet og i dybdeintervjuene, at det er i hovedsak variasjon (39,7%), ekstra fagstoff til elevene (29,7%), introduksjon til nytt emne (28,7%), og tillegg til egen planlagt undervisning (28,2%) som er hovedårsaken til når lærere bruker YouTube i sin undervisning.

Det kan stilles spørsmål rundt hvorfor YouTube ikke blir brukt på en tilsvarende måte som ved film. Anton kommenterer blant annet at læreren hans bruker film som en del av et opplegg, der filmen blir stoppet og man diskuterer en scene eller noe som skjedde. Han opplever også at filmbruk i klassen er mer brukt og gjennomtenkt. Charlie kommenterer også at filmbruk i undervisningen er en mye mer integrert del, enn ved bruk av YouTube. På en annen side når læreren tar i bruk YouTube, opplever Anton at han blir nærmest overlatt til seg selv og at YouTube blir brukt som egenarbeid når læreren har høringer eller andre oppgaver. I Antons tilfelle kan det oppleves som at YouTube ikke er særlig gjennomtenkt fra lærerens side, som bruker YouTube som ekstra fagstoff til elevene. Også Charlie kommenterer blant annet at læreren hans kan sette på en YouTube-video om f.eks. første verdenskrig uten noe spesielt planlagt opplegg. Ettersom temaet inneholder mange begreper og allianser som man må bruke tid på for å forstå, opplever elevene dermed at de ikke blir forklart det som kan være vanskelig å forstå og resultatet blir at YouTube ikke var en god idé å bruke.

At YouTube oppleves av elevene som lite brukt, kan ha en sammenheng med hvordan YouTube blir brukt i undervisning, der elever opplever at YouTube først og fremst skal være for å variere. Dette kan samsvare med det Russell & Waters (2017) sine funn kommer frem til, at 97% av lærere bruker film for å motivere elever.

Det mine funn viser er at bruken av YouTube fra lærerens side kan oppfattes som negativt gjennom informantene og deres kommentarer angående dårlig implementering i undervisningen. Det kan tyde på at YouTube ikke blir brukt som en god nok del i undervisningen, og at lærere ikke forholder seg like godt som de gjør ved bruken av film. YouTube blir dermed heller brukt som variasjon, og for å gi elevene en annen vinkel for et tema, enten når det er et nytt tema, for å avslutte, eller for å ha noe å gjøre når en lærer skal ha vurderingssituasjoner, eller ekstra fagstoff til elevene. Dette viser at Tan & Pearce (2011) sine funn rundt alternativ undervisning som YouTube, ikke nødvendigvis blir sett på som et dårlig

alternativ til vanlig undervisning, så lenge den blir godt nok brukt og integrert i undervisningen. YouTube kan bli sett på som et dårligere alternativ hvis elevene blir overlatt til seg selv, og at man tar for gitt at elevene forstår det lærerens intensjoner var at de skulle sitte igjen med av kunnskap. Resultatene viser at lærere ikke har nok fokus og bevissthet rundt hvordan man skal bruke YouTube effektivt i historieundervisningen, sammenlignet med hvordan film har blitt brukt. Bruken av film har i større grad blitt brukt aktivt som en del av et opplegg og tema som man jobber med, noe som ikke gjenspeiles like godt når YouTube blir brukt i lærerens undervisning.

Feil fokus på kritisk tenkning?

Ved å ha en kildekritisk og kritisk tenkning som tilnærming til hvordan elever bruker YouTube til historieundervisningen, er det noen resultater fra analysen som kommer frem som er verdt å belyse nærmere. Resultatene fra spørreskjemaet indikerer at elevene oppgir de har et bevisst forhold til troverdighet og YouTube. Det elevene viser i *diagram 3* er at 75 elever sjekker hvem som står bak kanalen eller videoen, og 70 elever oppgir at de er bevisste på kildebruk. 43 elever nevner at de setter kilder opp mot hverandre. Tabellen i seg selv sier oss ikke mye om elevens ferdighet til kritisk tenkning, men den viser at de behersker det å være kritisk til det de kommer over på nett, slik som kildekritikk på nettsider.

Med utgangspunkt i Ferguson & Krange (2020) sin tilnærming til kritisk tenkning, der argumentasjon, strategisk kildevurdering og kunnskapssyn vektlegges for å kunne oppnå kritisk tenkning, faller elever gjennom på argumentasjon og kunnskapssyn. Elevene viser i stor grad at de er kildekritiske og behersker deler av dette. Likevel klarer ikke elevene å fullstendig vise en form for kritisk tenkning ved å åpent diskutere deres kunnskap mot innhold som blir presentert i videoene, og knytte påstander i YouTube-videoer mot årsaker og bevis. Det er verdt å spørre seg om skolen og lærerne har klart å legge til rette for god undervisning om kritisk tenkning. Hele 54,5% av elevene hevder at læreren har lært elevene at man bør være kritisk til nettsider, men ikke til YouTube. Dette kan være at en stor andel lærere ikke har maktet å overføre kildekritiske kunnskaper og kritisk tenkning over til andre plattformer, slik som YouTube. Istedenfor kan det sees som at lærerne fortsatt henger litt igjen med utviklingen og fortsatt jobber med kildekritikk og kritisk tenkning i mer tradisjonelle medier, slik som nettsider og artikler. Det resultatene også viser er at skolen har innarbeidet en god metode for å lære kildekritikk til elevene, men ikke om kritisk tenkning. Dette kan sees i sammenheng ved at elevene er bevisste på å være varsom rundt informasjon på nett og hvordan man skal sjekke

dette, men mangler blant annet argumentasjon og kunnskapssyn, slik det blir beskrevet hos Ferguson og Krange (2020). De argumenterer for at lærerne selv må diskutere i hva de legger i begrepet kritisk tenkning, og hvordan de skal jobbe med utviklingen av begrepet (Ferguson & Krange, 2020).

Ifølge den overordnede delen i læreplanen (LK20) skal opplæringen gi elevene ferdigheter til å kritisere ideer, teorier, ytringer og kunnskapsformer. Hvis man ser på hvordan Charlie forteller om hvordan han sjekker informasjon på nett, ser han mest etter kilder og hvordan YouTube-videoens omtale ser ut. Selv om Charlie forsøker å vurdere helheten av det han kommer over, mangler Charlie ferdighetene til å argumentere og kritisere teorier. Også Beate er bevisst på å være varsom på videoer som hun finner. Beate sin fremgangsmåte er å velge ut videoer som hun mener var bra, og går dermed i kildene som videoen oppgir. Likevel klarer heller ikke Beate å vise en form for kritisk tenkning fordi hun blant annet ikke kritiserer den som har laget videoen, informasjonen hun kommer over, og heller ikke nevner noe om hennes tidligere kunnskap om et tema som et utgangspunkt for å diskutere det hun tilegner seg av informasjon gjennom YouTube. Resultatene fra spørreundersøkelsen viser også at elevene er bevisste på en kildekritisk tilnærming, men at det er få elever som oppgir spesifikke tilnæringsmetoder som kan karakteriseres som kritisk tenkning ifølge læreplanen og Ferguson & Krange (2020) sin tilnærming til kritisk tenkning som en ferdighet.

Resultatene viser at kritisk tenkning ikke er noe elevene klarer å beherske på den måten som læreplanen ønsker at elevene skal kunne, men det kan være andre grunner til dette. For det første kan det være at spørsmålene i spørreundersøkelsen ikke har spurt elevene spesifikt om kritisk tenkning, og dermed har elevene ikke vurdert å ta det med. I ettertid kunne det kanskje vært hensiktsmessig å ha et direkte knyttet spørsmål om kritisk tenkning, men dette har vært unngått bevisst for å ikke lede elevene til å svare på dette gjennom undersøkelsen. I stedet for var ønsket å se om elevene selv oppga hvordan de opptrådte på YouTube, og hva de selv ser etter når de skulle velge ut informasjon på YouTube. En annen grunn kan være at elevene faktisk ikke behersker kritisk tenkning som ferdighet fordi skolen ikke har lagt det godt nok til rette. Det kan hende at skolen har hatt fokus på kritisk tenkning i andre sammenhenger, men at ferdigheten ikke har blitt overført til andre plattformer som YouTube. Dette uttrykker både Beate og Charlie, ved at læreren aldri har brukt YouTube spesifikt som et eksempel på hvordan man skal sjekke troverdigheten på en YouTube. Med resultatene fra spørreundersøkelsen og intervjuene kan man anta at kritisk tenkning på YouTube ikke er noe som elevene klarer å beherske fullstendig hvis man tar LK20 og Ferguson & Krange (2020) som utgangspunkt.

YouTube som motivasjonsfaktor i historiefaget

Et av forskningsspørsmålene i denne forskningen var å se nærmere på hvordan YouTube og motivasjon henger sammen. Motivasjon er et begrep som også er vanskelig å definere ettersom man definerer dette begrepet individuelt. Istedenfor har jeg valgt å belyse hvordan YouTube spiller inn på motivasjonen i form av positiv eller negativ grad. Av mine resultater kommer det frem at 56,5 % YouTube i stor grad spiller inn som positivt for elevene i historiefaget. Bruken av YouTube ser ut til å ha positive effekter på elevene. I spørreundersøkelsen hevder elevene at faget er kjekkere, lettere å forstå, mer interessant, og at YouTube er nyttig for å lære pensum. Dette er positive resultater som er viktig å få frem, ettersom man i dagens skole er på utkikk etter ressurser som kan bidra til en mer engasjerende undervisning for elevene. For å kunne finne svar på hvorfor flertallet av elevene mener YouTube bidrar positivt på motivasjonen til elevene kan det ha noe med at YouTube appellerer til elevene i større grad enn det en tradisjonell undervisning gjør. Noe av dette kan forklares ved at elevene opplever «free choice learning» når man benytter seg av YouTube. Sammenlignet med en pensumbok og YouTube, får elevene en betydelig større frihet til å se videoer om en del samme temaer som man kan finne i en historiebok forklart på andre måter enn ved å lese. Ifølge Falk (2005) oppstår selvlæring når man selv har kontroll over egen læring, og dette kan man få i større grad når elevene får bruke YouTube, enn å be dem lese en artikkel eller i en bok valgt av læreren. Når eleven selv får velge mer fritt, eller får en opplevelse at man kan velge mer fritt, i form av andre læringsstrategier som ved bruk av YouTube, kan det påvirke motivasjonen positivt. Hele 77,4% av elevene hevder at YouTube bidrar i en positiv påvirkning på deres motivasjon. Dette samsvarer med det Fleck et. al (2014) kom frem i sin undersøkelse, der 80% av elevene som syntes YouTube var nyttig for læring. Dette understreker at det er tydelig at YouTube har mye å si for dagens elever i dag i forhold til motivasjon for faget, men også for å få frem viktige poeng som en del elever kan slite med å forstå rundt pensum.

Likevel er det ikke bare å sette på en YouTube-video og tenke at det er «godt nok». I intervjuene kommer det frem at bruken av YouTube krever litt om hvordan man implementerer YouTube i undervisningen, og man må også vite hvordan YouTube blir brukt på en korrekt måte for å få utbytte av den. Beate nevner blant annet at hvis man får til en varierende bruk av YouTube, med opplegg og diskusjoner, vil det for hennes tilfelle gjøre undervisningen mer engasjerende og spennende. Derimot kan YouTube i enkelte tilfeller virke mot sin hensikt. Beate og Charlie nevner blant annet at for mye bruk av YouTube, uten noe planlagt opplegg ikke er å foretrekke. I tillegg kan feil valg av YouTube-videoer være i form av dårlig lagte, eller videoer som er

kjedelige påvirke negativt. Russell & Waters (2017) viser at flertall av lærere ønsker å engasjere og motivere elever for emnet ved bruk av filmer og filmklipp.

Feil bruk av YouTube kan dermed virke mot sin hensikt hvis man ikke klarer å benytte seg av YouTube på en god nok måte. Det Anton, Beate, og Charlie indikerer er at lærere kan ende opp med å bruke YouTube til ulike formål. Informantene påpeker viktigheten av å bruke YouTube riktig, fordi de har selv opplevd hva dårlig implementering gjør med deres forståelse og motivasjon for historiefaget. Både Anton og Charlie kommenterer at lærerne har et bedre forhold til filmbruk i klassen enn YouTube. De opplever at lærerne behersker bruken av film som en del av et opplegg i større grad, enn det lærerne gjør med YouTube. Anton mener læreren klarer å se sammenhenger mellom å stoppe opp, forklare, og bruke filmen mer effektivt som en aktivitet der hele klassen og læreren er med. Når det gjelder YouTube blir Anton mer etterlatt til seg selv. Charlie poengterer også at bruken av film oppleves mer som en integrert del av undervisningen. Filmbruken er mer planlagt enn den gjør med YouTube. Det kan tyde på at lærere har god kompetanse og større bevissthet rundt filmbruk til historiefaget, men et stort forbedringspotensial når det kommer til YouTube i undervisningen. Noe av grunnen til dette kan være at filmer har en del nyanser som man ikke finner i en 10-minutters video på YouTube. Dette fører til at man kan bruke filmen i større grad enn det man gjør med en YouTube-video. Men selv om filmbruk kan benyttes til å gi elevene mer dybdeforståelse for et tema, handler det likevel om hvordan filmen blir brukt. Det krever en god del planlegging for at elevene skal kunne få utbytte og se sammenhenger mellom film, tema, og pensum som man jobber med. Det samme kan man også si om YouTube. Det informantene gir uttrykk for er at lærere ikke legger ned like mye innsats for å integrere YouTube som en del av undervisningen på samme måte som man gjør med film. Dette fører til at elevene kan oppfatte bruken av YouTube som noe man har som ekstra materiale, eller for variasjonen sin del.

Kapittel 6: Konklusjon

Dette forskningsprosjektet har undersøkt hvordan elever i vg3 bruker YouTube til historiefaget, med et fokus på hvordan elevene anvender kritisk tenkning i bruken av YouTube. Målet var å forsøke å belyse et tema som ikke er forsket på like mye, som ved filmbruk i undervisningen. Forskningsprosjektet kan sees på som et grunnlag for hvordan YouTube blir benyttet av elevene, hvordan elevene opplever bruken av YouTube i historiefaget, samt hvilken effekt elevene mener de får ved bruken av det. Ved å ta i bruk spørreskjema med 209 respondenter, og tre kvalitative intervjuer med elever fra vg3 i Rogaland, har jeg forsøkt å belyse problemstillingen: Hvordan brukes YouTube til historiefaget i vg3? Problemstillingen ble deretter operasjonalisert gjennom tre forskningsspørsmål:

1. Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget, og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?
2. Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?
3. Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?

Forskningsspørsmålene blir derfor rammen for dette kapittelet når jeg skal presentere forskningsprosjektets konklusjon.

Hvordan blir YouTube brukt av elevene til historiefaget, og hvordan opplever elevene lærerens bruk av YouTube?

Forskningsprosjektet mitt har klart å vise hvordan elever bruker YouTube både når det gjelder tidsbruk, omfang, til hvilken sammenheng, og hvordan elevene opplever lærerens bruk av YouTube til historiefaget. Generelle resultater når det gjelder tidsbruk blant elevene er det 42,1% som oppgir at de bruker under 30 minutter, og 57,9% som bruker minst 30 minutter hver dag kun på YouTube. Hvis man differensierer svarene opp i kjønn, viser tendensen at 76% av guttene bruker minst 30 minutter hver dag, mens kun 39,5% av jentene oppgir det samme. Resultatene viser at det er forskjeller mellom de ulike kjønnene når det gjelder tidsbruk, der guttene bruker YouTube mer enn jentene.

Det er også forskjeller mellom hva gutter og jenter velger å bruke YouTube til. Ett svar som markerer seg størst hos kjønnene er i hvilke sammenhenger de bruker YouTube til. 71% av guttene oppgir at de bruker YouTube mer generelt til sin egen fritid og egen nysgjerrighet som den vanligste årsaken blant gutter til hva de bruker YouTube til. Selv om jentene oppgir at de

ser mindre på YouTube enn guttene er de likevel mer målrettet når jentene først tar i bruk YouTube. 65,4% av jentene oppgir at de bruker YouTube til å lære seg pensum bedre. Resultatene viser at selv om guttene bruker YouTube mer, er det jentene som oppgir at de bruker YouTube mer målrettet til skolen enn guttene.

I denne forskningen er det gjennomført en spørreundersøkelse, samt tre kvalitative intervju. Informantene representerer tre ulike elevtyper som virker til å påvirke deres begrunnelse for bruk av YouTube. Anton er den eleven som har lite interesse for historiefaget, og bruker YouTube lite generelt og til skolesammenheng. Det som kommer frem i Antons uttalelser er at han ikke behersker en god kildekritisk tilnærming og evne til kritisk tenkning på YouTube. Han har lite motivasjon for faget, men føler at bruken av YouTube har hjulpet han til å få en litt større motivasjon enn hvis YouTube ikke ble brukt. Beate og Charlie blir begge sett på som de elevene som har interesse for historiefaget, og bruker YouTube til egen læring. Forskjellen mellom dem er tidsbruken. Beate bruker YouTube 2-3 timer hver dag gjennomsnittlig. Som følge av at hun bruker YouTube mye på skolen og privat gjør at hun har en større og mer gjennomtenkt kildekritisk tilnærming til videoene hun ser og bruker. Charlie bruker YouTube noe mindre, 1-2 timer hver dag. Selv om både Beate og Charlie er mer bevisste og reflekterte rundt informasjon på YouTube, og at man bør være kritiske, behersker de ikke å bruke kritisk tenkning til den informasjonen de kommer over.

Forskningen viser en indikasjon på at lærere bruker YouTube til historiefaget forskjellig, og at bruken kan variere mye til den enkelte lærer. I undersøkelsen kommer det frem at elevene bruker YouTube i større grad enn lærerne. Der kommer det blant annet frem at 21,5% av elevene hevder læreren aldri bruker YouTube, og 39,7% av elevene hevder læreren bruker YouTube minst en gang i måneden. Dette viser at lærere har en ulik praksis og tilnærming til bruken av YouTube i sin undervisning, men at det også er ulike grunner til når lærere bruker YouTube. Det er i hovedsak fire grunner som uthever seg til hvorfor lærere velger å bruke YouTube; planlagt undervisning (28,2%), introduksjon til nytt emne (28,7%), ekstra fagstoff (29,7%) og variasjon (39,7%). Anton gir et eksempel på når hans lærer bruker YouTube, er det fordi læreren er opptatt eller skal gjøre andre ting enn å undervise. I dette tilfellet blir YouTube brukt som ekstra fagstoff. Beate har ulike lærere som har ulik praksis. Et eksempel kan være å bruke YouTube til alle undervisningssituasjoner, eller å bruke YouTube som en introduksjon til et emne. Charlie nevner også noe av det samme som Beate, men i hans tilfelle har det variert noe. Ofte kan det være at YouTube blir brukt som lekse eller noe å ha i «tilfelle» for læreren sin del.

Påvirkningen ved bruk av YouTube differensierer seg ut ifra hvordan YouTube blir brukt i utgangspunktet. Informantene indikerer positiv påvirkning i form av bedre forståelse og mer interessante for faget, som påvirker deres motivasjon. Informantene påpeker er også blant annet feil bruk av YouTube fra læreren sin side, som kan gi motsatt effekt av det lærerens intensjon er i utgangspunktet. Informantene eksemplifiserer med at YouTube-videoene kan være på et vanskelig språk, eller til feil tidspunkt av dagen. I tillegg kan dårlig planlegging og tilrettelegging for bruk av YouTube i undervisningen gjøre det vanskelig å forstå og følge med for elevene.

Hvordan bruker elever i vg3 YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning og kildekritikk viser de i bruken av YouTube-videoene?

I denne forskningen er det relevant å se nærmere på hvordan elever forholder seg til kildekritikk og kritisk tenkning i forhold til deres bruk av YouTube, som følge av at dette er en plattform der alle med en bruker kan legge ut en video om et tema. Ifølge Greek et. al (2014) er det å være kritisk ofte forbundet med å finne feil, men i studiesammenheng handler det om å bruke fornuft og kunnskap for å tenke over faglige innhold på en undrende og systematisk måte. I spørreundersøkelsen blir datamaterialet et grunnlag for hva 209 elever mener i denne forskningen. Av spesielt to metoder som blir nevnt mest i forhold til hvordan elever vurderer en YouTube-video som troverdig, er det hvem som har laget videoen og/eller kanalen (75 respondenter), og kildebruk (70 respondenter) som skiller seg mest ut fra andre svaralternativer. Dette samsvarer med blant annet Bertnes & Tuseth (2012) sin tilnærming til kildekritikk, men dette er ikke nok for å kunne si noe om elevene behersker kritisk tenkning. Informantene i undersøkelsen viser varierende form for kildekritikk, der kritisk tenkning ikke kan anses som en ferdighet som blir benyttet når elever bruker YouTube. Kritisk tenkning kan sees på som en sammensatt ferdighet som settes sammen av forskjellige metoder. En av disse metodene som Ferguson & Krangle (2020) beskriver er strategisk kildevurdering, argumentasjon og kunnskapssyn. Kritisk tenkning innebærer blant annet at man kan analysere, argumentere, reflektere og vurdere, men er ikke begrenset til dette. (Ferguson & Krangle, 2020; Greek et al., 2014; Huber & Kuncel, 2016). Det handler om å kunne bruke de forskjellige ferdighetene på en bevisst og en sammensatt måte, som gjør at ferdighetene som en elev skal kunne ifølge den overordnede delen i læreplanen til LK20.

Hvis man ser på informasjonen fra *diagram 4* er det 64 respondenter som hevder at de er kritiske til innholdet i en video som elevene ser på. Dette er i seg selv et viktig moment for å bevege seg mot kritisk tenkning som beskrevet hos Ferguson & Krangle (2020), men det indikerer at et fåtall elever er inne på det å tenke kritisk til innhold på YouTube. Istedenfor er det flere elever som vektlegger utseende av video, profesjonalitet, det som er interessant, og at videoen svarer på det eleven leter etter. Elevene viser en varierende form for kildekritikk, og lite form for refleksjon rundt innholdet i seg selv. Charlie nevner blant annet at man bør velge noen kanaler eller videoer som man har større tillit til, for han mener det ikke er mulig å sjekke alt som blir sagt. Det Charlie viser er en noe mer reflektert og bevisst måte å forholde seg til informasjonen man tilegner seg og innholdet som blir presentert. Han er klar over at man ikke kan sjekke alt som blir sagt i en video, men det betyr heller ikke at man skal stole på en man har tillitt til alltid. Også Beate viser et bevisst forhold til kilde og det som blir sagt i en video. Hun mener også at argumenter må støttes opp av kilder. Hvis en video ikke har video har kilder, mener hun at innholdet ikke kan brukes. Dette viser at Beate og Charlie viser noe av det Ferguson & Krangle (2020) beskriver som viktige momenter for å oppnå kritisk tenkning, men heller mer mot det å være kildekritisk. Informantene nevner ikke noe om å analysere, reflektere, argumentere eller vurdere informasjonen og innholdet som de finner på YouTube mot egen kunnskap eller pensum på skolen som kan være motstridende. Dette viser at elevene er kildekritiske til informasjonen de kommer over på nett og på YouTube, men de behersker ikke kritisk tenkning som en ferdighet når de bruker YouTube til historiefaget.

Hvordan påvirkes motivasjon i historiefaget ved bruk av YouTube?

Dette forskningsspørsmålet har som mål å se hvilken effekt YouTube har på elevene i historieundervisningen, og ikke som formål ved å måle motivasjon i seg selv. Undersøkelsen viser at 56,5% av elevene opplever at YouTube påvirker dem positivt. Fleck et. al (2014) sin undersøkelse viser at 80% respondentene mente YouTube var nyttig for læring. Resultatene fra min undersøkelse viser at et stort flertall av elevene mener det samme. Motivasjonen blir positivt påvirket i form av faget blir mer interessant, faget blir mer forståelig og engasjerende. For Anton har det gjort noe for helhetsforståelsen og hjulpet han med faget når han sliter med konsentrasjon. Også Beate og Charlie mener YouTube påvirker dem positivt. For Beate er det variasjonen med YouTube-videoer og et gjennomtenkt opplegg som hun legger til grunn for en positiv motivasjon. Charlie mener man blir mer engasjert ved å få historien presentert visuelt. Anton mener det er det visuelle som gjør noe med helhetsforståelsen. Når han forstår mer,

mestrer han faget bedre. Mestringsfølelse gjør at man blir positivt påvirket. Det har nok de aller fleste opplevd selv. Funnene angående motivasjon og begrunnelser samsvarer med det Wang & Chen (2020) fant i sin forskning ved bruk av YouTube til engelskundervisning.

Videre forskning

Dette forskningsprosjektet har vist hvordan YouTube blir brukt av vg3-elever til historiefaget, men også hvordan elever forholder seg til kildekritikk og kritisk tenkning på YouTube. Forskningsprosjektet har ikke bare fokusert på elevens opplevelse fra deres perspektiv, men også hvilken effekt YouTube har på elevene. Forskningsprosjektet har forsøkt å danne et grunnlag for hvordan YouTube blir brukt i historieundervisningen, og med det er det naturlig flere ting som kan være interessant å forske videre på.

For det første hadde det vært interessant å få med enda flere kvalitative intervjuer rundt elevens bruk av YouTube fordi da ville flere nyanser og tanker kunne komme frem som ikke ble tatt med i dette prosjektet.

For det andre ville det vært interessant å se på lærerens perspektiv rundt bruken av YouTube. Denne forskningen tok i bruk kun elever som grunnlag for datamateriale. Med et prosjekt som enten tar for seg både elever og lærere, eller kun lærere angående rundt bruken av YouTube ville derfor være ny og annerledes måte for å få andre nyanser og tilnærminger til hvordan YouTube blir praktisert av den enkelte læreren.

Videre ville det også vært interessant å se på hvordan lærere underviser og bruker kritisk tenkning ved bruken av YouTube. Denne studien la opp til et elev-perspektiv der man får innblikk i elevenes egne refleksjoner, opplevelse, bruk, og kildekritiske tilnærming. En tilsvarende forskning med lærere ville gitt et viktig innblikk innenfor YouTube og historiefaget.

Hva gjorde YouTube med meg?

Mine minner fra både før og etter skoletid ved å se på Discovery Channel eller History Channel på TV har startet interessen for hvordan ting var. I sin tid skrev The Buggles «Video Killed the Radio Star», som indikasjonen på at radiolytting hadde falt bort til fordel for lineær-TV. Som ung følger man godt med når noe nytt oppstår. Da YouTube i sin tid oppsto ble dette dermed en naturlig plass for meg å være på videre for å se på de merkeligste tema, spørsmål, og problemstillinger jeg aldri kunne forestille meg. Bruken av YouTube har også vist at potensiale for å lære noe nytt er stort. Det er derfor ikke unaturlig at YouTube ble noe jeg ønsket å se

nærmere på. Å se at YouTube fortsetter å være relevant til en stor andel av elever, viser at potensialet for bruken i klasserommet er stort. Med dagens synkende seertall på lineær-TV, kan man ta The Buggles sin sang og gjøre den relevant til det 21.århundre ved å si at «YouTube Killed the Video Star».

Kapittel 8: Litteraturliste

- Amos, D. (2021). Planning Education and “Free-Choice” Learners: Teaching the YouTube Classroom. *Journal of Planning Education and Research*, 0739456X2110019. <https://doi.org/10.1177/0739456X211001949>
- Bakken, A. (2021). Ungdata 2021. Nasjonale resultater. NOVA rapport 8/21. I 64. Oslo: NOVA, OsloMet. Hentet fra NOVA, OsloMet website: <https://hdl.handle.net/11250/2767874>
- Berk, R. (2009). Multimedia Teaching with Video Clips: TV, Movies, YouTube, and mtvU in the College Classroom. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 5, 1–21.
- Bertnes, P. A., & Tuseth, B. S. (2012). *Faglig informasjon på internett: Kvalitet og kildekritikk* (3. utg.). Oslo: Abstrakt.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210–230. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>
- Cho, M.-H., Kim, Y., & Choi, D. (2017). The effect of self-regulated learning on college students’ perceptions of community of inquiry and affective outcomes in online learning. *The Internet and Higher Education*, 34, 10–17.
- Chory, R. M., & McCroskey, J. C. (1999). The relationship between teacher management communication style and affective learning. *Communication Quarterly*, 47(1), 1–11. <https://doi.org/10.1080/01463379909370120>
- Coffey, H. (2008). *Critical literacy*. https://teachingaround.com/uploads/1/2/2/8/122845797/critical_literacy_coffey.pdf
- Duffy, P. (2008). Engaging the YouTube Google-Eyed Generation: Strategies for Using Web 2.0 in Teaching and Learning. *Electronic Journal of E-Learning*, 6(2), 119–130.
- Eriksson, L. T. (2020). *Kritisk tenkning* (1. utg.). Stockholm, Sverige: Gyldendal norsk forlag.
- Falk, J. H. (2005). Free-choice environmental learning: Framing the discussion. *Environmental Education Research*, 11(3), 265–280.
- Ferguson, L. E., & Krange, I. (2020). Hvordan fremme kritisk tenkning i grunnskolen? *Norsk pedagogisk tidskrift*, (2), 194–205.

- Fleck, B. K., Beckman, L. M., Sterns, J. L., & Hussey, H. D. (2014). YouTube in the classroom: Helpful tips and student perceptions. *Journal of Effective Teaching, 14*(3), 21–37.
- Freire, P. (1999). *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Ad notam Gyldendal.
- Giselsson, K. (2020). Critical Thinking and Critical Literacy: Mutually Exclusive? *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning, 14*(1).
<https://doi.org/10.20429/ijstl.2020.140105>
- Greek, M., Jonsmoen, K. M., & Nilsen, I. M. (2014). *Tenk kritisk og reflekter*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Grut, S. (2021). *Digital kildekritikk* (1. utg.). Oslo: Gyldendal norsk forlag.
- Gundersen, D. (2018). Affektiv. I *Store norske leksikon*. Hentet fra <http://snl.no/affektiv>
- Hatlen, J. F. (2020). *Historikerens kode: Veien til historisk forståelse*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Haugsbakken, H., & Langseth, I. (2014). YouTubing: Challenging traditional literacies and encouraging self-organisation and connecting in a connectivist approach to learning in the K-12 system. *Digital Culture & Education, 6*(2), 133–151.
- Haugseth, J. F. (2013). *Sosiale medier i samfunnet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Helleve, I., & Almås, A. G. (2017). Teachers' Experiences with Networked Classrooms in Norway. *Education Research International, 2017*, 1–9. <https://doi.org/10.1155/2017/8560171>
- Hjerm, M. (2011). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig analyse*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Holm, A., & Ervik, A. (2021). YouTube. I *Store norske leksikon*. Hentet fra <http://snl.no/YouTube>
- Holme, I. M., & Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: TANO.
- Hrastinski, S., & Aghaee, N. M. (2012). How are campus students using social media to support their studies? An explorative interview study. *Education and Information Technologies, 17*(4), 451–464. <https://doi.org/10.1007/s10639-011-9169-5>

Huber, C. R., & Kuncel, N. R. (2016). Does College Teach Critical Thinking? A Meta-Analysis. *Review of Educational Research*, 86(2), 431–468.

<https://doi.org/10.3102/0034654315605917>

Jacobsen, D. I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser?: Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Jones, T., & Cuthrell, K. (2011). YouTube: Educational Potentials and Pitfalls. *Computers in the Schools*, 28(1), 75–85. <https://doi.org/10.1080/07380569.2011.553149>

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59–68. [https://doi.org/DOI: 10.1016/j.bushor.2009.09.003](https://doi.org/DOI:10.1016/j.bushor.2009.09.003)

Kjeldstadli, K. (2016). *Fortida er ikke hva den en gang var en innføring i historiefaget* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Kress, G. (2003). *Literacy in the new media age*. London: Routledge.

Lai, E. (2011). Critical thinking: A literature review. *Pearson's Res Rep*, 6, 40–41.

Larsen, A. K. (2007). *En enklere metode: Veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode*. Bergen: Fagbokforlaget.

Lorentzen, G., & Røthing, Å. (2017). Demokrati og kritisk tenkning i lærebøker. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 101(2), 119–130. [https://doi.org/DOI: 10.18261/issn.1504-2987-2017-02-02](https://doi.org/DOI:10.18261/issn.1504-2987-2017-02-02)

Luke, A. (2014). *Moving critical literacies forward: A new look at praxis across contexts* (J. Ávila & J. Z. Pandya, Red.). New York: Routledge, Taylor & Francis Group.

Marcus, A. S., Metzger, S. A., Paxton, R. J., & Stoddard, J. D. (2010). Teaching History with Film: Strategies for Secondary Social Studies. I *Teaching History with Film*. London: Routledge.

Marcus, A. S., & Stoddard, J. D. (2009). The Inconvenient Truth about Teaching History with Documentary Film: Strategies for Presenting Multiple Perspectives and Teaching Controversial Issues. *The Social Studies*, 100(6), 279–284.

<https://doi.org/10.1080/00377990903283957>

McAteer, Ercel. C. (1928). *The Educational screen*. Chicago, Ill. : Educational Screen. Hentet fra <http://archive.org/details/educationalscree07chicrich>

McPeck, J. E. (1984). Stalking Beasts, but Swatting Flies: The Teaching of Critical Thinking. *Canadian Journal of Education / Revue canadienne de l'éducation*, 9(1), 28. <https://doi.org/10.2307/1494448>

Postholm, M. B., & Jacobsen, D. I. (2018). *Forskningsmetode for masterstudenter i lærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Roodt, S., & De Villiers, C. (2011). Using YouTube© as an innovative tool for collaborative learning at undergraduate level in tertiary education. *Proceedings of the 2011 International SIGED: IAIM Conference*.

Rosenstone, R. A. (2017). *History on film-film on history* (3. utg.). Abingdon, Oxon; New York: Routledge.

Russell, W. B. (2012). Teaching with Film: A Research Study of Secondary Social Studies Teachers Use of Film. *Journal of Social Studies Education Research*, 3(1), 1–14.

Russell, W. B., & Waters, S. (2017). *Cinematic social studies: A resource for teaching and learning social studies with film*. Charlotte, N.C: Information Age Publishing.

Snelson, C., & Perkins, R. A. (2009). From Silent Film to YouTube™: Tracing the Historical Roots of Motion Picture Technologies in Education. *Journal of Visual Literacy*, 28(1), 1–27.

Stoddard, J. D., & Marcus, A. S. (2010). More Than «Showing What Happened»: Exploring the Potential of Teaching History with Film. *The High School Journal*, 93(2), 83–90.

Sømme, B. O.-H. (2019). *Fysikk på YouTube* (Masteroppgave, Oslo). Oslo. Hentet fra <http://hdl.handle.net/10852/69268>

Tan, E., & Pearce, N. (2011). Open education videos in the classroom: Exploring the opportunities and barriers to the use of YouTube in teaching introductory sociology. *Research in Learning Technology*, 19. <https://doi.org/10.3402/rlt.v19i3.7783>

Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitativ metode* (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

- Ungdatasenteret. (2019). *Elever på videregående skole i Stavanger kommune*. Oslo: NOVA, OsloMet. Hentet fra NOVA, OsloMet website: https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports/Rogaland_Stavanger_2019_Videregaende_Kommune.pdf
- Utdanningsdirektoratet. (2009). Læreplan i historie—Fellesfag i studieforberevende utdanningsprogram (HIS1-02). Hentet 17. januar 2022, fra https://www.udir.no/kl06/HIS1-02/Hele/Grunnleggende_ferdigheter
- Utdanningsdirektoratet. (2020a). Kjerneelementer—Læreplan i historie – fellesfag i studieforberevende utdanningsprogram (HIS01-03). Hentet 14. januar 2022, fra <https://www.udir.no/lk20/his01-03/om-faget/kjerneelementer>
- Utdanningsdirektoratet. (2020b). Kritisk tenkning og etisk bevissthet. Hentet 19. april 2022, fra <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/opplaringens-verdigrunnlag/1.3-kritisk-tenkning-og-etisk-bevissthet/?kode=his01-03&lang=nob>
- Utdanningsdirektoratet. (2020c). Overordnet del—Kompetanse i faget. Hentet 6. mai 2022, fra <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/prinsipper-for-laring-utvikling-og-danning/kompetanse-i-fagene/?kode=his01-03&lang=nob>
- Wagner, D.-A. (2018). Teachers' Use of Film in the History Classroom: A Survey of 19 High School Teachers in Norway. 22-44. Hentet fra <https://uis.brage.unit.no/uis-xmlui/handle/11250/2504477>
- Wagner, D.-A. (2019). Critical thinking and use of film in Norwegian lower secondary history classrooms. *History Education Research Journal*, 16(2). <https://doi.org/10.18546/HERJ.16.2.08>
- Wang, H., & Chen, C. W. (2020). Learning English from YouTubers: English L2 learners' self-regulated language learning on YouTube. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 14(4), 333–346. <https://doi.org/10.1080/17501229.2019.1607356>
- Wineburg, S., Mosborg, S., Porat, D., & Duncan, A. (2007). Common Belief and the Cultural Curriculum: An Intergenerational Study of Historical Consciousness. *American Educational Research Journal*, 44(1), 40–76. <https://doi.org/10.3102/0002831206298677>
- Young, J. R. (2008). YouTube professors: Scholars as online video stars. *The Education Digest*, 73(9), 14.

YouTube. (2022). YouTube for Press. Hentet 17. januar 2022, fra Blog.youtube website:
<https://blog.youtube/press/>

Aalen, I. (2014). *En kort bok om sosiale medier*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kapittel 8: Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjonsskriv til lærerne.	122
Vedlegg 2: Godkjenning fra NSD.....	123
Vedlegg 3: Informasjonsskriv intervju.....	125
Vedlegg 4: Intervjuguide	129
Vedlegg 5: Transkribert intervju med Anton.....	131
Vedlegg 6: Transkribert intervju med Beate.....	139
Vedlegg 7: Transkribert intervju med Charlie	147
Vedlegg 8: Data fra spørreskjema.....	160
Tabell 1: Spørsmål som ble valgt som kriterier for utvelgelse til intervju.	46
Tabell 2: Utvalgte informanter sine svar fra undersøkelsen.	47
Tabell 3: Analysekategorier med underkategorier	59
Tabell 4: Forskningsspørsmål og analysekategorier.	61
Tabell 5: Beskrivelse av informanter.....	62
Tabell 6: Tidsbruk på YouTube gjennomsnittlig.	63
Tabell 7: lærernes bruk av YouTube ifølge elevene.	73
Tabell 8: Sammenhenger YouTube blir brukt til historieundervisning.....	74
Tabell 9: Hva elever ser etter ved utvalg av YouTube-videoer.	83
Tabell 10: Har læreren lært eleven å være kritisk til YouTube?.....	87
Tabell 11: Motivasjon og YouTube	89
Tabell 12: Fritekst svar kategorisert i positiv, nøytral, eller negativ påvirkning ved bruk av YouTube i historieundervisningen.	89
Tabell 13: Elevens opplevelse ved bruken av YouTube i historieundervisningen.	90
Diagram 1: Gjennomsnittstid på YouTube basert på kjønn.	64
Diagram 2: Sammenhenger man ser historierelaterte videoer delt i kjønn.	66
Diagram 3: Hvordan vurderer elevene en YouTube-video som troverdig?	79
Diagram 4: Elevers prioritering for utvelgelse av informasjon på YouTube	84

Vedlegg 1: Informasjonsskriv til lærerne.

YouTube i historieundervisningen

I dette infoskrivet får du litt informasjon om hva forskningen går ut på, og hva som kan være fint å nevne for elevene som skal svare på undersøkelsen.

Lenken til spørreskjemaet finner du her: <https://nettskjema.no/a/youtube-i-skolen>

Om oppgaven

Hensikten med studien i masteroppgaven er å se om det er en sammenheng mellom læring, YouTube og motivasjon på skolen. Spørreundersøkelsen går ut på å finne ut hvordan elevene bruker YouTube i sin hverdag, på skolen, på fritiden og for egen læring, som er knyttet til historiefaget på VG3. Problemstillingen i masteroppgaven er: *Hvordan brukes YouTube i historieundervisningen i VG3?*

Om spørreskjemaet

Undersøkelsen tar ca. 10-15 minutter å gjennomføre. Det viktigste elevene skal tenke på i undersøkelsen er å svare 100% ærlig.

Elevene vil også få spørsmål om å svare på om de ønsker å delta på et dybdeintervju i etterkant. Intervjuet er også helt frivillig. De som ønsker å bli med på intervju er med i trekningen av et gavekort.

Anonymitet

Alle data som blir brukt i spørreundersøkelsen og i intervjuet er helt anonymt, og ingenting vil bli lagret i etterkant av forskningen. Dette er avklart med NSD (Norsk senter for forskningsdata). Vi tar personvern på alvor og innsamling og lagring av data vil skje via nettskjema, som UiS har avtale med.

Hvis du har flere spørsmål til studien, kan du ta kontakt med undertegnede eller min veileder:

Universitetet i Stavanger ved Torjus Dversnes (torjus.dversnes@uis.no)

Med vennlig hilsen

David Grande (da.grande@stud.uis.no)

Vedlegg 2: Godkjenning fra NSD

07.12.2021, 13:34

Meldeskjema for behandling av personopplysninger

[Meldeskjema](#) / [Youtube i skolen](#) / Vurdering

Vurdering

Referansenummer

173731

Prosjekttittel

Youtube i skolen

Behandlingsansvarlig institusjon

Universitetet i Stavanger / Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora / Institutt for kultur- og språkvitenskap

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Torjus Dversnes, torjus.dversnes@uis.no, tlf: 41276725

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

David Grande, grandedavid96@hotmail.com, tlf: 98438754

Prosjektperiode

26.08.2021 - 30.06.2022

Vurdering (2)

13.10.2021 - Vurdert

Det er vår vurdering at behandlingen av personopplysninger i prosjektet vil være i samsvar med personvernlovgivningen så fremt den gjennomføres i tråd med det som er dokumentert i meldeskjemaet med vedlegg den 13.10.2021, samt i meldingsdialogen mellom innmelder og NSD. Behandlingen kan starte.

TYPE OPPLYSNINGER OG VARIGHET

Prosjektet vil behandle alminnelige kategorier av personopplysninger frem til 30.06.2022.

LOVLIG GRUNNLAG

Prosjektet vil innhente samtykke fra de registrerte til behandlingen av personopplysninger. Vår vurdering er at prosjektet legger opp til et samtykke i samsvar med kravene i art. 4 og 7, ved at det er en frivillig, spesifikk, informert og utvetydig bekreftelse som kan dokumenteres, og som den registrerte kan trekke tilbake. Lovlig grunnlag for behandlingen vil dermed være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a.

PERSONVERNPRINSIPPER

NSD vurderer at den planlagte behandlingen av personopplysninger vil følge prinsippene i personvernforordningen om:

lovlighet, rettferdighet og åpenhet (art. 5.1 a), ved at de registrerte får tilfredsstillende informasjon om og samtykker til behandlingen

formålsbegrensning (art. 5.1 b), ved at personopplysninger samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke viderebehandles til nye uforenlige formål

dataminimering (art. 5.1 c), ved at det kun behandles opplysninger som er adekvate, relevante og nødvendige for formålet med prosjektet

lagringsbegrensning (art. 5.1 e), ved at personopplysningene ikke lagres lengre enn nødvendig for å oppfylle formålet

DE REGISTRERTES RETTIGHETER

NSD vurderer at informasjonen om behandlingen som de registrerte vil motta oppfyller lovens krav til form og innhold, jf. art. 12.1 og art. 13.

Så lenge de registrerte kan identifiseres i datamaterialet vil de ha følgende rettigheter: innsyn (art. 15), retting (art. 16), sletting (art. 17), begrensning (art. 18) og dataportabilitet (art. 20).

Vi minner om at hvis en registrert tar kontakt om sine rettigheter, har behandlingsansvarlig institusjon plikt til å svare innen en måned.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

<https://meldeskjema.nsd.no/vurdering/61274c3b-7416-40c5-836e-ae28db598a4>

1/3

NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

Nettsjema.no er databehandler i prosjektet. NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene til bruk av databehandler, jf. art 28 og 29.

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til NSD ved å oppdatere meldeskjemaet. Før du melder inn en endring, oppfordrer vi deg til å lese om hvilke type endringer det er nødvendig å melde: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema> Du må vente på svar fra NSD før endringen gjennomføres.

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge opp underveis (hvert annet år) og ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet/pågår i tråd med den behandlingen som er dokumentert.

Kontaktperson hos NSD: Anne Lene L. Nymoen

Lykke til med prosjektet!

Vedlegg 3: Informasjonsskriv intervju

Vil du delta i forskningsprosjektet

«YouTube i historieundervisning»

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke elevers bruk av YouTube til historieundervisning. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med prosjektet er å finne ut av hvordan elevene selv bruker YouTube i historieundervisning eller andre formål. Mer spesifikt skal prosjektet gi ett svar på om elever ser på YouTube for å lære seg pensum på eget initiativ, for å større og bedre faglig påfyll, eller for egeninteresse. Målet er også å koble sammen «kritisk tenkning» som er en del av læreplanen i videregående skole.

Prosjektet er en del av masteroppgave i historiedidaktikk.

Problemstillingen for forskningen er: *«Hvordan bruker elever i VGS YouTube for å tilegne seg kunnskaper om historiefaget?»*

Forskningsspørsmålene er: *«Hvordan blir YouTube brukt av læreren/eleven i historieundervisningen? Hvordan bruker VG3-elevne YouTube i forbindelse med historiefaget, og i hvor stor grad av kritisk tenkning viser de når de velger og ser videoer? Hvordan påvirkes motivasjon i faget ved bruk av YouTube?»*

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Stavanger er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Elever som går VG3 i Rogaland får invitasjon til å delta i spørreundersøkelsen. Flere videregående skoler blir derfor spurt om de ønsker å delta i forskningen. Spørsmålet om å delta blir sendt til ledelsen ved de ulike skolene som blir spurt.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta så vil du få tilsendt ett elektronisk spørreskjema med flere spørsmål tilknyttet problemstillingen og forskningsspørsmålene som er beskrevet tidligere. Spørsmål som kan bli spurt er f.eks. *«Hvorfor bruker du YouTube?»*, *«Synes du undervisningen blir mer interessant hvis man bruker YouTube i undervisningen?»*

Noen få elever vil bli spurt om å delta i et intervju med undertegnende. Her blir det spurt mer i dybden på tilsvarende spørsmål der man kan forklare hva man synes om YouTube i undervisningen.

Intervjuet tar ca. 45min og det blir tatt lydopptak og notater av intervjuet.

All data blir 100% anonymisert. Lydopptaket skal kun brukes til transkribering og skrivning av forskningen. All data blir slettet på en sikker måte i etterkant.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Intervju og spørreskjema påvirker ikke standpunkt karakteren din eller andre karakterer på skolen.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- De som vil ha tilgang til materialet er forskeren selv og veileder Torjus Dversnes ved Universitetet i Stavanger.
- For å sikre at ingen uvedkommende får tilgang til personopplysninger eller annen sensitiv informasjon, vil all data samles på en datamaskin med kodelås. Du vil bli anonymisert slik at du ikke kan identifiseres. Lydopptakene vil transkriberes, slik at din stemme og dine uttalelser ikke kan høres av andre enn forsker selv.
- Forskningsprosjektet er meldt inn til NSD (Norsk senter for forskningsdata) som er en personvernstjeneste som skal sikre deltakere i forskningsprosjekter. Alle navn vil anonymiseres og skal ikke være mulig å gjenkjenne i ferdig publikasjon. Det som vil bli kjent er nyttige utdrag fra lydopptak, observasjon og svar fra spørreskjema.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når prosjektet avsluttes/oppgaven er godkjent, noe som etter planen er juni 2022. All innsamlet data vil bli permanent slettet, dette inkluderer lydopptak, besvarelse og andre notater.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- å få slettet personopplysninger om deg, og
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Stavanger har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

Universitetet i Stavanger ved Torjus Dversnes. (torjus.dversnes@uis.no)

Vårt personvernombud:

Rolf Jegervatn. E-post: personvernombud@uis.no Telefon: 51 83 30 81

Hvis du har spørsmål knyttet til NSD sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS på epost (personverntjenester@nsd.no) eller på telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Torjus Dversnes
(Forsker/veileder)

David Grande
Student

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet YouTube i historieundervisning, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å være med på intervju

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 4: Intervjuguide

Intervjuguide

Bruk av YouTube

1. Bruker du sosiale medier i din hverdag? Hvor ofte? Hva bruker du mest? Hvorfor?
2. Går du inn på YouTube slik som ved Snapchat, Instagram, Tiktok etc.? Dvs. du surfer gjennom innhold og ser videoer?
3. Bruker du YouTube mer knyttet til skolen, eller til fritid? Hvis de bruker kun til fritid: Hva ser du på? Hvilke fag har du brukt YouTube til da? Hva bruker du oftest?
4. Bruker du YouTube oftere i andre fag? (Hvorfor/hvorfor ikke?)
5. Bruker historielæreren din YouTube? Hvordan har det fungert/har det savnet? (legges det kun på its learning som ekstra f.eks?)
6. I hvilke sammenhenger opplever du at YouTube blir brukt på skolen? Gjelder dette flere fag?
7. Hva er det som gjør/ ikke gjør at du bruker YouTube til historiefaget?
8. Hvordan kom du på å bruke YouTube som læringsressurs? Eller; Har du noen gang tenkt på å bruke YouTube som en læringsressurs?
9. Hender det at du blir mer interessert i et tema etter å ha sett en YouTube-video?
10. Er det noe negativt ved å bruke YouTube i skolen?
11. Hvordan stiller du deg til bruken av film i historieundervisningen?
12. Har historierelaterte filmer gjort et inntrykk på deg? Hvordan? Er det en film spesielt?
13. Har en YouTube-video gjort et inntrykk på deg? På hvilken måte da? /hvorfor ikke?
14. Er det YouTube-videoer du husker mye av, eller har lært mye av?

Kritisk tenkning og kildekritikk ved YouTube

15. Sjekker du at en YouTube-video er troverdig? Hvorfor/hvorfor ikke?
16. Forklar hva du gjør når du skal vurdere en video som troverdig. (Ser du på kommentarfelt, antall likes/views, kilder?)
17. Hvordan velger du ut YouTube-videoer som du bruker til skolesammenheng?
18. Er det noen begrensninger ved bruk av YouTube i forhold til klasseromsundervisning? Hvilke? Evt. hvorfor ikke?

19. Tror du at YouTube-kanaler (personer som eier kanalen) er partiske i den informasjonen de deler i sine videoer? (sponsorer bak videoer som ønsker en viss informasjon, vinkling av tema, egen overbevisning etc.)
20. Hender det at du er usikker på hvordan man skal sjekke informasjon på internett som troverdig? Hvorfor det?
21. Hender det at du endrer mening om et tema ved å se videoer på YouTube?
Hvorfor/hvorfor ikke?

Motivasjon og lærelyst ved bruk av YouTube

22. Hvordan blir motivasjonen påvirket ved bruk av YouTube i skolesammenheng?
23. Hva er det som gjør at faget blir mer/mindre interessant ved bruk av YouTube?
24. Spiller variasjon inn som positivt for motivasjon og lærelyst?
25. Hender det at du frivillig ser på historierelaterte videoer som er interessante i egen fritid?
26. Hvis du skulle valgt mellom tradisjonell undervisning og en YouTube-kanal som hadde om f.eks. andre verdenskrig, hva ville du valgt? Hvorfor?
27. Er det noen begrensninger ved skolen eller YouTube som gjør at du foretrekker en undervisningsmetode fremfor den andre?

Vedlegg 5: Transkribert intervju med Anton

I = Intervjuer. P = Intervjuperson.

I: Bruker du sosiale medier i din hverdag?

P: Ja, jeg bruker det hver dag, men det er ikke YouTube jeg bruker mest.

I: Nei, hva er det du bruker mest føler du?

P: Mest Snapchat og Instagram. Og Tiktok, der mange legger ut YouTube videoer bare at de legger de ut som mindre klipp. Da hender det at jeg ser mer på Tiktok enn YouTube.

I: Er det mer tidsbruken du tenker på som gjør at du velger å se mer på Tiktok enn YouTube?

P: Ja, det dukker opp part 1 og part 2 så hender det at jeg bare ser på de istedenfor enn å finne de på YouTube.

I: Ikke sant. Pleier du å gå innpå YouTube ofte eller er det mer sjeldent?

P: Jeg er jo innpå YouTube, det er jo folk [YouTube-kanaler] jeg følger med på, i hvert fall en gang i uken. Men det er jo mer sånn krypto og litt mer seriøse ting, og ikke bare tull som på Tiktok.

I: Ok, så det er mer ting du er mer personlig interessert i du ser på YouTube?

P: Ja, det er mer de læringstingene som gjør at jeg er på YouTube.

I: Ok, vil du da si at du bruker YouTube mer i skolen, eller i fritiden?

P: Det jeg ser på er jo ikke så relatert til skolen [krypto] men det er jo, jeg lærer jo noe av det. Jeg lærer jo mer på fritiden enn skolen.

I: Hvis du først skal bruke YouTube til skolesammenheng da, eller fag, hvilket fag føler du at du bruker YouTube mest til?

P: Ja, vi har treningslære. Da har vi, læreren forklarer stoff, men læreren vil ofte at vi skal se YouTube for å få forklart på en annen måte.

I: Ja ok, for det er idrettsfag du går?

P: Ja Idrettsfag ja, med mye vanskelig stoff og begrep som du må kunne. Det er der vi bruker det [YouTube] mest, men det kommer også an på om læreren legger opp til at vi skal gjøre det.

De legger opp til at vi skal se videoen og svare på noen spørsmål til videoen. Så det er mest pga. læreren vi bruker det i treningslære. Men det er også brukt i historie, men det er på en litt annen måte, historielæreren vår han lager YouTube-videoer om seg selv hvis han er hjemme eller har høring med noen og vi skal ha noe opplegg på siden.

I: Så det er ofte læreren selv legger ut videoer og så ser du på de videoene?

P: Ja

I: OK, hvordan føler du det er, er det enklere å følge med og lære enn vanlig undervisning?

P: Ja egentlig, for da kan jeg gå tilbake i videoen hvis det er noe jeg ikke fikk med meg, men hvis det er noen [i klassen] som spør masse spørsmål og jeg ikke får ting med meg, så rekker jeg ikke opp hånda for å spørre hva læreren egentlig mente. Noen folk som meg, som ikke spør så mye, er det lettere å gå tilbake [i videoen] selv.

I: Ja, legger læreren det ut på «Its learning» eller andre plasser?

P: Ja, han har en YouTube-kanal der han legger ut massevis av videoer, han har lagt link til de videoene. Det samme i treningslære der læreren legger ut link på «Its learning» til de YouTube-videoene. Vi bare følger linkene, og det er ganske greit for da er det den videoen vi skal se og det betyr at det er den som er rett. Ofte er det forskjellige videoer og, alt etter altså du kan se flere forskjellige. Det er ikke slik at de bare legger ut en enkel video.

I: Ok ja, hvis vi tenker før, nå er det mye slik at læreren selv som legger ut videoer og pusher på at dere skal bruke disse, men har du brukt YouTube på skolen før det? Altså før du kom til den læreren sa du skulle se på dette her?

P: Før vi begynte der [skolen] så var det ikke noe jeg søkte opp selv. I etterkant, selv om de legger ut YouTube-videoer og jeg lærer mye av de så har jeg heller ikke søkt opp stoff alene, selv om jeg burde gjort det for jeg lærer jo mye av det. Men det er noe jeg egentlig ikke har kommet på å gjøre. Jeg tror det hadde vært lurt av meg å gjøre for jeg lærer jo mye av det, føler jeg lærer mer av YouTube-videoene for man får jo det i tillegg til å høre på læreren.

I: Du får mye tilleggsinformasjon som du ellers kanskje har gått glipp av?

P: Ja, det er jo det egentlig.

I: Hender det at du blir mer interessert i tema ved å se på disse videoene?

P: Ja absolutt. Jeg vet ikke helt hva det er, men det er noe som gjør at når jeg ser de videoene så blir det mer interessant. De bruker ofte noen figurer som gjør at det er lettere å forstå enn hvis læreren bare står og snakker.

I: Er det da noe negativt å bruke YouTube i skolen?

P: Det hender jo ofte at man begynner å se på noe annet, surfer videre på YouTube. Men når man først har fokus på det du skal gjøre, så synes jeg det er mest positivt med det. Du får mer forskjellig som læreren kanskje ikke hadde sagt til deg. Egentlig kunne jeg ønske at vi brukte det mer felles, selv om vi kunne sett på det selv, men at de setter av litt tid for å se det mer selv.

I: Er det stort sett, for det du snakke om læreren din lager youtube filmer selv, men er det stort sett hans videoer du ser på?

P: Nei vi har sett litt andre videoer og det var videoer men det var ikke noe tegning (animert) eller slik, mer som en podcast, mer lytting.

I: Ja ok. Nå har vi jo snakket mest om YouTube. YouTube og film kan jo på en måte sammenlignes, det spørres hva man ser på, men har dere brukt en del film i undervisningen?

P: Ja vi har sett rett før jul filmen 1917, og så har vi sett ett par andre. Så vi har sett filmer i historiefaget.

I: Hvordan synes du bruken av filmen i historiefaget er?

P: Ja det er jo alltid kjekt å se på film, men de vi har sett er jo spennende også. Og så har det alltid hatt en sammenheng med det vi har om. Vi forstår mer hva det går ut på og så lærer vi jo noe mer om. Hvertfall den 1917 så forstår vi mer hvordan de har det i skyttergravene, for vi forstår jo ikke helt hvordan de egentlig hadde det der. Man får det mer visuelt.

I: Gjorde 1917-filmen et inntrykk på deg?

P: Det var jo mye om skyttergravene, og det virker ikke noe godt å ligge der og så får du en bombe over deg. De er ganske nærme liv og død i skyttergravene.

I: Har YouTube-video gjort et inntrykk på deg? Kanskje du har en video som har gjort et inntrykk på deg?

P: Jeg glemte faktisk å si at vi har nå om nazisme, så jeg har sett litt selv om hvordan Hitler og hvordan han var som leder. Det er gjort et inntrykk på hvor gale det egentlig var. Det gjorde ett inntrykk på hvordan de tenker.

I: Så du har sett en del YouTube videoer om andre verdenskrig og Hitler?

P: Ja, mest Hitler da faktisk.

I: Og da har du søkt opp det selv?

P: Ja

I: Det ligger jo en del YouTube-videoer som viser arkivmateriale om hva som faktisk skjedde. Har du sett noe om det?

P: Det jeg har sett mest om er hvordan jødene hadde det.

I: Føler du at det er filmene eller YouTube videoene du har søkt opp selv som du lærer mest av?

P: Når jeg ser selv, får jeg kun min oppfatning. Når vi ser film sitter vi ofte sammen og så pleier læreren å stoppe filmen som han mener er viktig å få med, eller snakke i slutten av det som skjedde, [om] våre tanker, og da får vi også høre om andre sine tanker som jeg kanskje ikke hadde tanker om, som jeg da får vite da.

I: Da har det mye å si i hvilken sammenheng du ser filmer eller YouTube-videoer?

P: Ja, nå har vi ikke sett offentlig YouTube-videoer som vi gjør med film, så jeg har ikke noen eksempler

I: Da har vi snakket litt om hvordan du bruker YouTube. Nå skal vi snakke litt om hvordan du velger ut videoer, både i skolesammenheng og i fritid. Jeg regner med at du har lært på internett skal tas med klype salt om hva som er sant eller ei. Når skal jeg spør deg litt om hvordan du velger ut de videoene du ser på.

Sjekker du at en Youtube-videoer er troverdig?

P: Nei det gjør jeg faktisk ikke.

I: Hvorfor ikke?

P: Når jeg søker på internett så ser jeg på hva nettside jeg går innpå. På YouTube er jeg mindre kritisk egentlig. Når jeg ser på videoen så føler jeg at det er troverdig eller ikke. Jeg er ikke noe kildekritisk der.

I: Hvis man ser på krypto, så forandrer det seg hele tiden. Sjekker du om de som lager videoer om de er til å stole på?

P: Jeg kan ikke være helt sikker på om de er til å stole på. Det er jo folk som jeg følger på Instagram og så har de mange videoer som jeg har fulgt med på tidligere, og ser på analysen deres er inne på noe, eller om det bare er tull. Jeg sjekker ofte tidligere videoer. Det er jo de jeg alltid har fulgt med på, og så hender det jeg ser på noen som jeg ikke kjenner i det hele tatt, men da er det sånn at jeg hører på men ikke noe jeg akkurat tar til meg.

I: Men er det noe du da ser etter når du velger ut eller ser etter når du antar at det han sier er sant?

P: Da ser jeg på det han har sagt tidligere, så er det jo lett å sjekke. Hvis han ikke har sagt noe tidligere, og siden det er snakk om penger vil jeg sjekke tidligere preferanser om det han har sagt tidligere, og så stoler jeg alltid mer på meg selv enn andre.

I: Hvis vi skal ta det over til skolesammenheng, for det er jo stort sett læreren som lager de videoene du ser på, men hvis vi ser på de videoene læreren ikke har laget, er det noe du pleier å se etter da?

P: Da ser jeg på det som er mest interessant. De som er flinke på introduksjonen, har kule animasjoner og figurer, så er det stort sett det. Så er det jo ofte at vi har lært litt om noe, så hvis noen snakker helt feil så forstår jeg jo det.

I: Føler du det er noen begrensninger ved bruk av YouTube?

P: Hva tenker du på da?

I: Er det noen begrensninger man har på YouTube som man ikke har i klasserommet?

P: I klasserommet så har du det å kunne diskutere med medelever eller lærere. På Youtube sitter man bare og lytter. Fordelen er at man er i klasserommet å kunne høre ulike synspunkt.

I: Hvis man skal tenke på de som lager disse Youtube-kanalene, hvis det er en person som eier en kanal, tror du at de er partiske i den informasjonen de deler? At de har et synspunkt eller tror du de prøver å historien mer objektivt?

P: De vil jo mest sannsynlig snakke om det som er mest interessant og pynter på informasjonen. Ser bort ifra ting som ikke er like interessant eller viktig for å få folk til å se videoene.

I: Tror du det har en sammenheng mellom sponsorer, at det har en innvirkning på disse videoene at de deler informasjonen for å mest mulig seere?

P: Absolutt. Hvis de har en sponsor vil de jo prøve å få solgt produktet eller få frem reklamen som kan ha en innvirkning, eller få til en skjult reklame i videoene. Det jeg har sett mest av er ikke i skolesammenheng, men mest de man søker på fritiden av egen erfaring.

I: Hender det at du er usikker på hvordan man sjekker informasjon på internett som troverdig?

P: Ja, spesielt hvis jeg søker på google, så er jeg kritisk til hva som er gode kilder. Jeg bruker stort sett SNL og NDLA, de sidene som jeg vet vi bruker på skolen.

I: Hender det at du har endret mening om et tema, eller et synspunkt ved å bruke YouTube?

P: Når vi hadde om nazisme og kommunisme hadde vi ikke så mye aning om dette, jeg fikk ikke et helt annet synspunkt, men fikk et annet innblikk i hvordan de egentlig var. Noe av det var blant annet at jeg fikk vite at nazismen og kommunismen (ideologien) var likere hverandre enn jeg visste.

I: Vi kan også vinkle spørsmålet til treningslære, det er jo mange teknikker, treningsteknikker og måter å trene på. Hender det at du endrer treningsrutine eller teknikker ved å bruke YouTube?

P: Ja absolutt, når du sier det så i VG1, jeg trener en del styrke, og når vi begynte så fant jeg ut at måten jeg trente på var ikke optimal for å få mest ut av øvelsen. Da fikk jeg kunnskaper via YouTube for å endre treningsrutine og teknikker.

I: Ok, da synes jeg du har svart ganske godt på spørsmålene angående utvelgelse av YouTube. Vi skal nå gå mot siste tema som handler om motivasjon og lærelyst. Det kan jo være vanskelig å måle, men jeg vil vite om hvordan motivasjon har blitt påvirket ved bruk av YouTube i skolen?

P: For meg har det fungert ganske godt. For egentlig sliter jeg litt i historiefaget, det har gjort at når vi har de videoene av læreren som snakker, så snakker han jo som om han er i klasserommet, men da kan jeg gå tilbake slik at jeg forstår mer som gjør noe med motivasjonen. Når man mestrer noe så gjør det alt mye kjekkere.

I: Føler du at faget blir mer eller mindre interessant ved bruk av YouTube?

P: Det blir mer interessant uten tvil.

I: Det er fordi du føler du forsto mer?

P: Jeg mestrer mer og så er det jo mer variasjon. Jeg tror at alle elever er enige om at vi liker å variere.

I: Hender det at du frivillig ser på mer historierelaterte videoer som følge av YouTube, eller ikke?

P: Jeg så på Hitler og jødene, men det jeg kunne ha gjort var å se på YouTube mer generelt på skolen i tillegg til det læreren legger ut.

I: Hvis du skulle valgt mellom vanlig undervisning og YouTube, som f.eks. om andre verdenskrig, ville du valgt den ene formen mot den andre?

P: Jeg synes det er mest interessant med YouTube, for der er det ofte mer visuelt, men i klasserommet kan man snakke med sidemannen om ting man ikke forstår.

I: Du ville altså ikke valgt skolen eller YouTube fremfor hverandre, men heller ha det mer sammenhengende?

P: Ja mer sammenhengende, og jeg synes vi burde bruke YouTube mer, men jeg kunne ikke bare hatt YouTube som tok over den vanlige undervisningen.

I: Så du kunne ikke hatt YouTube som hadde alt av pensum, så gikk du innpå YouTube, trykte og så på alt du trengte?

P: Jo hvis jeg hadde hatt alt så ville jeg heller hatt det, for da kan du se videoen flere ganger.

I: Men da har du jo det at du har hele pensum, men hva om du har ting du lurer på som ikke er godt nok forklart. Ville du fortsatt hatt YouTube fremfor skolen da?

P: Da måtte jeg hatt noen å snakke med, lærer eller medelev, jeg er avhengig av det, for jeg klarer ikke å få med meg alt hvis det er noe jeg ikke forstår.

I: Da vil du si at motivasjon og YouTube går opp?

P: Ja det vil jeg si.

I: Er det noe du vil si til slutt før vi avslutter? Er det noe mer du kunne tenkt å dele?

P: Det jeg tenker er at generelt i alle fagene burde det blir brukt mer enn det er nå, mener jeg.

I: Hvilke fag føler du det kunne blitt brukt mer i?

P: Historie og religion er de eneste fagene utenom treningslære som YouTube blir brukt til. De andre fagene har vi kun sett film eller dokumentarer, men ikke YouTube-videoer. Vi kunne sett litt mer småklipp i enkelte tema f.eks.

I: Ja okei, da har jeg ikke flere spørsmål med mindre du har flere spørsmål eller noe mer du vil legge til?

P: Nei det var det jeg hadde egentlig.

I: OK da stopper jeg opptaket.

Vedlegg 6: Transkribert intervju med Beate

I = Intervjuer. P = Intervjuperson.

I: Da tenker jeg at vi setter i gang, da tenker jeg å spørre deg rundt sosiale medier, for hvordan er ditt forhold til sosiale medier?

P: Det er noe jeg bruker daglig, og det er min hovedform for kommunikasjon med folk. Det er gjennom Snapchat og Instagram og sånne ting egentlig. Jeg bruker det ganske mye til vanlig ville jeg sagt.

I: Er det noe du bruker mer fremfor andre? Altså andre sosiale medier?

P: Tja det jeg bruker mest hadde vært Tiktok, men jeg slettet den denne uken for det tok for mye tid. Så jeg slettet den, men da er det egentlig Snapchat, men det er pga. kommunikasjon.

I: Ok, er det pga. vennene dine bruker Snapchat mest da eller?

P: Ja, jeg liker egentlig ikke appen så godt, men jeg bruker den mest for å holde kontakten.

I: Ja ok, så det er det som bestemmer mest at du bruker Snapchat mest?

P: Ja.

I: Ok, hvis vi går over til YouTube da, hvordan er det du forholder deg til YouTube?

P: Altså, det kommer an på. Jeg bruker det mye til underholdning og for å se på ting som er kjekke og interessante, men det er enten underholdning eller skolerelatert. I dag brukte jeg det for å forstå en matte ting – et nytt kapittel liksom.

I: Hvorfor gjør du det?

P: Jeg synes det er lettere å se noen gjør det visuelt når de løser oppgavene enn å lese i boken.

I: Er det matte du bruker stort sett mest til eller er det andre fag du bruker det mer til?

P: Jeg bruker det til de aller fleste fag ville jeg sagt. Jeg bruker det til blant annet i historie, de har veldig gode oppsummeringsvideoer når det kommer til historie. Og så bruker jeg det til kjemi og de fleste realfag.

I: Var det du selv som kom på å bruke YouTube eller var det noen andre som anbefalte det?

P: Det er noe jeg har gjort helt siden ungdomsskolen og jeg tror det er fordi vi gjør det på skolen og automatisk gjør det hjemme og. Og siden vi gjør det på skolen gjør vi det hjemme og.

I: Ja, hvis vi går innpå historiefaget siden det er det jeg skriver en oppgave om, hvordan er det historielæreren din eller skolen, hvordan er det lærerne i historiefaget bruker YouTube?

P: Jeg har to forskjellige historielærere. Han første bruker den hver eneste historietime, mens han andre bruker den mer som en introduksjon til et nytt kapittel. Det synes jeg er veldig greit istedenfor å bruke det til hver eneste del i historien. Så har vi jo videoer som «Crash Course» og sånn.

I: Hvordan har det fungert føler du?

P: Jeg synes det er ganske greit. Det er jo visuelt og lettere å forstå enn å lese i boken. Før var det dette, og så dette og så dette (hva man skulle gjøre/lese). Det er mye lettere å forstå gjennom en video der de på en måte gjenspeiler [det som står] da, ja.

I: Er det slik at læreren bruker YouTube da som en del av et opplegg eller bruker læreren det som en oppsummering, eller hvordan har læreren brukt YouTube?

P: Læreren nå bruker det egentlig bare som oppsummering. Hvis det ikke blir brukt YouTube, brukes andre filmer som går inn i historiefaget. Mens den andre brukte det mer som se denne videoen, gjør disse oppgavene. Så det er to veldig forskjellige læremåter.

I: Skjønner, er det noen av de læremåtene du føler har fungert bedre eller dårligere?

P: Altså jeg personlig lærer veldig mye av YouTube videoer, men jeg synes ikke at jo mer du ser er jo bedre er det. Jeg synes det er veldig greit å jobbe i boken også, ha det variert egentlig. Men jeg synes at det å bruke det som intro og oppsummering er veldig greit for du har jobbet og bearbeidet all den informasjonen du fikk i begynnelsen og så samler jo trådene seg i slutten i en oppsummering.

I: Ok, hvis du tenker litt på når du har brukt YouTube i forskjellige fag, har det gjort at du har blitt mer interessert i et tema?

P: Ja, det har det... (dårlig kobling)

I: Kan du si det på nytt for du datt ut litt ser du.

P: Tingen er at å bruke YouTube video så kommer du videre til en annen og en annen (video) og så går du ofte enda videre tema hvor du møter andre temaer som jeg synes er enda mer interessante liksom, og på den måten så blir du mer engasjert uten at jeg legger merke til det, så lærer jeg mye mer også. Men jeg synes det er ganske greit.

I: Mhm, så det er litt som å surfe på internett at du bare ser mye ting som er interessant, og så blir du stuck i den loopen hele tiden, og så ser du mer og mer videoer.

P: Ja

I: Skjønner.

P: Og det hender jo at det [videoene] er relevante, og det er ganske greit.

I: Ok, hvis vi skal se på det negative da, er det noe negativt ved å bruke YouTube?

P: Om det er noe negativt, for mye YouTube får meg til bli mye mindre interessert i temaet, det kommer an på om det er meg selv styrer det eller om læreren (kutter ut) styrer det, det blir alt for mye informasjon på en gang og man får ikke tid til å reflektere over tema eller jobbe med tema, så jeg synes det er bedre med video, pause, så video og pause. Gir det mening?

I: Ja, så det er mer en sånn balansegang som er viktig da, at det ikke blir for mye YouTube, og at det er, du føler at videoen er relevant, eller? At videoen må være relevant, er det sånn du tenker?

P: Ja, at det er relevant og at det i tillegg det må jo ha – være interessant, fordi jo mer YouTube så hender det at ting blir kjedeligere og kjedeligere. Jeg klarer ikke å sette ord på det, men for mye YouTube er ikke motiverende.

I: Nei jeg skjønner, det er forståelig. Så det er litt sånn. For eksempel. Du har den læreren som står foran klassen, ikke bruker noen hjelpemidler, bruker så vidt tavlen, bare snakker. Er det litt av det samme slik?

P: Ja litt sånn.

I: skjønner. Da er det jo slik at, jeg regner med dere har vel sikkert bruk film også i undervisningen. Hvordan stiller du deg til bruken av film da?

P: Ja. Jeg er ikke verdens største fan av film. Jeg synes det er ganske greit, men i historiefaget er jeg ikke det. det er flere grunner. Jeg synes det er en grei måte å ha en time på rett før ferien, da trenger vi ikke noe skikkelig å arbeide med, men det hender ofte at filmen ikke er relevant med temaet vi har, eller at det tar kreativ frihet. Derfor føler jeg ikke at jeg får med meg det som egentlig skjedde i historien. For ofte når vi ser filmer så er det fiktiv film liksom. Da blir det bare sånn (negativ holdning til film)... Altså film kan være interessant, men jeg vil ikke ha film i historietimen når jeg ikke lærer noe av det.

I: Skjønner, men det kan jo være f.eks. at oppleggene rundt filmen ikke er så godt gjennomtenkt?

P: Ja det kan også være.

I: Ok, men da vil du heller si at du lærere mye mer ved å bruke YouTube da?

P: ja altså YouTube kan også være skuespill, noe som ikke er relevant til fag også, men på YouTube så er det jo også folk som vet hva de snakker om. Og det er troverdige kilder og kreativ frihet.

I: Er det da en YouTube video som har gjort inntrykk på deg som du f.eks. sitter igjen med?

P: Jeg husker ikke helt hva ... jeg kan se om jeg finner den, men i fjor i historie så skrev jeg en tekst om (dårlig kobling) som har en YouTube video som oppsummerte hele livet hans, og alt

han hadde gjort å sånt. Og da satt jeg igjen etter 10min eller hvor lenge den videoen varte, og følte wow nå hadde lært så mye, for jeg hadde ikke lært hva han hadde gjort eller hvem han var før denne videoen. Så på en måte så gjorde det et inntrykk da. At jeg hadde lært så mye av en YouTube video på ett par minutter enn det jeg kan på en hel historietime.

I: Ja ok. Hvis vi beveger oss da, nå har vi jo snakket litt om YouTube generelt og hvordan du bruker det, men så er det jo sånn at vi er jo på internett. Og da regner jeg med at læreren har snakket litt om kildebruk og hvordan man skal være på internett spesielt. Sjekker du da at en YouTube-videoene som du finner fram og ser på er troverdig?

P: Ofte, fordi hvis jeg skal bruke en YouTube video så referer jeg jo ikke til selve videoen, jeg prøver å referere til kildene de har. Så hvis jeg skal bruke verket da sjekker jeg, hvis det er noe jeg bare skal se på så dobbeltsjekker jeg ikke, men hvis man går på kommentarfeltet så ser du ofte hva folk synes, og om videoene er tull eller ikke. Så det er andre måter å sjekke enn å gå inn under (utydelig).

I: Hvis du prøver å forklare litt mer når du skal sjekke, kan du forklare litt mer sjekker da? Er det bare kilder, eller prøver du å se på andre ting også?

P: Altså jeg ser jo om videoen er troverdig ved å se hvor informasjonen de har fra, det er ikke så lett å finne frem primærkildene, jeg kan jo ikke tro på alt de sier (hvis de ikke har kilder), mens andre fremstår mer troverdig ved at de referer til kilder. Jeg kan tro på det de sier, men vanligvis hvis jeg skal ha noe fra en video må jeg finne deres primære kilder.

I: Mhm ok. Det er jo en del videoer som er veldig gode da, og som er hvert fall som jeg selv har sett virker veldig troverdig, men ofte så ser jeg selv at de som er veldig populære mangler kilder og at de ikke skriver kilder, selv om det kan være riktig for det om. Bruker du da den videoen likevel, eller hender det du ikke bruker den?

P: Det jeg pleier vanligvis å gjøre er å finne informasjon fra den videoen som jeg synes var veldig bra, og så søker jeg opp den informasjonen på nett da, og da finner jeg kildene. Hvis ikke så kan jeg ikke akkurat bruke tro at det er ekte hvis det ikke står noe om det på nett.

I: Vi har snakket litt om bruken i klasserommet og nevnt litt om hva du tenker om det, men er det noen begrensninger som du kommer på som kan være i klasserommet når du bruker YouTube?

P: Begrensninger, hva tenker du da?

I: Ulemper, fordeler, noe som kan være, hva skal jeg si, kan det være noen ulemper ved bruk av YouTube i forhold til klasseromundervisning.

P: Ikke som jeg kommer på. Ungdom er jo, jeg vet ikke, du må jo ha en «short attention» span, så hvis videoen er litt lang og kjedelig, så hender det jo ikke slik at klassen fokuserer, og det er ikke lett for enkeltpersoner å fokusere og følge med på hva videoen presenterer.

I: (dårlig kobling/delay - avbryter samtalen) Så ... Ja jeg skulle jo egentlig ikke avbryte deg der, men slik jeg kan forstå det så videoer som er interessante og kommer til poenget med en gang er de som foretrekkes?

P: Ja

I: Skjønner. Er det noen andre begrensninger som du kommer på? Jeg kan jo stille spørsmålet på en annen måte, er det bare fordeler ved bruk av YouTube?

P: Nja, det er jo ulemper selv om jeg ikke kommer på det. Det varierer jo fra person til person. Selv om jeg personlig lærer bedre visuelt, så kjenner jeg jo mange som lærer mye bedre ved å jobbe med oppgaver. På den måten så er det jo en ulempe. Hvis man bruker YouTube hver eneste gang så får ikke alle lært på den måten de lærer best på.

I: Ja skjønner. Hvis vi skal se på de som står bak YouTube-kanalene da, for hvis det er en person, eller mange som står bak en kanal. Oversimplified f.eks så er det jo en person som snakker, jeg vet jo ikke om det er han som eier kanelen, men hvis vi tar han som eksempel da. Tror du at, eller tenker du kanskje at informasjonen som han selv sier, er partisk i den informasjonen han deler, eller prøver han å være så objektiv som mulig?

P: Altså når det kommer til historie så er det veldig å være helt objektiv. Personlig synes jeg det er lett å skjønne om de legger til egne meninger og sånn som, jeg vet ikke, jeg synes fortsatt de kan bearbeide informasjonen og det er jo viktig å ha den refleksjonen. Jeg synes det er lettere å spørre spørsmål ved å se slike videoer (utydelig), det er noe historielærere sier er veldig viktig.

I: tror du det er noen problemer ved å bruke YouTube da som referanse eller kilde, når du henter informasjon fra YouTube, eller er det ganske greit å bruke det?

P: Jeg synes, du må være veldig obs for at folk er partiske, for i en tekst skal du ikke alltid drøfte, det hender jo at du må bruke fagtekst. Og hvis du bruker den informasjonen så er jo ikke oppgaven lett akkurat.

I: Hender det da at du har endret mening når du har sett en YouTube video om et tema.

P: Jeg tror ikke det so far. Jeg har sett en video der folk har helt forskjellige meninger enn meg. Jeg synes det er interessant. Men jeg har ikke blitt overbevist av det (kobler ut).

I: Jeg datt litt ut, men jeg tror jeg fikk med meg det du sa.

P: Ja

I: Hvis vi skal da sjekke informasjon, hender det du der usikker på hvordan vi skal sjekke om en kilde eller video er troverdig.

P: Det hender, men da søker jeg på informasjon hvis jeg er usikker. For da er det confirmed om det er (dårlig kobling).

I: Hallo? Jeg tror jeg datt ut. Jeg fikk ikke med meg det du svarte på forrige spørsmål, kunne du gjentatt det så hadde jeg vært veldig takknemlig.

P: Ja jeg må skifte til mobildata. (kobler på nytt). Sånn. Hva var spørsmålet?

I: Hender det du er usikker på hvordan man sjekker informasjon på internett.

P: Åja, informasjon på internett?

I: Ja det kan også være YouTube.

P: Tenker du nettsider da?

I: Det kan være nettsider, det kan være YouTube også. Begge deler egentlig.

P: Ved YouTube så går jeg på nettsider som jeg vet er troverdig og hvis de har informasjon som jeg vet har blitt presentert så vet jeg at jeg kan stole på den. Det finnes veldig mange sketchy (usikre) nettsider og det hender jo ofte at jeg tar kanskje ikke kilder fra nettsider som ikke er så troverdige, men vanligvis om nettsiden, hvem som står bak og da får du vanligvis vite om det er legit eller ikke. Og da ser du jo ofte på mange småting, hvordan nettsiden ser ut, URLen, mye sånt.

I: Du snakket litt om den ene læreren som brukte YouTube nesten hver time. Har den læreren forklart, eller vist, eller prøvd å lære dere hvordan han/hu har valgt ut de videoene som brukes i timene?

P: Nei, aldri.

I: aldri nei. Føler du det er noe lærerne burde ha snakket mer om, eller går det helt greit?

P: Egentlig har jeg ikke tenkt på det før nå. Men de burde jo snakke om slik at vi vet selv (utydelig) når vi skal velge ut videoer. Så egentlig burde han gjort det.

I: Ja, da har vi snakket litt om hvordan du har brukt det og hvordan du sjekker det. det siste tema vi skal snakke om er motivasjon og lærelyst. Og da skal jeg spørre deg litt om hvordan du tenker om det, og du har jo nevnt det allerede, og det går helt fint å ta det på ny igjen. Hvordan blir motivasjonen påvirket ved at du bruker YouTube i skolesammenheng?

P: Det kommer helt an på hva slags video det er, men det jeg personlig synes er ved bruk av video så blir man ofte mer motivert fordi du får mye informasjon som du selv kan finne mer ut av hvis du er interessert, og det hender ofte at jeg er det. Jeg vet ikke helt, jeg synes det er mye bedre.

I: Kan det være at du får en annen innfallsvinkel eller? Hva tenker du kan være grunnen til det hvis du skal prøve å tenke på det?

P: Altså jeg synes det er mye lettere å fordøye enn å høre på en lærer som snakke i 90 minutter i strekk. Det er lettere å fordøye, jeg vet ikke, jeg lærer mye bedre visuelt når det er noe som viser hva som skjedde, er mye lettere å forstå.

I: Ja, du har jo snakket allerede om det spørsmålet (hva som gjør faget blir mer/mindre interessant), men spiller variasjon inn som positivt for motivasjon og lærelyst?

P: Ja, altså, tenker du variasjon på YouTube videoer eller lærestrategier?

I: Nei nå tenker jeg variasjon som generelt, det kan godt være med YouTube og altså.

P: Liksom variasjon generelt, synes jeg at opplegg med YouTube videoer så diskuterer du, og så holder du på med noe annet, og kanskje tar en YouTube video igjen. Du har mange forskjellige måter å jobber på med samme tema, og da får du mange forskjellige perspektiver. Du får liksom det helhetsforståelsen.

I: Hender det da at du frivillig ser på historierelaterte videoer?

P: Ja

I: kan du fortelle litt om hvorfor det har hendt eller skjer?

P: Altså når jeg har sett på noe til historietimen så kommer det opp som anbefalt ofte etterpå også. Og jeg synes personlig [at] historie er mitt favorittfag. Så derfor automatisk kommer det slike videoer og jeg synes det er kjempeinteressant. Mer underholdning enn akademisk.

I: Hvis du skulle valgt mellom tradisjonell undervisning og mellom en YouTube kanal som hadde om andre verdenskrig, eller hva det skulle være. Hva ville du valgt?

P: Hvor lang er denne videoen her?

I: Nei det er ikke spesifisert.

P: Ok, men det kommer jo veldig an på. Siden jeg kan jo se en video av en lærer som snakker i 45 min, og det synes jeg ikke er noen forskjell. Men det jeg hadde sagt jeg lærer mest av er YouTube videoen. Men det kommer jo an på. Det er veldig stor forskjell på lærere som står og snakker i 45min enn hvis du har presentasjon, med bilder og har organisert måte å fortelle tema på. Det synes jeg lærer veldig mye av.

I: Det har veldig mye å si på hvordan ting er lagt opp, det er ikke slik at du automatisk ville valgt YouTube foran en klasseromsundervisning?

P: Ja.

I: Ok, er det da noen begrensninger ved skolen eller med YouTube som gjør at du foretrekker den ene undervisningsmetoden fremfor den andre?

P: Kan du gjenta spørsmålet?

I: Føler du det er noen begrensninger ved klasseromsundervisning eller YouTube som gjør at du foretrekke en undervisningsmetode fremfor den andre?

P: Ikke som jeg kommer på

I: Det er ikke slik at du ved et klart svar hadde sagt du ville valgt YouTube fremfor den andre?

P: Nei. Det kommer veldig an på hva slags video, og måten læreren har satt opp tiden på.

I: nei ok. Er det noe du kunne tenkt deg å legge til som du føler kan være greit å få sagt der du tenker om bruk av YouTube i skolen?

P: Ikke som jeg kommer på.

I: Ok, la meg spørre på en annen måte, hvis du kunne snakket til lærerne dine nå, hva ville du sagt hvis de hadde spurt deg om hva du kunne tenkt annerledes, eller ha mer av når det gjelder undervisning og YouTube.

P: Jeg tror jeg sa det tidligere, men jeg synes det er en så grei måte å introdusere tema på og synes de burde bruke YouTube til det, og i tillegg til å oppsummere synes jeg er en veldig viktig ting. Og som oftest når du begynner på et nytt tema så pleie lærerne å gå frem og tilbake og synes det ikke er organisert godt nok. Strukturen er bare nei. Det er helt forferdelig. Og dette gjelder alle fag. Jeg synes det er greiere med YouTube som går gjennom alt. Og når du jobbe gjennom tema.

I: Kunne du tenkt deg YouTube i andre fag også som ellers ikke bruke det så mye?

P: Vi bruker det aldri i matte. Det er en ganske grei måte [å bruke YouTube til], det hender vi bare blir gitt oppgaver og forventer vi skal forstå det. Men vi må jo forstå hva selve tema går ut på. Det er en ganske grei måte å gjøre det på, fordi ingen tenker at selve matte går på YouTube for. Personlig mener jeg det hadde vært veldig lærerikt.

I: Det kunne jo, kunne du tenkt deg at læreren la ut lenker på «Its learning»?

P: Ja, det hadde vært veldig interessant.

I: Ok, men da har jeg ikke noe mer å spørre om og tenker vi stopper der.

Vedlegg 7: Transkribert intervju med Charlie

I = Intervjuer P = Intervjuperson

I: Ok, hvis vi begynner litt forsiktig før vi nærme oss tema om YouTube, så er YouTube et sosialt medium på en måte, hvordan bruker du sosiale medier i din hverdag?

P: Det blir for det meste å snakke med andre personer da, mer kontakt der, eller det er som regel da Snapchat og flere apper som Twitter der jeg følger personer jeg liker eller ser ting jeg liker.

I: Hva er det som gjør at du bruker f.eks. Snapchat da og ikke andre apper?

P: Det er egentlig bare der alle er. Det er det som er lettest, der det er flest folk.

I: Ja, så det er der det er mest folk som styrer hva som blir brukt?

P: Ja, det er egentlig bare x app med antall brukere på som regel.

I: Skjønner, er det slik at, synes du Snapchat er noe du ville brukt personlig, eller er det mest fordi det er der folkene er?

P: Personlig så føler jeg – siden det er så mange folk der så du utvikler litt mer enn det kanskje andre apper har. Så er det litt mer den funksjonen med de ulike tingene, sånn sett er det mer funksjonelt i det enn bare Messenger.

I: Ja, bruker du, hvis vi skal gå innpå YouTube da, som er det jeg egentlig lurer på da, går du inn på YouTube slik som ved Snapchat på en måte?

P: Ja, men det er litt mer sånn liksom jeg kjeder meg og ikke har så mye bedre å gjøre.

I: Skjønner, er det mer sånn at du går innpå mer for å ha noe å gjøre?

P: Ja, det kan være noe jeg har i bakgrunnen for eksempel. Hvis jeg spiller alene, når jeg snakker med andre har jeg noe gående der også.

I: Er det noe spesielt du ser etter eller trykker du bare på det som popper opp i feeden?

P: Det varierer etter humør. Noen ganger så er du litt mer – nå trenger jeg noe bare noe som ikke er i hverdagen eller annerledes. Andre ganger er det litt mer konkret. Nå vil jeg høre på det, eller det, eller det. Den lengden eller den informasjonen eller hva det skulle være.

I: Hvis du skal knytte det til skolen da, føler du at du bruker YouTube mer knyttet til skolen eller til fritid?

P: Da må jeg egentlig si fritid. Selv om jeg bruker det mer, jeg bruker det litt til skolen og sånn sett av og til.

I: Ja, kan du fortelle litt om hva du bruker YouTube til skolen da?

P: Det er som regel litt sånn, ekstramateriale og hjelpemateriale. Spesielt i historie for der er det ganske mye. Men det må helst være på engelsk, med mindre det er sånn særnorske emner. Det er stort sett sånn jeg bruker det, og så bruker jeg det for å høre det litt annerledes enn når læreren forklarer det, for de har jo en læreplan som de må følge og det er jo mer innskrenka.

I: Ja det stemmer, er det noe du ser etter når du velger ut disse YouTube-videoene til skolen? Er det noe du, hva skal jeg si – er det noe som er mer viktig for deg når du skal velge ut det du ser på?

P: Det blir egentlig litt mer – som er litt sånn viktig på YouTube, det er sånn grunnleggende ting som kanalen må ha eller halvveis må ha for at det skal være okei å høre på, at den informasjonen kan stoles litt på. Spesielt størrelse (antall seere/abonnenter), selvfølgelig kan du jo ha små kanaler, men små er ofte litt mer sånn usikre enn de større, som er populære av en eller annen ting da. Men selvfølgelig kan det jo være feil det de forteller. Spesielt og det kan jo være små kanaler, men skal det helst være de som er lærere eller har utdanning som historikere eller noe sånt.

I: Er det noe du aktivt går etter og ser på, eller er det mer underbevisstheten som gjøre det?

P: I historie så er det av og til ting som kan høres snålt ut historisk, men hvis jeg leter etter noe spesifikt f.eks. i fysikken for å få hjelp, så er det mer spesifikt – ser det her bra ut, høres det bra ut, forstår jeg egentlig hva som blir sagt? Noen forteller litt forskjellig, noen er mye lettere å relatere det og forklare det til elever mens andre er litt mer uforståelig på den måten.

I: Du nevnte jo blant annet fysikk, var det det du sa?

P: Ja

I: Er det andre fag du bruker YouTube til også?

P: Norsk har jeg også faktisk brukt det litt til. For der er det ofte andre lærere som har lagt ut noe, spesielt til korona, og de forklarer ting på en litt annen måte eller viser ting eller bruker tekst eller forklarer tekst og perioder mye bedre enn det våres lærere gjør. Så det er litt greit.

I: Så det er ofte sånn at det er greit å bruke YouTube for du får en salgs annen innfallsvinkel da?

P: Ja ofte det, men eller bare generelt at noen forklarer det bedre.

I: Skjønner. Er det slik at det er mer spennende eller interessant når du først ser det på YouTube enn f.eks. å høre på læreren?

P: Det kommer helt an på personen, det noen norsklærere som er kjedelige, og så har vi noen historielærere som nesten står i taket og er med.

I: Veldig engasjerte lærere altså?

P: Ja noen, og på nettet kan vi også finne variasjoner, noen er det slik at du nesten kan se manuset, mens andre er slik at de lager litt stemning og har det litt gøy når de lager de videoene.

I: Bruker du YouTube oftere i andre fag f.eks. eller er det historie du bruker mest til?

P: Historie brukes det mest til for det er det letteste å ikke bare å få inn, men å lettere å forstå og finne ting også. Jeg kan jo sikkert finne video på alt jeg har i fysikken, men der er det mye lettere å få det fra læreren min siden jeg synes han er ganske grei til å forklare det allerede. Og det er ikke så veldig mange forskjellige andre vinkler i fysikken du kan ta, for det er noen regler og de gjelder overalt. De er sånn og sånn. For eksempel norsk er det litt mer – du kan se det sånn, og de forsto det slik, og sånn kan du forstå den teksten liksom.

I: Så det handler litt om hvordan læreren forklarer stoffet?

P: Ja

I: Ok, bruker historielæreren din YouTube da?

P: I det siste med koronatiden så har hu brukt det litt mye.

I: Hvordan har det fungert?

P: For meg har det fungert ganske greit, men jeg vet ikke hvordan det går med andre elevene. Man legger merke til at hun leter etter det hun vil ha. Det er ikke slik at du søker opp første videoen om første verdenskrig, men helt spesifikke ting rettet seg mot det vi skal ha og kompetansemålene våre. For det er ikke store engelske videoer, men sånne små norske av lærere eller lektorer som fortelleren.

I: Ja (pause), nå glemte jeg litt hva jeg skulle spørre om der

P: Nå kom jeg på en ting, det som av og til kan være litt vanskelig er at vi gjør jo det på engelsk og det er ikke alle elevene som har like god kompetanse i engelsk.

I: Ok, har du lagt merke til noe eller noen har nevnt noe?

P: nei ikke alltid, men det er ofte jeg legger merke til når videoen bruker ord vi normalt ikke kommer over i engelsk. Jeg sitter sikkert og snakker engelsk hver eneste dag, og da er det lettere å forstå ting, forskjellige uttaler eller dialekter.

I: Ja for det kan jo være greit å vite, for jeg regner jo med at det ikke alltid er slik at en YouTube video kan være bedre enn å være på skolen, det handler kanskje litt om hvilken video som blir valgt og hvilket språk som blir brukt. I hvilke sammenhenger opplever du at YouTube blir brukt i skolen, og da spesielt i historiefaget?

P: Generelt på skolen bruker de ofte YouTube til å finne litt sånn – i norsk er det litt sånne trailere eller tekster, for læreren prøver å engasjere elever litt mer enn bare en bok og en tekst og en film for å knytte litt til for å få litt engasjement, men utenom historie er det engelsk, for det er veldig mye materiale på engelsk på nettet som læreren kunne bruke eller foreslå til elevene utenom. I historie så blir det vel egentlig brukt til, læreren forbereder noe en presentasjon de snakker om, og hvis de ikke får tid til har de en video å gå til som klart (ferdig) materiale. Så vi (elever) kunne bare sett gjennom og hørt at det er nesten alt det jeg skal nevne, men da har jeg jo alt ferdig gjort. Så legger jeg merke til historielærere som låner presentasjoner av hverandre for det er ikke alltid de har gjort klart alt selv.

I: Du har kanskje nevnt det, men føler du YouTube blir brukt mer nå under korona enn tidligere?

P: Ja, det føler jeg, nesten i alle fag. Ja, jeg vet ikke helt om lærerne klarer å helt gjøre det eller får like mye utav det hjemme, men historielæreren legger jeg merke til at hun har hatt noen presentasjoner, men utenom det bruker hun helst YouTube. Jeg vet ikke om hun føler at hun ikke kan tilby noe som er like bra som det på YouTube når vi ikke kan ha det fysisk.

I: Ja, det er jo sånn at man ser ofte videoer da på YouTube, det er jo ikke bare å lage en video, det er jo en stor produksjon rundt det, så det blir jo kanskje litt vanskelig å prøve å slå den når du har undervisning på teams eller på nett. Men hva er det, du har kanskje nevnt det, men hva er det som gjør at du bruker YouTube til historiefaget? Jeg tror du nevnte det, men kan være greit å spørre igjen.

P: Det er vel egentlig mest at det er ekstramateriale, og litt mer gøyere å forstå ting på, noen animerer eller bruker bilder eller film fra den tiden hvis det var mulig på den tiden. Av og til litt mer for å forstå, få litt mer ekstra, litt gøy å gå dypere på den ene tingen eller perioden.

I: Velger du den videoen som ser mest interessant ut, eller er det slik at du går gjennom disse videoene og velger nøye ut – den skal jeg se?

P: Av og til har jeg noen sånne som jeg søker opp og trykker innpå og bare – nei dette kan jeg ikke se på, eller det var en normal lære presentasjon. Da blir det litt kjedelig. Andre er litt mer sånn, det er ikke alltid sånn jeg vil ha en eksamensdetaljert, sånn dypt detaljert men litt sånn overfladisk. Jeg skal ikke alltid ha dypt nede i en situasjon, men lære litt mer om alt. Det blir litt mer overfladisk og lettere informasjon da. Ofte når det kommer sånt da så blir jeg litt mer skeptisk på det jeg hører.

I: Har lengden noe å si på videoen?

P: Det varierer, av og til kan jeg sitte å se på ting som varer 20min til 1 time, andre ganger bare de på 3min helst.

I: Hender det da at du blir mer interessert i et tema etter å ha sett en YouTube video om det temaet?

P: Ja det kan det ofte – la meg tenke litt. Jo egentlig, ofte hvis jeg hører lyder fra Sør-Amerika og historie der, det lærer vi jo ingenting om på skolen så da jeg hørte om dette da gikk jeg innpå mer om hvordan historie er der i forhold til hvis jeg ikke hadde visst så hadde jeg ikke brydd meg noe om det.

I: Er det stort sett YouTube du bruker da, eller er det google du søker på?

P: jeg bruker først på YouTube for å forstå noe, eller hvordan en konflikt og så kommer google, wikipedia sånn overfladisk og så på dypere ting på engelsk, land om Sør-Amerika, på spansk eller portugisisk er det mer informasjon og jeg kan ikke det språket for å si det sånn.

I: Skjønner, er det da noe negativt å bruke YouTube i skolen som du kommer på?

P: av og til kan kvaliteten på spesielt lyd være dårlig, og det kan være ødeleggende for konsentrasjonen for mange elever og det kan inkludere meg, da må jeg tvinge meg gjennom dette for lære. Og av og til er det litt sånn det føles at de kan bomme litt på det de vil ha frem av det de skal ha i timen, det er ikke historie, men ofte andre emner som norsk eller lærere som er litt eldre og ikke kan like mye.

I: Skjønner, så det er ikke bare positivt?

P: Nei

I: Det handler litt om hvordan det blir brukt?

P: Ja

I: Jeg regner med dere har brukt film i historien, hvordan stiller du deg til bruken av film?

P: Bruken av film er ganske greit, vi har brukt film i norsk som dekker en del pensum i norsk, slik som teater og sånn. Og så har vi brukt det i engelsken, for der skal vi og gå gjennom tidsperioder og litteratur, og da tar de ofte filmer eller teaterstykker og sånn. Eller så har vi kun brukt det i norsk, historie, engelsk, ofte blir det jo tverrfaglig. I første klasse så vi jo engelsk og samfunnsfagene sammen, det har vi gjort i historie også.

I: Føler du det er mer opplegg rundt bruken av film eller er det mer bruken av YouTube?

P: Det er mye mer opplegg rundt film. Da har du ofte veldig mye- det her skal du få med deg, dette skal du se, her er det oppgavene du skal gjøre. På YouTube er det mer dette skal du se og her er informasjonen du skal se og tar det til deg egentlig.

I: Tror du det kunne være og gjort noe opplegg ved YouTube, og gjort noe tilsvarende som ved film?

P: Det kunne du, men kanskje ikke like mye som ved film, for det er mye mer detaljer og nyanser i en film. Det er jo ett verk, det er jo [YouTube] videoen og men kanskje litt mer å sjekke om du husker det eller forsto det, eller ser sammenhengen. Men du kan legge oppgaver til mange av videoene som du ser.

I: Har du en historierelatert film som da har gjort inntrykk på deg?

P: Sånn i historie så føler jeg filmene er mer stemning for i film må du ha litt mer materiale for det skal være litt mer fengende og bedre på film, men for eksempel når vi så «12 Years a slave» i engelsken og samfunnsfaget i første klasse. Den setter deg litt mer i hvordan det var der og da om hvordan det var å være slave i Amerika på den tiden. Du får en litt mer forståelse for hvordan det var, spesielt personene og hvordan det føles, og for hvor gale det faktisk var. For det er ikke alltid like lett å forstå helt hvor elendig ting var i forhold til når du leser og får sett det. Fortsatt er det jo lagt til, men bærer ganske grusomt sånn sett.

I: Tror du det er mulig å få det innblikket som du får i den filmen som du nevnte, «12 Years a Slave», tror du det går an å få et slikt inntrykk i en YouTube-video?

P: Det tror jeg.

I: Ok, hvordan da tenker du?

P: Den skal være godt lagt, det skal den. Men ofte hvis de klarer – spesielt i første verdenskrig så er det mange som tar i bruk (arkivmateriale) ting som var filmet inn på den tiden, eller i andre verdenskrig, så bruker man bilder. Jeg har sett noen videoer som viser grusomheter slik som masse mord. Der er det fullt av graver eller tallmessig graver, når du hører hvor mange som blir drept er det nesten bare tall. Når du ser antall graver tenker du at det bare er en tusendel av gravene som er. Det er ganske mange folk, de har familie, venner osv. Det blir mer ekte.

I: Det blir ikke bare et tall på et papir eller noe.

P: F.eks. i første verdenskrig hører du om så mange millioner dør. Det er et så stort tall at du kan ikke se det for deg engang.

I: Er det da YouTube-videoer du husker mye av?

P: Det er noe jeg husker mer av, spesielt sånne som setter følelser, ikke følelsesladde, men de som lager følelser i deg når du hører eller ser.

I: veldig interessant. Nå har du snakket litt om hvordan du forholder deg til YouTube og hvordan du bruker det. Nå skal jeg spørre deg litt mer om hvordan du velger ut med tanke på kilder og troverdighet. Det er jo noe kanskje en del glemmer litt. Men hvordan er det du sjekker om en YouTube-video er troverdig, eller sjekker du i det hele tatt at en video er troverdig?

P: Av og til så glipper det litt, av og til må jeg sjekke. Jeg husker at noen forklare at du kan ikke alltid sjekke alt det alle sier eller påstår, for da bruker du 20 min på en setning. Du har ikke så god tid til å sjekke opp alt. Så du må som regel finne noe som er noe du stoler litt mer på enn andre. Som regel sjekker jeg under videoen om de har link til noe, eller linker til hvor deres bevis er om hva de snakker om [kildehenvielse]. Det er ikke alle som trenger å bruke det alltid, spesielt lektorer eller de som har grad innenfor historie. Det er litt mer troverdig da, for da er det noen som har fått en utdanning og mest sannsynlig vet hva de snakker om. Hvis det er tilfeldige personer på YouTube kan være litt mer her må du sjekke opp i noe.

I: Du nevnte at du blant annet ser på hvem som presenterer i videoen, men er det noe spesielt du ser etter når du velger ut de videoene?

P: Det er jeg ser etter? Det er litt vanskelig for ofte blir det du leter etter mer underholdning. Men du skal lete etter, blir det litt kjedelig. Hvis det er en presentasjon som f.eks. læreren hadde lagt og da blir det sikkert ikke like gøy men kanskje mer troverdig og fakta i det enn andre videoer.

I: Hvis du skal velge ut en video og dere holder på med andre verdenskrig f.eks. og den har stengt kommentarfeltet, hvordan hadde du forholdt deg til det hvis du skulle brukt den til en presentasjon eller oppgave?

P: Ofte med stengte kommentarfelt får man rødt flagg. Ofte er det nyhetskanaler som ikke ønsker spesifikt snakk, men i en tilfeldig historievideo så lurte jeg jo på hva folk har skrevet. For kommentarfelt blir ikke automatisk stengt. Da blir jeg mer skeptisk til.

I: Er det noe mer som kan gjøre at du blir mer skeptisk til en video?

P: Hvis du sjekker i beskrivelsen i videoen, og det ikke står noe, eller deres informasjon som de har på hver eneste video, så tenker jeg jo hvorfor de ikke linker til det de bruker [kilder]. De har jo fjernet det nå, men de hadde jo dislike (liker ikke) knapp. Den er der, men du kan ikke se antallet lenger. Hadde videoen mye dislike før blir man jo mer skeptisk til innholdet automatisk, for hvis mange folk tenker at dette er dårlig blir det jo – er det feil eller er det folk som bare ikke liker det?

I: Ja man har jo det problemet om det er en gjeng med (nett)trolls som går inn selv om videoen er riktig, eller om det er informasjonen er feil? Men føler du da om, blir det vanskeligere å finne en god og troverdig video når dislikes er borte?

P: Ja litt vanskeligere, men det er ikke en avgjørende faktor. Det er en ting som gjør at du blir litt mer skeptisk til det.

I: Si hvis du skal ha en prøve eller innlevering eller hva det skulle være. Er det det samme hvilken video du velger ut eller er du mer påpasselig på hva du velger? Er du like varsom når du velger til skolen, eller er det stort sett det samme?

P: Til skolen er det mer systematisk. For en video kan være helt slik som læreren vil ha, eller du får bruk for. En kan forklare skikkelig mye om krig og ett slag, men prøve messig er slaget ikke like viktig og nevner det med ett par setninger. Selve slaget er viktig, men ikke hva som skjer minutt for minutt. Så velger du videoer som er mer av lærere som forteller, vi kan kalle det lærer-videoer, som er mer relaterte til det du skal lære. Hvis jeg skal velge videoer utenom

som ikke er nøyaktig til en prøve eller time, blir det ikke like nyansert på det jeg velger ut og stoler på.

I: Hvis jeg skal spørre deg om YouTube til klasseromsundervisning. Tror du det er noen begrensninger ved bruk av YouTube da?

P: I klasserom?

I: Ja.

P: Jeg føler helst at læreren burde gå gjennom temaet først eller noe som har med temaet først og ikke begynner rett på en video. For ofte kan det komme begreper eller ting på andre språk som vi ikke vet hva er. Hvis vi åpner en video om første verdenskrig og noen nevner alliansene uten at læreren forklarer det, så forstår nok ikke 90% av elevene hva det er snakk om hvem som hører til der og sånt. Sånn sett er det noen begrensninger til hva du kan ha. I historie er det mer bredt. I Norge er det mer i detaljer.

I: Så det er ikke bare å sette på YouTube-videoen så er det ferdig?

P: Nei. Med mindre det er noe læreren har laget før, f.eks. hvis det er en innspilt time.

I: Så det er ikke bare å sette på en video, «call it the day» og så går læreren. Det bør være et opplegg til det planlagt?

P: Ja. Jeg husker i historie eller norsk, så spurte læreren ved å stoppe i videoen og sørge for at alle hang med og spurte om spørsmål slik at alle forstod det.

I: Hvis vi skal gå videre på hvordan du vurderer videoer. Ofte er det kanskje en person eller en gjeng/produksjon som styrer kanalen hvis den er såpass seriøs. Tror du at den informasjonen de deler i videoen, er partiske til den informasjonen?

P: Det tror jeg ikke de er alltid. Det legger jeg merke til selv, enkelte synspunkter nasjonalitetsmessig kan være litt forandringer på hvordan ting er eller blir sagt. Men ikke alltid. En amerikaner f.eks. som snakker om amerikansk historie forstår det kanskje best, men kan ha gjort noe dårlig og dermed går litt over eller skygger over det. Noen forklares at enkelte hendelser ikke må skje igjen.

I: Det hender at du tenker på at hvis det er en amerikaner som snakker om borgerkrigen så kan det hende at personen flater ut informasjonen om slavehandel eller noe?

P: Hvis noen sier at de startet krigen over statlige rettigheter, så vet jeg at dette ikke er helt sant uttalt, for jeg er interessert i amerikansk politikk.

I: Det er jo mange kanaler som har sponsorer, du har nok hørt om «Raid Shadows Legends» (en vanlig sponsor på videoer), tror du at sponsorer har noe å si på innhold de lager?

P: jeg tror det varierer på sponsorer. Tror ikke «Raid Shadow Legends» har så mye å si om amerikanske borgerkrigen, men det kan jo være andre ting. Jeg husker jeg så noe om Midtøsten og så var det noen som var sponset av islamsk gruppe, teologisk tro eller noe, og da blir det for noe jeg ikke ønsker å se på.

I: Så du får noen «red flags» hvis det er f.eks. «Araboil» eller noe som sponser en video om Saudi-Arabia satt på spissen?

P: Ja for eksempel. Er det «normale» sponsorer, eller er det retta mot hva det er. Av og til er det kanskje vanskelig å finne sponsorer. Jeg husker en video var sponset av et amerikansk oljeselskap som sponset en video om olje i Amerika. I etterkant ser jeg at det var ganske vinklet i en retning. Jeg er ganske sikker på at det var slik sponsoren ville ha det.

I: Hender det da du er usikker på hvordan du skal sjekke informasjon på internett som troverdig?

P: Ja det kan være litt vanskelig av og til. Hvis de linker til noe så kan det være linket til sider vi ikke er «vandt» til. I Norge har vi jo Store norske leksikon f.eks. Men jeg vet ikke hva andre land bruker, eller hvordan man sjekker en kilde er troverdig og. Noen ganger linker noen til nyhetsartikkel, for da er vi på et usikkert område. Hvem er dette? Er de sikre? Hvem er journalisten? Vi har sikkert hatt nettvett en gang for lenge siden. Når jeg tenker over det så husker jeg egentlig ingenting.

I: Nei, har læreren lært dere om hvordan man sjekker en YouTube-video er troverdig?

P: Nei, jeg tror ikke det. Mer generelt over kilder.

I: så du vil ikke si du har blitt lært om YouTube da?

P: Nei det tror jeg ikke.

I: Er det noe du savner som du kunne tenkt hadde blitt gått gjennom?

P: Først og fremst hvor du finner kildene. Det er ikke alle som vet at det er «description» eller at kommer opp «notes» i hjørnet på videoen man kan trykke på. Lærere på skolen kan bruke en

adblocker, så plutselig kommer det en reklame, så kan det være en reklame på den pcen som kommer opp som vi ikke hadde trengt å vite om.

I: Nå glemte jeg hva jeg skulle spørre om. Det får bare ligge. Hender det at du har blitt overbevist av en YouTube-video?

P: Bare vent litt. (Må ordne noe i bakgrunnen). Noen ropte på meg. Bare spør på nytt.

I: Hender det eller har det hendt at du har endret mening ved å sett en YouTube-video?

P: Da må jeg tenke litt. Det tror jeg. Da må det være noe som jeg ikke vet så mye om. Da må det være noe «sånn er det bare» informasjon.

I: Klarer du å huske hva det kan ha vært?

P: det må jeg tenke på.

I: Du har lov å si hvis du ikke gjør det.

P: jeg tror ikke jeg husker det.

I: Kan du huske om hvorfor, har det noe å si med videoen var godt laget?

P: den var nok godt laget, men jeg tror det var informasjonen var bedre begrunnet enn det jeg så for meg. Informasjonen var nok bedre enn det jeg hadde.

I: Ok, da går vi mot siste tema som er motivasjon og lærelyst. Hvordan har motivasjonen blitt påvirket ved bruk av YouTube i skolen?

P: Ofte føler jeg det er positivt. Det er litt mer engasjert og finner ut mer grundig av ting som ligger bak. Ofte er det historie som kan legge inntrykk på deg, som ved en krig eller noe som skjedde. Det kan også være noe negativt om de finne noe dårlig eller kjedelig. I Norsk kan de finne noe som er det best laget eller vi elever er klare for en video om morgningen som er verre enn å høre på læreren snakker.

I: Så det handler litt om kvalitet på video og type videoer, men også om det er interessant å se på?

P: Ja

I: for neste spørsmål er jo hva som gjør at faget mer eller mindre interessant ved bruk av YouTube. Du har jo allerede nevnt det, men du kan jo si det på nytt.

P: Ofte er det kvalitet. Når vi ser en video om første verdenskrig, varierer kvaliteten. Noen snakker jo og forklarer. Det finnes NRK lagte/lånte dokumentarer om krigen og det er mer realistisk og spennende og bedre kvalitet på. Du merker at det ligger mer penger bak produksjonen. Det er litt bedre enn å høre på en person med dårlig mikrofon.

I: Vil du si at variasjonen spiller inn som positivt for motivasjon og lærelyst?

P: Ja, det trenger ikke samme person på video hver gang. Noen er jo veldig varierende på hva de lager, men det kan jo være greit å ha andre videoer fra andre personer og grupper også.

I: Jeg vet ikke om du har hørt om en kanal som heter «Oversimplified»?

P: Det tror jeg.

I: Det er en animert video med små kvite figurer. Tenker du det kunne vært greit å ha ett en slik video og hatt det med en dokumentar type video?

P: Det vet jeg ikke. Det er ikke alle som liker dokumentarer. Noen avskyr dokumentarer, andre synes det er interessant. Andre liker de animerte. Spesielt med elever er det så mange personligheter kan det være lurt å variere for å treffe alle.

I: Hender det at du da ser frivillig på historierelaterte videoer i egen fritid?

P: Det kan være ja, men da er det ofte mer sære ting, og jeg ikke vet hva jeg vil gjøre. Da søker jeg opp noe jeg ikke vet så mye om og legger mer innsats å finne en god video.

I: Hvis du skulle valgt mellom tradisjonell undervisning, du er på skolen med lærer og opplegg, og mellom YouTube. Hva ville du valgt?

P: Det hadde sikkert vært mye gøyere å ha YouTube, men kunnskapsmessig må jeg nok si læreren. De forklarer på YouTube hva som skjedde, på skolen får du mer forklart årsaker, jobbe med oppgaver og årsaker, hendelser og sammenhengen. Da får vi forstå ideologier, tankemåter og hvordan det fungerte sammen. På YouTube kan et være vanskelig å knytte ting sammen. Det er litt spredt og mye. I historie går man fra det eldste og går til det nyeste.

I: Det er ikke slik at du ville valgt en ting fremfor den andre?

P: nei det tror jeg ikke. Det med skolen er at i historien har vi ganske mye, vi hopper over enkelte ting og har ikke tid til alt, selv om jeg ville ha om det. i første klasse har vi om et kapittel om Egypt men det ligger ikke særlig i læreplanen og har egentlig ikke tid om det, så vi hopper over det Som jeg synes, er veldig interessant. Da må du lete utenom det for å forstå det.

I: Da er det siste spørsmål. Føler du det er noen begrensninger ved skolen eller YouTube som gjør at du foretrekker den ene fremfor den andre?

P: I skolen er det tidsmessig. Det er veldig Norge, Europa og USA. Det er deler av verden som ikke er like viktig historiemessig. Vi hadde ikke tid til kina og Sør-Amerika. Vi hadde tid til Afrika og så måtte vi videre.

I: Da er det tidsbruken som begrensing?

P: ja. Og så er det jo lærere også. Noen lærere har mer kjennskap til hva de kan bruke i forhold til eldre lærere.

I: Er det noe som er greit for deg å legge til som jeg ikke har spurt om som kan være relevant?

P: Ikke som jeg egentlig kommer på. Jeg er ikke sånn som sprer på ting jeg ikke er sikker på. Da er det best å tenke det over selv enn å spre det. Da jeg hører noen si noe så lurer jeg på hvor du har det fra og blir litt skeptisk til det. Her kan ofte underholdning komme over kvalitet på informasjon og fakta. Noen har jo det som jobb å lage videoer, og da er de mer opptatt av «views» og penger enn faktabasert.

I: Ja det er jo noe også å tenke på, er det de som legger ut ting for gøy eller for å tjene penger. Jeg har egentlig ikke mer å spørre om, så hvis det ikke var noe mer så kan jeg stoppe opptak.

P: Jeg kommer ikke på noe mer.

I: Da stopper jeg opptak.

Vedlegg 8: Data fra spørreskjema

07.05.2022, 17:09

YouTube i skolen – Rapport - Nettskjema

Zotero automatically redirected your request to idp.feide.no through the proxy at ezproxy.uis.no.

Don't Proxy This Site

Proxy Settings

Rapport fra «YouTube i skolen»

Innhentede svar pr. 7. mai 2022 17:09

- Leverte svar: 209
- Påbegynte svar: 0
- Antall invitasjoner sendt: 0

Med fritekstsvaer

Er du *

Svar	Antall	Prosent	
Gutt	100	47.8 %	
Jente	107	51.2 %	
Vil ikke oppgi	2	1 %	

Ønsker du å bli valgt ut til intervju i etterkant basert på svarene dine i denne undersøkelsen? *

Hvis du takker ja om å bli med på intervju etter spørreundersøkelsen, blir du med i trekningen av ett gavekort.

Svar	Antall	Prosent	
Ja	35	16.7 %	
Nei	174	83.3 %	

Hva heter du (fornavn og etternavn)? *

Dette er kun for å ta kontakt hvis du skulle bli valgt ut til intervju i etterkant. Ingen navn vil bli brukt i undersøkelsen.

Hva er din e-postadresse? *

Dette er kun for å ta kontakt hvis du skulle bli valgt ut til intervju i etterkant.

<https://nettskjema.no/user/form/submission/report.html?id=222653>

1/25

Hvor mye tid i en gjennomsnittsdag bruker du på YouTube? *

Svar	Antall	Prosent	
Ikke noe tid	24	11.5 %	
Under 30 minutter	64	30.6 %	
30 minutter - 1 time	51	24.4 %	
1-2 timer	41	19.6 %	
2-3 timer	14	6.7 %	
3-4 timer	11	5.3 %	
Mer enn 4 timer	4	1.9 %	

Hvor ofte ser du på historierelaterte videoer på YouTube generelt? *

Svar	Antall	Prosent	
Aldri	34	16.3 %	
Svært sjeldent	63	30.1 %	
Sjeldent	34	16.3 %	
Av og til	60	28.7 %	
Ofte	15	7.2 %	
Svært ofte	3	1.4 %	

I hvilke sammenhenger ser du på historierelaterte videoer på YouTube? *

Svar	Antall	Prosent	
Aldri	24	11.5 %	
På egen fritid	99	47.4 %	
Som lekse	53	25.4 %	
For å lære meg pensum bedre	106	50.7 %	
I historietimen	60	28.7 %	
Ånnet	2	1 %	

Skriv hvilke sammenhenger du ser på historierelaterte videoer på YouTube som ikke var nevnt ovenfor. *

- Bruker youtube videoer til hjelp til forberedning av oppgaver og presentasjoner. Ofte går jeg ut ifra videoer jeg ser på når jeg lager presentasjoner.
- gjerne fordi jeg er interessert i historie, og vil vite mer

Når du velger ut hvilke kanaler/videoer du ser på som er knyttet til historiefaget, hva ser du etter? *

Svar	Antall	Prosent	

Svar	Antall	Prosent
At kanalen har mange abonnenter	31	14.8 %
Den har mange avspillinger ("Views")	80	38.3 %
Hvor mange likes/dislikes videoen har	22	10.5 %
Den svarer på det jeg leter etter	125	59.8 %
Videoen ser profesjonell ut	126	60.3 %
Jeg ser ikke etter noe	32	15.3 %
Annet	20	9.6 %

Skriv hva du ser etter når du velger ut kanaler/videoer, som ikke ble nevnt ovenfor. *

- Troverdighet
- - Kilder - Språk (Engelsk)
- Om dette kanalen er anbefalt av andre
- Når videoen ser interessang ut.
- Eg ser på historierelaterte videoer oftest fordi eg tykkjer dei ser spanande og interessante ut.
- Om de evt refererer til kildene sine.
- Hvem som har laget videoen
- Jeg ser på videoer og dobbelsjekker med nettsider som er troverdige
- Interessant tema på videoen
- Tittel på video
- Spennende temaer
- At det er spennende og interessant.
- interessant tittel og thumbnail
- at den kommer opp på fremsiden min
- Kommentarfeltet
- Om de oppgir kilder
- Kjent journalist/historiker/professor
- hvordan folk reagerer på videoen i kommentarfeltet. Om det er en kanal jeg har hørt om før/vet at er troverdig.
- Korte morsomme videoer med en del humor, uten for mye spesifikk info, men mer de store linjene. Derimot hvis det er noe spesifikt jeg er interessert i kan videoene være mer seriøse.
- Thumbnail/tittel

Når du velger ut YouTube-videoer som er relatert til historiefaget og pensum tenker du over at, eller vurderer du om: *

Svar	Antall	Prosent
Det som presenteres i videoene er sant	132	63.2 %
Innholdet er funnet fra troverdige kilder	98	46.9 %
De som har laget videoen er historikere eller lærere	66	31.6 %
Det kan være feilaktig informasjon	91	43.5 %
Du er uenig i det som blir sagt/presentert	28	13.4 %
Jeg tenker ikke over noe	39	18.7 %
Annet	2	1 %

Skriv hva du tenker over, eller vurderer når du velger ut YouTube-videoer som ikke er nevnt ovenfor. *

- Viss det hørtes feil ut begynner eg heller å tenke og vurdere om det er troverdig
- Det som presenteres er interessant.

Hvordan vurderer du om en YouTube-video er troverdig? *

Hva er det som gjør at du bestemmer at informasjonen er til å stole på?

- At kanalen og videoen ser troverdig ut og at det de sier stemmer overens med det læreren har sagt og det som står i læreboken.
- Vet ikke
- Søker opp i etter kant, noe av det som blir sagt i YouTube videoer kan bli for overdrevet eller bare ikke sant så da vil jeg finne ut om det egentlig er sant.
- -
- snakker profesjonelt, redigert bra
- Bruk av kilder Er det fagpersoner som har laget videoen? Presenterer videoen flere sider av en sak Forenkler videoen for mye
- Fordi det er mye lettere og se en rask video som forklarer noe, i motsetning til og lese mange sider fra boka eller noe som ikke engang er i boka.
- Seertall og abonnenter
- At den stemmer med informasjon fra andre nettsider f. eks.
- Hvis læreren har funnet den, eller om de første minuttene er troverdige så fortsetter jeg å ser.
- Jeg ser på om det er mange som har sett videoen, og om den ser profesjonell ut. Jeg ser også på om kanalen har historie, eller det relevante faget som tema. Det er også et pluss om de skriver kildene sine nede i beskrivelsen på videoen.
- Sjekker kilder og/eller troverdigheten av kanalen
- Litt av det samme jeg har svart på tidligere, om det f.eks. er en lærer eller historiker som presenterer er det mer troverdig, om de oppgir kilder, om innholdet stemmer overens med pensumet i fagboken du har i historie, osv.
- Enten søker jeg opp informasjonen som jeg er usikker på om stemmer, eller så spør jeg noen som er flinke og kjent innen historie.
- Jeg husker det som blir sakt, og søker litt rundt for å finne mer informasjon om dette etterpå. Spesielt hvis jeg stusser litt på noe av det som blir sakt i videoen.
- Bruker fornuft og hører om det er noe som kan høres feil ut. Ser eventuelt i kommentarfeltene om det er mange som kommenterer at noe er feil og ser på profilen til vedkommende om den har flere lignende videoer.

- Hvis jeg dobbeltsjekker fakta og de har kilder.
- Hvordan språket til fortelleren eller den som presenterer er. Hvordan presentasjonen eller videoen ser ut. Hvem som har lagt ut videoen. Er det en lærer, en elevpresentasjon eller f.eks. et forlag som har lagt den ut. Sammenligner med det jeg har lest i andre kilder som f.eks. læreboka.
- Jeg ser kilder under video for kilder
- Tenke gjennom det historielæreren har lært oss og sagt i timen og hvis det stemmer og høres likt ut, velger jeg å tro på youtube videoen og om de gir kilder.
- Først så sjekker jeg om der er kilder til det de snakker om, som lenker er andre tekster som de mangler. Så tenker jeg over om der kan være noe politisk syn som påvirker hva som blir sagt. Hvis jeg ikke kan finne noen kilder så ser jeg ikke på det som helt sant eller helt galt, fordi jeg har ikke tid til å sjekke opp alt det de sier.
- Fyrst sjekker eg gjerne om kanalen er ein verifisert kanal, eller har mange abonnenter. Eg brukar au å tenkje litt på kva slags informasjon videoen handlar om.
- kilder, troverdighet, hvorvidt innholdet er oppdatert
- Ser hvor kildene er fra.
- Det er hva slags kilder youtuberen har brukt, om videoen har positive tilbakemeldinger. Og om youtuberen er historisk eller populær for akk det teamet hjelper det på selvfølgelig.
- Tenker ikke så mye på det.
- abonnenter, visninger, lite dislikes
- hvis det er en lærer eller faglært person. Siden jeg allerede har hørt om tingene jeg skal lære før så er det bare repetisjon og dermed vet jeg om det er riktig siden jeg kan det litt fra før.
- Ser først og fremst på hvilken type kanal det er, hvor mange abonnenter den har, hvor mange views videoen har, likes og dislikes, leser kommentarene til andre og sjekker faktaene mot et innlegg eller en annen video
- Hvis en fagperson eller lærer har lagt videoen. Om det høres korrekt ut i forhold til det jeg vet fra før. Om det stemmer overens med det jeg kan lese i læreboka.
- at kanalen er lært innenfor historie, kan mye om stoffet og helst detaljer
- når den som lager videoen gir ut et godt etos, f.eks om de er lærere eller historiker, slik at det faktisk virke troverdig, hvis de legger med linker til hvor de har funnet informasjonen.
- Ser på om temaet overlapper med kva eg allerede veit om og om det virker mulig. Vil også lese comments for der vil ofte feil bli påpekt og forklart med kilder.
- Dersom jeg vet noe om personen som står bak videoen, eller om videoen har mange views og likes. Og om de har brukt troverdige kilder.
- Dersom den kanskje har mange views eller om personen som har lagt den også har lært om det på skolen. hører ofte etter om det er noe jeg selv har hørt om i mine undervisninger
- Ser hvem som har lagt den ut. Om det er en lærer eller professor som presenterer det.
- Vanligvis har jeg allerede ganske god kontroll på pensum og bruker bare Youtube som noe ekstra. Derfor vil jeg selv si at jeg har god kontroll på om den informasjonen som blir spredd er sann eller ikke. I tillegg liker jeg også å sjekke hvem som har laget og presenterer videoen.
- Det kommer helt ann på kilden den kommer fra, om det er fra en troverdig person/kanal eller en random person.
- - Dersom jeg ser at videoen har mange views og kanalen har mange abenomenter, har jeg tiltro til at kanalen er seriøs og derfor oppgir riktig informasjon til seerne
- Jeg følger jeg ved første blick klarer forstå om det er en seriøs video eller at brukeren ser troverdig ut.
- - om kilder er henviste i beskrivelsen til videoen - om videoen i seg selv virker profesjonell og grundig - kanalen, hvor mange abonnenter? hva slags innhold/videoer den har
- De fleste historie videoene jeg har sett på er presentasjoner av lærere/fagfolk som kan stoffet. De fleste har kilder i slutten av videoen, mens andre ikke. Derfor ser jeg oftest på flere videoer og sammenligner videoene med faginnholdet i historieboken.
- de fleste videoene jeg har sett er av fagfolk/lærere og da mener jeg at informasjonen som de sier på videoen er til å stole på.
- Om det ser profesjonelt ut, pleier eg ikkje tenke over det.
- Om den personen som snakker er fagfolk ellee viser til kilder som inneholder informasjonen
- Hvis videoen ser profesjonell ut og kanalen virker seriøs. Noen legger også ut kildene i videobeskrivelsen
- Hvilke kilder de bruker Hvordan videoene er satt opp Antall abonnemeter Om det strider mot annet jeg har sett på, lært eller lest
- Hvem som legger ut videoen, vinklingene i videoen, andre videoer personen har lagt ut
- Det er nok er punkt jeg burde være bedre på, men vil anta at jeg litt automatisk får troverdighet til videoen hvis det ser ut som om presentasjonen er av en lærer eller historiker. Ofte bruker jeg videoer til å repetere fagstoff vi har hatt (i stede for å lese så masse i en bok), og hvis jeg da har hørt om det meste i videoen før, antar jeg at den burde være ganske troverdig
- Ser om videoen har noe lik informasjon som vi får fra timen, eventuelt søke opp om ting stemmer om jeg tviler eller synest det kan være feilaktig informasjon.
- Kilden
- Sjekker opp mot troverdige sider på nett
- Den skal være troverdig. Dersom det er store kanaler med flere hundre tusen abonnenter, vil jeg stole mer på dem.
- Om det stemmer med læreboken eller ander kilder
- om det fortelles hvor de kommer fra, om de er lektorer for et universitetet eller er en lærer som har presentert seg fra et vist område.
- jeg bare stoler på at det stemmer.
- Det kommer fra pensum eller noen som er lærere eller spesielt kjent i temaet.
- ser om den har med noe av det vi lærer i timene.
- Refererer til kilder på en tydelig måte
- kan lese i boken og sammenligne søke på andre nettsteder og sammenligne se etter kilder
- innholdet
- om di sier hvor di har fått informasjonen fra. og om hvor di har fått de fra er en troverdig kilde. og om di har for eksempel link til der di har fått informasjonen i biografen
- Ser på hvem som har laget videoen og om di lister kildene deres.
- ser på hvor mange visninger videoen har.
- finne det samme på andre kilder kunne sammenligne
- om det er en god forklaring og videoen viser kilder på slutten
- Henviser til andre kilder eller annet fagstoff
- mtp hvem som forteller
- Om personen som presenterer innholdet virker troverdig, samt informasjonen.
- Hvis videoen har kilder, som blir refererte til, eller er skrevet under videoen. Hvis videoen kommer fra et ekte studio som f.eks discovery history er det også mer troverdig.
- kanalen osv. om de viser til kilder f.eks
- troverdig
- om det er laget av en kjent nettsted eller har mange visninger
- Tenker ikkje på det.
- At kanalen bruker kilder, eller troverdige kilder og vi kan se gjennom hvor mange abonnemeter den har og views
- vet ikke
- Nei
- Det ser troverdig ut
- Om personene ser ut som han kan det
- viss jeg har kunnskap fra før av
- Kilde
- Ser på seertall og abonnenter
- Kilder, formidling
- Vet ikke

- At den ser og hører profesjonell ut
- Eg gjør som regel ikke det
- At videoen er sett av mange, og har en troverdig representant
- bruker ikke yt.
- ser ikke på youtube
- at youtuberen har med kilder og har en bakgrunn innenfor det emnet personen snakker om, altså at personen gjerne har jobba med dette
- Det er at personen som har laget videoen har med kilder og kan backe det han sier
- ser på hvilken kilde som presenterer informasjonen. Ser på om den kilden er pålitelig.
- ser hvordan videoen er, om den ser troverdig ut, og hvem som er i videoen, det står ofte, pensum vg3 på videoene
- at det stemmer med andre videoer å kilder på nettet
- De har mange kilder som jeg har hørt om. De bruker bilder og videoer ifra det de snakker om
- Om det er en skikkelig kanal. Om den har flere views.
- Troverdige kilder som blir presentert Profesjonell Youtube video
- vet ikke
- Virker den logisk, og henger ting sammen?
- Personens etos, har han utdanning
- ldk
- om kanalen ser troverdig ut
- Hvis personen snakker troverdig
- Views
- Antall visninger, profesjonalitet, kilder
- om kanalen er populær og hvilke kilder de refererer til
- Hvis ting blir utdypet på en god måte slik at det gir mening det som blir sagt.
- Kildene, og innhold som stemmer overens med annet av historie
- Viser til kilder
- Det tekniske i videoen og om brukeren har mange abonnenter.
- -menneskene som formidler det -om det stemmer noen lunde med annen fakta
- Dersom det ser ut som det er lagt ned mye arbeid i produksjonen av videoen.
- Hvor profesjonell videoen er virker
- Hvis kanalen den er publisert på har mange abonnenter og virker som en troverdig kilde.
- hvis skaperen har en utdanningsbakgrunn som er relevant for temaet i videoen
- Jeg dobbeltsjekker informasjonen. Etter å ha sett en YouTube-video så søker jeg på nettet om det jeg har sett/hørt.
- Er fra en Youtuber som har navn eller driver med mye av det jeg leter etter.
- Om kildene informasjonen er hentet fra og selve informasjonen er troverdig.
- Kvaliteten på videoen, hvordan fakta blir presentert, hvem avsender er.
- Ser hvem som har laget den før jeg velger om jeg skal tro på det jeg ser på. Ellers går jeg i kommentarene og ser om det er mye satire, eller researcher.
- ser på hvor mange views videoen har
- publisering
- At det ser proff ut og ser ut som om det er troverdig
- om de æ lærara elle eksperter
- Ser bare på kommentarer
- At den som legger ut videoen er troverdig og han har kilder i videoen sin det hjelper og hvis han/hun som legger ut videoen er lærer i historie
- At de hører proffe ut, hvis de ikke leser direkte fra en script så hører ut som at de vett kae de snakke om og at de har free playstasjon card giveaways.
- Med å lese beskrivelse og se kva andre sier i kommentarene
- jeg tenker ikke over det
- vet ikke
- Om personen har med hvor han / hun har funnet informasjonen de snakker om.
- videoen ser troverdig og profesjonell ut
- Når videoene refereret til nettsidene i videoen eller i beskrivelsen.
- kommentarfeltet å du hører også om det samme du husker ifra boken
- ser hvilke kilder de har brukt og leser opp på dem.
- Ser etter hvem som har laget videoen og hvilke kilder de har brukt.
- ser på om personen som har lagt ut har mange seare eller noe slik
- personen er anbefalt av lærere
- Avsender
- Om personen er troverdig eller om kildene som blir brukt på selve videoen er troverdig.
- Ser på kanalen, hvem der er, anbefalinger, søker på nett
- Hvilken person som formidler budskapet, om jeg har hørt/lest om samme informasjon fra andre kilder
- Jeg liker å se på kommentarene for å se om noen snakker imot innholdet. Samt som jeg ser etter kilder i description fra videoen
- hvis jeg har hørt noe av den informasjonen før
- at de sier hvor faktaene er hentet. og selve personen er troverdig
- Antall likes
- Om det er en verifisert youtube bruker og om det er en kilde jeg har erfaring med fra før av.
- Fagpersoner
- Antall likes, antall abonnenter. Ser også på kommentarer for å se hva andre tenker.
- Hvem som har lagt den. Om det de sier er relevant og er tatt fra troverdige kilder.
- At avsender er en fagperson/lærer og at fagstoff presenteres troverdig
- Kilder i beskrivelse av videoen, Bakgrunnen til den som lagde videoen, kommentarene, likes i forhold til dislikes.
- at jeg har hørt om noe av det fra før
- At det er en kilde som legger ut historie relaterte videoer og virker som en skikkelig side
- jeg passer på at de oppgir kildene sine og at kildene virker troverdige.
- For å vurdere om en YouTube-video er troverdig ser jeg på hvem som har laget/står bak videoen, i tillegg til at jeg prøver å undersøke hvor de har hentet informasjonen fra.
- Ser på hvilke kilder som blir oppgitt på "innholdsfortegnelsen" under videoen.
- mange anbonnementer og har kildeliste
- At det er troverdig sender, bra innhold, god kvalitet
- Ofte om videoen er populære, forklarer ting grundig og nevner konkrete kilder
- Kvaliteten, om personen virker troverdig og hvordan informasjonen presenteres.
- Vet ikke, er ikke så veldig nøye på det
- Oppsettet på videoen, eventuelle kilder, kontoen
- Spørs om jeg ser på videoer på gøy eller fordi jeg vil lære pensum. Dersom det er for gøy så ser jeg på store YouTube kanaler som lager interessante animasjoner med videoen, disse virker svært profesjonelle og i tillegg er de som sagt store youtubere, så de har etter min mening en ganske god troverdighet.

- Dersom de hadde løyet i videoene sine så ville de ha fått kritikk for dette for lengst og kommentarene ville ha reflektert dette. Dersom jeg ser på youtube for å lære pensum er jeg mer forsiktig for at jeg ser på en youtube kanal som er styrt av en lærer/historiker slik at jeg vet jeg lærer riktig pensum fra troverdig kilde.
- Antatt troverdighet som følge av stor følgerbase (mange abonnenter), samtidig profesjonell presentasjon
 - Kommer ann på personens posisjon, som f.eks historiker, lektor etc. Om kilder blir oppgitt i video, og hvilken kanal det er publisert på, evt sjekker jeg det som står i bioen under videoen.
 - At det er mange views, som betyr at mange andre har sett videoen og vurdert det før meg.
 - Den må ha oppgitt sine egne kilder for at skal kunne stole på informasjonen i videoen. I tillegg bør personen som snakker forholde seg saklig og profesjonell.
 - Om det er en kanal med mange seere og om stoffet er presentert på en interessant og skikkelig måte.
 - Henvisning til kilder. Troverdige personer. Kan eventuelt søke opp informasjonen og sjekk at den stemmer med andre troverdige kilder.
 - Sjekker kommentarfeltet og kildene som er oppgitt av den som lager video, samt finne informasjonen andre steder online.
 - Jeg forbinder det jeg hører med generell informasjon jeg vet om temaet og leser gjerne på andre steder for å se om det stemmer.
 - Som regel ser jeg på videoer om noe jeg allerede har lært på skolen så jeg sammenligner informasjonen i videoen med det jeg har lært. I tillegg sammenligner jeg det med andre kilder om jeg jobber med en oppgave og så sjekker jeg ut hvem det er som har laget videoen.
 - Sammenligner utsagnene til Youtube-videoen med andre troverdige kilder.
 - Googler navnet på kanalen for å se hvem som står bak. Dersom den er laget av historikere eller lærere stoler jeg på informasjonen.
 - Ser om andre troverdige kilder støtter innholdet i YouTube-videoen.
 - Jeg tenker at personen som har laget videoen har gjort godt nok arbeid på forhånd
 - Om de oppgir kilder, og henviser til kildene. Kildene er troverdige Det er fra en person som holde seg faglig
 - Frenstillingen, at videoen ser profesjonell ut (grafikk og bilder) og at forteller er selv kritisk til kildene han/hun bruker.
 - mange views, kanalen er verifisert og ofte gode animasjoner som er brukt tid på. videoen har ofte sponsorer osv
 - For å vurdere om en Youtube video er troverdig går jeg ofte inn på kanalen og ser på de andre videoene. Hvor mange views de har, ser på kommentarene, hva som står under videoen. Jeg sjekker også hva personen som har laget videoen jobber med/som utenom YouTube.
 - om eg kjenner til kanalen eller folkene i videoen
 - formuleringer, kilder, andres reaksjoner, om kanalen virker troverdig, om jeg kan sammenligne det med andre videoer.
 - Om det er en kanal som mange vet om, og som mange bruker. Holder meg egentlig kunn til en kanal som heter OverSimlified.
 - Først og fremst ser jeg om kanalen er en troverdig kilde. Det finnes så kalt "verified" youtube kanaler som har et større ansvar i å gi riktig informasjon. Deretter ser jeg hvor de har hentet informasjonen fra. Hvis det er en youtube video som har en opplesning av en wikipedia side, så regner jeg det som veldig lite pålitelig, for eksempel. Jeg liker også å se på kommentarene og se hvordan andre er kildekritiske til materialet.
 - henvisninger til kilder, at kanalen inneholder informasjon om hvem som har laget videoen osv., at videoen virker nøytral til temaene politisk sett
 - Ser ikke på youtube videoer selv
 - Måten den er laget, og kilder
 - Vis de viser til kilder i og leser fra artikkene
 - Sjekker med flere troverdige kilder.
 - At jeg kjenner hovedtrekk igjen fra det jeg har lært tidligere.
 - om personen er troverdig, og om jeg kjenner igjen noe av innholdet fra historietimene
 - Hvordan det blir prestert. Detaljer. Kilder.
 - Om de nevner kilder
 - .
 - Ser på brukernavn og likes
 - Jeg ser om det passer med det jeg har lært før og gjerne går i kommentarene dersom jeg stusser på noe. Men så lenge videoen har relativt greit forhold mellom likes og dislikes tenker jeg ikke så mye over det.
 - Ser på hvordan brukeren ser ut.
 - At det stemmer med det jeg har lært.
 - Jeg ser på hvem som har laget videoen, og ser om de er troverdige personer.
 - Vett ikke gjør ikke noe, bruker ikke youtube videoer til skole men mer til underholdning, viss det er interesseant så bryr meg ikke om det er troverdig.
 - Jeg søker det opp på andre plasser for å se om andre kilder sier det samme. Jeg kan bruke kunnskap jeg allerede har fra før av til å vurdere.
 - Profesjonaliteten til videoen og om det er troverdig kilde som stemmer med faktene jeg kjenner til
 - Hvem som har laget videoen, og hvor de har funnet informasjonen.
 - Jeg velger bare videoen om den kommer opp på 'Anbefalte videoer', og om tittelen og thumbnailen ser interessant ut
 - Jeg tror den er troverdig dersom jeg kjenner til kanalen fra før, og jeg vet at de presenterer sant fakta.
 - Om informasjonen høres korrekt ut og de begrunner det skikkelig.
 - Om det blir sagt på en profesjonell måte. Om de kan henviser til troverdige kilder
 - Formell tittel på foredragsholder. Viser til troverdighet.

Hva mener du er viktig å tenke på, eller se etter, når du velger ut YouTube-videoer som skal gi deg informasjon? *

- At man er kritisk til kildene og at man ikke tror på alt som blir sagt uten å vite at kilden er 100% sikker. Det er gjerne lurt å finne videoer som er basert på pensum for det trinnet man går på.
- Vet ikke
- Jeg ville trykka på en video som har en bra overskrift og godt fremside bilde. Men også trykka på videoen å hørt på om det er troverdig.
- -
- god info
- Er innholdet troverdig
- Passe på at det kommer med troverdige kilder også være 100% sikker på at det som blir fortalt stemmer.
- At informasjonen er rett
- At den info som du får ikke bare finnes på den ene videoen, men at infoen er enten allmenn, eller lett å finne ut om er sann.
- Vet ikke
- Jeg mener det er viktig og også lese andre relevante kilder der det er mer sannsynlighet for at informasjonen som blir gitt er relevant for å sammenligne.
- Tenke over hvor realistisk informasjonen er, om kildene er bra nok, og om det som ble presentert kan ha blitt presentert på en måte som kan skape misforståelse.
- Det er viktig å ikke stole blindt på alt man ser på, for det kan være faglige feil i det som blir sagt uten at du legger merke til det, om du er for uforsiktig i hvilken video du velger å se.
- Jeg pleier å tenke på at jeg helst skal bruke de videoene som er "ekte", og ikke de som er tegnet/tegnefilm.
- Hvem som har lagt ut videoen, og kommentarfeltet til videoen
- Hvilken type youtuber du ser på. Er det noen som har en profil som er basert på vitenskapelige videoer eller for det meste har sminkevideoer eller gamingvideoer.
- Er dette en kanal som pleier å lage slike type videoer? Er dette en troverdig kanal.
- Det er viktig og være kritisk til det som blir sagt. Jeg vurderer derfor ut fra utseende og første inntrykk om jeg velger å se videoen eller ikke, og sammenligner etterpå, eller velger ut det som virker troverdig. Bruker sjeldent YouTube videoer når jeg skal øve til en prøve, men ser ofte videoer som læreren har anbefalt oss.
- om det er troverdige.
- Det er viktig for meg å lytte gjennom videoen først og høre om det høres riktig ut i fra det vi har lært eller om det skulle vært noe helt nytt som vi ikke har lært i timen før er det viktig og høre selv om det høres riktig og logisk og leter/søker litt selv på netten.
- Det er viktig å se om de bruker kilder og hvilke kilder de bruker. Det er også viktig å tenke om videoen har en politisk hensikt. Det er ofte best å finne videoer som er laget av historielærere.

- Då tykkjer eg det er viktig å sjekke om det som seiast i videoen har skjedd på verkeleg. Det kan vere enkelt å sjekke.
- oppdatert
- Det viktig å tenke på om informasjonen er sann.
- Tittel, lengde, ta en titt på hvordan videoen ser ut til å være bygd opp.
- Vet ikke
- sjekke at det er en troverdig kilde
- at det er fra lærere osv.
- Ser først og fremst på hvilken type kanal det er, hvor mange abonnenter den har, hvor mange views videoen har, likes og dislikes, leser kommentarene til andre og sjekker faktaene mot et innlegg eller en annen video
- Hvem som har laget den. Er den veldig kort er den mest sannsynlig ganske oppsummerende og man får ikke like mye ut av den. Det spørres veldig hva jeg trenger det til.
- at videoen er profesjonell og at de hovedsakelig legger ut videoer om historie
- at den er troverdig, forståelig, ryddig, kilder
- Er den for lang eller for kort. Er temaet det du leter etter. At det er på eit språk du forstår.
- En video som har en relevant overskrift om det du ser etter, og som ser ut til å være i bra kvalitet. Lengden på videoen og hvem som har laget den.
- om det er relevant og om personen som snakker om det er troverdig
- Den som er sett mest og er presentasjoner.
- Det er viktig å forsikre seg om at den kanalen som publiserer den ser seriøs ut og at det faktisk er den som eier kanalen som har lagt videoen. I tillegg bør man også se om det blir referert til kilder som man selv kan finne fram til slik at man kan forsikre seg om at informasjonen er sann.
- Sann info, saklig og at informasjonen har en kilde som vi ser på som troverdig.
- - Viktig at videoene har ett oversiktlig oppsett som gjør det enkelt å forstå innholdet - Illustrasjoner gjør det mye enklere å huske informasjon, spesielt i historiesammenheng - Synes også det er viktig at videoen er underholdende slik at jeg husker videoen istedenfor å måtte pugge det som blir sagt akkurat som i en vanlig skoletime
- At det ser skikkelig ut, og at det ikke er en video på nesten en halvtime, men en video som gir kort å konkret alt det som anses som viktig.
- Det er viktig for meg å også bruke flere kilder til å sammenligne. Dersom videoen ikke stemmer sammen med f.eks. 3-4 andre kilder, vil jeg nok ikke bruke den.
- Jeg ser oftest etter hvor mange som har sett på videoen, hvor mange som liker/ikke liker videoen og hvem som har laget den.
- Det jeg mener er viktig å tenke på er at om den har informasjonen jeg ser etter og hvem er det som snakker er det en vanlig person eller er det en med erfaring.
- Om personen som snakker holder seg til saken, og ikke bare prøver å skape stemning for å holde seere interessert.
- Sjekke opp person og nettstedet om info stemmer
- At det som blir sagt i videoen er sant
- De som er nevnt over.
- At du kan stole på dem eller være klar over at en ikke kan stole på alt om du ikke er sikker på at det er troverdige kilder
- Jeg tenker det er viktig å undersøke om de som har laget videoen er troverdige, og om de bruker troverdige kilder. Likevel er jeg bare dårlig på å faktisk sjekke det.
- Om video har relevant informasjon om det vi har om, at det er konkret og god formidlet informasjon og om videoen er produsert på en god måte.
- h
- Se videoen med et kritisk blikk, og passe på at personen er en troverdig kilde
- Det er viktig å tenke på at de er store, du skal sjekke fakta før du stoler på det de sier.
- om de er seriøse
- Om den inneholder en lærer, eller en man som har bevist kompetanse fra det han snakker om.
- få med meg det viktigste videoen vil få frem.
- At den inneholder det jeg leter etter og at det kommer fra en troverdig person som er klok.
- At de snakker sant. At de oppgir hvor de har hentet informasjon fra. At videoen ser ryddig ud.
- Kildebruk
- viktig å se om man har sett den om den gir riktig informasjon og lærer vekk bra på en enkel måte
- Hvem som har laget videoen, innholdet.
- om de kommer fra en troverdig kilde. og om de er gøy å intresant og se på for viss ikke kan eg bare lese i boka.
- Den er oversiktlig og er godt forklart
- Overskrifteen og visningene.
- om man kan finne samme informasjon andre plasser
- at den er troverdig og at det kana være greit å søke oppen annen kilde å se om informasjonen stemmer
- - Er abonnenten troverdig? EKS: Lærer = som regel troverdig
- at det er knyttet opp til pensum/ mest mulig mot pensum
- Se hvem som er avsender, og om videoen virker troverdig.
- Viktig å ta i betraktning at det kan være overdriving i visse tilfeller, og ulike kilder kan variere.
- at det er troverdig.
- dislikes
- hvilke som er mest sett
- Kilde
- Se om det er troverdig ved å se etter andre videoer og se om de har det samme å si
- hvem som har laget videoen
- Nei
- At de forteller det du trenger å vite
- Den ser bra ut
- om en har lagt ut mange videoer tidligere/ er en historiekanal
- Avsenderen
- Om det er troverdig
- Om den er troverdig
- At informasjonen er ekte
- Hvem som lager videoen.
- At det svare kort og godt på det eg leter etter.
- Kilder
- den må se proff ut.
- Hvem som kommer med informasjon og om kilden er pålitelig.
- det samme som på sist spørsmål, at mange følger personen og kildene personen bruker
- At den har kilder og at den har mange som har sett den
- det viktigste er å se på hvem som kommer med informasjonen. Er denne kilden noe å stole på eller ikke.
- god oversikt over temaet, ser troverdig ut
- om det er knyttet opp til skolefaget å eksamen
- Du må se på den som presenterer. Hvordan blir informasjonen presentert.
- Om den svarer på det jeg leter etter.
- Bruke kjente kilder å sammenligne for å se om det stemmer.

- at de svarer på det jeg lurer på
- Se hva som er relevant
- Views
- Idk
- mange views eller en kanal fra en lærer/historiker
- Vet ikke
- Views
- At den handler om det du vil lære
- at det er fakta de presenterer i videoen
- At man lærer seg viktige detaljer om temaet slik at man forstår det bedre.
- Er det som blir vist riktig informasjon
- godt forklart og vist frem på videoen, ikke bare en som står og snakker
- Hva den går ut på og hvorfor de bruker det de gjør.
- -at de gir konkret informasjon
- Jeg ser ofte i kommentarene på forhånd, for å få et inntrykk av hva andre tenker om videoen, og om det er verdt å se den i det hele tatt.
- Viktig å tenke over at all informasjon man finner er korrekt
- At den virker skikkelig laget, og at den har blitt sett mange ganger. Da gir det en liten trygghet om at den kan være bra.
- at den er skikkelig laget, tydelig og klart språk, riktig informasjon, ikke altfor lang
- Å se hvem personen som snakker er og hvilken bakgrunn han/hun har for å snakke om det temaet.
- Bedregnene som jeg leter etter og trenger hjelp med
- Profesjonalitet og kvalitet i videoen
- Tenke på hvilke kilder som er brukt. Høre etter detaljer og sammenligne flere videoer eller sammenligne innhold fra flere medier.
- Min interesse.
- At videoen har bra lyd og bildekvalitet. At videoen er profesjonell
- vet ikke
- At videoene ser profesjonelle ut
- hvor kjildene kommer fra
- Kommentarer og likes + links
- At de som snakker om det er troverdige via informasjon gjennom kilder eller har utdanning
- At informasjonen er riktig og historisk rett
- Det er viktig å tenke på at ikke alt på nett er sant og troverdig
- gå ned i beskrivelse til video
- vet ikke
- 1
- at den har mange views
- Om det er en satire eller om det er for å lære.
- god animasjon eller en kanal som har mange abonnenter
- at videoen er underholdene og fakta rik.
- Dobbelsjekk med andre kilder, ikke skrive rett av, ta forbehold om feil
- hva kilde som er brukt
- ^^, spennende å se på
- Truverdig kilde
- En video der produsenten er troverdig. Ser etter kommentarer, hva som blir sagt i kommentar feltet.
- at mye av informasjonen kan være feil
- Hvem som har laget videoen, kilder brukt, antall avspillinger
- Vurdere stolbarhet
- finne ut om det er fagfolk eller andre folk som høres troverdige ut
- se om det er likhet med det du allerede vet om, eller sammenlikne informasjonen med andre nettsteder.
- views og thumbnail
- - verifisert bruker - erfaring - anbefaling fra lærere
- .vet ikke
- At informasjonen er presentert på en interessant måte.
- Se på hvem som har lagt den
- Det er viktig å se at fagstoffet som presenteres er presentert skikkelig, og at det er gode forklaringer i form av begreper osv. Jeg ser også etter at det som presenteres samsvarer med hva jeg ønsker å lære meg.
- Om kommentarene er positive og likes i forhold til dslukes.
- at det er troverdig
- Hvem som har laget den, og om den svarer på det jeg lurer på
- at videoen er interessant og svarer på det jeg lurer på.
- Jeg mener at det er viktig å tenke på informasjonen som presenteres, hvor den kommer fra og hvem som står bak/presenterer innholdet.
- At man er kritisk og bruker flere kilder for å dobbelsjekke om det stemmer
- noe som er interessant
- At det er fakta som formidles på en ikke alt for tungvint måte, at det er forståelig og ikke for tungt
- Om det kommer fra en troverdig kilde/kanal
- Om de svarer på spørsmålet jeg leter etter svar på, kvaliteten og troverdighet
- Om det er bra video som forklarer godt
- Kjente kanaler er lettere å stole på, enn ukjente.
- Hvem har lagt videoen? Stemmer det videoen sier med det du allerede vet? Ser videoen ordentlig ut?
- Viktig å se etter kilder, undersøke, "fakta-sjekke", få et bedre blikk over senderens generelle meninger og subjektive perspektiv
- At den som snakker fremstår som pålitelig, at d feks står "lektor Thue" er kanal navnet, som oppgir at en er lektor. Evt hvordan fremsiden på videoen ser ut når jeg søker opp slike videoer.
- At den ser profesjonell ut og at den som snakker eller presenterer informasjonen har god peiling på det.
- At den utdypet godt nok til at jeg skal kunne forstå det jeg leter etter, og at videoen rett og slett har et godt nok oppsett til å kunne brukes som kilde.
- Om den er kjent
- ^
- Være kritisk og finner flere kilder om samme informasjon fra ulike perspektiver.
- Jeg selv ser ofte etter litt enkle forklaringer for jeg føler ofte det kan bli forvirrende, spesielt i forhold til historie, når de bruker mange ord jeg ikke kan.
- hvem som har laget videoen og likes og dislikes
- Det er viktig å tenke på at informasjon som tilegnes kan være feil. Grunnet dette må en få informasjon fra flere kilder.
- Jeg mener det er viktig å se etter hvem som har laget videoen, om den har mange visninger og om brukeren har laget flere historierelaterte videoer. Av og til kan det hende jeg også sjekker kommentarene for å se hva andre mennesker synes og har kommentarene i bakhodet når jeg ser videoen.
- Det er viktig å ha i bakhodet at informasjonen kan være feil, og at man skal dermed ikke gå for kun en video.

- Det kan hjelpe hvis de har laget en video om hvem de er, med hvilken utdanning de har.
- Henvisninger Ulike synsvinkler, SPØKT Forklarer kildene
- Empirisk og riktig informasjon i videoene
- helheten
- - Skjekk om det finnes en kilde liste - Inneholder videoen det du leter etter - Ser den profesjonell ut
- kildene de bruker om man kjenner til de som lager videoen være kritisk til informasjonen
- Troverdighet til kanalen, hva har den publisert før, hvor mange abonnere, hvem styrer den
- Det er viktig å se om videoen har mange dislikes, og se på kommentarene. Det kan være noen som finner feil i videoen og skriver det i kommentarfeltet.
- Det jeg tenker på er om informasjonen som blir gitt er både faglig og historisk korrekt, og om det er relevant for meg. Men, det viktigste er så klart at videoen ikke er personlig basert og gir heller fagkunnskap og grunnlag til videre personlig drøfting.
- at man kan spore hvem som har laget den (skrevet manus, kilder), da er det greit at det er en professor eller en som har utdanning innenfor feltet, og at videoen virker profesjonell (bra redigering og gode faktabaserte argumenter)
- vet ikke
- Hvem som har laget den, og på hvilke kilder den er basert.
- Se etter om navnet er noe lunde det jeg leter etter
- Sjekke om de er troverdige.
- At det er en som virker at kan stoffet som snakker om det.
- Hvem som har lagt videoen og innholdet
- At den ser informell og gøy ut. At den ikke varer for lenge.
- At de i kommentarfeltet er enige med det som blir sagt
- .
- Om personen virker som om han/hun kan det de snakker om
- Det er viktig å tenke på om noen hadde tjent på å gi ut feil informasjon om ett tema, men også å ikke bare støtte seg opp etter én kilde.
- At ikke alt kan være sant.
- Er innholdet sant.
- At de forklarer det på en enkel måte slik at jeg forstår det.
- At personen lager videoen spennende med bilder og har god stemme.
- At de er faktabasert, objektive og lærerike.
- Troverdig kilde, riktig info, god video
- Tittel og thumbnail
- At informasjonen kanskje ikke er riktig.
- Jeg mener det er viktig at man får lære noe ut av videoen.
- At de gir riktig informasjon og svarer på det du ser etter.
- Thumbnail osv. om videoen har mange views og er av en kjent lærer
- Views, troverdige kilder.

Har læreren lært deg hvorfor og hvordan du skal være kritisk til bruk av YouTube-filmer som kilde til informasjon? *

Det å være kritisk kan være at man reflekterer over informasjon som blir sagt eller vist og hvor denne informasjonen er hentet fra.

Svar	Antall	Prosent
Læreren har ikke lært oss hva det vil si å være kritisk	31	14.8 %
Læreren har verken nevnt hvordan eller hvorfor man skal være kritisk på nett	30	14.4 %
Læreren har lært oss hvorfor man bør være kritisk til nettsider, men ikke til YouTube-videoer	114	54.5 %
Læreren har lært oss hvordan man er kritisk til filmer	26	12.4 %
Læreren har lært oss hvordan og hvorfor man er kritisk til filmer	26	12.4 %
Læreren har lært oss hvorfor man bør være kritisk til videoer på YouTube	23	11 %
Læreren har både vist og lært oss hvordan man er kritisk til videoer på YouTube	8	3.8 %
Annet	7	3.3 %

Skriv det svaret som passer om hvordan læreren har lært om det å være kritisk til YouTube *

- Lærerne har sikkert prøvd å lære oss, men hvis man bare bruker hodet burde det være veldig lett forståelig selv.
- Har lært oss å være kritiske til informasjon på nett generelt, men ikke når det kommer til youtube og andre videonettsteder
- kult
- vi har ikke lært det
- Har ikke lært det
- Læreren har snakket generelt om hvordan man bør og skal være kritisk til kilder, men ikke spesifikt rettet mot filmer eller youtube.
- Når vi lærer om kildekritikk innebærer det indirekte flere plattformer, alle plattformer hvor vi mottar informasjon.

Hvor ofte mener du at læreren din bruker YouTube i sin historieundervisning? *

Ett halvår er f.eks august - desember, eller januar - juni.

Svar	Antall	Prosent
Aldri	45	21.5 %
1 gang i året	21	10 %
1 gang hvert halvår	23	11 %
1-5 ganger hvert halvår	34	16.3 %
1 gang i måneden	38	18.2 %
1-5 ganger i måneden	42	20.1 %
Hver historietime	3	1.4 %

Svar	Antall	Prosent
Annet	3	1.4 %

Skriv svaret ditt om hvor ofte du mener læreren bruker YouTube i sin historieundervisning. *

- pffe
- en gang i blant
- om det er fakta som er omfattende og litt vanskelig å forstå kan en forklarende youtube video ofte hjelpe med å få bedre oversikt

I hvilke sammenhenger opplever du at læreren bruker YouTube i sin historieundervisning? *

Svar	Antall	Prosent
Introduksjon til nytt emne	60	28.7 %
Oppsummering	34	16.3 %
Repetisjon	38	18.2 %
Tillegg til egen planlagt undervisning	59	28.2 %
Til øving før prøve/vurdering	13	6.2 %
Ekstra fagstoff til elevene	62	29.7 %
Som lekse	14	6.7 %
Variasjon	83	39.7 %
Annet	36	17.2 %

Skriv hvilke sammenhenger som ikke er nevnt ovenfor der læreren bruker YouTube i sin undervisning. *

- ser sjeldent så er litt random når vi ser det.
- ingen
- bruker sjeldent eller nesten aldri Youtube i timene så vanskelig å svare på.
- .
- ingen
- han bruker det ikke
- ser ikke youtube videoer
- ikke noe spesielt
- Bruker ikke
- H
- Ingen
- bruker ikke
- han bruker ikke
- bruker det ikke
- .
- Aldri
- Bruker det ikke.
- Aldri
- Bruker ikke youtube
- Aldri
- Bruker ikke YouTube.
- veit ikke
- Han bruker ikkje youtube
- han bruker ikke youtube
- læreren bruker ikke youtube
- vi har ikke brukt youtube enda
- Ikke brukt
- bruker ikke youtube
- aldri
- .
- Tilfeldig
- bruker ikkje youtube
- Læreren bruker ikke Youtube i undervisningen
- historielæreren bruker ikkje youtube. Jeg har andre lærere som bruker det.
- Han bruker ikke youtube
- vi bruker ikke youtube

Hvis læreren bruker YouTube til historieundervisningen, hvordan har det påvirket motivasjonen din for faget? *

Svar	Antall	Prosent
Positivt	118	56.5 %
Negativt	1	0.5 %
Verken positivt eller negativt	47	22.5 %
Læreren bruker ikke YouTube i sin undervisning	40	19.1 %
Annet	3	1.4 %

Beskriv kort hvordan det har påvirket motivasjonen din.

- Har ikke så mye å si
- Vet ikke
- Var en kjekk video, en intresan video som fikk meg til å ville vite mer
- -
- variasjon sånn at det ikke blir for mye
- Blir ikke noe særlig påvirket.
- Det får meg til å lettere klare å følge med, og at jeg kan få informasjonen fra en annen sikker kilde, som kanskje formulerer seg på en lettere og bedre måte.
- Noe annet enn vanlig undervisning, variasjon.
- Det er litt lettere å følge med på noen andre som snakker og forteller. YouTube videoer er også ofte veldig visuelle
- YouTube videoene har ikke påvirket min motivasjon, men jeg syntes det er herlig å ikke bare høre på dem snakke foran klassen i 90 min (få litt variasjon).
- Jeg synes det er bedre å se og høre på en video enn å f.eks. lese selv.
- Det har hjulpet meg til å huske fagstoffet bedre til prøver.
- Jeg synes det er lettere å føle med etterpå. Blir som en liten pause
- Blir forklart på en annen måte og det er godt med variasjone slik at det ikke bare bli stemmen til den samme læreren i alle timene.
- verken eller
- Historietimene blir mer kjekkere og mer variert. Men derfor videoen føles unødvendig kan det være litt dømt med tanke på at jeg føler denne tiden kunne vært brukt på noe annet.
- Det påvirket meg til å lære mye om den bestemt emnet
- ikke noe spesielt
- Det påvirker ikke motivasjonen min så mye fordi jeg kan finne dem selv og kanskje noen bedre, men det er alltid greit at læreren kommer med noe som er annerledes.
- Det er alltid greit med litt variasjon. Uansett om det er frå YouTube eller ikkje.
- godt
- Med å ha andre læringsmetoder som også er inntresange.
- har ikke påvirket motivasjonen min
- litt
- Alt etter type video og hvordan det blir presentert.
- Synes det er gøy med variert undervisning. Ser og på episoder fra NRK.
- det kan være positivt for motivasjonen hvis youtube videoen er spennende, ikke har monotom stemme, og at den er lett å følge med på. men om den ikke er det, påvirker det motivasjonen negativt.
- Eg bryr eg ikkje så veldig om læreren bruker youtube eller ikkje
- Fordi da blir det en variasjon i undervisningen, og noe annet enn å bare høre på læreren snakke hele timen.
- Har ikke fått så mye ut av det egentlig
- Lette å følge med på video der det skjer mye når de forteller om "kjedelige" ting.
- Jeg blir positivt påvirket av YouTube fordi det er et hjelpemiddel som forsikrer meg om at jeg har de rette kunnskapene, noe som er positivt i min forstand.
- Det kommer helt ann på tema og hvor viktig informasjonen er i youtube-videoen.
- Gjør undervisningen i større grad underholdende og derfor lettere å huske
- Det er litt kjekkere med variasjon enn at læreren bare står å snakker hele økten. Det er noe med å høre på noen andre forklare det på sin måte som en repetisjon for det vi har om.
- Det gir en litt annen effekt enn å bare høre på læreren. En for ofte visuelle bilder, og en litt annen stemme å høre på. Det gir altså litt variasjon, i motsetning til å hele tiden høre på læreren.
- Det kommer an på videoen, om videoen er lang og uforståelig blir det vanskelig å følge med uten å få stoppet videoen selv og ta notater i tillegg. Dersom videoen er kort (eller god lengde), spennende og forståelig er det lettere å få god motivasjon fra videoen.)
- Jeg blir positivt på virket av å bruke Youtube videoer til historieundervisningen for da lærer jeg bedre og syns det er kjekt å ha litt variasjon i timen. og ikke bare ha undervisning der læreren snakker hele timen.
- Det hjelper ikkje så mykje, sidan det kan vise info som er utfor pensum, derfor bruker eg det ikkje til læring, men underholdning.
- Veldig godt gjør at eg føler bedre med
- Det er fint med variasjon i undervisningen og man kan av og til oppleve at videoen forklarer ting bedre enn læreren
- Kjekt å se på videoer i timene
- Det gir et lite avbryt fra lesing og tavleundervisning. Ofte er videoene mer underholdene og lettere å følge med på
- Variasjon i arbeidsstoff
- kjekt med forandring.
- Det var gøy å se en video i stedet for å lese.
- får noe annet å se og hørre på
- påvirket motivasjonen bra fordi man får litt variasjon
- få meg til å bli mer intresert, se flere videoer
- det er en annen type undervisning og med variasjon så gir det meg mer motivasjon
- ikke påvirket noe. men greit med litt variasjon.
- variasjon
- den påvirker ikke i så stor grad
- gjerne gjøre det mer interessant, lettere å lære
- Ved at vi får variasjon og et visuelt bilde på temaet vi skal ha om.
- fordi det er anderledes i forhold til mye annet.
- variasjon
- Litt mer spennende i underholdningen
- Kjekkere å fulle med på andre som er flinker enn læreren
- Godt
- Gir variasjon
- Gøy å se video og variasjon
- Gøy måte å få informasjon
- Variasjon gir motivasjon
- er mer interresert i tema og blir påverka positivt
- litt negativt fordi det var på engelsk og vanskelig å lære.
- Positiv for det er en variasjon fra resten av timene, dårlig for det kan være vanskelig å forstå når det er laget på engelsk
- variert måte å ta opp stoff på
- Synes ikke at det hjelper på motivasjonen å se en video. Det kan være like greit at læreren snakker.
- Mer variasjon som gjør at jeg får mer motivasjon til å lære meg fagstoffet.
- slippe å lese så mye
- Vet ikke
- Mer interessant
- Positivt, god læremåte
- det gjør det lettere og gøyere å følge med

- Aldri
- Hadde ikke gjort noe forskjell.
- Det er ofte lett forklart på YouTube
- Bruker ikke youtube i undervisningen
- En annen/ annerledes type læring
- Annen form for læring bilder og videoer + info
- Gøy med variasjon i undervisningen
- har ikke påvirket
- koselig
- ikke mye siden det skjer aldri
- det er ofte mer motiverende fordi det er spennende å se på
- Det er gøy og man får med seg/ huske stoffet enklere
- lite
- Det blir variasjon i timene som øker elevens engasjement. Det blir også et avbrekk fra å sitte å bare høre på noen snakke i 90 minutter i strekk.
- bra
- kjekke videoer er gøy å se på og underviser meg flott.
- Er kjekkere med både lyd tekst og bilde.
- spennende å høre noen andre å snakke
- Variasjon
- Har ikke noe betydning for meg
- Er enklere følge med i timene når det er variasjon.
- Ofte interessant og lærerikt, gøy med variasjon
- Det er ofte veldig bra lagt videoer der ute, med mindre det er en kjedelig powerpoint presentasjon av en random historielærer
- synes det er lettere å lære av å se på videoer
- litt variasjon og ikke bare lesing heile tida
- får med meg mer av fagstoffet
- ofte enklere å forstå
- Verken positivt eller negativ
- Det er mer interessant å lære om emnet.
- Gøy å se film!
- Dersom videoen er forklarende, og til en viss grad enkel å forstå, får jeg en bedre forståelse for fagstoffet.
- Vi ser ikke på youtube men jeg liker når vi ser på NRK videoer.
- lettere å følge med å lære
- Positivt
- det er kjekkere
- Bedre og dypere forståelse, interessant måte å legge fram stoff på
- Det gjør at vi har mer varierte timer, og fører til at jeg følger bedre med i timene og blir mer motivert når vi lærer fagstoffet på kjekke måter.
- Ofte blir det enklere å fylle med og lære når det gjøres på en annen måte enn jeg er vant til.
- annen type undervisning som gjør timen kjekkere
- Verken eller
- Enklere å følge med
- Det endrer som regel ikke motivasjonen min. Men hvis en video er skikkelig god så kan den gjøre temaet mer interessant fordi den kan gi oss en ny måte å se på temaet på.
- En interessant og spennende måte å lære på gir oss motivasjon til lære mer, på en måte som ikke er særlig tungvind eller kjedelig
- Det er mye gøyere å se på en liten video, eller en dokumentar etc, enn å høre på læreren snakke i flere timer.
- det er kjekkere å lære historie visuelt med video og filmer, enn å høre på læreren snakke fra en power Point.
- Er kjekt å få inn info uten å måtte lese alt selv, jeg mener videoer generelt derfor virker veldig positivt på min læringsmotivasjon.
- Mer interessant å følge med
- Kjekkere å høre på enn å bare lese eller høre gjennom lange presentasjoner. Variasjon er kjekt.
- Videoene har visuelle virkemidler som fanger oppmerksomheten.
- Det kan være mer spennende enn å bare høre læreren snakke hele timen.
- som regel så viser en youtube video illustrasjoner/animasjoner som vekker interesse
- Variasjonen fra vanlige timer påvirker motivasjonen positivt.
- Å se en youtube film kan av og til gjøre emnet mer interessant.
- Det er ikke noe vi alltid gjør
- Jeg tenker det er bra med variasjon og da kan youtube være en god mulighet
- Jeg vet ikke, det blir ikke bruk
- Varierer undervisningen, flere synsvinkler
- det er avslappende og lett info
- Det har ikke påvirket
- Personlig synes jeg at jeg lærer bra av visuelle materialer. Og som oftest synes jeg og at videoene er spennende, ettersom jeg liker historie godt, og det er bare med på ha en positiv påvirkning på min motivasjon. Det som også hjelper er at læreren finner videoene for oss, og oppgi da youtube kanaler som er troverdige som jeg kan bruke på egen hånd uten å være veldig kildekritisk.
- Lettere å følge med
- Følger med litt mer
- Vet ikke
- ER gøyere å kunne se en video i stedet for å lese stoffet.
- jeg blir mer motivert
- fokuserer bedre
- Ikke mer enn vanlig
- Det gjør undervisningen mer variert
- Det er annerledes fra hva vi pleier å gjøre, så timene blir ikke så kjedelige. Det er også lett å finne informasjonen igjen da jeg kan se videoen på nytt hjemme.
- Det er gøy, er veldig dårlig på å lese så det hjelper.
- Av og til bruker de sanger eller andre videoer som er morsomme å se på, som faktisk bidrar til at historiefaget er gøyere.
- Litt morsomere timer, med litt anderles, som gjør meg mer oppmerksom
- Greit å se video
- Det er ikke så interessante videoer de har brukt så kanskje prøv å finne noen mer interessante hvis det er mulig. Ikke så utdaterte gamle videoer hvor personen som har laget videoen bare bruker gamle bilder.
- Gjør det mer interessant.
- Det gjør faget mer spennende.
- Kjekt å se på og lære med video og god forklaring
- Ofte vanskelig engelsk, så forvirring

Hvor fornøyd er du med:**Svar fordelt på antall**

	Svært liten grad	Liten grad	Verken eller	Stor grad	Veldig stor grad
Undervisningen i historiefaget *	3	7	52	98	49
Din egen motivasjon for faget *	5	25	71	87	21
Egen innsats i faget *	3	19	74	95	18
Lærerens bruk av YouTube i faget *	40	48	78	39	4
Din evne til å kritisk vurdere informasjon på YouTube *	8	28	79	79	15

Svar fordelt på prosent

	Svært liten grad	Liten grad	Verken eller	Stor grad	Veldig stor grad
Undervisningen i historiefaget *	1.4 %	3.3 %	24.9 %	46.9 %	23.4 %
Din egen motivasjon for faget *	2.4 %	12 %	34 %	41.6 %	10 %
Egen innsats i faget *	1.4 %	9.1 %	35.4 %	45.5 %	8.6 %
Lærerens bruk av YouTube i faget *	19.1 %	23 %	37.3 %	18.7 %	1.9 %
Din evne til å kritisk vurdere informasjon på YouTube *	3.8 %	13.4 %	37.8 %	37.8 %	7.2 %

Hvordan er din opplevelse ved bruken av YouTube i historieundervisningen?**Svar fordelt på antall**

	Helt uenig	Uenig	Litt uenig	Litt enig	Enig	Helt enig	Bruker ikke YouTube
Gjør faget vanskeligere å forstå *	56	75	26	5	9	3	35
Gjør faget kjedeligere *	70	67	30	4	4	1	33
Mer motiverende å lære *	2	1	10	41	75	47	33
Gjør faget mer interessant *	1	1	5	43	74	52	33
Nyttig for å lære pensum *	3	6	12	48	69	39	32
Viktig for å få en bedre forståelse *	2	4	13	58	57	44	31

Svar fordelt på prosent

	Helt uenig	Uenig	Litt uenig	Litt enig	Enig	Helt enig	Bruker ikke YouTube
Gjør faget vanskeligere å forstå *	26.8 %	35.9 %	12.4 %	2.4 %	4.3 %	1.4 %	16.7 %
Gjør faget kjedeligere *	33.5 %	32.1 %	14.4 %	1.9 %	1.9 %	0.5 %	15.8 %
Mer motiverende å lære *	1 %	0.5 %	4.8 %	19.6 %	35.9 %	22.5 %	15.8 %
Gjør faget mer interessant *	0.5 %	0.5 %	2.4 %	20.6 %	35.4 %	24.9 %	15.8 %
Nyttig for å lære pensum *	1.4 %	2.9 %	5.7 %	23 %	33 %	18.7 %	15.3 %
Viktig for å få en bedre forståelse *	1 %	1.9 %	6.2 %	27.8 %	27.3 %	21.1 %	14.8 %

Hvordan synes du at YouTube-videoer fungerer som læringsressurs sammenlignet med annen undervisning? *

En læringsressurs er f.eks. PowerPoint, oppgaver, film, gruppearbeid, diskusjoner osv.

- Det er ofte enklere og mer strukturert
- Vet ikke
- Diskusjoner liker jeg veldig godt, merker at helle klassen blir med på d som blir sagt og alle vill være med i diskusjonen og det kommer dom regel en diskusjon etter en YouTube video.
- -
- fungerer fint
- -
- Greit og prøve noe annerledes av og til i motsetning til det samme vanlige.
- Ikke like bra, men godt med variasjon
- Det fungerer bra sammenlignet med andre læringsressurser, fordi du får lært vekk pensum av noen andre.
- Kjekkere å se på en film enn å følge med på tavlen hele tiden.
- Jeg synes det fungerer bra
- Syntes det er godt for å skape variasjon i faget, samtidig så har kvaliteten av vidoene mye å si. En dårlig laget video vil gjøre timene kjedeligere, mens gode vidoer gjør dem bedre.
- Youtube er ofte kjekkere enn andre læringsressurser.
- Jeg syntes det å se en video fungerer bra som en læringsressurser. Jeg syntes en video kan være viktig å bruke da mange lærer bedre av å se ting, isteden for å få det opplest.
- Jeg synes egentlig det meste stiller likt
- Jeg syns presentasjonene blir veldig lange og litt uinteressante når det er det samme hvær time. Gruppeoppgger varierer veldig etter hvem du kommer på gruppe med. Hvis det er en god youtube video så syns jeg det funker veldig bra.
- bra med variasjon

- Man får det forklart på en ny og visuell måte.
- Jeg vet ikke
- Det funker greit, det kommer litt an på om youtube videon er lang eller kort.
- Det er mer ekstra informasjon eller en annen måte å forklare det samme pensumet på som kan være mer forståelig eller letter å huske
- Youtube har ein liten plass i vår undervisning, men eg tykkjer det funkar bra.
- bra
- Bedre
- Jeg synes det fungerer veldig bra, men jeg liker også mange av disse andre læringsmetodene.
- funker greit
- fungerer fint ved siden av annen læring
- syns det funker greit. Er en fin måte å lære seg ting på, istedenfor å sitte skrive å lese.
- Fungerer ganske bra, alt etter videoen selvfølgelig. Handler også om hvordan læreren videre bruker videoen til å fortelle noe istedenfor å prøve lære elevene hele pensumet gjennom en video.
- God men trenger litt blanding.
- veldig mye bedre
- youtube kan de bruke ulike animasjoner, som viser bedre, enn bare en ord rett forklaring. og kan være mer spennende
- Kan ofte være bedre enn andre metoder fordi det blir ofte forklart enklere, men det kan også gjøre det litt vanskelig fordi youtube ofte er på engelsk.
- Det kan være nyttig med en YouTube video, for å få et annet perspektiv og syn på stoffet. i tillegg til en annen som forklarer det til deg.
- helt greit, men liker å lese istedenfor å høre
- Det funker ikke alene med sammen med annen type undervisning blir d bedre.
- Jeg syns at Youtube-videoer like bra som andre læringsressurser ofte fordi videoene inkluderer animasjoner som gjør faget lettere å forstå.
- Det fungerer til en viss grad, men som sagt kommer det veldig ann på hva tema er, og jeg føler det finnes bedre læringsressurser som oppgaver, og gruppearbeid i forhold.
- Youtube er et bra tilskudd i undervisningen som gjør det mer underholdende og lære. Sammenlignet med annen undervisning synes jeg at virtuelle verktøy som youtube og filmer er de som Personelig for meg gir mest utbytte for læring.
- Det er en god faktor som repetisjon for det læreren har snakket om tidligere.
- Personlig føler jeg at youtube funker bra, så lenge det også finnes noen visuelle effekter. Da opplever jeg at det er enklere å huske. Samtidig føler jeg ikke at det å se på alt for mange youtube-videoer i lengden, fordi det blir ikke så mye variasjon. Selv føler jeg at jeg også trenger oppgaver/diskusjoner og lignende for å få informasjonen lettere inn i hodet.
- Det kommer an på om det er en video læreren har brukt eller jeg har funnet selv. De fleste videoene læreren har brukt er vanskelig å følge med på. Dersom det er videoer jeg har valgt selv og kan styre tempo på, er YouTube-videoer som læringsressursen en utrolig grei måte å få en visuell forståelse for faget, samt du har det faginnholdet fra fagboken.
- Youtube er med å oppsummere fagstoffet, der den presenterer informasjonen som er viktig å huske til hver emne. Den funke fint mens syns at litt variasjon i timen er bedre. Jeg lærer noe av de andre læringsressursene også.
- synes ikkje det er den beste.
- Synnes konkrete kilder som en bruker på skulen er bedre alternativ og bruke men YouTube er en fin måte å få en sjøl meir med i selve undervisningen
- Synes at når youtube-videoer kan være en god ressurs i undervisningen, men andre metoder som powerpoint og gruppearbeid er også svært viktig. Det viktigste er at undervisningen blir variert, altså litt av hvert. Hvis vi bare så på youtube-videoer hadde ikke det vært så bra det heller
- Jeg lærer bedre eller like bra av å se youtube videoene.
- Lettere å ha knagger å henge lærestoff på
- Jeg synes nok ikke youtube videoer gir "det fulle bildet", og kan ikke forestille med undervisning uten eller med lite av andre læringsressurser. Youtube videoer blir heller et supplement
- En god læringsressurs som skaper variasjon i faget
- fint
- Både og, føler ikke det er den beste form for undervisning, men kn være et greit avbrett
- .
- er det samme
- posetivt ved små snutter eller oppsummering. eller innledning.
- godt
- Det er en variert metode som kan virke positivt på motivasjonen og undervisningen. Det er fort at læringen blir mye ensidig og lite variert, det blir det ikke dersom YouTube eller andre undervisningsmetoder blir litt oftere brukt.
- mye bedre
- synes det fungerer dårligere
- kjekkere med youtube enn powerpoint fordi da får man variasjon og ikke alltid den samme som snakker
- Er varierende. Greit å få en annen stemme, bakgrunn og lyd av og til.
- veldig godt
- på lik linje
- helt ok.
- mer interessant å se YouTube enn at læreren står å holder en powerpoint
- jeg synes film, eller diskusjoner er mer lærerikt
- Helt greit.
- youtube er bedre enn pp, film osv
- Det fungerer godt for å få variasjon i faget, og man lærer pensum på en annen og spennende måte.
- Youtube bør heller brukes som lekse, ettersom at skoletiden kan brukes på bedre læringsmetoder..
- litt mer spennende.
- bra
- kjekkere og se en youtube film en å oppgaver osv
- Syns det funker godt
- Bra
- helt ok
- Fungerer godt
- Bra
- Lit skjekkere å se på
- bedre med vanlig undervisning
- Midt på treet
- helt ok
- Verken eller
- Kan fungere minst like bra
- Funker fjell
- fungerer bra
- Mer motiverende innimellom
- lærer bedre ved at lærer underviser
- Funker for noen, men ikke for meg

- hadde vært kjekt
- Hadde vært gøy
- bra
- bra, lettere å få en samlet oppsummering
- det funker bra
- Det fungerer veldig bra, lærer mye fra youtube
- Det kan være lett å forstå innholdet ved hjelp av en video heller enn ved at læreren bare snakker. Jeg lærer best ved å bare notere selv egentlig.
- Variert læringsopplegg som er mer spennende enn normal undervisning
- gruppearbeid
- Kommer an på videoen
- Bra med variasjon
- Ja
- ganske likt
- Bra
- Bra
- På lik linje
- det er mer stimulerende visuelt sett og mer motiverende
- Fungerer bedre og gjør det lettere å følge me
- Bedre og lettere å forstå mer pensum raskere
- Veldig bra (bedre)
- Bruker det ikke.
- Veldig bra
- Bruker ikke
- bruker ikke youtube
- Bra til tider.
- synes det er en grei læringsressurs. Lærer bedre ved å se på bilder og videoer i tillegg til informasjon.
- Det er en litt annerledes type læringsressurs og gjør undervisningen variert.
- Det er mer lekent og derfor lettere å forstå noen ganger
- Bra
- Jeg tror Youtube kan være en veldig nyttig læringsressurs. Man kan nesten alltid finne flere videoer om et tema på Youtube, som gir flere ulike synspunkter.
- Godt med variasjon i fortellerstemmen.
- Mer interessant og følge meg på
- bedre en pp og oppgaver hvertfall
- En god ting sammenlignet med andre læringsressurser
- bra
- veit ikke
- det fungerer bra hvis historien her rett fakta
- Da blir stoffet presentert til deg i en underholdende medie som gjør at man husker det enklere og at man kan lære raskere
- Eg veit ikkje
- jeg veit ikke
- bra
- 1
- synes youtube er like bra som powerpoint
- Youtube er kort og presist og mye mer motiverende en presentasjoner og foredrag.
- ganske mye bedre viss det er en animasjonsfilm som er grei og behagelig og se på.
- Jeg synes alltid at youtube passer inn hvis videoene ikke er kjedelige.
- Veldig bra, bedre med youtube enn powerpoint
- heilt ok
- vi har ikke brukt youtube
- Like bra
- Veldig bra
- Jeg synes det er bra med variasjon så oppgaver, se på yt og diskusjon er bra og det med yt forklarer fagets stoff på en god og enkel måte
- Liker det veldig godt i forhold til andre.
- Youtube videoer er ofte bedre laget enn powerpoint, filmer er ofte for lange og dette medfører mye unyttig info og at elever kjeder seg. Oppgaver blir mye av det samme og motivasjon mistes fort. Diskusjoner er ganske kjekke men elever går fort vekk fra tema.
- funker greit, bedre med youtube enn å lese i boka
- kan forklares på en annet måte, en det som er blitt gjennomført i timen selv
- fungerer godt nok
- fungerer bra men ikke for ofte. andre læringsmåter kan kanskje brukes oftere
- pp, gruppearbeid, film læring
- Bra
- Fungerer bra viss alternativet er film. Men jeg lærer mye av power point.
- Jeg synes at youtube noen ganger kan være rotete å bruke dersom jeg ikke har noe forståelse for fagstoff fra før. Da liker jeg bedre å få en bedre oversikt med powerpoint og forklaring av lærer (Dersom powerpointen er bra).
- Veldig bra, det er mye lettere å følge med på en youtube video i forhold til en powerpoint.
- .
- Synes det fungerer bra som en variasjon, kan være med å forklare bedre om videoen er bra
- folk følger mer med pga det er kjekkere å se på youtube enn å høre på at en lærer babler
- God kilde til informasjon fra andre enn lærer
- Man lærer både av lyd og bilder.
- bruker ikkje youtube
- Det er en god måte å formidle ting på
- Kan ofte fungere bedre
- Jeg synes det fungerer bra mtp at det er en annen type undervisningsform som både kan føre til læring, motivasjon og kjekkere timer.
- Kommer an på, men liker best å se film
- Spør helt hvilken type video det er snakk om. For mye teori er for mye teori enten det er en video, eller en tekst.
- Det beste er kanskje å lære det fra læreren sin, ettersom da vet du nøyaktig hva i pensum som legges vekt på.
- Fungerer ganske bra i forhold til individuell leseoppgaver, powerpoints blir fort kjedelige ettersom man ikke klarer å sette seg inn i dem på samme måte, gruppearbeid er relativt bra, men også svært avhengig av gruppemedlemmene, men både gruppearbeid og diskusjonsarbeid er generelt svært lærerikt
- Funker bedre en som sagt en lang presentasjon der kun læreren snakke, det gjør det vanskelig å konsentrere seg over lenger tid
- Det er rett og slett bare kjekkere å se video enn å høre på læreren snakke
- Videoer kan fungere bedre enn Powerpointer og oppgaver, men for å være ærlig foretrekker jeg diskusjoner innenfor gruppearbeid og også det å se filmer.

- Det fungerer godt fordi det er mer interessant og derfor lettere å følge med og lære noe, i motsetning til når vi må lese mange sider med informasjon..
- bedre eller på lik linje. Mer kreative videoer enn bilder på en ppt. Men pga det ikke har blitt brukt mye i undervisningen er det vanskelig å si noe om det er bedre eller ikke, fordi vi hadde også blitt lei av å kun se på YouTube videoer for å lære pensum. Men en god blanding er mer interessant.
- Du får andre synsvinkler og av og til er videoene lettere å forstå enn læreren (av og til ikke), det kan og være at personen som lager videoen er veldig interessert i emnet og det kommer fra i sluttproduktet.
- Jeg synes det kan være litt kjekkere sammenlignet med f.eks. PowerPoint eller leksjon, men hvis for mye av undervisningen blir youtube videoer kan det fort bli mindre motiverende.
- youtube videoer kan passe godt inn å brukes midt i en powerpoint presentasjon for å få pause fra å hørre på læreren og å få se på noe
- Det fungerer bra. Det kan til tider være vanskelig å henge med.
- Jeg tror det kan være viktig å ha litt av alt. Altså at man ikke skal kun lære gjennom youtube, men se en liten snutt i ny og ned. Da tror jeg det kan fungere bra, men andre læringsressurser fungerer minst like godt.
- Det er mindre kjedeig, med tanke på at man kan finne flere ulike varianter som er best tilpasset for deg og hvordan man lærer best.
- Jeg tror nok at gruppearbeid og diskusjon er muligens mer effektivt enn Youtube.
- Vet ikke
- Man kan se igjennom en YouTube-video flere ganger, i motsetning til en lærer som presenterer et emne med en presentasjon
- funker bra, andre perspektiver, andre språk
- Youtube videoer funker ofte bedre
- de gir en mer variert undervisning som er bra, men jeg synes ikke det er mer motiverende/interessant å se på dem.
- fint. Jeg lærer ofte bedre når ting visualiseres.
- Mye bedre, fordi det er lettere å holde fokuset oppe når vi ser på videoer. Helst animerte historievideoer.
- Hvis jeg skal sammenligne så gir youtube minimal forståelse enn det man lærer av å arbeide med materialet selv i gruppearbeid, diskusjoner og ved PowerPoint. Dette tror jeg er fordi det er veldig lett å dette ut av YouTube-videoer, sammenlignet med når du selv skal legge fram informasjonen.
- læreren bruker aldri youtube
- helt greit
- Bra, men kommer ann på om den er laget bra
- Jeg husker ting bra viss jeg har et bildet på det, YT videoer funker bra til det
- Fungerer som et avbrekk fra mye forelesning.
- Like bra
- dårligere
- Bra
- enklere å huske, otte korte videoer som oppsummerer bra
- .
- Oppsummerer bra
- Ok variasjon dersom gjort riktig
- Er mer variert, og kortere videoer som gjør det lettere å få med seg.
- ikke det beste, men likevel greit med variasjon.
- Fungerer bra
- Det er bedre, spesielt viss videon er bra redigert så er det mye mer effektivt enn å se en film for eksempel
- De er bra.
- Bedre, men kjedelig med en timers lang video o.l
- Fungerer bra
- Kan fungere veldig bra om videoen er interessant og ikke kjedelig.
- Jeg synes at Youtube-videoer er bra for variasjon i undervisningen. Det er mye bedre enn å bare ha PowerPoint, jobbe med oppgaver hele tiden, etc.
- Film er bedre enn youtube-videoer, men ellers er youtube-videoer bedre enn de andre tingene.
- Bra
- Greit, men viktig hvilken video

Utenom skolen, hvor interessert er du i historie? *

Svar	Antall	Prosent
Veldig lite interessert	12	5.7 %
Lite interessert	29	13.9 %
Verken eller	31	14.8 %
Litt interessert	112	53.6 %
Veldig interessert	25	12 %

Beskriv kort begrunnelsen for svaret ditt ovenfor *

- Syns historie er interessant, men bruker ikke mye tid på det utover skolen
- Jeg synes det er kjedelig
- Syntes det som har skjedd i fortiden er kjekt, liker å vite lett stoff men å gå inn i ekstreme detaljer er ikke akkurat min greie.
- -
- ser mye på dokumentarer om krig osv
- .
- Synes andre verdenskrig er veldig interessant og setter meg veldig inn i den, men andre temaer som feks den franske revolusjonen er ikke like spennende.
- Jeg er ikke veldig interessert i historie utenom skole
- Fordi faren min snakker mye om historie
- Syntes nyere historie er veldig spennende.
- Jeg synes enkelte deler av historien er veldig spennende, mens andre deler av historien er kjempe kjedelige.
- Syntes det er mye historie som er interessant og mye som ikke er det. Jeg er personlig ikke så interessert i historie generelt, selv om det er noen epoker som jeg liker å lære om.
- Det er viktig å vite hva som har hendt før oss.
- Jeg syntes historie er interesant.
- Jeg synes det er spennende å lære om forskjellige historiske personer og hendelser
- Synes det er gøy å snakke med familien om forskjellige hendelser i historien og se en video om det nåe jeg kommer over en som ser gøy ut.
- synes det er litt spennende noen ganger
- Historie er interessant, men synes det er vanskelig og vite hva som stemmer og ikke, og holde kontroll på alt.
- Jeg er interessert fordi jeg er nysgjerrig om fortiden.
- Ser på filmer og serie om kongefamilie, vikingtid og filmer med litt historisk bakgrunn på fritid.
- Fordi jeg liker det

- Det er kjekt å lære om historiske hendinger.
- Dagens samfunn er bygget opp av tidligere historie, det synes eg er spennende
- Er interessert fordi det er litt spennende.
- Jeg er intressert i historie og det har hele tiden vært en av mine fag som jeg liker bedre.
- fordi det er spennende
- kult å se hvordan de hadde det før i tiden, og hvorfor ting har blitt sånn som det har blitt.
- synes noe av det er kjekt, andre ting kunne jeg ikke brydd meg mindre om.
- Jeg er ikke en person som er veldig interessert i historie, men synes likevel at det er interessant. Jeg er en person som er litt mer fokusert på nåtiden men syns gjerne det er greit å vite litt her og der.
- Det er interessant å vite om hva som har skjedd og hvorfor ting er som de er. Ser noen ganger dokumentarer om de går på TV.
- det er et interessant tema og viser hvordan man kan unge feil som er gjort i fortiden
- jeg syns det er spennende om hva som har skjedd før, men er ikke sånn at jeg syns det er så spennende at jeg driver å leser historie på fritiden.
- Eg er interessert i historie, men går ikkjeut av vege for å finne ut meir som oftest.
- Er ikke noe for meg.
- Historie er ikke noe for meg, og jeg kan ekstremt lite fra før
- Synest det er tungt fagstoff.
- Jeg er glad i å høre om historien, hvordan det var før etc. Men det er ikke slik at jeg holder på med historie på fritiden.
- Synes det er spennende å høre om.
- Alltid synes det har vært fascinerende hvordan historien virker sammen og hvordan en handling kan påvirke en annen. I tillegg er jeg interessert i sosiologi og psykologi og synes det er interessant å se hvordan psykologiske prosesser og miljø har ført til historiske endringer
- Jeg er veldig interessert i truecrimepodder og liker å gjør mer søk på nettet etterpå.
- Kommer an på tema. Liker f.eks. morderne historie bedre enn eldre historie.
- Historie har alltid vært en av favoritt fagene mine.
- Jeg syns det er interessant å lære om historie. Men det kommer an på hva temaene er.
- Interessert i faktavideoer på youtube, så havner ofte in på historie.
- Siden eg har andre ting til tider som er meir interessant enn historie
- Grunnen til at vi lever slik som vi gjør i dag er på grunn av fortidens hendelser og det er interessant å lære om historien vår
- Liker veldig godt å lære om historie, spesielt eldre historie. Det er mye rart som skjer i historie, og liker å se sammenhengene.
- Kjæresten er interessert
- Historie er interessant. Det er ikke hver dag man setter seg ned for å spesifikt lære historie selv, men finner jeg spennende videoer, filmer eller programmer kan jeg godt seg på dem
- Det kan være litt spennende å for eksempel se på historie videoer på YouTube, fordi det er litt spennende å vite hvordan nasjoner oppstår og faller, og hvordan verden har blitt slik den har blitt.
- n
- Jeg synes det er spennende og finne sammenhenger og finne at ut at historie gjentar seg
- Jeg er ikke interessert i historie på fritiden. Jeg liker bedre nyheter, ikke ting som skjedd før.
- FOrtid er fortid, synes lite av historien er superinteressant
- det har en sammenheng med fremtiden, og alt stammer fra historien.viktig å vite ting kommer fra og hvorfor.
- fordi det interesserer meg ikke.
- Det er spennende å lære om hvordan verden har blitt som den har blitt. Historiske hendelser er interessante.
- vanskeig å forstå
- leser ikke mye historie utenom skolen
- spennende å se hva som har skjedd lengre bak i tid eks 1 og 2 verdenskrig
- synes det er spennende å vite hvordan ting har blitt til og hvorfor det er sånn.
- eg syns de er intressant å sjå kor ting kommer fra å kva som har ledd oss tilhvor vi er nå. eg liker også å lære om for eksempel gamle sivilisasjoner og hvordan di levde før.
- synes det er interessant å lære om ting som har skjedd før
- Greit å vite noe om hvordan historien er med er ikke noe jeg bryr meg om i det hele tatt.
- synes det er interessant å se hva som skjedd før i tiden. syns første og andre verdenskrig også er interessant
- jeg er interessert i historie å liker å søke opp ting får å lære men ikke gå i så veldig nøyte detaljer
- Jeg synes det er kjekt å lære om hvordan historie har forandret seg gjennom årene.
- syntes det er interessant med historie.
- Syns mye i faget er interessant, men noen temaer er mer spennende enn andre.
- Har alltid vært interessert i historie, og syns at det er veldig spennende.
- det ommer ann på. noen ganger kan eg f.eks trykke på en video for å se den.
- kult
- er verken interessert eller uinteressert
- Syns det er interessant osv
- Kjekt p høre på hvordan folk levde før
- synes det er lite interesant
- Nei
- Bruker ikke tid på det
- Ikke intrisert å søke på historie men viss en video pope opp eller noe kan eg se på den
- syntes det er spennende og få en forståelse for ting som har skjedd
- Læreren er bra
- Vanskelig og mye å sette seg inn i
- For å forstå historien
- Synes mye av historien er viktig
- Liker å se filmer fra 2 verdenskrig og viktige hendelses som har skjedd.
- Historie er eit fag som er ok og eg forstår det meste av den.
- Er ikke noe spesielt interessert i det, uten om det jeg må lære
- synes det er interessant å lære om krigen.
- Interessant å lære om sin forhistorie og hvor du stammer fra
- er greit men tar ikke egen innsats til å lære
- Interesserer meg for noen få ting og hvis jeg ser en video på YouTube som ser gøy ut om historie så trykker jeg meg inn og ser den
- er litt interessant å følge med på enkelte tider og historier fra historien en gang i blant.
- verdenskrig er intressant, og vikingtiden, revolusjoner og sånn bli veldig kjedelig fordi det er for mye stoff som ikke er veldig spennende.
- synes ikke det er noe problem å ha det
- Liker å lære om historie, 1 og 2 verdens krig
- Jeg syns det er kjekt å lære om ting som skjedd før i tiden. Det kan være interessant for å forstå hvorfor ting er som det er idag. I tillegg kan du få en bredere forståelse for ulike ting. Du kan forstå hvorfor Norge har utviklet seg til det landet det er idag.
- Farfaren min var historielærer og jeg ble svært interessert i spesielt 1. og 2.verdenskrig og den kalde krigen.

- ikke en historiemann
- Er interessert i historie men velger å bruke tid på andre ting i stedet for
- Historie som er relevant idag
- Idk
- det er Spennede å vite
- Vet ikke
- Er ikke så interresert i det
- Ikke noe jeg bruker mye tid på, men noe kan være spennende
- Historien er grunnlaget for fremtiden
- Liker spesielt kriger. Synes det er spennende
- Litt interessert men ikke alt for mye
- Interessant
- Historie er et greit fag og kan være spennende og kjedelig mtp. tema som gjennomgås.
- Jeg synes noen ting ved det er interessant og hvis man fremlegger det på en interessant måte.
- Vet ikke
- syns det kan være litt interessant å lære om hva som har skjedd før
- Det er interessant å ha en viss kunnskap om hva som har skjedd i verden og Norge tidligere.
- Ikke interessert i historie generelt. Synes ikke det er gøy å snakke om det som skjedde for hundre- og tusenvis av år siden.
- Litt spennende, men avhenger om temaet.
- Føler det er fortid selv om det påvirker dagen idag
- Jeg elsker historie
- Generelt sett synes jeg historie er ganske interessant. Jeg liker å ha kunnskap om ulike historiske hendelser og hvordan de har påvirket dagens samfunn.
- Vet ikke hvorfor men historie har aldri vært av min interesse.
- Bruker lite tid på det fordi det interesserer meg ikke
- noe kan være spennende men det meste er kjedelig og tungt
- er interessert
- syns de mye og stress
- Eg har ofte andre ting å beskymre meg for
- historie er intresangt men det er annen historie som jeg er mer intrisert i en annen
- det er gøy og interessant
- Eg liker bedre å lære historie om familien og slekta mi, men er nokon ting i norsk historie som er interessant
- jeg liker historie relatert serier og filmer, og hvis jeg syns en karakter er interessant då søker jeg han/hun opp
- gøy
- 1
- litt gøy
- Ting er interessant å lære
- Det er jo våres historie.
- Jeg liker noen deler av historie, men mye av det man må lære i timen er ikke så gøy dermed er jeg litt interessert
- Er ikke interessert i fortiden, liker å fokusere på fremtiden
- ikke noe som intrererer meg
- synes det er gøy å lære hvordan verden var før, ikke alt er spennende men Egypt, hellas osv er spennende
- Synest det er interessant og spennende.
- Fint å kunne om historie i hverdag viss du havner i en diskusjon eller generelt bare er interessert i å lære om det.
- Jeg er ikke så veldig interessert å holder på med historie hjemme men liker å se hvordan historien er og har blitt til.
- Er glad i å lære om historie, og historie innen forskjellige tema
- Det er interessant, men ikke et yrke jeg ønsker å søke.
- har ikke noe spesiell mening om det
- jeg er ikke så glad i historie
- har ikke tid til det
- Er veldig spennende og lære om hvordan ting har vært
- Jeg har aldri hatt noe interesse for historie.
- Jeg synset det er interessant å lære om ulike konflikter mellom ulike nasjoner, og hvordan menneskene levde før i tiden.
- Jeg er interessert i nyere historer som de ulike verdenskrigene og andre kriger og kriser.
- Jeg synes at det er spennende, spesielt det som følger av hvordan historie har ført til levemåte i dagens samfunn, men jeg jobber ikke mye med selve faget utenom skolearbeid.
- Jeg syntes at historie for det meste er kjedelig med noen unntak i eldre historie.
- .
- Jeg synes noen deler av historien er ganske interessant, men ikke alt. Men jeg ser filmer og serier som har historisk innhold. Det synes jeg er gøy
- Jeg liker historie på grunn av det er kult å se hvordan verden har utviklet seg.
- Synes ikke historie er veldig interessant.
- Er interessert i historiske tema som er mer relevante i nåtiden, som for eks andre-verdenskrig. Syntes det er mindre interessant med tema som skjedde for flere hundre år siden, som den franske revolusjonen hehe.
- synes historie er interessant
- Liker godt dokumentarer om ting som har skjedd ogsånn
- Jeg synes historie er Vedlig interessant og nyttig, men enkelte temaer er mer relevante/interessante enn andre.
- Synes historie er ganske interessant, men kommer ann på tema.
- For jeg synes historie er kjedelig og uinteressant.
- Enkelte ting interesserer meg, men ofte er det som interesserer meg fortalt om i videoer som er laget for å underholde, ikke kun for læring.
- Jeg er mer interessert i andre ting enn historie.
- Historie er et svært viktig fag, fordi det gir oss et innblikk i generelle tendenser for samfunnstrukturer, som kan hjelpe oss forstå vår situasjon i dag, og til en viss grad forutse fremtidig utvikling
- Mamma er historielærer så jeg blir bombardert med historie hele tiden utan at jeg spør om det, og det er litt irriterende i lengden :) derfor har jeg ikke altfor mye motivasjon til det på bakgrunn av at jeg får fortalt så masse historie relatert jeg ikke egentlig er interessert i hjemme. Så det er egentlig bare slitsomt for meg.
- jeg synes det er kjekt å lære om historie, grunnet mye av det er veldig interessant
- Jeg synes det er kult å få høre om all slags fakta fra fortiden, men jeg kan ikke si at jeg investerer veldig mye tid i det utenom når jeg holder på med skoleoppgaver.
- Kommer helt ann på hvilken historie, kan være interessant å lære om for eksempel krig og krigstaktikker, men grunnlover osv kan være ganske kjedelig.
- Tenker ikke så mye over historie i hverdagen ellers enn i skolen. Tenker heller på andre ting. Har mye med at jeg har andre interesser som jeg legger mer vekt på.
- Jeg er særlig interessert i språk og kultur, og dermed ser mange videoer og leser om det. Emnene som interesserer meg er indo-europeiske befolkninger og euroasiatiske folkegrupper, samt urbefolkningene i Nord- og Sør-Amerika
- Jeg synes mange emner innenfor historie fort kan bli kjedelige, men ser ikke bort fra at det definitivt er viktig å lære om det og at det til tider kan være ganske interessant.

- tidligere undervisning på skolen har gjort meg negativ til faget
- Det er greit å ha innblikk i tidligere historie slik at det er mulig å forstå utviklingen av land og samfunnet som helhet.
- Det er interessant å høre ulike historier om noe spennende som har skjedd.
- Tenker ikke så mye over det
- Historie er interessant fordi det forteller hvor annerledes man en gang levde
- Historie er ikke favoritt faget mitt
- Liker å forstå hvorfor hendelser skjedde, og konsekvensene de medførte
- bare fordi hvem er ikke?
- Jeg oppsøker sjelden historierelaterte ting utenfor skolen, men om jeg kommer over en film/serie om det ser jeg den gjerne. Jeg synes andre fag/temaer er mer interessante.
- skolen har gjort det til et kjedelig tema det hadde vært mer interessant om vi kunne hatt tid til å jobbe med faget skikkelig istedenfor å bare pugge det til en prøve
- For å forstå det meste om nåtiden må man lære om (og av) fortiden.
- Er interessert i første og andre verdenskrig, men det er egentlig bare det. Antikken og for eksempel hvordan sjøfarten til Norge ble svekket på 1800-tallet interesserer meg utrolig lite.
- Jeg har alltid likt historie, og synes det er interessant å se på utviklingen i både verdenssamfunnet, men også enkelte samfunn hvor sivilisasjoner skjedde forskjellig. I tillegg, så synes jeg historie er viktig for forståelse ovenfor hvorfor ting er slik de er i dag.
- Jeg har alltid vært i interessert i historie, men ikke som et skolefag fordi det har blitt ødelagt for meg på grunn av en lærer som brukt en annen undervisningsform enn det jeg foretrekker.
- Fordi det interesserer meg ikke
- Gøy å finne ut hvorfor ting er som de er
- Jeg syntes at enkelte ting er spennende og lære og høre om. Spesielt eldre ting som romerne og grekerne
- Interesserer meg ikke.
- Synes det er litt interessant
- historie er litt kjedelig
- Faget er vanskelig og har en mindre interesse for historie.
- Jeg synes det er spennende å vite hva som har skjedd i fortiden
- det er inntersant å lære seg om historie
- Synes det er spennende og viktig å lære hvordan historien har vært for å få en forståelse om hvorfor ting fungerer som det gjør i dag
- Jeg forstår historie og de store linjene
- Fordi det kan være spennende.
- er ikke så interessant
- Det er ikke et tema som jeg har noe interesse for og jeg syns det er kjedelig
- Ser ganske ofte på helt forskjellige historie relaterte videoer på youtube, alt fra kriger, personer også andre hendelser.
- Historie betyr jo bare alt som har skjedd før, og hva er ikke interessant med det? Jeg ser mye på true crime og da går de også mye inn i historien.
- Interessant
- Synes det er interessant
- Historie blir lært bort på en veldig kjedelig måte.
- Jeg liker å se historiske-filmer av og til, og selvfølgelig historiske videoer på Youtube.
- Interessant
- Syns det er inntersant meg kriger fra 1900 og opp og jeg og broren min snakker ofte sammen om det og lærer hverandre
- .

Hvilke fordeler og/eller ulemper mener du det er ved å bruke YouTube i historieundervisningen? *

- Fordeler: Enklere å forstå, bra som oppsummering eller introduksjon, ofte strukturert i større grad en Powerpoint, f.eks.
- Kan bli vanskelig fordi videoene går ut av pensum og kan være forvirrende
- Det kan være greit men kan bli kjedelig forhold til timene vi har med vår lærer som er mer engasjert i stoffet en de som lager videoen.
- -
- vet ikke
- Kommer veldig an på hvordan det blir gjort
- Kan bli bra for og bytte litt på ting og gi elevene en ny måte og lære på. Kan også bli dårlig om man gjør det for mye.
- En fordel kan være at de kanskje forklarer på en annen og bedre måte enn historie læreren.
- Man kan lettere klare å følge med, men det kan bli vanskeligere for noen å bli lært vekk pensum av to forskjellige personer.
- Fordeler med det er at det er kjekkere å følge med på.
- Fordeler er at det holder motivasjonen til elevene opp og det gjør det lettere og forstå pensum.
- YouTube kan hjelpe ved å skape variasjon og vise ting som læreren ikke kan, f.eks animasjoner og illustrasjoner. Mens samtidig kan det gjøre timene dulle og kjedelige hvis videoene er av dårlig kvalitet og det egentlig ikke er noe grunn for at læreren velger å sette på YouTube istedenfor å presentere selv.
- Fordeler er at det kan være kjekkere å se på youtubevideoer, ulemper er at det kan være vanskelig å forstå dem noen ganger hvis de f.eks. er på engelsk og uten teksting.
- Ved å bruke YouTube i historieundervisning får vi sett handlingene som skjedde.
- Jeg synes det er mye positivt, men det negative kan være at feilinformasjon kan lett komme frem
- Videoene kan variere mye, om det er en god eller dårlig video. Videoene kan også forvirre mer dersom de snakker alt for fort eller forklarer det rotete.
- Det kan være mye lettere forklart av andre folk enn kun din lærer
- Elevene kan få et avbrett fra lesing eller lytting til en lærer. Man ser stoffet på en ny måte. Det gjør undervisningen mer variert og dermed hjelpe på motivasjonen og interessen.
- Fordel - det hjelpe med å få mye om noe fag ulempe - noe informasjon er ikke troverdige
- fordel kan vær at man faktisk lære noe av youtube om videon er interessant og kort og direkte Ulempen kan være at videon er for lang og til slutt blir det kjedelig å lytte etter videon og dermed lærer man ingenting av det.
- Det kan være vanskelig å finne noe som passer til alle elevene fordi noe kan være kjedelig for visse elever, men ikke for andre. Noen elever kan forstå pensumet bedre hvis noen forklarer det på en annen måte.
- Ein fordel er jo at det gjør læringa kjekkare. Ei ulempe er at informasjonen kan vere feil.
- Fordel, mer inntersant, lettere å huske og å følge med
- Fordel er at en kan lære gjennom andre måter enn å bare høre på læreren. Ulempe er at det ikke kan være troverdig.
- Jeg mener det er fordeler ved at det kan være inntersant, høre det fra en annen person og kanskje mer lærerikt.
- vet ikke
- fordeler: avbrett fra læreren ulemper: kan bli litt for mye/lange videoer som gjør at man mister konsentrasjonen
- det er greit og enkelt. Istedenfor å sitte å skrive og å lese er det greit sitte høre på noen.
- Fordeler fins det mange av, blant annet kan man bruke Youtube til å introdusere et tema, man kan bruke det til repetisjon, oppsummering eller for å fordype seg. Ulempene handler også om hvordan videoen går fram til dette og om det inkluderer nok av pensumet.
- Noe av det kan komme fra lite troverdige kilder. man vet ofte ikke hvor informasjonen er hentet fra.
- mangel som ikke følger med, men om man følger med er det mer interessant å følge med på
- fordeler: bedre forståelse, motivasjon, variasjon. ulemper: kan være dårlig hvis det er en kjedelig video
- Kan gjøre det enklere å forstå og oppsumere. Kan være vanskelig å forstå fremmedbegrep på andre språk.
- Fordeler er at man får variasjon i undervisningen og kan forstå stoffet å en annen måte. Ulemper er dersom videoen er vanskelig å forstå f.eks.

- fordeler: Mer informasjon om temaet ulemper: får ikke med deg så mye
- Hvis det er på engelsk fortår eg ikke.
- Jeg syns Youtube er med på å gjøre forståelsen av historiefaget bedre fordi at du ofte kan få forklaringer på ting som du kanskje var litt usikker på.
- Det kan gjøre at det blir fort for kjedelig, og kan gjøre at vi ikke får akkurat den læringen vi burde.
- Fordel: - Underholdende - Lettere å følge med - Skaper engasjement - Lettere å huske fagstoff Ulempe: - Kan bli komplisert å vanskelig å forstå dersom videoen er på et annet språk - Noen kan falle av og da kan det være Vanskelig å hente seg inn igjen
- fordel er at det er god oppsummering, men kan vær noen bruker det som å slappe av under timen og følger lite med
- Fordeler: - en annen forteller (litt "forfriskende" etter å ha hørt på samme lærer lenge) - visuelle effekter (lettere å få inn stoffet) Ulemper - i lengden kan det bli litt kjedelig, og konsentrasjonen kan bli dårligere - er alle disse videoene til å stole på?
- Fordeler: - Visuell omfatning av faget. - Kan forklare på en måte boken ikke kan. Ulemper: - Feilkilde
- Fordeler er hvis man ikke orker å lese mer så er det bare å se på en video og høre etter. Ulemper er at informasjonen ikke er alltid riktig.
- Kan gjer at det virker interessant og skaper motivasjon, men dekker ikkje alltid pensum.
- Vet ikkje heilt
- Jeg synes det er flere fordeler med å bruke youtube-videoer i undervisningen. Den er et avbrekk fra at læreren snakker eller oppgaver og den kan forklare ting på en måte som gjør at du forstår det bedre enn hvis du skal lese det i boka eller lærerens måte å forklare det på
- Bare fordeler. Kan bli brukt til å vise hvordan man kan kritisere videoene som er en god egenskap, og kan bli brukt til å slappe at læreren snakker for mye.
- Gir avbrekk og innblikk i historiske hendelser
- Fordelen er at det gir variasjon, og kan gi et annet og kanskje bedre bilde av sammenhenger. Ulemper er kanskje at videoene for noen fører til ukonsentrasjon (hvor mobilen sniker seg frem under videoen). Noen ganger kan selvfølgelig videoer være mer forvirrende enn forklarende også.
- Fordeler er variasjon, kan være lettere å forstå fagstoffet. Ulemper er at det noen ganger kan være vanskelig å forstå hva en vil formidle med videoene
- variasjon
- Har ikke så mye formening om det
- Du kan få god fakta på kort og lett tid, men faktaen kan være feil.
- Kildekritikk, kjekkere å se på
- fordeler: brainstorm ulemper: ikke særlig lærerikt i det lange løpet.
- ny synsvinkel, ny fakta.
- Fordeler: variasjon Ulemper: ingen
- Bedre motivasjon, gjøre det lettere å forstå. Litt annen måte å lære.
- vanskelig å lære seg stoff fordi man ikke kan "spørre" videoen om noe. Synes det er bedre at lærer forklarer.
- fordeler - variasjon ulemper - kan være kjedelig, vanskelig og ikke lærerikt
- Ny stemme, bakgrunn og lyd. Greit med variasjon. Ikke troverdig?
- de er lettere å følge med å kan vær veldi intresant. men de kan også vær litt distraherende og noen tenke di bare kan ligga å såra si de er en video på
- det vil gi et avbrekk fra snakking til lærer som kan virke positivt for dem som lærer best av video og ikke lærersnakk
- variasjon i undervisningen.
- fordeler - mer variasjon
- det tar konsentrasjonen litt vekk og det er lettere å følge med dersom læreren forteller
- Vett ikke heilt.
- ikke knyttet maksimalt opp til pensum
- Fordeler: variasjon i faget, man kan få et visuelt og helhetlig bilde på fagstoffet, det er veldig greit å bruke oppsummeringsvideoer på youtube for å lære pensum.
- Youtube videoer kan være spennende, men det er ofte vanskelig å få med seg alt, og det apelerer ikke til alles foretrukne læring.
- det kan være nyttig for læringen.
- fordeler
- fordeler: variasjon i timen ulemper: ingen
- Må vær kildekritisk- Får alt oppsummert+
- Fordeler er at det er ofte folk som vet mer og smartere enn selveste læreren, det som kan være ulempe e kanskje at de sier ting kjapt og gjør det enkelt
- lærer på en annen måte enn andre undervisningsmetoder
- Nei
- D kan være bra med en annen som forklarer til deg
- Feil informasjon Skjedlig
- blir fort vas med youtube, blir lett for læreren og sløve av og bli for avhenging av youtube
- Skaper variasjon og sitter bedre i hukommelsen med bilde/video
- det kan være lettere å få oversikt
- Kan bli kjedelig
- Mer gøy, lærerikt og motiverende
- pass
- Fordeler: lære bedre, mer motiverende, mer spennende Ulemper: du er mindre med i timen.
- Ikke troverdige kilder og informasjon Øke motivasjon og variasjon i læringen
- vet ikke
- Youtube kan en fordel da det er en variasjon fra mye av timen, men kan også være vanskelig å forstå
- fordeler er at det ofte er lettere å lære det, ulemper er at hvis videoen er for kjedelig så følger ikke folk med.
- Fordeler er at den kan være kjekkere, en ulempe er hvis det er masse reklame
- Er vanskelig å vite om kilden er til å stole på
- fordeler, forklart på en enkel måte, ofte, kan se gjennom så mange ganger du vil. Ulemper, ikke spør om noe
- fordelen er mer variasjon
- Mer variert læring. Vet ikke om det de sier er sant, ikke troverdig
- Fordeler: -kan lettere lære innholdet -kjekkere Ulemper: -kan være jeg ikke forstår innholdet
- Fordeler: Mer spennende undervisning Ulemper: Kan ta lang tid
- bare bra
- Kan være vanskelig å gjøre interessant
- Fordel «varierte læring» hører fagstoffet fortalt på en annen måte
- Idk
- lite lesing men kan forte bli ufokusert
- Vet ikke
- Er kjekkere
- Fordel-god læremåte Negativt-ikke så kritisk
- lettere å følge med
- Fordeler at man kan lære på en interresant måte. Ulempe er at det kan være feil fakta
- Lettere og lære Må finne riktige videoer/gode
- Bilder og videoer til en forklaring
- Har ingen mening.
- Forstår det bedre. Men du kan finne feil kilder osv.
- Bruker ikke

- kanskje det er litt lettere å forstå et emne hvis man kan se en animasjon eller et bilde
- Bruker ikke.
- Kan fange oppmerksomheten til flere elever.
- Fordel: Variasjon i undervisning Ulempe: Kjedelig videoer
- Fordeler er variasjon ulemper er hvis det er en kjedelig YouTube video slik som en presentasjon.
- Kan gi nye perspektiv men kan også gjøre stoffet overkomplisert slik at det forvirrer eleven
- Fordelen er at det er et stort omfang av videoer med mye god informasjon på YouTube. Det finnes mange gode kanaler laget av flinke fagfolk eller andre som er spesielt interesserte i et emne. Ulempen ved bruk av YouTube er at det kan
- Gøy med variasjon, kan også lære bra av gode videoer. Kan ta opp litt mye tid, men erstatter gjerne annen snakking.
- At elevene følger bedre med på bilder med ord enn bare ord. Lettere å huske etter at ordene blir knyttet opp mot bilder
- kommer ikke på noen ulemper
- Fordeler visuelt og kort oppsummert
- rare dialekter, går fort får historien litt forenkla, lettere å forstå
- Ingen siden vi har ikke hatt det
- ingen
- Noen Youtube videoer er drid kjedelige
- Ingen
- jeg vett ikke
- ingen
- Det kommer an på personen, for noen er det hjelp med videoer, mens for andre er det lettere med vanlig undervisning, og andre liker best å jobbe selv.
- vet ikke, lettere å følge med, kjekkere undervisning
- Mer motiverende undervisning. Folk trenger ikke følge med.
- ikke så mye ulemper
- fordeler er at det er gøy, ulemper er at det er ikke alltid korrekt info.
- Fordel - mer intressant ulempe - vanskelig å notere underveis
- 0 peiling
- for meg er det lettere å lære når jeg ser å lytter til video sammenlignet med å lese eller se på presentasjoner
- Spennende. Variasjon. Mye dårlig informasjon.
- Fordeler er at du kan lære det veldig raskt og enkelt Ulemper kan være at fagstoffet eller innholdet kan være usann eller ikke troverdig.
- Fordeler er jo at flere følger med. Ulemper er at mange videoer er på engelsk som noen elever ikke kan.
- Fordeler: kort og presist ofte, variasjon, illustrasjon med informasjon Ulemper:
- Lærerikt og kjekkere enn normal undervisning, det holder interessen til tilskuerne mye bedre og sørger for at mye mer informasjon tas opp.
- lettere å lære
- fordeler er man får litt variasjon og kan motivere mer. ulemper er at elevene ikke gjør det de skal og ser på helt annet.
- ingen ulemper gjør faget bare bedre, man lærer mer også
- Fordeler er at det kan være mer spennende og lettere for å få en grunnleggende forståelse og oversikt Ulempen kan være at det kan bli ekstremt vanskelig å følge med om det er merket i rommet og videoen er land fordi man blir så trøtt
- Lærer bedre
- Fordeler: lettere å forstå, mer motivasjon til å lære mer, mer interessant. Ulemper: ikke alltid relevant når det gjelder pensum.
- fordel er at det er variert undervisning. ulempe kan vær viss videoen ikke er fra en troverdig kilde og de som blir sakt ikke stemmer.
- Fordeler: bedre forståelse av pensum - dersom videoen er forklarende Ulemper: rotete om den er for avansert forklart og jeg ikke har nok kunnskaper om fagstoff fra før
- Fordeler: Lettere å følge med, lærer mer, kjekkere undervisning. Ulemper: Hvem som helst kan lage en youtube video.
- .
- Synes ikke det er så lett å lære på engelsk alltid, og det er ikke like lett å finne bra videoer på norsk i noen emner
- folk følger mer med mens andre klarer ikke
- Fordeler: variert og interessant undervisning Ulemper: vanskelig å finne gode og innholdsrike videoer
- Det er lettere og følge med når vi har varierte læringsformer, som youtube. Man kan få et bedre "bilde" av temaene når vi får se ulike eksempler osv som ofte pleier å være på YouTube videoen.
- kan bli mer motivert når det er videoer og variasjon
- Tenker det er en måte som treffer de unge bra, så det er en fordel
- Det kan gjøre det enklere å forstå stoffet og se en sammenheng, men man kan lett bli lurt eller få feil informasjon hvis videoen ikke er en pålitelig nok kilde.
- Fordeler er at det blir mer variert, men ulempe er at det kan være utroverdige kilder som man lett kan oppfatte troverdige.
- Mer motiverende
- Youtube viser et mye bredere spekter, og gjør det enklere å vise eksempler og gir oss visuell læring.
- Fordeler er at det kan gjøre temaet mer interessant men man må også være forsiktig med å ikke bruke det for ofte ettersom det er læreren som skal lære oss pensum, ikke en tilfeldig YouTube kanal.
- Fordeler er at det er enklere å engasjere seg i undervisningen, og det er enkelt å finne tilbake til for elever som ønsker å repetere informasjon. Det er dermed ganske nyttig for å lære godt. Det er derimot ikke en sjekk på din kunnskap, så det må nesten alltid kombineres med en annen form for læring, som gruppearbeid eller diskusjonsoppgaver, for å bevise kunnskap, som videre gjør at man lærer bedre.
- Gøyere å følge med, personlig er det lettere p konsentrere seg,
- fakten presentert kan være feil, men jeg forventer at læreren har gått gjennom videoen før den blir vist til oss slik at informasjonen er korrekt. Hvis det er en veeldig lang og kjedelig YouTube video og vi har lysset av for å kunne se videoen bedre, kan det føre til vi blir trøtte og det kan hende at vi sovner
- En fordel er jo at det kan få faget til å være enklere å forstå, en ulempe er kanskje at en youtube-video ikke kan oppgis som en god kilde i en skriftlig oppgave.
- Fordeler: interessant, fotografisk minne Ulemper: vet ikke
- Kan inneholde feilkilder. Kjekkere kreative videoer.
- Fordel: Interessent og visuelle virkemidler
- Fordeler kan være at elevene følger mer med og blir mer nysgjerrige. Ulemper kan være at det kan være upålitelig.
- elever kan plutselig gjøre andre ting eller ikke følge med, men det kan være godt for å få variasjon i timene og for at det skal være spennende å lære
- Avbrekk fra standard timer.
- Fordelene er variasjon og at det er motiverende.
- En variasjon, mer interessant
- Ulempe: Utroverdige fordel: variasjon
- Det kan skape variasjon i læring
- Det er ikke alle YouTube-videoer som er like gode i informasjonsmessig og noen presenterer emne i videoen på en kjedelig og/eller komplisert måte
- fordel: variasjon, god dynamikk, kjekk læring ulemper: ingen
- Fordeler: - Lærer bedre - Oppsummerer temaet godt Ulemper: - Kanskje ikke inneholder alt i pensum
- fordel: variasjon og noen synes det er lettere å forstå da stoffet presenteres med illustrasjoner ulempe: kan vær upålitelige kilder, går ofte veldig fort igjennom stoffet, og kan ikke spør om utdyping til det man ikke forsto.
- Det er positiv ettersom man bringer inn flere undervisningsmetoder i skolen som kan delta i å hjelpe et større omfang elever forstå og henge med på pensum.
- Fordeler: Kjekkere og mye nyttigere enn å ha tavleundervisning (som oppsummering). Ulemper: Elevene kan tenke at de ikke trenger å følge med så mye, fordi de kan jo se videoen når de kommer hjem.

- Det kan fort bli mye informasjon på én gang, og kan virke overveldende. Likevel, er det en grei måte å introdusere stoff på siden du for en veldig helhetlig oversikt over materialet.
- Jeg tror det kan være et godt verktøy for å oppsummere tungt og vanskelig stoff, men det må ikke brukes så mye at læreren ikke underviser selv lengre. Noen ganger vil det også være vanskelig å følge med ved bruk av YouTube, og jeg har lagt merke til at mange ikke følger med og bruker mobilen når vi har brukt YouTube i andre fag. Det kan likevel være en mer spennende form for undervisning som jeg tror mange vil like på grunn av hvor kjent ungdom allerede er med YouTube.
- fordel: variasjon ulempe: kanskje ikke like bra stoff
- Kan være dårlig lagte på dårlige kilder
- Fordeler er at jeg husker ting bedre fra det. Ulempe er at det er letter og sovne for noen under en YT video
- ...
- vet ikke
- fordel er at det gir variasjon i faget, men lange videoer kan bli kjedelig
- Gjør timen mer dynamisk og intrassant.
- fordeler: enklere å skjønne faget ulemper: kanskje litt ensformig i lengden
- kan være unødvendige informasjon- ulemper
- Kan være vanskelig å bedømme om det er en troverdig kilde eller ikke.
- Fordeler: Variasjon, kan hjelpe dersom videoen er minneverdig, kan funke veldig bra Ulemper: Er enklere å sone ut dersom man hører på noe man ikke er interessert i, kan ta mye tid av timen, utbytte blir mindre desto lengre videoen er.
- Fordeler er at det er noe annet enn å høre på fremføring hele timen. Ulempen er at det kanskje ikke er like troverdig.
- gir lettere forståelse
- kan være falsk info. Lett å finne informasjon
- For det meste fordeler, det er mye kjekkere, men kanskje elever blir distraheret.
- Fordeler: Kan gjøre det lettere å forstå ting, man får variasjon i undervisningen, lettere å gå tilbake til videoen hvis du trenger den når du er hjemme. Ulemper: Hvis læreren bare velger en youtube video der en annen lærer snakker om temaet så er det ofte veldig kjedelig (gjelder alle fag).
- Mer variasjon, og en annen underviser bortsett fra lærer
- Må være knyttet til tema.
- Brukt på riktig måte kan det være en god måte å dra med elever som ikke klarer å holde følge i en ellers kjedelig læremåte. YouTube er en mer moderne måte.
- Fordeler: - Skaper variasjon i faget - Gjør faget mer interessant og gøy Ulemper: (Finner ikke på noe)
- Det gjør faget mer motiverende og gjør det enklere å lære.
- Fordeler er at det kan være mer interessant og kjekt å følge med siden de som redigerer videoen kan lage videoen kjekk
- .

Hvis du følger noen historierelaterte YouTube-kanaler, hvilke ser du på? Skriv navnet på kanalene.

Hvis du ikke følger noen historiekkanaler kan du hoppe over dette spørsmålet.

- Ser ikke på
- Følger ingen
- -
- husker ikke dem. ser på forskjellige videoer som dukker opp
- history chanel
- CrashCourse
- Ser ikke ofte på historierelaterte Youtube -kanaler, bare når læreren viser oss det i timen.
- ingen
- vet ikke
- husker ikke navn men har sett en del ulike som kommer opp på "recommended" tabben.
- oversimplified
- Ser på diverse true crime kanaler og podcaster som feks truecripepodden, Hailey Elizabeth på youtube og Bailey Sarian
- Kings and Generals Oversimplified Epic History Over Sarcastic productions
- Crash course Over simplified History matters
- Oversimplified Men også videoer av ikke historiske kanaler som legger ut videoer om historie (her er jeg mer kritisk)
- ingen
- gjør ikke det
- huske ikkje ke di hette
- ingen
- vox, overcomplicated, dokumentarer
- Thoughty2, History channel, Oversimplified, history buffs er de eg kommer på
- Husker ikkje
- Nei
- oversimplified, history
- Ingen
- pass
- ser ikke på det
- ser ikke på yt
- nei
- Er ingen spesielle kanaler
- Ali-a
- Ali-A Sidemen KSI
- Ser ikke på
- ingenting
- Vet ikke
- husker ikke navn
- .
- Vertasium bare litt eller bare tife3ldige
- Nei.
- Bruker ikke det.
- Profnick
- Sidemen sunday
- Følger ikke noen spesielle historierelaterte YoutTube-kanaler. Finner videoer fra ulike kanaler etter behov.
- Det husker eg ikkje
- ...
- Oversimplified history matters Knownledia
- jeg følger ingen
- nei

- Kanskje: Voice of North Korea by Yeonmi Park.
- Husker ikke navn
- nei det husker jeg ikke
- Sam O'Nella Academy, og noen jeg ikke husker helt
- crash course, som forklarer veldig bra på en rask måte.
- Oversimplified
- oversimplified, TheInfographicShow,
- Følger ikke noen
- Oversimplified
- Oversimplified - kommer ikke på flere
- følger ingen
- Husker ikke hva de heter
- Husker ikke navn.
- Har ingen
- Johnny Harris, OBF og The Tim Traveller
- kurzesagst, crash course, national geographic, history channel
- Følger dem ikke, men ser ofte på John Green og Oversimplified.
- crashcourse
- OverSimplified
- CrashCourse, Oversimplified, The info graphics show, Ted ED
- Crash Course med John Green The School of Life Oversimplified
- History, National Geographic
- ...
- animerte videoer av kriger, revolusjoner osv
- .
- OverSimplified
- ingen
- Kommer bare på en som eg har sett på nå nylig det er Thoughty2
- Oversimplified
- Oversimplified
- - Simple History

Hvis du skulle få lov å endre på måten du ble lært historiefaget på, hva ville du endret på?

Hvis du ikke har noe du vil kommentere kan du hoppe over dette spørsmålet.

- Vet ikke
- -
- vet ikke
- Brukt mer tid på dypere forståelse
- jeg ville nok ikke endret på så mye, eg godt fornøyd med hvordan det er. Men kanskje litt mer gruppearbeid
- Gjøre undervisningen mer interessant, ikke bare presentasjoner men heller litt diskusjoner og konkurranser, ved lange presentasjoner er det lett og falle av og da går du glipp av mye hvis du faller av i begynnelsen.
- ingenting
- Nei, ikke noe spesielt. Jeg er nokså fornøyd.
- Vi går litt for raskt gjennom noen emner eller så blir ikke noen ting nevnt fordi der ikke er tid. I 2 klasse hoppet vi over mye fordi vi hadde ikke tid.
- relevans
- Jeg er ganske fornøyd med hvordan læreren våres har d, litt powerpoint, litt oppgaver, litt film/youtube.
- vet ikke
- mer vanlige oppgaver, i stedet for lange og kompliserte oppgaver som ikke direkte er koblet opp til pensum
- variert, bruk gjerne YouTube.
- Jeg ville endre slik at pensumet blir mer dynamisk og følger litt mer med tidene. Ofte er mye relevant men noen ting er bare historie fordi det er historie. Jeg vil også at historien skal komme fra en mer objektiv synspunkt, ettersom at mye av historien kommer fra Norge sin side.
- ikke så mye, er fornøyd med læreren. mangler bare litt mer spennenes tema og engasjement
- Bedre lærer
- mer gjennomgang av temaet vi har, slik vi lærer mer.
- Veriere undervisningsmåte mer.
- Ha mye mer oppgaver relatert il fagstoff og boka og fordypning istedet for bare powerpointer.
- JEG vil ha flere diskusjoner og kanskje debatter der vi inntar roller som historiske personer for å få forskjellige synspunkter og ikke bare en side fra en sak
- Mer egenstudie.
- Ville ikkje endret på noe er veldig fornøyd med undervisningen me får
- Jeg er svært fornøyd med læreren og undervisningen i historiefaget i år
- Mer bruk av internett og ellers er det ikke mye å forandre på.
- Ikke ha så mye felles undervisning med andre klasser, engasjere klassen enda mer
- Vi har lærere som samarbeider, og det kan bli et sammensurium noen ganger når de vil samle klassene i et klasserom. Dette ville jeg nok endret.
- inegting.
- vet ikke.
- bruke mer youtube å andre måter en bare å hørre på læreren.
- ingenting
- mer youtube
- mindre skrijving om lengre tid på hvert tema.
- mer film og forklaring etter filmen, lesing sammen med partner eller at læreren først leser opp tekstene fra boka slik at det blir det samme når vi skal finne svar å svare på oppgaver at det er den samme teksten vi hr i utgangspunktet
- Ville egentlig ikke endre på noe, men vi kunne kanskje hatt litt mer videoer med i faget.
- Er helt fornøyd med måten eg blir lært på.
- Kom ikkje på noe
- Nei
- Fint som det er
- mer videoer
- Ingenting
- pass
- vet ikke.
- Vil ha det sånn det er nå
- mer youtube

- Mer YouTube og mer egen jobbing
- vett ikke
- Litt mer youtube
- Vet ikke
- vett ikkje
- Vet ikkep
- aaaner ikke
- Ikke så mye
- mer videoer til forklaringer
- Har det bra som det er.
- Syns det er bra slik det er nå.
- Lese litt mer, forstå litt hva som skjedde og når det skjedde, istedenfor mye diskusjon om våres meninger
- Ville ikke endret noe
- Har ikke noe spesielt jeg ønsker å endre på mtp. historiefaget.
- Variasjon!
- Mer praktisk undervisning
- lettare pensum
- .
- hvis vi kunne jobbe mer på egenhånd
- At prøvene er enklere
- ingenting
- Prøve å snakke litt senere, slik at vi kan skrive ned mens han / hun underviser. Prøve å gjøre det litt lettere å forstå.
- Litt mer variasjon i timene
- jeg liker gruppearbeid, men vurderinger og andre oppgaver pleier å være egetarbeid.
- Mer gruppediskusjon og mer oversiktlige planer, gjerne heller powerpoint
- mer fysisk læring i forhold til å lese å sitte stille å følge med i timer. se filmer/ youtube osv.
- Litt mer powerpointer, youtube videoer, film
- litt mindre lesing og mer muntlig evt. gruppe oppgaver, youtube video, dokumentarer, filmer osv.
- Jeg vet ikke
- Mer dokumentarer
- det er perfekt.
- At vi snakker og diskuterer mer i plenum, og at vi blir forklart sammenhenger litt idiotsikkert, slik at vi får en bedre forståelse av ting som gjerne ikke alltid er så klart. At ting ikke alltid blir tatt som en selvfølge og at vi får en innledning til tema.
- Mer YouTube
- Litt mindre historiske dokument. Det er litt vanskelig å forstå og lese gamle tekster og dokumenter
- Se flere dokumentarer
- Bruke lenger tid på hvert emne, mindre bruk av autentiske kilder og gamle dokumenter.
- Gjerne se litt mer videoer/filmer
- Hatt mer variert undervisning, der vi blant annet så flere filmer.
- Meir film
- Historie kan være et gøy fag, om man prøver å gjøre det gøy. For mye teori er ikke gøy, og kommer heller aldri til å bli gøy. Vi trenger ikke nødvendigvis ha alle fysisk mulige detaljer med, men kanaler som for eksempel OverSimplified forteller om viktige hendelser, men på en måte som gjør det gøy å lære det, og ikke like tungt.
- Mer gruppeoppgaver, mindre benyttning av boka Mer engasjerende film og video, kombinert med muntlig aktivitet fremfor lese-og skrive oppgaver i boka
- Ville brukt mer dokumentarer og film, mindre presentasjon. Vi har allerede mye gruppearbeid så det synes jeg er bra.
- Jeg ville sett flere filmer, fordi mye av det vi lærer har det jo blitt laget film om. Men det er alltid greit med litt muntlig læring fra læreren og
- Mer bestemmelse over egen læring, for eksempel ville jeg foretrukket å se mer filmer når det kommer til kriger.
- Ville ikke endret på mye, men gjerne mer variert undervisning slik at det blir litt mer spennende
- KAnsj flere filmer
- Dagens ordning har alt for mye fokus på individuell læring, det bør bli mer samarbeidsoppgaver hvor flere sammen kan løse oppgaver.
- Læreren vår er veldig kunnskapsrik, men går ekstremt fort gjennom ting. Det er ofte vanskelig å henge med, så kanskje bare gå saktere gjennom vært tema.
- pensumet i faget er alt for bredt så eg ville enten: hatt flere timer i uka med historie eller begrense pensumet
- jeg liker kronologien, men er enig med at vi trener mer variasjon , som feks youtube, inn som undervisningsmetoder.
- Ikke BARE snakking og skrive noe på tavlen når det passer han. Blir veldig vanskelig å henge med når det er så lite struktur i læringen (dette er min mening, men det er noen i historie klassen som liker det).
- Mer gruppe-diskusjon og drøfting
- Jeg ville generelt brukt mye mer tid på hvert tema, slik at jeg kunne fått en større forståelse for faget som helhet. Jeg synes vi bruker alt for kort tid på hvert tema, og i timene leser vi som oftest mye i vår egen lærebok alene.
- Mindre årstall, mer sammenheng i historien
- ...
- .
- Noen videoer går for fort og man får ikke de lange linjene, f.eks Crash course videoene.
- vet ikke
- Se videoer om pensum i stedet for å lese, sliter virkelig med lesing så hadde vært nyttig for meg personlig.
- Tror ikke noe stor endring
- Vet ikke hvordan, men å lære bort på en mer moderne måte. Kanskje hvor man svarer på en kahoot lignende måte underveis på stoffet. Monica Dørheim har gjort dette i markedsføringstimene før.
- Kommer ikke på noe
- Mer film.

Helt til slutt, er det noe du vil kommentere/legge til som ikke er blitt spurt etter i denne undersøkelsen som kan være relevant?

Du kan hoppe over dette spørsmålet om du ikke har noe å legge til.

- -
- nei
- Nei
- nei
- no
- Nah im good
- Bruker youtube i sammenheng med historie oftest når jeg øver til prøver for å få nye perspektiv på historien
- nei
- nei
- jeg synes historie er et kjekt fag

07.05.2022, 17:09

YouTube i skolen – Rapport - Nettskjema

- Nei
- Nei
- Enormt god lærer gjør susen
- pass
- nei
- ding
- nei
- Nei dessverre ikke
- Nei
- Vet ikke
- nope
- No
- nei
- Niks
- .
- nei
- NAH
- nei
- Nei
- neida
- nope
- nope
- nei
- Film er mer lærerikt i form av at jeg husker mer fra filmen, men youtube videoer er kortere og gir generelt mer informasjon til seeren. Som for eksempel hvis vi skal lære om spartacus, så er det bedre å se en film om ham, i stede for å se en 10 minutter video med all faktaen pakket sammen (synes jeg).
- Jeg vil nevne språk, og hvordan de fleste kanalene som nevner historie foregår på engelsk og ikke norsk. Kanskje dette vil skape en språkbarriere for noen?
- ...
- .
- nei
- Nei, det var en grei undersøkelse. :)

[Se nylige endringer i Nettskjema](#)

